

ക്രിക്കറ്റ് മാല

(രഹം ഭാഗം)

കൊട്ടാരത്തിൽ ശകുണി

കെട്ടിരുമാല

കൊട്ടാരത്തിൽ ശകുണി

(ദന്തം ഭാഗം)

E-book Published By
<http://malayalambooks.wordpress.com/>
April 2011

ഉള്ളടക്കം

ആമുഖം.....	3
1. ചെന്വക്കേരിരാജാവ്.....	5
2. കോട്ടയത്തുരാജാവ്.....	11
3. മഹാഭാഷ്യം.....	17
4. ഭർത്യുഹരി	27
5. അധ്യാത്മരാമായണം.....	31
6. പരിയി പെറ്റ പന്തിരുകുലം	35
7. തലക്കുളത്തുർ ഭ്രതിരി	67
8. വില്യമംഗലത്തു സ്വാമിയാർ.....	87
9. കാക്കേരി ഭ്രതിരി.....	91
10. മുട്ടി നമ്പുരി.....	100
11. പുളിയാമിള്ളി നമ്പുരി	114
12. കല്ലുന്താറ്റിൽ ഗുരുക്കൾ	121
13. കോലത്തിരിയും സാമുതിരിയും.....	132
14. പാണ്ഡവന്യത്തു കോടൻഭരണിയിലെ ഉപ്പുമാങ്ങ	135
15. മംഗലപ്പീള്ളി മുത്തത്തും പുനയിൽ പണിക്കരും	144
16. കാലടിയിൽ ഭ്രതിരി.....	151
17. വെൺമൺ നമ്പുരിപ്പാടമാർ.....	168
18. കുമ്പമൺപോറ്റിയും മറ്റപ്പള്ളിനമ്പുരിപ്പാടും.....	178
19. വയക്കരെ അച്ചുന്നമുള്ള	183
20. കോഴിക്കോട്ടങ്ങാടി	191
21. കിടങ്ങുർ കണ്ണക്കോരൻ	194

ആമുഖം

കഴിഞ്ഞ ഒരു ശതാബ്ദിക്കാലമായി മലയാളികളുടെ സാംസ്കാരിക ജീവിതത്തിൻ്റെ ഒരു അവിഭാജ്യഭാഗമായി മാറിയ അതുല്യമായ ഒരു ശ്രദ്ധമാൺ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി വിരചിച്ച് "ഹൈതിഹ്യമാല". ലോകസാഹിത്യത്തിൽ ആയിരത്തൊന്നു രാവുകൾക്കും, ഇംഗ്ലീഷ് കമകൾക്കും ഉള്ളതും, ഭാരതീയസാഹിത്യത്തിൽ പണ്ടത്രൈത്തിനും, കമാസരിൽ! സാഗരത്തിനുള്ള അതേ സ്ഥാനമാണ് മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഇന്നു ശ്രദ്ധത്തിനുള്ളത്. ചെമ്പകശ്രീ രാജാവ് മുതൽ തിരുവട്ടാറാദിക്കേശവൻ വരെ 126 ഹൈതിഹ്യങ്ങളാണ് ഇതിലെ ഉള്ളടക്കം. മലയാളികൾ നിരവധി തലമുറകളായി കൈമാറുകയും ആസ്വദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ഇന്നു കൂതിയുടെ ജനപ്രിയതയ്ക്ക് ഇന്നും അല്പവും കുറവ് വന്നിട്ടില്ല എന്നത് ഇതിൻ്റെ മഹത്വത്തെ വിളിച്ചൊതുന്നു.

യുറോപ്പിന്റെ വരുന്നതിനു മുമ്പുള്ള കേരളത്തിലെ ജനജീവിതത്തിൻ്റെ ഒരു സജീവമായ ചിത്രം ഇന്നു കമകളിൽ നമുക്കു കാണുവാൻ സാധിക്കും. കേരളത്തിലെ ക്ഷേത്രങ്ങൾ, ജാതിവ്യവസ്ഥ, ആരാധനാ സന്ദർഭങ്ങൾ, ഉത്സവങ്ങൾ, രാജാക്കന്നാർ, ഭൗമണി ശ്രേഷ്ഠരാർ, വിരുന്നായക്കന്നാർ, നാട്ടുപ്രമാണിമാർ, പണ്ണിത്തമാർ, കവികൾ, മന്ത്രവാദികൾ, വൈദ്യരാർ, യക്ഷികൾ, ഭൂതപ്രേതങ്ങൾ, ഗജവീരരാർ എന്നുവേണ്ടാ ജനജീവിതത്തിലെ എല്ലാത്തിനെയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന കമാപാത്രങ്ങളെയും രംഗങ്ങളെയും അതുനും അതിശയോക്തി യോജയും ആകർഷണീയമായും കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി ഇതിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

ചുരുക്കത്തിൽ മധ്യകാലീന കേരളത്തിലെ സാംസ്കാരിക ജീവിതത്തിൻ്റെ ഒരു സമഗ്രവും, അത്യാശ്വര്യകരവും അതേസമയം ആസ്വാദ്യകരവുമായ കമാറുപത്തിലുള്ള ഒരു വിവരണമാണ് ഹൈതിഹ്യമാല എന്ന പറയാം. അതുതന്നെന്നാണ് ഇന്നു ശ്രദ്ധത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയും. ഇതിലെ കമകൾ വായിച്ചുറിയാനുള്ള അവസരം ഇന്നു തലമുറയിലെയും വരും തലമുറയിലെയും എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയാണ് ഹൈതിഹ്യമാല എന്ന ശ്രദ്ധത്തെ ഡിജിറ്റേണ്ട് ചെയ്യാനുള്ള ഇന്നു പ്രോജക്ട് ആരംഭിച്ചത്.

ഹൈതിഹ്യമാല

ഹൈതിഹ്യമാലയിലെ 126 കമകൾ പുർണ്ണമായ ശേഷം ഒരോറു ഇബുക്ക് ആയി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ 21 കമകൾ വീതമുള്ള 6 ഭാഗങ്ങളിലായി ഹൈതിഹ്യമാല പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാനാണ് ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഈ പ്രോജക്ട് തീരുന്നതുവരെ വായനകാർക്കു കാത്തിരിക്കേണ്ടി വരില്ലപ്പോ. ആദ്യത്തെ 21 കമകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ആദ്യഭാഗം ഈബുക്ക് ആയി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടുകയാണ്. ഈ സംരംഭത്തിന് സഹായസഹകരണങ്ങൾ നല്കിയ ഏല്ലാ ഉദാരമനസ്കരാട്ടും, ഹൈതിഹ്യമാലയുടെ ഒന്നാം ഭാഗം ഡിജിറ്റേസ് ചെയ്യുന്ന ടീമിലെ അംഗങ്ങളും എൻ്റെ സുഹൃത്തുക്കളുമായ രാമചന്ദ്രൻ, രാജ്മോഹൻ, ആശാകിരൺ, സുഗേഷ് ആചാരി, രമേഷ് നടരാജൻ, പ്രവീണ് എന്നിവരോടുമുള്ള ഹൃദയംഗമമായ നമി ഇവിടെ രേഖപ്പെട്ടുതുന്നു.

- പ്രസാധകൻ

1. ചെന്വകഗ്രേറിരാജാവ്

പണ്ട് തെക്കുംകുർ രാജ്യത്ത് (ഇപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂറിൽ) ¹ ഏറ്റുമാനുർ താലുക്കിൽ ചേർന്ന കുമാരൻല്ലുർ പടിഞ്ഞാറുംഭാഗത്ത് 'പുളിക്കൽചെന്വകഗ്രേറി'എന്ന് ഇല്ലപ്പേരായിട്ട് ഒരു നമ്പുതിരിയുണ്ടായിരുന്നു. ആ നമ്പുതിരിയുടെ ഇല്ലത്ത് ഒരു കാലത്ത് ഒരു ഉള്ളിയും ആ ഉള്ളിയുടെ മാതാവായിട്ടു വിധവയായ ഒന്തർജനവുമല്ലാതെ പ്രായം തികഞ്ഞ പുരുഷമാരാരും ഇല്ലാതെയായിരുന്നീരുന്നു. ആ കുടുംബത്തിൽ അതികലശലായ ഭാരിദ്വയുമുണ്ടായിരുന്നു. ആ കുടുംബത്തിലെ ഏക സന്താനമായ ഉള്ളി ഉപനയനം കഴിഞ്ഞു ബൈഹചാരിയായി വേദാഖ്യയനം ചെയ്തുകൊണ്ടു താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം മദ്യാഹന സമയത്ത് ആയുധപാണികളും അന്യനാട്ടുകാരുമായ അഞ്ഞുരോളം നായമാർ കുമാരൻല്ലുർ വന്നുചേർന്നു. അവർ കോഴിക്കോട്ടുരാജാവും കൊച്ചിരാജാവും തമിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ പരാജിതമാരായി പ്രാണ രക്ഷാർത്ഥം ഓടിപ്പോന്ന സൈനികമാരായിരുന്നു. രണ്ടുമുന്നുദിവസമായിട്ടു ക്രഷണം കഴിക്കായ്ക്കയാൽ അവർ അത്യന്തം പരവര്ശനമാരായിരുന്നീരുന്നു. അവർ കുമാരൻല്ലുർ വന്നപ്പോൾ ചില ബൈഹചാരികളായ ഉള്ളികളും ചില ഉള്ളിനമ്പുരിമാരും കുളത്തിലിരിങ്ങി മാധ്യമിനം കഴിച്ചു കേരിപ്പോകുന്നതായിക്കണ്ട് അവരുടെ അടുക്കൽചെന്ന് "തങ്ങൾ ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ട് ഇന്നേക്കു രണ്ടുമുന്നു ദിവസമായി. എവിടെചെന്ന് ആരോടു ചോദിച്ചാലാണ് തങ്ങൾക്ക് ഒരു നേരത്തെ ആഹാരം കിട്ടുന്നത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. ചില ഉള്ളിനമ്പുരിമാരും ബൈഹചാരികളും അതു കേട്ടിട്ട് ഒന്നും മിണ്ഡാതെ പോയി. ചിലർ തിരിഞ്ഞുനിന്ന് "ഈതാ ആ പുറകേവരുന്ന ബൈഹചാരിയോടു ചോദിച്ചാൽ മതി. അദ്ദേഹം നിങ്ങൾക്കു ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിന് എന്തെങ്കിലും മാർഗമുണ്ടാക്കിത്തരാതിരിക്കുകയില്ല. അദ്ദേഹം ധാരാളം സ്വത്തും ഓദാരുവുമുള്ള ആളാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇവർ ഈ പറഞ്ഞതു പരിഹാസമായിട്ടാണെന്നു സൈനികർക്കു മനസ്സിലായില്ല. അവർ ബൈഹചാരിയുടെ അടുക്കൽചെന്ന് വനിച്ച് തങ്ങൾക്കു ഭക്ഷണത്തിനു വല്ലതും തരണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. ആ ബൈഹചാരി പുളിക്കൽ ചെന്വകഗ്രേറിയിലെ ആയിരുന്നു. ആ ഇല്ലത്ത് അക്കാലത്തു

¹ ഇപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യവും ഏറ്റുമാനുർ താലുക്കും ഇല്ല.

രഹ്യമാല

വളരെ ഭാരിദ്ര്യമായിരുന്നു എന്നു മുമ്പ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ. ഈ ഭന്നാരെ തന്റെ അടുക്കലേക്കു പറഞ്ഞയച്ചതു തന്റെ സഹപാർികളിൽ ചിലരാണെന്നും താൻ ദരിദ്രനായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു തന്റെ പേരിൽ അവർക്കുള്ള പുഛ്ചംനിമിത്തം അവർ ഇപ്രകാരം ചെയ്തതാണെന്നും ആ ബൈഹിക്കു മനസ്സിലായി. ഉടനെ അദ്ദേഹം തന്റെ കഴുത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന പുലിനവമോതിരം അഴിച്ച് ആ ഭന്നാർക്കു കൊടുത്തിട്ട് "നിങ്ങൾ ഈതു കൊണ്ടുപോയി വിറ്റ് അരിയും സാമാന്യങ്ങളുമെല്ലാം വാങ്ങി, ഇപ്പഴത്തെ ഭക്ഷണം കഴിക്കണം; വെകുന്നേരതെക്കു എന്ന് വേറേ ഏന്തകിലും മാർഗമുണ്ടാക്കിത്തരാം. ഉള്ളു കഴിച്ചു നിങ്ങൾ വേഗത്തിൽ വരണം. കാണാതെ പൊയ്ക്കളെയരുത്" എന്നു പറഞ്ഞയച്ചു.

ആ ഭന്നാർ പുലിനവമോതിരം കൊണ്ടുപോയി വിറ്റ് അരി മുതലായവ എല്ലാം വാങ്ങി ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും ഇപ്രകാരം ഒഹാരുമുള്ള ഈ ബൈഹിക്കു ഏതില്ലതെന്തയാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥിതി എത്തു പ്രകാരമാണെന്നും മറ്റും അനേകിച്ചറിയുകയും ചെയ്തതിന്റെശേഷം അവർ വേഗത്തിൽ വീണ്ടും ആ ബൈഹിക്കുയുടെ അടുക്കൽചെന്ന് വനിച്ച് "ഈനി അടിയങ്ങൾ എന്തു വേണമെന്നു കല്പിക്കണം. കല്പന ചെയ്വാൻ അടിയങ്ങൾ സന്നദ്ധരാണ്. ഈനു മുതൽ അവിടുന്ന് അടിയങ്ങളുടെ തദ്ദേശരാനും അടിയങ്ങൾ അവിടുത്തെ ആജാകരണാരുമാണ്. ഈനി അടിയങ്ങൾ മറ്റാരാളെ ആശയിച്ച് ഉപജീവിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല"എന്നു പറഞ്ഞു. ഈതു കേട്ടു ബൈഹിക്കി "നിങ്ങൾ അങ്ങനെ നിശ്ചയിച്ചുവെങ്കിൽ എന്നും അപ്രകാരം തന്നെ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു ഭക്ഷണത്തിനു തരുന്നതിനെന്നല്ല, എനിക്ക് അഹോവ്യത്തി കഴിക്കുന്നതിനുപോല്ലും എന്റെ കൈവശവും തറവാട്ടിലും ധാത്രാനുമില്ല. എനിക്ക് വേണ്ടതുകൂടി നിങ്ങളുണ്ടാക്കി തന്റേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ആദ്യമായി വേണ്ടത് ഉച്ചയ്ക്കു നിങ്ങളെ എന്റെ അടുക്കലേക്കു പറഞ്ഞയച്ചവരുടെ ഇല്ലങ്ങളിൽ ക്രോ കൊള്ളയടക്കിച്ചു സർവസ്വവും അപഹരിക്കുകയാണ്. ഈതു കഴിഞ്ഞിട്ടു വേണ്ടതു പിന്ന എന്ന് പറയാം"എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടൻ ആ ഭന്നാർ "കല്പന പോലെ" എന്നു പറഞ്ഞ് ആ ബൈഹിക്കുയെ വീണ്ടും വനിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെന്നു പോയി. ഓരോ നമ്പുതിരിമാരുടെ ഇല്ലങ്ങളിൽ കയറി കൊള്ളയിട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ആ ലഹളയിൽ അവർ ചില

രേതിഹ്യമാല

ഇല്ലങ്ങളിലെ സർവസവും അപഹരിച്ചു. എന്നു മാത്രമല്ല, എല്ലാവരെയും നിഗഹിക്കുകയും ചെയ്തു.

പുളിക്കൽച്ചുപക്ഷേരിയിലെ ഉള്ളി ഒരു ദിവസം അക്കാലത്ത് ഈ ദേശങ്ങളുടെ അധിപതിയായിരുന്ന തെക്കുംകുർ രാജാവിൻ്റെ അടുക്കൽ ചെന്ന്, തനിക്കു താമസിക്കുന്നതിനു സ്വന്തമായി ഒരു സ്ഥലമില്ലെന്നും വിലക്കാടുത്തു വാങ്ങാൻ തനിക്കു സ്വത്തില്ലെന്നും താനൊരു ദരിദ്രനാണെന്നും ഇല്ലത്തു താനും തന്റെ മാതാവുമല്ലാതെ വേരെ ആരുമില്ലെന്നും അതിനാൽ ഒരു പുരയിടം ഭാനമായിട്ടു തരണമെന്ന് അറിയിച്ചു. രാജാവ് ഇതുകേട്ട് "ഉള്ളിക്ക് ഒരു ദിവസംകാണ്ട് വെട്ടിയെടുക്കാവുന്നിടത്തോളം വിസ്താരത്തിൽ ഒരു പുരയിടം നഞ്ഞുടെ രാജ്യത്തിനകത്ത് എവിടെ യൈകിലും വെട്ടിവളച്ചടുത്തുകൊള്ളുന്നതിന് നാം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഉള്ളി "എന്നാൽ അപ്രകാരം ഒരു പ്രമാണംകൂടി തരണം. അല്ലാത്താൽ എനിക്കൊരുപ്പില്ലാണോ" എന്നറിയിച്ചു. രാജാവ് ഇതുകേട്ട് ഉടനെ തന്റെ മന്ത്രിയായ പുതിയിടത്തിൽ ഉണ്യാതിരിയെ വരുത്തി മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം അനുവദിച്ചതായി ഒരു നീട്ടഴുതിക്കൊണ്ടു വരുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ബുദ്ധിമാനായ മന്ത്രി ഇതു കേട്ടു രാജാവിനോടു സ്വകാര്യമായിട്ട് "ഇതിൽ ?എന്തോ ചതിയുണ്ടെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഈ ഉള്ളിക്ക് ഇപ്പകാരം ഒരു പുരയിടം കൊടുക്കാനുവദിച്ചാൽ വാമനമുർത്തിക്കു മുന്നടി ഭൂമി കൊടുത്ത മഹാബലിക്കു പറ്റിയതുപോലെ, പറിയേക്കും. ഈ ഉള്ളി ഒട്ടും കുറഞ്ഞവന്നല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുവലക്ഷണങ്ങൾക്കെണ്ടുതന്നെ സ്വപ്നമാകുന്നുണ്ട്" എന്നറിയിച്ചു. രാജാവ് മന്ത്രിയുടെ ഉപദേശത്തെ അത്ര സാരമുള്ളതായി ഗണിച്ചില്ല. ഉടനെ മന്ത്രി നീട്ടഴുതിക്കൊണ്ടുവരികയും രാജാവ് ഒപ്പും മുദ്രയുംവെച്ചു നീട്ട് ഉള്ളിക്കു കൊടുത്തയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ പിറ്റേഡിവസം രാവിലെ ആ ബ്രഹ്മചാരി ഒരു ഉടവാളുമായി പുറപ്പെട്ട് അക്കാലത്തു കുമാരന്നല്ലു പടിഞ്ഞാറുംഭാഗമെന്നു പറഞ്ഞുവന്നിരുന്ന പ്രദേശത്തിനു ചുറ്റും ആ വാളുകളുകൊണ്ട് ഓരോന്ന് വെട്ടിക്കൊണ്ട് ഒരു പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു വന്നു. ഒരു ദിവസം കൊണ്ടു വെട്ടിയെടുക്കാവുന്ന സ്ഥലം എടുത്തുകൊള്ളാനാണല്ലോ തെക്കുംകുർ രാജാവ് പ്രമാണം കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം വെട്ടിയെടുത്ത ഉംർ (ദേശം) ആകയാൽ ആ ദേശത്തിന് 'ഉടവാളുർ' എന്ന പേരിടുകയും

രേതിഹ്യമാല

ചെയ്തു. ഉടവാളുർ എന്നുള്ളത് കാലക്രമേണ 'കുടമാളുർ' എന്നായി തീർന്നു. ഇപ്പോഴും ആ പ്രദേശത്തിനു കുടമാളുർ എന്നുതന്നെ പേര് വിളിച്ചു വരുന്നു. പിനെ അവിടെ ഒരു ഭവനം പണിയിക്കുകയും ആ പ്രദേശത്തിനു ചുറ്റും ഒരു കോട്ടകെട്ടിക്കുകയും ചെയ്ത് ആ ഉള്ളി തന്റെ മാതാവോടുകൂടി സ്ഥിരതാമസം അവിടെ ആക്കുകയും ചെയ്തു. ഭേദാർ ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിൽക്കേൾ കൊള്ളചെയ്തു കൊണ്ടുവന്ന അളവറ്റ ധനംകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനു സമ്പദ്യവും ധാരാളമായി. അങ്ങനെ ആ ദേശത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തോടും രാജപദവിയോടുംകൂടി ആ ഉള്ളി സെന്റ്യൂസമേതം അവിടെ താമസിച്ചു തുടങ്ങിയ കാലം മുതൽ അദ്ദേഹത്തെ എല്ലാവരും പുളിക്കൽ ചെന്നക്കുറേറിയിലെ കൊച്ചുതന്നുരാൻ എന്നു വിളിച്ചുതുടങ്ങി. അനന്തരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമാവർത്തനം കഴിയുകയും ഇല്ലപ്പേരിൽ 'പുളിക്കൽ' എന്നുണ്ടായിരുന്നത് ലോപിച്ചു പോവുകയും അദ്ദേഹത്തെ എല്ലാവരും 'ചെന്നക്കുറേറിതന്നുരാൻ' എന്നും 'ചെന്നക്കുറേറിരാജാവ്' എന്നും പറഞ്ഞുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ ചെന്നക്കുറേറിനന്നുരി ചെന്നക്കുറേറി രാജാവായിതീർന്നു.

അനന്തരം ആ ഭേദാർ വേദനാട്ടുകായലിന്റെ പടിഞ്ഞാറെക്കര 'വേദനാട്ടു' രാജാവിന്റെ അധിനിതിലിരുന്ന അവലപ്പുംനാടുവുറം, ആ രാജാവിനെ ജയിച്ചു കൈവശപ്പെട്ടുതന്നുകയും ചെന്നക്കുറേറിരാജാവിന്റെ സ്ഥിരതാമസവും രാജധാനിയും അവിടെയാക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ ആ പ്രദേശത്തിനു 'ചെന്നക്കുറേറി രാജ്യം' എന്നു നാമം സിദ്ധിച്ചു.

ചെന്നക്കുറേറിരാജാവായിതീർന്ന ആ നന്ദി വിവാഹം കഴിച്ചു കൂടി വെച്ചതു കുടമാളുർ മംത്തിൽത്തന്നെന്നയാണ് (ചെന്നക്കുറേറി രാജാവിന്റെ ഭവനത്തിനു 'മംം' എന്നാണു പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നത്). എന്നു മാത്രമല്ല (രാജാവിന്റെ താമസം മിക്കപ്പോഴും അവലപ്പുംയാണെങ്കിലും) അന്തർജ്ജനങ്ങൾ എന്നും കടമാളുർ തന്നെ താമസിച്ചാൽ മതി എന്ന ഏർപ്പുടു വെയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

പുളിക്കൽചെന്നക്കുറേറിനന്നുരി കുമാരനല്ലുർ ക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു ഉള്ളാണ്മകാരനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ ഭേദാർക്കൊണ്ട് കൊള്ളളയും ഹിംസയും ചെയ്തിച്ച ഇല്ലങ്ങളിലെ നന്ദിമാരും ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ

രേതിഹ്യമാല

ഉറരാണ്മക്കാരനായിരുന്നു. ഉറരാണ്മക്കാരായ നമ്പുരിമാരെ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം ഭ്രാഹിക്കുക നിമിത്തം ശ്രഷ്ടമുള്ള ഉറരാളരായ നമ്പുരിമാർ കൂടി ഇദ്ദേഹത്തിൻ്റെ ഉറരാണ്മസ്ഥാനം വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കുകയും അദ്ദേഹത്തെ മേലാൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടത്തിക്കുടാ എന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നുമാത്രവുമല്ല, പുളിക്കൽച്ചുപക്കയ്ക്കും നമ്പുരിക്കുകുമാരന്മ്പുർക്ക്ഷേത്രത്തിൻ്റെ വടക്കെന്നതിൽ മതിൽപ്പുറത്ത് മതിലിനോടു ചേർന്ന് ഒരു മമ്മിണ്ഡായിരുന്നത് ശ്രഷ്ടമുള്ള നമ്പുരിമാർ തീവ്യപിച്ചു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ മമ്മിരുന്ന പുരയിടത്തിന് ഇന്നും 'പുളിക്കൽമംത്തിൽ പുരയിടം' എന്നാണു പേര് പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ചെമ്പകയ്ക്കും ബൈഹചാരിയായിരുന്ന കാലത്തു കുമാരന്മ്പുർക്ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉറരാണ്മക്കാരായ നമ്പുരിമാരെ ഭ്രാഹിക്കുകയാൽ കുമാരന്മ്പുർ ഗവതിയുടെ അനിഷ്ടംനിമിത്തം കാലാന്തരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പലവിധത്തിലുള്ള അനർത്ഥങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. അനർത്ഥ ഹേതു ഗവതിയുടെ അനിഷ്ടമാണെന്നും അതിനു കുമാരന്മ്പുർ നടയിൽ വിളിച്ചുചൊല്ലിപ്പായമിരിത്തം ചെയ്യുകയും ഒരാനയെ നടയ്ക്കിരുത്തുകയും ചെയ്താലല്ലാതെ നിവൃത്തിയുണ്ടാകുന്നതല്ലെന്നും പ്രശ്നക്കാർ വിഡിക്കുകയാൽ തമ്പുരാൻ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിനായി കുമാരന്മ്പുർ ചെന്നു എകില്ലും അദ്ദേഹം മതിൽക്കൈത്തു കടക്കുന്നതിന് ഉറരാണ്മക്കാരായ നമ്പുരിമാർ അനുവദിച്ചില്ല. ഒകുക്കം ചെമ്പകയ്ക്കും തമ്പുരാൻ മതിൽക്കുപുറത്തുനിന്നു പ്രായമുഖിത്തം ചെയ്യുകയും നടയ്ക്കിരുത്താനായി കൊണ്ടു ചെന്നിരുന്ന ആനയെ ഒരു പൊന്നുന്തലേ ക്കൈട്ട് ക്കെട്ടിച്ചു മതിൽക്കൈതേക്ക് അശിച്ചുവിട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടു കുടമാളുർക്ക് പോവുകയും ചെയ്തു. ആ തലേക്കൈട്ട് ഇന്നും കുമാരന്മ്പുർ ഭണ്ഡാരത്തിലിരിക്കുന്നുണ്ട്. വിഷ്വവിന് കണിവയ്ക്കാനും ഉത്സവകാല തും അത് പുറത്തുനിന്ന് ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. അതിൽ 'ചെമ്പകയ്ക്കും വക' എന്നു പേരു വെട്ടിയിട്ടുമുണ്ട്.

ഇപ്രകാരം ആദ്യം അമ്പലപ്പുഴ രാജാവായിത്തീർന്ന മഹാരാജു സീമത്തുനിലനിരുന്നു അമ്പലപ്പുഴ 'പുരാടംപിരിന്ന തമ്പുരാൻ' എന്നു പ്രസിദ്ധുന്നും സർവജനനുമായിരുന്ന ഗംഭീരമാനസൻ. അങ്ങനെ നാലോ അഞ്ചോ തലമുറ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അമ്പലപ്പുഴരാജ്യം തിരുവിതാംകൂറി ലേക്കായി. ഒകുക്കം ആ വംശത്തിൽ ഒരു തമ്പുരാട്ടി മാത്രം ശ്രഷ്ടിക്കുകയും

രേതിഹ്യമാല

അ തസ്വരാട്ടി പത്തുപതിനഞ്ചു കൊല്ലംമുന്നേ കൃടമാളുർ മംത്തിൽവെച്ച്
തീപ്പേട്ടുപോവുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ അവിടെയുള്ളവർ 'വേലിയാം
കോൽ' എന്നാരു നമ്പുറിയുടെ ഇല്ലത്തുനിന്ന് ഇവിടെ ദത്തുകേരിയവരും
അവരുടെ സന്താനങ്ങളുമാണ്. അപലപ്പുഴരാജാവിൻ്റെ സ്ഥാനം ഇപ്പോൾ
വഹിച്ചുപോരുന്നത് (കേഷത്രകാര്യങ്ങൾക്കു മാത്രം) തിരുവിതാംകൂർ
മഹാരാജാവുടിരുമന്നല്ലിലെ പ്രതിനിധിയായിട്ടു കൃടമാളുർ തെക്കേത്തു
ഭട്ടിരിപ്പാടവർകളാണ്.

2. കോട്ടയത്തുരാജാവ്

കോട്ടയത്തുരാജകുടുംബം ശ്രീചീഷുമലബാറിൻ്റെ വടക്കേ അറ്റത്തുള്ള താലുക്കുകളിൽ ഒന്നായ കോട്ടയം താലുക്കിലാകുന്നു. ഈ കുടുംബത്തിലുള്ള സ്ത്രീപുരുഷരാർ യമാകാലം വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ മുൻകാലങ്ങളിൽ അവിടെ വിദ്യാഘാരണ്ണാതെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതിനാൽ പതിവില്ല. എങ്കിലും ഒരുക്കാലത്ത് ആ രാജകുടുംബത്തിൽ കേവലം മനസ്യഭിയായ ഒരു രാജകുമാരൻ അഭൂതപൂർവ്വമായി സംഭവിക്കുന്നതിനിടയായി. അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ ചർത്രത്തെക്കുറിച്ചാണ് കുറഞ്ഞാന് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാൻ പോകുന്നത്.

അക്കാലത്ത് ആ രാജകുടുംബത്തിൽ രാജാധിപത്യം ഉണ്ടായിരുന്നതിനാലും വേറെ പുരുഷരാർ അവിടെ ഇദ്ദേഹത്തെക്കാൽ മുത്തവരായി ഇല്ലാതെയിരുന്നതുകൊണ്ടും ഈ രാജകുമാരനെ ബാല്യ കാലത്തിൽ സാധാരണയായി അധികം താല്പര്യത്തോടുകൂടി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിച്ചു എങ്കിലും തന്നിമിത്തം ധാരാളായ ഫലവുമുണ്ടായില്ല. രാജ്യഭാരം വഹിക്കേണ്ട ചുമതലക്കാരനായ നമ്മുടെ കമ്മാനായകൾ കേവലം മുഗ്ധപ്രായമായിത്തെന്ന വളർന്നുവന്നു. അത്യന്തം വിദ്യാശിയായ ഒരു രാജൺതിയുടെ പുത്രനും ആ മാതാവിനാൽ യമോച്ചിതം വളർത്തപ്പെട്ട യാളും സകലശാസ്ത്രപാരംഗതയാരായ പണ്ഡിതവരുമാരാൽ യമാകാലം അതിശ്രദ്ധയോടുകൂടി ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടയാളുമായ ഈ രാജ കുമാരൻ, മനസ്യഭികളെ എത്രതെന്ന ജാഗ്രതയോടുകൂടി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിച്ചാലും ധാരാളായ പ്രയോജനവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ലെന്നുള്ളതിലേയ്ക്ക് നല്ലാരും ദ്രുഷ്ടാന്തമായിരുന്നു.

ഈ രാജകുമാരൻ ഏകദേശം പതിനാറു വയസ്സു പ്രായമായ സമയം അയൽരാജ്യാധിപനായ അന്നത്തെ കോഴിക്കോട് സാമുതിരിപ്പാടുതന്നുരാൻ തീപ്പെട്ടു. ഈ രണ്ടു രാജകുടുംബാംഗങ്ങളും തമ്മിൽ മുമ്പിനാലെ വളരെ ബന്ധുത്വത്തോടുകൂടിയ സ്ഥിതിയാകയാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള അവസരങ്ങളിൽ അടിയന്തിരം അനേകം കാര്യങ്ങൾ പരസ്പരം പോവുക പതിവുണ്ട്. അങ്ങനെ പോവുകയോ വരികയോ ചെയ്താൽ രണ്ടു സ്ഥലത്തുള്ള രാജാക്കന്നാരും നല്ല വ്യൂത്പന്നമാരായിരിക്കുന്നതിനാൽ അവരുടെ പരസ്പരസംഭാഷണം ഗീർവാണഭാഷയിലാണ് പതിവ്. അതിനാൽ

രൈതിഹ്യമാല

സാമുതിരിപ്പാടുതന്മുരാൻ തീപ്പെട്ടുപോയി എന്നുള്ള വർത്തമാനം കേടപ്പോഴേക്കും ഈ രാജകുമാരൻ്റെ അമ്മയായ രാജ്ഞിക്ക് അപരിമിതമായ മനസ്താപം സംഭവിച്ചു. സാമുതിരിപ്പാട് തീപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അടിയന്തിരം അനേഷിക്കുന്നതിന് കീഴ്മര്യാദപ്രകാരം ഒരാൾ പോകാതെയിരുന്നാൽ അത് ലഭകിക്കത്തിനും വേഴ്ചയുടെ സ്ഥിതിക്കും വളരെ പോരാത്തതാൻ. പോവുകയെന്നുവെച്ചാൽ ഏകദേശം പുരുഷപ്രായം തികഞ്ഞിട്ട് ഈ മുഖാഗ്രേസരനായ കുമാരന്മാല്ലാതെ ആരുമില്ലതാനും. ഈയാൾ അവിടെ ചെന്നാൽ വല്ലതുമൊരു വാക്ക് ഗീർവാണത്തിൽ സംസാരിക്കണമെങ്കിൽ അറിഞ്ഞുകൂടാ. അവർ വല്ലതും പറഞ്ഞെങ്കിൽ അതു മനസ്സിലാവുകയുമില്ല. ഈശ്രദ്ധ! ഞാൻ എന്നാണു വേണ്ടത്? വലിയ കഷ്ണമായിത്തീർന്നുവല്ലോ എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു രാജ്ഞി വ്യസനിച്ചു. ഒടുക്കം ഒരു വാക്ക് ചോദിച്ചാൽ മതിയെന്നും പിനെ വേണ്ടുന്നതൊക്കെ പറയുന്നതിനു നല്ല വിദ്യാമാരായ ചില ആളുകളെ കുടെ അയയ്ക്കാമെന്നും രാജകുമാരൻ ശാംഭിര്യം നടച്ചിരുന്നുകൊള്ളെടു എന്നും മറ്റും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അപ്പോൾ തന്റെ പുത്രനെ അടുക്കൽ ഇരുത്തി കോഴിക്കോട്ടു ചെന്നാൽ ചോദിക്കേണ്ടതായ "മധ്യ കിം കർത്തവ്യം" എന ഒരു വാക്യം ഉരുവിടുവിച്ചുതുടങ്ങി. അങ്ങനെ മുന്ന് അഹോരാത്രം ഉരുവിടപ്പോഴേക്കും അതു രാജകുമാരൻ ഒരു വിധം പാഠമായി. പിനെയും അധികം താമസിച്ചാൽ പുല കഴിയുന്നതിനു മുമ്പായി അവിടെ ചെന്നു കാണുന്നതിനു ദിവസം മതിയാകാതെ ഇരുന്നതിനാൽ അവിടെ എത്തുന്നതുവരെ ഈ വാക്യം ഉരുവിട്ടു കൊള്ളുന്നതിന് തന്റെ പുത്രനോടും ശ്രേഷ്ഠം വേണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാം മറ്റു ചുല വിദ്യാമാരോടും പറഞ്ഞുറപ്പിച്ച് രാജ്ഞി യാത്ര അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

പരിവാരസമേതം രാജകുമാരനെന്നും കൊണ്ട് അതിവിദ്യാമാരായ ചില ഫോഗ്യമാർ പുറപ്പെട്ടു. കോഴിക്കോട്ടെത്തുന്നതുവരെ ഈവർ ഈ വാക്യം ഇടവിടാതെ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും രാജകുമാരൻ ഉരുവിടുകയും ചെയ്തു. അവിടെ എത്തീയ ഉടൻ തന്നെ സാമുതിരിസ്ഥാനം ഏറ്റു നാടുവാശാനിരിക്കുന്ന ആളായ ഇളംകുറു രജാവ് വന്ന് യമോചിതം എതിരോടുകൊണ്ടുപോയി സർക്കരിച്ചിരുത്തി. ഉടനെ രാജകുമാരൻ തന്റെ അമ്മ ഉപദേശിച്ചിരുന്നതും താൻ അതുവരെ ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നതുമായ

രേതിഹ്യമാല

ആ വാക്യം പോലും ശരിയായി പറയാൻ കഴിയാതെ "മയ കിം കർത്തവ്യം" എന്നു ചോദിച്ചു. രാജകുമാരൻ മധ്യാ എന്നുള്ളതിന്റെ ദീർഘം കൂടാതെ അബുദായി പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ഈദേഹം ഒരു മുഖനാശനനും മധ്യാ (എന്നാൽ) കിം (എന്ത്) കർത്തവ്യം (ചെയ്യപ്പെടേണ്ട്) എന്നാണ് ഈദേഹത്തിന്റെ ചോദ്യത്തിന്റെ താല്പര്യമെന്നും മനസ്സിലാവുകയാൽ കോഴിക്കോട് രാജാവ് പരിഹാസമായിട്ട് "ദീർഘലോച്ചാരണം കർത്തവ്യം" എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ബന്ധുക്കളായിട്ടുള്ളവർ അടിയന്തിരം അനേഷ്ഠിക്കാനായി ചെലുന്ന സമയം "ഈനിപ്പോൾ ഈദേഹം സഹായമാണ് ചെയ്യണ്ടത്? ആവശ്യമുള്ളതിനെ പറഞ്ഞാൽ എന്നും ചെയ്യാൻ തയ്യാറാണ്" എന്നു വേണമല്ലോ പറയാൻ എന്നു വിചാരിച്ചാണ് രാജാവി ആ അർത്ഥം വരത്തക്കതായ ഈ ചെറിയ വാക്യം പരിപ്പിച്ചുവിട്ട്. പക്ഷേ, അതിങ്ങെന പരിണമിച്ചു.

കോഴിക്കോട്ടുരാജാവിന്റെ പരിഹാസവചനം കേട്ട കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന വിദ്യാഘാർ വളരെ ലഭജിച്ച് രാജകുമാരനെന്നും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു തിരിച്ചുപോന്നു കോട്ടയത്തെത്തി വിവരം രാജാവിയെ അറിയിച്ചു. ഇതുകേട്ടപ്പോൾ രാജാവിക്കുണ്ടായ വ്യസനവും ലഭജയും ഇതെന്നും ബന്ധപ്പെട്ടതില്ലല്ലോ. താനെന്നൊന്ന് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചതിന് താൻ ദീർഘംകൂട്ടി ഉച്ചരിച്ചാൽ മതി എന്നുള്ള ആ മറുപടി എത്രയോ ഹാസ്യസൂചകമായിരിക്കുന്നു. ഇതിലധികം അവമാനം ഈ ഇ വംശത്തിലുള്ളവർക്ക് സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ല. ഈപ്പോൾ ഈ കുമാരൻ നിമിത്തമാണല്ലോ ഇതിനു സംഗതിയായത്. ഇങ്ങനെന്നുള്ള പുത്രൻ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല എന്നിങ്ങെന വിചാചിച്ച് വ്യസനാകുലയായ രാജാവി തന്റെ പുത്രനെ പിടിച്ചുകൈട്ടി കുമാരയാരയിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇടുന്നതിന് ഉടനെ രാജഭടകമാർക്കു കല്പന കൊടുത്തു. അവർ തൽക്ക്ഷണം അപ്രകാരം ചെയ്ക്കയും ചെയ്തു.

കുമാരയാര എന്നു പറയുന്നത് കോട്ടയത്തു തന്നെയുള്ള ഒരു അരുവിയുടെ വെള്ളച്ചാട്ടമുള്ള പുണ്യസ്ഥലത്തിന്റെ പേരാണ്. അവിടെ ഒരു മലയുടെ മുകളിൽ നിന്നും തുമ്പിക്കൈവണ്ണത്തിൽ സദാ, യാതൊരു പ്രതിബന്ധവും കൂടാതെ, ഒരു വെള്ളച്ചാട്ടമുണ്ട്. അതിന്റെ ഉദ്ദേശ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് ഉദ്ദേശം പതിറ്റാൽ താഴ്ചയിലാണ് അത് ചെന്നു വീഴുന്നത്. അവിടെ മാത്രനേരം കിടന്നാൽ ഏതു പ്രാണിയും മരംപോലെ

രേതിഹ്യമാല

ആയിപ്പോകും. നേരത്തോടു നേരം അവിടെ കിടന്നിട്ട് മരിക്കാതെ ജീവിച്ചു കേരുന്നതിന് സംഗതിയായാൽ എത്ര മുഖ്യനായ മനുഷ്യനും അതി വിദ്യാനും ഒരു നല്ല കവിയുമായിത്തീരും. അങ്ങനെയാണ് ആ സ്ഥല തിരെൻ്റെ മാഹാത്മ്യം. പക്ഷേ, നാഴിക തികച്ചു കിടന്നാൽ ഏതൊരുത്ത നായാലും മരിച്ചുപോകുമെന്നുള്ളതും തീർച്ചയാണ്.

നമ്മുടെ കമാനായകനായ രാജകുമാരനെ കുമാരാധാരയിൽ കൈട്ടിയിട്ടിരെ പിറ്റേഡിവസം ആ സമയത്തു ചെന്നെടുത്തു നോക്കിയ പ്ലോൾ അദ്ദേഹം ദേഹം ആസകലം മരവിച്ചു മിണ്ണാൻപോലും വഹിയാതെ നിശ്ചേഷ്ടനായിരുന്നു എക്കിലും ശ്രാസം പോയിട്ടില്ലെന്ന് അറികയാൽ രാജഭട്ടനാർ എടുത്തു തർക്കണം രാജഞ്ചിയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടു ചെന്നു. ഉടനെ രാജഞ്ചിയുടെ കല്പനപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിരെ തന്നുപു മാറ്റുന്നതിനു തക്കതായ പ്രതിവിധികൾ ചെയ്തുതുടങ്ങി, എന്തിനു വളരെ പറയുന്നു. കുറച്ചു സമയം തികഞ്ഞപ്ലോഫേക്കും രാജകുമാരനു പുർണ്ണ മായും സുഖം സിദ്ധിച്ചു. അതോടുകൂടി ബുദ്ധിയുടെ മാന്ദ്യവും തീർന്നു. അക്ഷരജ്ഞനാനംപോലും ഇല്ലാത്ത അദ്ദേഹത്തിനു സോധം വീണ് നാക്കെടുത്തു സംസാരിക്കാരായപ്ലോൾ അദ്ദേഹത്തിരെ വചനനദികൾ അമൃതിനെ അതിശയിപ്പിക്കുന്ന മാധ്യരൂത്തോടുകൂടി കവിതാരുപേണ പ്രവഹിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്ലോൾ മാതാവായ രാജഞ്ചിക്കും മറ്റുള്ള സകല ജനങ്ങൾക്കും ഉണ്ടായ സന്തോഷവും അതഭൂതവും ഒക്കെ എന്തു പറയുന്നു!

പിനെ അതിയോഗ്യനായ ഒരു ശാസ്ത്രികൾ ആ രാജകുമാരനെ ധമാക്കമം വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിക്കുകയും കുറഞ്ഞതാരു കാലാക്കാണ്ക് അദ്ദേഹം സകലശാസ്ത്ര പാരദ്യശാഖയും ഒരു പ്രസിദ്ധ കവിയുമായി തീരുകയും ചെയ്തു. ഇദ്ദേഹമാണ് കോട്ടയാ കമകൾ എന്നു പ്രസിദ്ധായ നാലാട്ടക്കമെകളുടെ നിർമ്മാതാവ്.

മനോത്കണ്ഠംാഃ കൃതാസ്തേന ഗുണാധികതയാ ഗുരു
പലേന സഹകാരസ്യ പുഷ്പോദ്ഗമ ഇവ പ്രജാഃ

എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ കോട്ടയത്തു രാജകുട്ടംബത്തിൽ അതിനുമുമ്പ് ഉണ്ടായിരുന്ന രാജാക്കൻമാരെയെല്ലാരെയുംകാൾ കീർത്തി

രേതിഹ്യമാല

യോടും പ്രതാപത്രോടുകൂടി വേണ്ടുംവണ്ണം രാജ്യപരിപാലനവും ചെയ്ത് ഇദ്ദേഹം സുവമാകുംവണ്ണം വസിച്ചു. ഈ കോട്ടയത്തു തന്മുരാൻ ഒറ്റയോകങ്ങളായിട്ടും മറ്റും അനേകം കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മേൽപ്പറിഞ്ഞ നാലാട്ടക്കമെക്കളോളം പ്രസിദ്ധിയും പ്രചാരവും മറ്റാനീ നുമില്ല.

ഇദ്ദേഹം ഒന്നാമതുണ്ടാക്കിയ ആട്ടക്കമെ ബകവയമാണ്. ഈതു ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്ത ഉടനെ ഗുരുനാമനെ കാണിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം മുഴുവൻ വായിച്ചു നോക്കീട് "ഈതു സ്ത്രീകൾക്കു കൈകൊട്ടികളിക്ക് വളരെ നന്നായിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈതുകേട്ടപ്പോൾ തന്റെ കവിതയ്ക്കു ശാംഭീരുവും അർത്ഥപൂർണ്ണിയും മതിയായില്ലെന്നാണ് ഗുരുനാമനെ അഭിപ്രായമെന്നു തന്മുരാനു മനസ്സിലായി. ഈനി അങ്ങനെ പോരാ എന്നു വിചാരിച്ച് പിനെ ഉണ്ടാക്കിയതാണ് "കിർമ്മീരവധം". അതും തീർന്ന ഉടനെ ഗുരുനാമനെ കാണിച്ചു. ഗുരുനാമൻ അതു നോക്കീട് ഈതു മുന്പിലത്തെപ്പോലെയല്ല. ഒരു വ്യാവ്യാനം കൂടെ വേണം. എന്നാൽ പരിക്കുന്നവർക്ക് വ്യൂത്പത്തിയുണ്ടാക്കാൻ നല്ലതാണ് എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ വാക്കിന്റെ സാരം കാരിന്യം അധികമായിപ്പോയി എന്നാണെല്ലോ. അദ്യത്തെ തിനു പോരാതെയും പോയി. ഈതിന് അധികമായി. എന്നാൽ ഈനി ഇടമട്ടിലോന്ന് ഉണ്ടാക്കിനോക്കാം എന്നു വിചാരിച്ച് മുന്നാമത് അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയതാണ് "കല്യാണസംഗ്രഹാധികം" ആട്ടക്കമെ.

അതു ഗുരുനാമൻ കണ്ണിട്ട് "കമ ഇതായതുകൊണ്ട് കവി ഒരു സ്ത്രീജിതനാണെന്നു ജനങ്ങൾ പറയും" എന്നു പറഞ്ഞു. പാഞ്ചാലിയുടെ വാക്കു കേട്ടു ഭീമസേനൻ കല്യാണസംഗ്രഹാധികം കൊണ്ടുവരാൻ പോയ കമയായതുകൊണ്ടാണെല്ലോ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ ഈനി ഉർവ്വശിയുടെ അപേക്ഷയെ അർജ്ജുനൻ നിരാകരിച്ച കമ ആയിക്കളഞ്ഞാം എന്നു വിചാരിച്ചു തന്മുരാൻ നാലാമത് "നിവാതകവചകാലക്രയവധം" കമയുണ്ടാക്കിക്കാണിച്ചു. അപ്പോൾ ഗുരുനാമൻ "അത് ആട്ടക്കാർക്ക് ആടാൻ കൊള്ളിംബും. ആട്ടം കണ്ണു കൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ മുറുക്കുള്ളിവർക്കു മുറുക്കാനും മുത്രമൊഴിക്കാൻ പെക്കേണ്ടവർക്ക് അതിനും സമയം വേണമല്ലോ. എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടായിരിക്കും വജ്ജബാഹുവജ്ജകേതുക്കളെ കൂടെ സ്വഷ്ടിച്ചത്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈതു കേട്ടപ്പോൾ ഈ കവിത

രേതിഹ്യമാല

ഗുരുനാമനെ നന്നെ ബോധിച്ചു എന്നു മനസ്സിലാകയാൽ തന്പുരാനു വളരെ സന്തോഷമുണ്ടായി.

കല്യാണസൗഗധ്യികം ആടകമയിൽ "പഞ്ചസായകനിലയേ" എന്നുള്ളത് അബദ്ധപ്രയോഗമാണെന്നു ഗുരുനാമൻ പറയുകയും എന്നാൽ അത് അവിടുന്നു തന്നെ മാറ്റിരണ്ടുമെന്നു തന്പുരാൻ അപേക്ഷിക്കുകയും ഗുരുനാമൻ വളരെക്കാലം വിചാരിച്ചിട്ടും അതെയും ഭംഗിയുള്ള ഒരു പദം അതിനു പകരം അവിടെ ചേർക്കാൻ കഴിയായ്ക്കയാൽ ഒടുക്കം അതുതനെ മതിയെന്നു സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ "ബകവയം" ആടകമയിൽ "കാടേ ഗതി നമുക്ക്" എന്നുള്ള പ്രയോഗത്തിൽ അറം വരികയാലുണ്ട് ടിപ്പുസുൽത്താൻ ഭയപ്പെട്ടു നാടുവിട്ടു കാടുകേരുന്നതിനും രാജ്യം കൈവിട്ടുപോകുന്നതിനും സംഗതി യായതെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. ഇങ്ങനെ തന്പുരാനെപ്പറി അനേകം സംഗതി കൾ പറയാനുണ്ട്. വിസ്തരഭ്യത്താൽ ചുരുക്കുന്നു.

പ്രസിദ്ധനായ കോട്ടയത്തു തന്പുരാൻ മഹാകവിയായ മേൽപ്പത്തുർ നാരായണഭട്ടതിരിയുടെ കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നതായി പറയപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം കഴിഞ്ഞിട്ട് ഇപ്പോൾ മുന്നുറ്റിച്ചില്ലാനും സംവത്സരത്തിൽ അധികമായിട്ടില്ലെന്ന് തെളിവാകുന്നു.

രാജാധിപത്യം ഇല്ലക്കിലും കോട്ടയത്തു രാജകുടുംബവംശക്കാർ ഇന്നും ഉണ്ട്. ശ്രീചീഡ്ധ ഗവർമ്മേണ്ടിൽനിന്ന് മാലിവാനും പറ്റി പൂർവ്വസ്ഥാനമായ കോട്ടയത്തുതനെ താമസിച്ചുവരുന്നു.

3. മഹാഭാഷ്യം

അനന്താംശജാതനായ സാക്ഷാൽ പതജതലിമഹർഷി വ്യാകരണ മഹാഭാഷ്യമുണ്ടാക്കി തന്റെ ആയിരം ശിഷ്യനാമാരയും അടുക്കലെത്തി പറഞ്ഞുകൊടുത്തു പതിപ്പിച്ച്, ഉരുവിടുവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നേം ആ ശിഷ്യന്മാരിൽ ഒരാൾ അനുവാദം കുടാതെ എന്നിറ്റു പാഠാലയിൽ നിന്നും പുറത്തെക്കു പോയി. ശിഷ്യൻ ഈ ദുസ്ഥാത്രന്ത്രപ്രവൃത്തി മഹർഷിക്ക് ഒരും രസിച്ചില്ല. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പെട്ടെന്നു കോപാഗ്രനി ജുലിച്ചു. അദ്ദേഹം കോപത്തോടുകൂടി കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു ഒന്നു നോക്കി. സമീപത്തിരുന്ന ശിഷ്യന്മാരെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോപാഗ്രനിയിൽ ഭസ്മാവശ്യമാരായി ഭവിച്ചു. തന്റെ പ്രിയശിഷ്യന്മാരെല്ലാം നശിച്ചുപോയതിനെക്കുറിച്ചു ശുഖാത്മാവായ തപോധനയ്ക്കു ഹൃദയത്തിൽ പെട്ടെന്ന് അപാരമായ പദ്ധാത്താപമുണ്ടായി. ജനോപകാരാർത്ഥം താനുണ്ടാക്കിയ മഹാഭാഷ്യമെല്ലാം ശ്രഹിച്ചവരായ ശിഷ്യന്മാരെല്ലാവരും നശിച്ചുപോയല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു മഹർഷി വിഷാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നേം മുമ്പു പുറത്തെക്കിറങ്ങിയപ്പോയ ശിഷ്യൻ വിവരമറിഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ വന്ന്, "അല്ലയോ സാമിൻ! അവിടുന്ന ഒരും വിഷാദിക്കേണ്ട. അവിഭക്കു ശിഷ്യനായിട്ടു താനുണ്ടല്ലോ. മഹാഭാഷ്യം മുഴുവനും എന്നിക്കു ഹൃദിസ്ഥമായിട്ടുണ്ട്. താനതിനെ ജനോപകാരാർത്ഥം ശിഷ്യപരമ്പരയാ പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ മഹർഷിയുടെ മനസ്സിൽ വീണ്ടും കോപാഗ്രനി ജുലിക്കയാൽ "എടാ ദ്രോഹി നീ നിമിത്തമല്ലേ എന്റെ പ്രിയ ശിഷ്യനാരെല്ലാം നശിച്ചുപോയത്? അതിനാൽ നീയും ഭസ്മമായിപ്പോകടെ" എന്ന് ആ ശിഷ്യനേയും ശപിച്ചു ഭസ്മമാക്കി. പിന്നെയും മഹർഷിക്കു വലിയ വിഷാദമായി. ശുഖാത്മാക്കൾക്കു കോപവും പദ്ധാത്താപവും പെട്ടെന്നുണ്ടാകുമല്ലോ.

മഹർഷി പിന്നെയും അങ്ങനെ വിഷാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നേം ഒരു ഗസ്യർവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് "അല്ലയോ ഭഗവാനേ! അവിടുന്ന ഒരും വിഷാദിക്കേണ്ട. അവിഭക്കു പ്രിയശിഷ്യനായിട്ട് ഈ താനുണ്ട്. താനൊരു ഗസ്യർവന്നാണ്. താൻ വളരെക്കാലമായി ഈ ആശ്രമസമീപത്തിക്കൽ നിൽക്കുന്ന അശവത്തമവുക്കഷ്ടത്തിനേലിരുന്നിരുന്നു.

രഹ്മാനുസ്ഥിതി

അവിടുന്നു മഹാഭാഷ്യം ശിഷ്യൻമാർക്കു ചൊല്ലിക്കാടുക്കുന്തു കേടുകേട്ട് അതെല്ലാം എൻ ശഹിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ എന്ന അവിടുന്ന് ഒരു ശിഷ്യനായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടാലും" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ പിന്നെയും മഹർഷിക്കു കോപമാണുണ്ടായത്. നീ എൻ്റെ മനസ്സു കൃടാതെയും എൻ ഉപദേശിക്കാതെയും എൻ്റെ ഭാഷ്യം ഒളിച്ചിരുന്ന ശഹിച്ചതിനാൽ നീയൊരു ബോഹമരാക്ഷസനായിപ്പോകട്ട" എന്നു മഹർഷി ആ ഗസർവ്വനെ ശപിച്ചു. ഈതു കേടുപ്പോൾ ഗസർവൻ ഏറ്റവും പരവർഗ്ഗനായിത്തീരുകയാൽ വിനയസമേതം മഹർഷിയുടെ കാൽക്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ചിട്ടു ശാപമോക്ഷത്തിനായി അപേക്ഷിച്ചു. ശുദ്ധം ദാഷ്ടാനായ നായ മഹർഷി ഉടനെ പ്രസാദിച്ച്, "നീ എൻ്റെ ഭാഷ്യം അതു ശഹിക്കാൻ യോഗ്യതയുള്ള ഓരാൾക്ക് ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കണം. ഭാഷ്യം മുഴുവനും ഉപദേശിച്ചുകഴിയുന്നോൾ നീ ശാപമുക്തനായി നിജസ്ഥിതി പ്രാപിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു ഗസർവ്വനെ അനുശഹിച്ചു. ബോഹമരാക്ഷസ നായ ഗസർവൻ വീണ്ടും മഹർഷിയെ വനിച്ചിട്ട് അവിടെ നിന്നു പോയി യമാപുർവ്വം ആലിൻ്റെ മുകളിൽച്ചേരുന്ന് ഇരിപ്പായി. ഭാഷ്യം ശഹിക്കുന്ന തിനു തക്ക യോഗ്യതയുള്ളവർക്കു വേണമല്ലോ അതുപദേശിച്ചു കൊടുക്കാൻ എന്നു വിചാരിച്ച് ആ ബോഹമരാക്ഷസൻ അതിലെ കടനു പോകുന്ന ബോഹമന്നമാരെ ഒക്കെ വിളിച്ച് അവരുടെ യോഗ്യതയെ പരിക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ബോഹമരാക്ഷസൻ പരീക്ഷ എങ്ങനെനയെന്നാൽ, തന്റെ അടുക്കൽ വരുന്നവരോടു "പചേർന്നിഷ്ഠായാം കിം രൂപം" എന്നാരു ചോദ്യം ചോദിക്കും. അതിനു ശരിയായ ഉത്തരം പറയാത്തവരെ അവൻ പിടിച്ചു കൈശിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങനെയാണ് എർപ്പാട്. ഈ ചോദ്യത്തിനു "പക്തം" എന്നും മറ്റു ചില അബദ്ധങ്ങളായ ഉത്തരങ്ങളുംാതെ ശരിയായി ആരും പറയായ്ക്കയാൽ ആ ബോഹമരാക്ഷസൻ അസംഖ്യം മഹാ ബോഹമന്നരെ പിടിച്ചു കൈശിച്ചു. അങ്ങനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം സർവാശാസ്ത്ര പാരംഗതനും വേദജ്ഞതനും വേദാന്തിയും യോഗശാസ്ത്രവാരാശിയും വിരക്കനുമായ ഒരു ബോഹമന്നഗ്രേഷ്മം അതിലേ വന്നു. അദ്ദേഹം സംസ്കാരിക്കണമെന്നു നിയയിച്ചു തനിക്കു ക്രമസംസ്കാരം തരുന്നതിനും തന്റെ ശുരുവായി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും തക്ക യോഗ്യതയുള്ള ഓരാളെ

രേതിഹ്യമാല

കണ്ണുകിട്ടുന്നതിനായി അനോഷ്ഠിച്ചു നടക്കുകയായിരുന്നു. ആ ബോഹമൻ നെയും കണ്ണയുടനെ ബൈഹമരാക്ഷസൻ തന്റെ അടുക്കൽ വിളിച്ചു മേൽപ്പറിഞ്ഞ ചോദ്യം ചോദിച്ചു. അദ്ദേഹം "പകം" എന്ന് ഉത്തരം പറഞ്ഞു. ഈ കേട്ടപ്പോൾ ബോഹമൻനു മഹാഭാഷ്യം ശഹിക്കാൻ തക്ക യോഗ്യത യുണ്ടനു നിശ്ചയിച്ച് ബൈഹമരാക്ഷസൻ അദ്ദേഹത്തിന് ഉപദേശിച്ചു കൊടുക്കാനാരംഭിച്ചു. ബൈഷമരാക്ഷസൻ ആലിൻമേലും ബോഹമൻൻ ആൽത്തരയിലുമിരുന്നു. ആദ്യംതന്നെ ബൈഹമരാക്ഷസൻ ബോഹമൻനു വിശ്വസ്തു ഭാഹവും ഉറക്കവും വരാതെയിരിക്കാനായി ഒരു ദിവ്യാഷയം കൊടുത്തു സേവിപ്പിച്ചിട്ടാണ് ഭാഷ്യം ഉപദേശിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. ബൈഹമരാക്ഷസൻ ആ ആലിൻ ഇലപറിച്ചു ഭാഷ്യം കുറേറ്റു എഴുതി കൊടുക്കുകയും ബോഹമൻൻ അതു നോക്കി ധരിക്കുകയുമായിട്ടാണ് പരിപ്പിക്കുകയും പരിക്കുകയും ചെയ്തത്. ബൈഹമരാക്ഷസൻ എഴുതിയിട്ടു നീത് ബോഹമൻൻ നോക്കി ധരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെയും ബൈഹമരാക്ഷസൻ എഴുതിയിട്ടുകൊടുക്കും. ഇങ്ങനെ ആറു മാസക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മഹാഭാഷ്യം മുഴുവനും ഉപദേശിക്കുകയും ബോഹമൻൻ ധരിക്കുകയും കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ ബൈഹമരാക്ഷസൻ ശാപമുക്തനായി പുർവസ്ഥിതിയിൽ ഗധർവതവരത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ബോഹമൻൻ തന്റെ ഗുരുവായ ഗധർവതനെ വാദിച്ചു യാത്രയും പറഞ്ഞ് അവിടെനിന്ന് യാത്രയായി. അപ്പോൾ ആ ഗധർവൻ തന്റെ പ്രിയഴിഷ്യനായ ബോഹമൻനെ വീണ്ടും വണ്ണം അനുഗ്രഹിച്ചിട്ട് "അല്ലയോ ബോഹമനോത്തമ! അങ്ങെക്കു കഷുൽപിപാസകളുടേയും നിദ്രയുടെയും സ്വാധ ഉണ്ടാകാതിരിക്കാനായി ഞാൻ തന്ന ആ ദിവ്യാഷയത്തിന്റെ ശക്തി അങ്ങെക്കു ജലസ്പർശമുണ്ടായാൽ നശിച്ചുപോകും. ഉടൻ ഭവാൻ നിദ്ര പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും. പിന്ന അങ്ങ് ആറുമാസക്കാലം കഴിയാതെ ഉണ്ടാകയില്ല. അതിനാൽ ഈനി വെള്ളത്തിലിരിഞ്ഞെന്ന കാര്യം വളരെ സുക്ഷിച്ചുവേണം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് അന്തർദ്ദാനവും ചെയ്തു. ഉടനെ ബോഹമൻൻ താൻ പരിച്ച മഹാഭാഷ്യത്തിന്റെ ഓരോമെങ്ങാനും വിസ്മരിച്ചുപോയെങ്കിൽ പറഞ്ഞുതരാൻ ആരും ഉണ്ടായിരിക്കാതെത്തുകൊണ്ടു ഗധർവൻ എഴുതി തന്നെവയായ ഈ ആലിലക്കർക്കുടി കൊണ്ടുപോയി ഇതൊന്നു പകർത്തി യെഴുതി സുക്ഷിക്കണം എന്നു നിശ്ചയിച്ച് ആലിലകളും കെട്ടിയെടുത്ത് അവിടെനിന്നു പോവുകയും ചെയ്തു.

രേതിഹ്യമാല

ആ ബോഹമണർ പിന്നെയും പല സ്ഥലങ്ങളിൽ സഖരിച്ച് ഒരു ദിവസം ദിക്കിൽ ചെന്നപ്പോൾ മാർഗമധ്യയുള്ള ഒരു നദി ഇരഞ്ഞി കടക്കേണ്ടതായി വന്നു. നദിയിൽ ഇരഞ്ഞാതെ അക്കരെ കടക്കുന്നതിന് ആ ദിക്കിലെങ്ങും തോണിയും വണ്ണിയുമൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. നദിയിൽ വെള്ളമധികമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവിടെയെല്ലാവരും അക്കരെയിക്കരെ കടക്കുന്നത് നദിയിലിരഞ്ഞിയാണ്. നദി വീതി വളരെ കുറഞ്ഞതുമായി രുന്നു. അതിനാൽ ആ ബോഹമണർ കഷണത്തിൽ ഇരഞ്ഞികടന്നു കളയാമെന്നുവെച്ചിട്ടു കുറച്ചു വെള്ളം കയ്യിലെടുത്തു മുപം കഴുകി. ഉടനെ ആ ബോഹമണർ ഗാധനിദൈ പ്രാപിച്ച് അവിടെ വീണ്ടും അപ്പോൾ ആ കടവിൽ കുളിച്ചുകൊണ്ടുനിന്ന് നവയാവനയുക്കതനായ ഒരു ശുദ്ധകന്യക അതുകണ്ട് അടുത്തു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഉരഞ്ഞുകയാ ണെന്നും അല്ലാതെ മോഹരാലാസ്യവും മറ്റുമല്ലെന്നും മനസ്സിലാക്കി. എങ്കിലും ഒരു ബോഹമണർ ഇപ്രകാരം മാർഗമധ്യ വീണ്ടും കിടക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട് ഇട്ടുംവെച്ചു പോകുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു വിചാരിച്ച് അവിടെ നിന്നുകൊണ്ടു ഭാസിമാരിൽ ഒരുത്തിരെയ വീടിലേക്കു പറഞ്ഞയച്ച് നാലു ഭൂത്യൻമാരെ വരുത്തി, അവരെക്കാണ്ട് ഇള ബോഹമണ്ണനെ കെട്ടി യെടുപ്പിച്ചു സ്വഗ്രഹത്തിലെക്കു കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ അവർ ധാരാളം വിസ്താരവും വ്യത്തിയുമുള്ളതും കാറ്റും വെളിച്ചവും നിർബാധമായി കടക്കുന്നതുമായ ഒരു മുറിക്കെത്തു കട്ടിലിൽ മെത്ത വിരിച്ച് അതിൽ ആ ബോഹമണ്ണനെ കിടത്തി. ആ കന്യക നാടുവാഴിയായ ഒരു ശുദ്ധപ്രഭുവിന്റെ പുത്രിയും സൗന്ദര്യം, സൗഖ്യില്യം, സൗജന്യം, വൈദ്യുഷ്യം, വൈദഗ്ധ്യം, ആഭിജാത്യം മുതലായ സകല സർവ്വജീവനങ്ങളും തിക്കണ്ണ ഒരു മനസ്സിനിയു മായിരുന്നു. അവളുടെ വീട് ആ നദീതീരത്തു തന്നെ വഴിക്കൊള്ളലു മായിരുന്നു.

ബോഹമണർ കുറച്ചുനേരം കഴിയുന്നപോൾ ഉണരുമെന്നായിരുന്നു ആ കന്യകയുടെ വിചാരം. അദ്ദേഹം നേരത്തോടു നേരമായിട്ടും ഉണരായ്ക്ക യാൽ ഇതെന്നതു കമയാണെന്നു വിചാരിച്ച്, അവർക്ക് വളരെ പരിഭ്രമമായി. ഉടനെ ഇള വിവരമല്ലാം അവർ അവളുടെ അച്ചുണ്ട് അടുക്കൽച്ചെന്നു പറഞ്ഞു. പ്രഭു ഉടനെ വൈദ്യനെ വരുത്തിക്കാണിച്ചപ്പോൾ "ഇദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചിരിക്കുന്നത് നിന്തുണ്ട്. അല്ലാതെ ഇതൊരു രോഗവും ബാധ യുമൊന്നുമല്ല." എന്നാൽ നേരത്തോടു നേരമായിട്ടും ഇദ്ദേഹം

രഹ്യത്വാല

ഉണ്ടാതിരിക്കുന്നതിന്റെ കാരണം മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. എന്തായാലും ദിവസംതോറും മുന്നു പ്രാവശ്യം വീതം അന്നലേപനം (ചോറംചും ദേഹമാസകലം തേയ്ക്കുക) ചെയ്തിരുത്തിൽ താമസിയാതെ ഇദ്ദേഹം മരിച്ചുപോയെങ്കാം. അന്നലേപനം ശരിയായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന നാൽ ഇദ്ദേഹം എത്രൊഴി ഉണ്ടാതിരുന്നാലും ധാതൊരു തരക്കേട്ടും വരുന്നതല്ല. എന്നുമാത്രമല്ല ഇദ്ദേഹം ഉണ്ടാവോൾ ഇദ്ദേഹത്തിനു ഭക്ഷണം കഴിക്കാതിരുന്നതുകൊണ്ടുള്ള കഷിണം ഉണ്ടായിരിക്കുകയുമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു വെദ്യൻ പോയി. പിന്നെ ആ വെദ്യൻ പറഞ്ഞതുപോലെ യോക്കെ ചെയ്തു. പ്രാണനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു മറ്റാരുമായാൽ ശരിയാവു കയില്ലെന്നു വിചാരിച്ച് ശുദ്ധപ്രഭു തന്റെ പുത്രിയെത്തന്നെ അതിനു നിയോഗിച്ചു. വെദ്യവിധിപ്രകാരം പ്രാണനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു

താൻതനെ അല്ലാണതാൽ ശരിയാവുകയില്ലെന്നു വിചാരിച്ച് അതിനായി സയമേവ സന്നദ്ധയായിരുന്ന ശുദ്ധകന്ധകയ്ക്കു പിതൃ നിയോഗംകൂടി കിട്ടിയപ്പോഴേക്കും വളരെ സന്തോഷമായി. അതിനാൽ അവർത്തനെ വളരെ ജാഗ്രതയോടുകൂടി പ്രതിദിനം മുന്നു നേരവും അന്നലേപനവും മറ്റും ചെയ്ത് ആ ബോഹമനെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഇങ്ങനെ ആറു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ ബോഹമനൻ ഉണ്ടായും. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് ഒന്നാമതുണ്ഡായ വിചാരം തന്റെ ആലിലക്കട്ടിനെ കുറിച്ചായിരുന്നു. അതി നാൽ അദ്ദേഹം പെട്ടെന്നണിറ്റ് ആ നദീതീര ത്തിക്കലേക്കു പോയി. അവിടെചെച്ചുന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആലിലക്കട്ടും അവിടെതന്നെ കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എക്കിലും അതൊരു പശു തിനു കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതായിട്ടാണ് അദ്ദേഹം കണ്ടത്. പശുവിനെപ്പിടിച്ചുമാറി നോക്കിയപ്പോൾ ഏതാനും ഭാഗമൊക്കെ പശു തിനുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ബോഹമനനു വളരെ വിഷദമായി. പൊയ്യപോയതിനെക്കുറിച്ച് ഇനി വിചാരിച്ചതുകൊണ്ട് ഫലമൊന്നുമില്ലെല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹം ശ്രേഷ്ഠമുണ്ടായിരുന്ന ആലിലക്കളില്ലാം പെറുക്കിയെടുത്ത് ധമാക്രമം അടുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ ഈ ബോഹമനൻ എങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്ന തെന്ന് അറിയുന്നതിനായി ആ ശുദ്ധകന്ധകയാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ട രണ്ടു ഭൂത്യൻമാർ അവിടെ വന്നു. അവരോട് ഈ പശു ആരുടെ വകയാണ് എന്ന ബോഹമനൻ ചോദിക്കുകയും ഇത് ഞങ്ങളുടെ യജമാനന്റെ വകയാണ് എന്ന് അവർ ഉത്തരം പറയുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ബോഹമനൻ ആ

രേതിഹ്യമാല

ആലിലക്കട്ടുമെടുത്തുകൊണ്ടു പ്രഭുവിന്റെ ശൂഹത്തിൽത്തന്നെ വന്നു. അപ്പോൾ ശുദ്ധകന്ധക ബോഹമണ്ണനെ യമാക്രമം വന്നിച്ചു പുജിച്ചിരുത്തി. പിനെ അവർ തമ്മിലുണ്ടായ സംഭാഷണങ്ങൊണ്ട് ഈ ബോഹമണ്ണന്റെ എല്ലാ സ്ഥിതികളും അദ്ദേഹം ഇത്രവള്ള രൈക്കാലം ഉറങ്ങിപ്പോകുവാനുള്ള കാരണവും മറ്റും ശുദ്ധകന്ധകയ്ക്കും ഈ ശുദ്ധകന്ധകയുടെ സ്ഥിതികളും അവളുടെ ശുണങ്ങങ്ങളും തന്നെ രക്ഷിച്ചത് ഇവളാണെന്നും മറ്റും ബോഹമണ്ണനും മനസ്സിലായി. വിവരങ്ങളെല്ലാം അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവർക്കു പരസ്പരം വളരെ ബഹുമാനവുമുണ്ടായി. പിനെ ബോഹമണ്ണന്റെ താൽപര്യപ്രകാരം ആലില തിന പശുവിനെ ശുദ്ധകന്ധക പ്രത്യേകമൊരു സ്ഥലത്തു പിടിച്ചു കെട്ടിക്കുകയും ബോഹമണ്ണൻ അന്നും അവിടെതന്നെ താമസിക്കുകയും ചെയ്തു. ബോഹമണ്ണന് അഭ്യംഗതതിനും അതതാഴത്തിനും വേണ്ടതെല്ലാം കന്ധകതന്നെ തയ്യാറാക്കിക്കൊടുത്തതിനാൽ അന്നു രാത്രിയിലും അദ്ദേഹം സുവമായിട്ടുറങ്ങി.

പിറ്റെ ദിവസം രാവിലെ ബോഹമണ്ണൻ എണ്ണിറ്റു പശുവിനെ കെട്ടി തിരുന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ പശു തിന ആലിലകളെല്ലാം യാതൊരു കേടും കുടാതെ ചാണകത്തോടുകൂടി കിടക്കുന്നതുകണ്ടു. അദ്ദേഹം അവയെല്ലാം പെറുക്കിയെടുത്തു കഴുകി തുടച്ചു കൊണ്ടുവന്നു. ശേഷമുള്ള ആലിലകളോടു കൂട്ടിച്ചേർത്തു നോക്കിയപ്പോൾ ഒന്നു നഷ്ടപ്പെട്ടില്ലെന്നറിയുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ സന്തോഷമായി. ഈ ആലിലകളോന്നും ഇത്രയും കാലമായിട്ടും വാടാതെയും പശു തിനിട്ടു ദഹിക്കാതെയും ഇരുന്നത് അതുകളിൽ ഭാഷ്യമെഴുതിയ ഗധർവൻ്റെ ദിവ്യത്വംകൊണ്ടോ മഹാഭാഷ്യത്തിന്റെ മാഹാതമ്യംകൊണ്ടോ എന്നു കൊണ്ടാണെന്നു നിശ്ചയമില്ല. എന്തെങ്കിലുമൊരു ദിവ്യശക്തികൊണ്ടായിരിക്കുണ്ടോ, അല്ലാതെ ഇങ്ങനെ വരുന്നതല്ലാലോ.

പിനെ ആ ബോഹമണ്ണൻ ആ ആലിലകളെല്ലാംകൂടി കൂട്ടിക്കെട്ടി തയ്യാറാക്കി വച്ചു. യാത്ര പറയാനായി ആ ശുദ്ധകന്ധകയെ അടുക്കൽ വിളിച്ചു. "ഇപ്പോൾ അഞ്ചാറു മാസമായല്ലോ. നൊന്നിവിടെ വനിട്ട്. ഈ ഇപ്പോൾ നൊൻ പോകുവാൻ ഭാവിക്കുകയാണ്. ഇത്രയുംകാലം നീ എനെ വേണ്ടുന്ന ശുശ്രൂഷയെല്ലാം ചെയ്തു രക്ഷിച്ചു എന്നല്ല, നീ എൻ്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്തു എന്നുതന്നെ പറയാം. നീ എന്നിക്കുചെയ്ത ഈ ഉപകാരത്തിനു തക്കതായ പ്രതിഫലമൊന്നും നൊൻ കാണുന്നില്ല.

രേതിഹ്യമാല

എകിലും ഇതിനെക്കുറിച്ചാനും പറയാതെ പോയാൽ ഞാൻ കേവലം കൃതാദ്ധനനാകുമല്ലോ. അതുകൊണ്ടു ചോദിക്കുന്നതാണ്. നിന്റെ ആഗ്രഹം എന്താണെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതു സാധിക്കുന്നതിനായി നിന്നെ ഞാൻ അനുഗ്രഹിക്കാം. എന്റെ അനുഗ്രഹം ഒരിക്കലും വിഫലിക്കുന്നതല്ല. ഇതല്ലാതെ ഒന്നും തരാനായിട്ടു ഞാൻ കാണുന്നില്ല. അതിനാൽ നിന്റെ ആഗ്രഹമെന്താണെന്നു പറയണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ആ കന്യുക വിനയസമേതം തൊഴുതുംകൊണ്ട് "അല്ലയോ സ്വാമിൻ! ഞാൻ ജനിച്ചതിൽപ്പിനെ ഒരു പുരുഷൻ്റെ പാദശ്രൂഷയും ചെയ്യുന്നതിനാണ് എനിക്ക് ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചത്. അതിനാൽ ഈ ജന്മത്തിൽ മരുന്നാരു പുരുഷൻ്റെ ശുശ്രൂഷയും ചെയ്യാൻ സംഗതിയാകാതെയിരുന്നാൽ കൊള്ളാ മെന്നല്ലാതെ വേരെ യാതൊരാഗ്രഹവും എനിക്കില്ല. അതിനാൽ അവിടുന്നു കൃപയുണ്ടായി ഞാൻ അവിടുത്തെ ഭാര്യായിത്തീരാനായിട്ട് എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കണം. ഇതിലധികമായി ഒരുന്നുഗ്രഹവും വേണമെന്നു ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. ഇതിൽ വലിയതായ ഒരുന്നുഗ്രഹമുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുമില്ല. ഈ അനുഗ്രഹം എനിക്കു ലഭിക്കുന്നുവെങ്കിൽ എന്റെ ജന്മം സഹായമായി" എന്നു പറഞ്ഞു.

ആ ശുദ്ധകന്യുകയുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണനു വളരെ വിചാരമായി. "കഷ്ടം! ഇഹലോഹസുവാദങ്ങളെ അശേഷം ഉപേക്ഷിച്ചു സന്ധാസം വാങ്ങിക്കുന്നതിനായി ശുദ്ധവിനെ അനോഷ്ഠിച്ചു നടക്കുന്ന ഞാൻ ഇവളെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതെങ്ങനെന്നയാണ്? പ്രാണരക്ഷ ചെയ്ത ഇവളുടെ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതെങ്ങനെന്നയാണ്? നാലാമത്തെ ആഗ്രഹത്തെ ആഗ്രഹിച്ചു നടക്കുന്ന ഞാൻ റണ്ടാമത്തെ ആഗ്രഹത്തെ കൈകൈകാളിഞ്ഞാമെന്നായിരിക്കുമോ ഇംഗ്രേസിയി? അങ്ങനെ ആയാൽത്തന്നെന്നും ബ്രഹ്മകുലജാതനായ ഞാൻ ശുദ്ധകുലജാതനായ ഇവളെ ആദ്യമായി വിവാഹം ചെയ്യുന്നത് വിഹിതമല്ലല്ലോ. ഒരു ബ്രാഹ്മണനും ബ്രഹ്മക്ഷത്രവൈശ്യകുലങ്ങളിൽനിന്ന് ധമാക്രമം ഓരോ വിവാഹം ചെയ്തല്ലാതെ ഒരു ശുദ്ധകന്യുകയെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ പാടില്ല എന്നാണല്ലോ ശാസ്ത്രം. അതിനാൽ ഇവളെ വിവാഹം ചെയ്യാമെങ്കിൽ അതിനു മുമ്പായി മുന്നു ജാതിയിലുള്ള മുന്നു കന്യുകമാരെ വിവാഹം ചെയ്യണമെന്നിയിരിക്കുന്നു. ഒരു വിവാഹവും വേണ്ടെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്ന എനിക്ക് ഇങ്ങനെ വേണ്ടിവന്നത് അത്യായവരുമായിരിക്കുന്നു. ഈ

രഹ്യത്വം

ഇളം എന്ന പരിക്ഷിക്കുകയായിരിക്കുമോ? അമവാ ഒരുപ്രകാരം വിചാരിച്ചാൽ ഇതും നല്ലതു തന്നെയാണ്. ശാസ്ത്രംകൊണ്ടും യുക്തി കൊണ്ടും അനുഭവംകൊണ്ടും സംസാരത്തിൽന്ന് നിന്മാരത അറിഞ്ഞിട്ടു മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന വിരക്തിക്കു കുറച്ചുകൂടി ബലമുണ്ടാ തിരിക്കും. അതിനാൽ ഏതായാലും ഇവളുടെ ആഗ്രഹം സാധിപ്പിച്ചിട്ടു പിന്ന നമ്മുടെ ആഗ്രഹവും സാധിക്കാം. അല്ലാതെ നിവൃത്തിയില്ല എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചിട്ട് ആ ബോഹമണിൽ ശുദ്ധകന്യകയേം "അല്ലയോ ഭദ്രേ! നിൻ്ന് ഹിതത്തെ അനുവർത്തിക്കുന്നതിനു എന്ന് സദാ സന്നദ്ധനാണ്. എങ്കിലും ഒരു ബോഹമണനായ എന്ന് ശുദ്ധകന്യകയായ നിന്നെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനു ബോഹമണകുലത്തിൽനിന്നും ക്ഷത്രിയ കുലത്തിൽനിന്നും വൈശ്യകുലത്തിൽനിന്നും ഓരോ കന്യകമാരെ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടല്ലാതെ പാടില്ല. അങ്ങനെയാണ് ശാസ്ത്രവിധി. അതിനാൽ എന്ന് പോയി മുന്നു വിവാഹം ചെയ്തതിനുശേഷം നിന്നെന്നും വിവാഹം ചെയ്തുകൊള്ളാം. അതുവരെ നീ ക്ഷമിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടു സന്ദേശ സമേരം ശുദ്ധകന്യക ശാസ്ത്രവിധിപ്രകാരമല്ലാതെ ഒന്നും ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്ക് നിർബന്ധമില്ല. എൻ്റെ അപേക്ഷയെ സദയം അങ്ങു സ്വീകരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതിനായിട്ട് എത്ര കാലം വേണമെങ്കിലും കാത്തിരിക്കുന്നതിന് എനിക്ക് യാതൊരു വിരോധവുമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്നാൽ അങ്ങനെയാവെടു" എന്നു പറഞ്ഞു ബോഹമണിൽ അദ്ദേഹത്തിന്ന് ആലിലക്കട്ടുമെടുത്ത് സദേശത്തെക്കു തിരിച്ചുപോവുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം ആ ബോഹമണി സുഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു താമസിച്ചു കൊണ്ട് ബോഹമണകുലത്തിൽനിന്നും ക്ഷത്രിയകുലത്തിൽ നിന്നും വൈശ്യകുലത്തിൽ നിന്നും ഓരോ കന്യകമാരെ യമാക്രമം വിവാഹം ചെയ്തതിന്നെന്ന് ഒക്കെം ഇതു ശുദ്ധകന്യകയേയും യമാവിധി വിവാഹം കഴിച്ചു (മുൻകാലങ്ങളിൽ ബോഹമണി നാലു ജാതിയിൽനിന്നും അഞ്ചി സാക്ഷിയായിരുന്നെന്ന വിവാഹം കഴിക്കാറുണ്ടെന്നതു പ്രസിദ്ധമാണ്ടോ).

അങ്ങനെ ആ ബോഹമണി നാലു ഭാര്യമാരോടുകൂടി യമാസുവം സഗൃഹത്തിൽ താമസിച്ച കാലത്ത് ആ നാലു ഭാര്യമാരിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തിന് ഓരോ പുത്രൻമാരുണ്ടായി. പുത്രൻമാരുടെ ജാതകർമ്മ മുതൽ വർത്തമാനംവരെയുള്ള സകല ക്രിയകളും അദ്ദേഹം യമാകാലം വേണ്ടുപോലെ ചെയ്തു. പുത്രൻമാരെ യമാക്രമം അദ്ദേഹം തന്ന

രഹ്തിഹ്യമാല

വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിച്ചു. ആ പുത്രൻമാർ നാലുപേരും അതിയോഗ്യമാരും സകല ശാസ്ത്രപാരംഗതരും വിത്സുതുല്യഗുണവാമാരുമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ആദ്യപുത്രനായ ബ്രാഹ്മണകുമാരനെ അദ്ദേഹം വിശ്വേഷിച്ചു വേദാധ്യയനവും ചെയ്തിച്ചു. ഒടുക്കം നാലുപേരെയും മഹാഭാഷ്യം പറിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ നാലാമത്തെ പുത്രനെ ശൃംഖകുലജാതനും മഹാഭാഷ്യം വേദാംഗവുമാകയാൽ ആ പുത്രനെ അഭിമുഖമായിരുന്നു ഭാഷ്യം പറിപ്പിക്കുന്നതു വിഹിതമല്ലെല്ലാ എന്നു വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹം ആ പുത്രനെ പ്രത്യേകിച്ച് ഒരു മറവുള്ള സമലതത്തിരുത്തിയാണ് മഹാഭാഷ്യം ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്തത്. എന്നു മാത്രവുമല്ല, മഹാഭാഷ്യം ശൃംഖവംശജർക്ക് ഉപദേശിച്ച് പരസ്വരയാ വേദാർഹന്മാരല്ലാത്ത അവരുടെ ഇടയിൽ അതിനു പ്രചാരം വരുത്തുകയില്ലെന്ന് ആ പുത്രനെക്കാണ്ടു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിക്കുട്ടി ചെയ്തിട്ടാണ് അദ്ദേഹം മഹാഭാഷ്യം ആ പുത്രനെ ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്തത് എന്ന് ചിലർ പറയുന്നു.

ഇങ്ങനെ പുത്രൻമാർ അതിയോഗ്യമാരും യൗവനയുക്തന്മാരും മായിത്തീർന്നതിന്റെ ശേഷം ആ ബ്രാഹ്മണൻ അവിഭക്തിനു പോവുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം പല സമ്പദങ്ങളിലും സമ്പരിച്ച് ഒടുക്കം ശ്രീഗൗഡ പാദാചാര്യനിൽനിന്നു ക്രമസന്ധ്യാസത്തെ സ്വീകരിച്ചു ബ്രഹ്മധ്യാനവും ചെയ്തുകൊണ്ട് ബദര്യാശ്രമത്തിക്കൽ താമസിച്ചു. കേരളചാരകർത്താവായ ശ്രീശക്രാചാര്യസാമികളുടെ ഗുരുവായ സാക്ഷാൽ ഗ്രാവിനസ്വാമിയെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവർ അധികമുണ്ടായിരിക്കുന്ന തില്ലാത്തതിനാൽ യോഗിശ്വരിരോമണിയായ ഗ്രാവിനസ്വാമികൾ എന്നു പറയപ്പെട്ടുന്ന മഹാൻ ഈ ബ്രാഹ്മണനോത്തമൻ തന്നെയാണെന്നുകൂടി പറഞ്ഞാൽ പിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ യോഗ്യതയെക്കുറിച്ച് അധികം വിസ്തരിച്ചിട്ട് ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അപ്രകാരം തന്ന അദ്ദേഹത്തിനു നാലു ജാതിയിലുമായി ഭാര്യമാരുണ്ടായിരുന്നവരിൽനിന്നും ജനിച്ചവരായ നാലു പുത്രന്മാരിൽ ബ്രാഹ്മണന്ത്രൈയിൽനിന്നും ജനിച്ച പുത്രൻ സാക്ഷാൽ വരരുചിയും, ക്ഷത്രിയസ്ത്രൈയിൽനിന്നും ജനിച്ച പുത്രൻ വിശ്വവിശ്വതനായ വിക്രമാദിത്യമഹാരാജാവും, വൈശ്യസ്ത്രൈയിൽനിന്നും ജനിച്ച പുത്രൻ വിശ്വവിശ്വതനായ വിക്രമാദിത്യമന്ത്രിയെന്നു പ്രസിദ്ധനായ ഭട്ടിയും, ശൃംഖസ്ത്രൈയിൽനിന്നും ജനിച്ച പുത്രൻ മഹാവിദ്യാനായ ഭർത്തുഹരിയുമാണെന്നുള്ള വാസ്തവം കൂടി പറഞ്ഞാൽ

രേതിഹ്യമാല

പിന്ന അവരുടെ യോഗ്യതകളെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിരിയിക്കേണ്ടവരായി അധികമാരുമുണ്ടായിരിക്കാനിടയില്ല. പറയിപെറ്റുണ്ടായ പതിരുകുല തിരെ ആദ്യപിതാവായ വരരുചിയെക്കുറിച്ചും അനേകം കമകൾക്കു വിഷയിഭൂതമാരായ വിക്രമാദിത്യദ്വികളെക്കുറിച്ചും കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവർ കേവലം പാമരമാരുടെ ഇടയിൽപ്പോലും ആരുമുണ്ടായിരിക്കാനിടയില്ല. ഭർത്യുഹരിയുടെ ശതകത്രയം മലായാളത്തിലും തർജമ ചെയ്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചും പലരും അഭിജ്ഞിക്കാനിടയുണ്ട്. അതിവിഭാഗമാരും സംസ്കൃതത്തിൽ വ്യാകരണസംബന്ധമായും മറ്റും അനേകം ശ്രദ്ധങ്ങളുടെ നിർമ്മാതാക്കളുമായ ഇവർ സംസ്കൃത പണ്ഡിതമാരുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും നിത്യപരിചിതമാരായിട്ടാണ് ഇരിക്കുന്നത്. വാർത്തികം, പ്രാകൃതപ്രവേശം, ധനപദ്ധതികൾ മുതലായ പല ശ്രദ്ധങ്ങൾ വരരുചിയും, ഭട്ടികാവ്യം (രാമാധാനം കമ) എന്ന പ്രസിദ്ധ ശ്രദ്ധവും മറ്റ് അനേകം കൃതികളും ഭട്ടിയും, ഹരിടീക, വാക്യപദീയം മുതലായ വ്യാകരണശ്രദ്ധങ്ങളും വേദാന്തം വകയായി മറ്റ് അനേക ശ്രദ്ധങ്ങളും മേല്പറഞ്ഞ ശതകത്രയവും മറ്റും ഭർത്യുഹരിയും ഉണ്ടാക്കിയുണ്ട്. പ്രസിദ്ധമായ അമരുശതകവും ഭർത്യുഹരിയുടെ കൃതിയാണെന്ന് വിദ്യാഗമാരുടെ ഇടയിൽ ഒരഭിപ്രായമുണ്ട്. ഇപ്രകാരമുള്ള മഹാഗമാരുടെ മാംസശരീരം പൊയ്യപോയാലും അവരുടെ യഥാശരീരത്തിനു ലോകാവസാനം വരെ യാതൊരു ഹാനിയും സംഭവിക്കുമെല്ലാം തുല്യതയാണെല്ലാ. മഹാഭാഷ്യത്തിരെ പ്രചാരത്തിനു കാരണഭൂതമാർ ഇവർ തന്നെയാണെന്നുള്ളതും പരിയാമെന്നില്ലെല്ലാ.

മേല്പറഞ്ഞ നാലു മഹാഗമാരും അവരുടെ അച്ചന്നായ ഗ്രാവിനസ്വാമികളുടെ അടുക്കൽനിന്നു മഹാഭാഷ്യം പരിച്ഛുകഴിഞ്ഞതിരെ ശ്രേഷ്ഠം അവർക്കു ഭാഷ്യകർത്താവായ പതഞ്ജലിമഹർഷിയെ ഒന്നു കണ്ണാൽക്കാളിയാമെന്ന് അതികലശലായിട്ട് ഒരാഗ്രഹമുണ്ടായി. അതിനാൽ അവർ അനേഷിച്ചപ്പോൾ പതഞ്ജലിമഹർഷി അതിനു വളരെ മുമ്പുതന്നെ സർഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായി അഭിഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭർത്യുഹരി ചൊല്ലിയതായ ഒരു ഫ്ലോകം ഇവിടെ ചേർക്കുന്നു.

"അഹോ ഭാഷ്യമഹോ ഭാഷ്യമഹോ വയമഹോ വയം
അദ്യഷ്ടാന്മാൻ ഗതസർഗ്ഗമകൃതാർത്ഥോ പതഞ്ജലി"

4. ഭർത്തുഹരി

ഭർത്തുഹരി ആദ്യമേതെന നിത്യബേഹചാരിയായിരുന്നു എന്നും അതല്ല അദ്ദേഹം ആദ്യം വിവാഹം കഴിക്കുകയും ഗൃഹസ്ഥാശ്മത്തെ സ്വീകരിച്ചു കുറച്ചുകാലം ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു വിരക്തനും സന്യാസിയുമായിത്തീർന്നതാണെന്നും ഇങ്ങനെ രണ്ടുവിധം കേൾവിയുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഏറ്റവിക സുവഞ്ഞളെ ഉപേക്ഷിച്ചു വിരക്തനായിത്തീർന്നതിന് ഒരു കാരണവും ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്. അതു താഴെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഒരു ദിവസം ഒരു യോഗീശ്വരൻ ഭർത്തുഹരിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നു. ആ യോഗി ഒരു മാന്യം ഭർത്തുഹരിയുടെ കൈയിൽ കൊടുത്തിട്ട, "ഈ മാന്യം തിനാൽ ജരാനരകൾ കൂടാതെ എന്നും ജീവിച്ചിരിക്കു" എന്നു പറഞ്ഞ് ഉടനെ ഇരങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്തു.

യോഗി പോയതിന്റെ ശ്രഷ്ടം ഭർത്തുഹരി, "കുറച്ചുകാലം കഴിയുന്നോൾ എൻ്റെ പ്രിയതമ വാർധക്കും നിമിത്തം ജരാനരകളാൽ ബാധിതയായി മരിച്ചുപോകുമ്പോൾ. അവൾ മരിച്ചിട്ടു പിനെ താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്തിനാണ്? അതിനാൽ ഈ മാന്യം അവർക്കു കൊടുക്കണം. അവൾ എന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നേ" എന്നു വിചാരിച്ച് ആ മാന്യം ഭാര്യയ്ക്കു കൊടുക്കുകയും അതിന്റെ മാഹാത്മ്യം ഇന്നപ്രകാരമാണെന്ന് അവളെ ധരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭർത്തുഹരി അസാമാന്യമായി സ്നേഹിച്ചും പതിവ്വതാശിരോമണിയെന്നു വിശ്രസിച്ചും വെച്ചിരുന്ന ആ ഭാര്യയ്ക്ക് ഒരു ജാരൻ ഉയിരുന്നു. അവൻ ഭർത്തുഹരിയുടെ അശുപാലകൻ (കുതിരക്കാരൻ) തന്നെയായിരുന്നു. മാന്യം കൈയിൽക്കിടുകയും അതിന്റെ മഹാത്മ്യത്തെപ്പറ്റി അറിയുകയും ചെയ്തപ്പോൾ പുംഞ്ഞലിയായ ആ സ്ത്രീ, "നമ്മുടെ ജാരൻ മരിച്ചിട്ടു പിനെ താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്തിനാണ്? അവൻ എന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നേ" എന്നു വിചാരിച്ച് ആ മാന്യം ആരുമറിയാതെ ജാരനെ വരുത്തി. അവനു കൊടുക്കുകയും അതിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ശഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ കുതിരക്കാരൻ, എൻ്റെ ഭാര്യ മരിച്ചിട്ടു പിനെ താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്തിനാണ്? അവൾ എന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നേ എന്നു വിചാരിച്ച് അത് അവൻ്റെ ഭാര്യയ്ക്കു കൊടുത്തു. കുതിരക്കാരൻ്റെ ഭാര്യ ഭർത്തുഹരിയുടെ വെന്നതിലെ അടിച്ചുതളിക്കാരത്തിയുമായിരുന്നു.

രേതിഹ്യമാല

അവൾ അവിടെ വന്ന് അടിച്ചുതളി കഴിഞ്ഞ് അവളുടെ വീട്ടിലേക്കു പോയ സമയത്താണ് കുതിരക്കാരൻ ഈ മാസം അവർക്കു കൊടുത്ത് അതിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ധരിപ്പിച്ചത്. ഭർത്തുഹരി പുറത്ത് എവിടെയോ പോയി തിരിച്ചുവരുന്നോൾ മദ്യേമാർഗം ആ സ്ത്രീ ആ മാസവും കൊണ്ടുപോകുന്നതു കണ്ടു. മാസം കണ്ടപ്പോൾ അതു തനിക്ക് യോഗി തരികയും താൻ ഭാര്യയ്ക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തതാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലാവുകയാൽ അദ്ദേഹം അവളോട് "നിനക്ക് ഈ മാസം എവിടെനിന്നു കിട്ടി?" എന്നു ചോദിച്ചു. "ഈത് എന്തിനും എന്തെന്നും ഭർത്താവു തന്നതാണ്" എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞിട്ടും അവൾ പോയി.

ഭർത്തുഹരി സഖ്യഹതിൽ വന്നതിന്റെശേഷം കുതിരക്കാരനെ വരുത്തി, ആ മാസം അവന് എവിടെനിന്നു കിട്ടി എന്നു ചോദിച്ചു. ആദ്യമൊക്കെ അവൻ ചില വ്യാജങ്ങൾ പറഞ്ഞുവെങ്കിലും ഒടുക്കം ഭർത്തുഹരിയുടെ നിർബന്ധവും ഭീഷണിയും കൊണ്ടു വാസ്തവംതനെ പറഞ്ഞു. അതു കേടപ്പോൾ ഭർത്തുഹരിക്കു വളരെ വ്യസനമുണ്ടായി. "കഷ്ടം! താൻ അതിമാത്രം സ്നേഹിക്കുകയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നത് ഈ കുലടയെ ആണ്ടോ. സ്ത്രീകളെ ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കാൻ പാടില്ല. കഷ്ടം! ഇവർക്കു വിരുപനും തന്റെ ഭൂത്യനുമായ ഈ നീചകളാണ്ടോ അഭിനിവേശമുണ്ടായത്. ആയുര്യംതനെ! ഇവൻ ഇവളുടെ ജാരന്മല്ലകിൽ ഇവർക്ക് ഇവനോട് ഇതെല്ലാം സ്നേഹം തോന്നാനും ഈ മാസം ഇവനു കൊടുക്കാനും ഇടയില്ല. ഏതായാലും ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോൾ ഒന്നും പറയേണ്ടോ" എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹം കുതിരക്കാരനെ പറഞ്ഞയച്ചിട്ട് ശയനസ്ഥാപനത്തിൽ പോയി വിചാരംഗനനായി കിടന്നു. കുതിരക്കാരൻ ഈ ഉണ്ടായ സംഗതിയെല്ലാം ഒരു ഭാസിമുവേന ഉടനെ ഭർത്തുഹരിയുടെ ഭാര്യയെ ശഹിപ്പിച്ചു. തന്റെ വ്യാജപ്രവൃത്തികളെല്ലാം ഭർത്താവിഞ്ഞു എന്നിഞ്ഞപ്പോൾ അവർക്കു വളരെ വ്യസനവും ഭയവുമുണ്ടായി. ഇതു നിമിത്തം തന്റെ ജാരനു കരിന്തിക്കഷയും തനിക്ക് ദുര്യശ്ശീമുണ്ടാക്കുമെന്നും ഇവ രണ്ടും ഉണ്ടാകാതെ യിരിക്കണമെങ്കിൽ ഭർത്താവിഞ്ഞു കമ ഉടനെ കഴിക്കണമെന്നും അവൾ നിശ്ചയിച്ചു. ഉടനെ അവൾ വിഷം ചേർത്ത് ഒരു ഓട്ട (ഒരു പലഹാരം) ഉണ്ടാക്കി, "ഭക്ഷണം തയ്യാറാക്കാൻ കുറച്ചു താമസമുണ്ട്. വയറു കായാതിരിക്കുക. ഇതു തിനോളു" എന്നു പറഞ്ഞ്

രേതിഹ്യമാല

ആ പലഹാരം ഭർത്തുഹരിയുടെ കൈയിൽ കൊടുത്തു. അംഗനാ ജനത്തോളം ദുർബാധി മറ്റാർക്കുള്ളു?

ഭർത്തുഹരി പലഹാരം കൈയിൽ വാങ്ങിക്കൊണ്ട്, "ഇവൾ എന്ന കൊല്ലാനായി വിഷം കൂട്ടി ഉണ്ടാക്കിയതായിരിക്കണം. ഈ ഇവളുടെ സഹവാസം ഉപേക്ഷിക്കുക തന്നെയാണ് യുക്തം; സംശയമില്ല. നാലാശ്രമങ്ങളുള്ളതിൽ ഉത്തമവും സുവ്യാദവും ദുഃഖരഹിതവുമായിരിക്കുന്നത് ചതുർത്ഥാശ്രമം തന്നെയാണ്. അതിനാൽ അചിരേണ അതിനെ തന്നെ സ്വീകരിക്കണം" എന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു നിശ്ചയിച്ചിട്ട് "ഓട്ടപ്പം വീടേച്ചുടും" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവിടെനിന്നൊന്നീറ്റു പുറത്തുവന്നു. ആ പലഹാരം പുരയുടെ ഇൻഡിൽ തിരുക്കിവെച്ചിട്ട് അദ്ദേഹം ഭിക്ഷവാങ്ങി ഭക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഒരു ചട്ടി കൈയിലെടുത്തു കൊണ്ടു പുറത്തിരഞ്ഞിപ്പോവുകയും ചെയ്തു. ഭർത്തുഹരി പടിക്കു പുറത്തിരഞ്ഞിപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുരയ്ക്കു തീപിടിക്കുകയും സർവസവും ഭസ്മാവഗ്രഹണമായിതീരുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം ഭർത്തുഹരി സന്യാസവുത്തിയോടുകൂടിയും ഭിക്ഷയെടുത്തു ഭക്ഷണം കഴിച്ചും പല സ്ഥലങ്ങളിൽ സഖവിച്ചു. ഒടുക്കം അദ്ദേഹം ഭിക്ഷ യാചിച്ചു വാങ്ങി ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതു യുക്തമമല്ലെന്നും വല്ലവരും വല്ലതും കൊണ്ടുവന്നുതന്നെങ്കിൽ മാത്രം ഭക്ഷിച്ചാൽ മതിയെന്നും നിശ്ചയിച്ച് പരദേശത്തുള്ള ഒരു മഹാക്ഷത്രത്തിൽ (ചിദംബരത്താണ്ണനു ചിലർ പറയുന്നു) ചെന്നുചേരുന്നു. അവിടെ കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിൽ "പട്ടണത്തുപിള്ള" എന്നു പ്രസിദ്ധനായ സന്യാസി ശ്രഷ്ടം ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ഭർത്തുഹരി പടിഞ്ഞാറേ ഗോപുരത്തിൽ പോയി തഞ്ച ചട്ടിയും മുന്നിൽവെച്ച് അവിടെയിരുന്നു. ആ ചട്ടിയിൽ വല്ലവരും ഭക്ഷണസാധനവും കൊണ്ടു ചെന്നിട്ടാൽ ഭർത്തുഹരി അതെടുത്തു ഭക്ഷിച്ചിരുന്നു. അതിൽ ആരും ഒന്നും കൊണ്ടു ചെന്നിട്ടു കൊടുത്തതില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഭക്ഷിക്കാറുമില്ല. ഭക്ഷണം കൂടാതെ അദ്ദേഹം അനേകം ദിവസങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂട്ടാറുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന് വിശ്രഷിച്ചു യാതൊരു സുവക്കേടും ക്ഷീണവും ഉണ്ടാകാറുമില്ല.

രേതിഹ്യമാല

ഈ കാലത്ത് ഒരു ദിവസം ഒരു ഭിക്ഷക്കാർൻ അവിടെ കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു പട്ടണത്തുപിള്ളയോടു ഭിക്ഷ യാചിച്ചു. അപ്പോൾ പട്ടണത്തുപിള്ള "ഞാനും തന്നേപ്പോലെതന്നെ ഒരു ഭിക്ഷക്കാരനാണ്. തനിക്കു തരുന്നതിന് എൻ്റെ കൈവശം ധാതൊനുമില്ല. എന്നാൽ പടിഞ്ഞാറേ ഗോപുരത്തിൽ ഒരു ധനികൻ ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെചെന്നു ചോദിച്ചാൽ അദ്ദേഹം വല്ലതും തരുമായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ആ ഭിക്ഷക്കാർൻ പടിഞ്ഞാറേ ഗോപുരത്തിൽ ഭർത്തുഹരിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഭിക്ഷ ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭർത്തുഹരിയും "ഭിക്ഷ കൊടുക്കുന്നതിന് എൻ്റെ കൈവശം ധാതൊനുമില്ല. ഞാനും തന്നേപ്പോലെ ഒരു ദരിദ്രനാണ്" എന്നു പറഞ്ഞ്. ഉടനെ ഭിക്ഷക്കാർൻ "അങ്ങ് ഒരു ധനവാനാണെന്നു കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിലിരിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ പറഞ്ഞല്ലോ?" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേടുപ്പോൾ താനൊരു ചട്ടി വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാലാണ് പട്ടണത്തുപിള്ള ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞയച്ച തന്നും, വിരക്കർമ്മാർക്ക് ഇങ്ങനെ ഒരു ചട്ടി വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അയുക്തവും അനാവശ്യവുമാണെന്നും ഇങ്ങനെ ഒരു പാത്രം വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ വല്ലവരും വല്ലതും തന്നാൽ കൊള്ളാമെന്ന് തനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടെന്ന് അർധമാകുന്നതാണെന്നുമാണ് പിള്ളയുടെ അഭിപ്രായമെന്നും മനസ്സിലാവുകയാൽ "ഈനി ഇതിരുന്നിട്ട് ആരും ഇങ്ങനെ പറയാനിടയാകരുത്" എന്നും പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം ആ ചട്ടിയെടുത്ത് ഒരേറുകൊടുത്തു. മൺപാത്രമായ ചട്ടു ഉടഞ്ഞു തകർന്നുപോയി എന്നുള്ളതു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. പിനെ ഭർത്തുഹരി ആജീവനാനം ആ പുണ്യക്ഷേത്രസനിധിയിൽതന്നെ ഇരുന്നിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശിഷ്ടകൃതികളും അദ്ദേഹം അവിടെയിരുന്ന് ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ളവയാണെന്നുമാണ് കേൾവി.

5. അധ്യാത്മരാമായണം

ശ്രീവാല്മീകിമഹർഷിയാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഗായത്രീരാമായണം, അതഭൂതരാമായണം, ആനന്ദരാമായണം മുതലായവപോലെ ആധ്യാത്മരാമായണം ഒരു ഷഷ്ഠിപ്രോക്തമായിട്ടുള്ളതല്ലെന്ന് വിചാരിക്കുന്നത്. അധ്യാത്മരാമായണത്തിൽ കവിതാരിതിയും മറ്റും കൊണ്ട് ഈത് മറ്റുള്ള രാമായണങ്ങളാടു വളരെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടുമാണിരിക്കുന്നത്. ഷഷ്ഠിപ്രോക്തതങ്ങളായിട്ടുള്ള രാമായണങ്ങളിൽ ശ്രീരാമൻ വിഷ്ണുഭഗവാൻ ഒരവതാരമാണെന്നുതനെന്നയാണ് പറയുന്നതെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെ ഒരു നീതിമാനും ധീരോദാത്തനുമായ ഒരു രാജാവായിട്ടേ വെച്ചിട്ടുള്ളു. അധ്യാത്മരാമായണകർത്താവ് ശ്രീരാമനെ ഒരു ഇംഗ്രേസിന്റെ അധ്യാത്മരാമായണവർണ്ണിച്ചു കുമ വിസ്തരിക്കുന്നത്. ഈ വ്യത്യാസങ്ങളെക്കാണ്ട് അധ്യാത്മരാമായണം ഷഷ്ഠിപ്രോക്തമല്ലെന്നുള്ള വാദം വാസ്തവം തന്നെയാവാം. എന്നാൽ ഈ ശ്രമമുണ്ടാക്കിയതിനെക്കുറിച്ച് പഴമകാർ പറഞ്ഞുപോരുന്നത് താഴെ പറയുന്നു.

വിഷ്ണുഭക്തനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണ് രാമായണം ഉണ്ടാക്കിയത്. തന്റെ രാമായണത്തിൽ മറ്റുള്ള രാമായണങ്ങളെക്കാൾ ഭക്തിരസം ഉള്ളതിനാൽ ഇതിനെ ജനങ്ങൾ അഡിക്കം ആദരിക്കുകയും തന്നിമിത്തം ഇതിന് അഡിക്കം പ്രചാരം വരികയും ചെയ്യുമെന്നാണ് അദ്ദേഹം ആദ്യം വിചാരിച്ചിരുന്നത്. പക്ഷേ, ശ്രമം തീർന്നപ്പോൾ ഉണ്ടായ അനുഭവം വളരെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടതായിരുന്നു. തന്റെ ശ്രമം ഒന്നു നോക്കണമെന്നും പറഞ്ഞു പല യോഗ്യമാരെയും അദ്ദേഹം സമീപിച്ചുകൂടിലും ആരും അതിനെ ലേശം പോലും ആദിരിച്ചില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, "ഷഷ്ഠിപ്രോക്തതങ്ങളായ പല രാമായണങ്ങളും ഉള്ളപ്പോൾ ഈ വിശ്യാൻ ഇതിനായി പുറപ്പെട്ട് അത്ഭൂതം തന്നെ. ഇതാരെകിലും നോക്കുമോ" എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു ചിലർ പരിഹസിക്കാനും തുടങ്ങി. ശ്രമത്തെ ആരും സ്വീകരിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, കുറച്ചുഡിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ജനങ്ങളുടെ പരിഹാസം അദ്ദേഹത്തിനു സഹിക്കുവഹിയാതെ ആയിത്തീരുകയും അദ്ദേഹം സ്വദേശം വിട്ടുപോവുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങനെ അലഞ്ഞുനടന്ന് ഈ ബ്രാഹ്മണൻ ഒരു ദിവസം മനുഷ്യസ്വാരം ഇല്ലാത്തതായ ഒരു കൊടുക്കാട്ടിൽ ചെന്നുചേർന്നു.

രേതിഹ്യമാല

നേരവും വെക്കി. മനുഷ്യാധിവാസമുള്ള സ്ഥലത്ത് എത്തുന്നതിന് അവിടെ നിന്നും വളരെ ദൂരമുള്ളതിനാൽ ആ രാത്രി അവിടെത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂടുകയെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ആ വനാന്തരങ്ങളിൽക്കൂടിയുള്ള ഉള്ളടവശിയുടെ അടുക്കലായിട്ട് ഒരു കൂളവും ആൽത്തറയും കണ്ടു. കൂളത്തിലിരിങ്ങി കൂളിച്ചു സന്ധ്യാവരദനാദികളും കഴിച്ച് ആ ആൽത്തറയിൽ തന്റെ രാമായണഗ്രന്ഥവും തലയ്ക്കുവെച്ചു കിടന്നു. വിശ്വസ്ത ഭാഷയും വഴി നടന്നിട്ടുള്ള ക്ഷീണവും എല്ലാംകൂടി കിടന്ന ഉടനെ അദ്ദേഹം ഉറങ്ങിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

പാതിരാത്രി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടെ തേജാമയനായ ഒരു ദിവ്യപുരുഷൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് "ആരാനിവിടെ വന്നു കിടക്കുന്നത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ ബ്രാഹ്മണൻ എന്നീറ്റിരുന്നു. അതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠ താഴെ വരുന്നപ്രകാരം അവർ സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

ദിവ്യൻ: ഹോ! അങ്ങാരാണ്? ഇവിടെ വന്നു കിടക്കുന്നതെന്നിനാ തിട്ടാണ്?

ബ്രാഹ്മണൻ: എന്നും ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണ്. ഓരോരോ ദേശങ്ങളിൽ സഖവിച്ച് ഇന്നു ദൈവഗത്യാ ഇവിടെ വന്നുചേരുന്നു. മനുഷ്യരുള്ള ദിക്കിൽ എത്തുന്നതിനു നേരം മതിയാകാതെ വന്നതിനാൽ ഇവിടെത്തന്നെ കിടന്നു എന്നേ ഉള്ളൂ.

ദിവ്യൻ: അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ ഇരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥം ഏതാണ്?

ബ്രാഹ്മണൻ: അതു എന്നും പറഞ്ഞാൽ അവിടുന്ന് എന്ന പരിഹാസിക്കും. അതുകൊണ്ട് എന്നും പറയുകയില്ല.

ദിവ്യൻ: എംബോ, അതൊന്നുമില്ല, കേൾക്കേടു. പറയു.

ഇപ്പകാരം ആ ദിവ്യപുരുഷൻ വാക്കു കേട്ടിട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ ആ ഗ്രന്ഥം ഇന്നതാണെന്നും അതുനിമിത്തം തനിക്കുണ്ടായ ആക്ഷേപങ്ങളും എല്ലാം പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. ഉടനെ ആ ദിവ്യപുരുഷൻ ബ്രഹ്മണനോടു പറഞ്ഞു.

"ഇതിനെക്കുറിച്ച് അവിടുന്ന ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട. എൻ ഒരു കൗശലം പറഞ്ഞുതരാം. അതുപോലെ ചെയ്താൽ അങ്ങയുടെ ഈ ശ്രമത്തെ എല്ലാവരും ആദരിക്കുന്നതിനും തനിമിത്തം ശ്രമത്തിനു പ്രചാരം സിഖിക്കുന്നതിനും ഇടവരും. എന്തെന്നാൽ ഈ വരുന്ന ശിവരാത്രിനാൾ അങ്ങ് ഈ ശ്രമവുംകൊണ്ട് ഗോകർണ്ണത്തു പോകണം. നേരും വൈകാരാകുണ്ബോൾ കിഴക്കേ നടയിൽ പോയി നിന്നാൽ അസംഖ്യം ജനങ്ങൾ വരുന്ന കൂട്ടത്തിൽ തോജോമയനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വരുന്നതുകാണാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നാലെ നാലു പട്ടികൾ കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽ ഈ ശ്രമം കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്തു വിവരം പറയണം. എന്നാൽ അദ്ദേഹം ഇതിലേക്കു നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കിത്തരും. ഇതാരു പറഞ്ഞുതന്നു എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഒന്നും പറയുകയുമരുത്." ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ് ആ ദിവ്യപുരുഷൻ ഉടനെ അന്തർഭാഗം ചെയ്തു.

ഈ ഉപദേശം കേട്ട് ആ ബ്രാഹ്മണന് ഏറ്റവും സന്തോഷമായി എന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലെല്ലാം. അരുണോദയമായപ്പോൾ അവിഞ്ചിനു പുറപ്പെട്ടു. പിന്നെ ഓരോരോ ദേശങ്ങളിൽ സഖ്യരിച്ച് ക്രമേണ ശിവരാത്രി ആയപ്പോഴേക്കും ഗോകർണ്ണത്തു ചെന്നുചേരുന്നു. നേരും വൈകാരാ യപ്പോൾ മുമ്പ് ആ ദിവ്യപുരുഷൻ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വരുന്നത് കണ്ട്, ശ്രമം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്തു വിവരമെല്ലാം പറഞ്ഞു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ, "ഈത് എന്റെ കൈയിൽ കൊണ്ടുതരുന്നതിന് അങ്ങാടാരാണ് പറഞ്ഞത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. ശ്രമകർത്താവായ ബ്രാഹ്മണൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നു. അപ്പോൾ ആ ബ്രാഹ്മണൻ "ആട്ട ഇപ്പോൾ പറയണമെന്നില്ല. കാര്യമൊക്കെ എനിക്കു മനസ്സിലായി. അങ്ങയ്ക്ക് ഈ ഉപാധം പറഞ്ഞു തന ആൾ ഒരു ഗന്ധർവനാണ്. അവൻ ഇപ്രകാരം വ്യാജോപദേശം ചെയ്തതിനാൽ എൻ അവനെ ശപിക്കുന്നു. അവൻ ഒരു ശുദ്ധനായി ഭൂമിയിൽ ജനിക്കാൻ സംഗതി വരെടു." ഇപ്രകാരം ശപിച്ചതിനു ശേഷം കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന കമണ്ഡലവിക്കൽ നിന്നു കുറെ വെള്ളമെടുത്തു ശ്രമത്തിനേൽ തളിച്ചു ശ്രമകർത്താവായ ബ്രാഹ്മണൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തിട്ട് "ഈനി ഈ ശ്രമം നിമിത്തം അങ്ങയ്ക്കു വളരെ ബഹുമാനം

രൈതിഹ്യമാല

ഉണ്ടാകുന്നതിനും സംഗതിയാകും" എന്നു പറഞ്ഞു കേഷത്രത്തിലേക്കു കടന്നുപോവുകയും ചെയ്തു.

അതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം അധ്യാത്മരാമായണ്ണത്തെ എല്ലാവരും ആദരിച്ച് പാരായണത്തിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങുകയും ജീഷിപ്പോക്കതാളായ രാമായണങ്ങളുടെ അതിനു പ്രചാരം സിഖിക്കുകയും ചെയ്തു.

അധ്യാത്മരാമായണ്ണകർത്താവായ ബ്രാഹ്മണന് ആ ഉപയം പറഞ്ഞുകൊടുത്ത ഗസർവനാണ് പിന്നെ ശുദ്ധനായി ഭൂമിയിക്കൽ "തുഞ്ചെതശുത്തച്ഛന്" എന്നുള്ള നാമധേയത്തോടുകൂടി അവതരിച്ചത്. എഴുത്തച്ഛന് അധ്യാത്മരാമായണ്ണത്തോടു മറ്റുള്ള രാമായണങ്ങളേ കാള്യികം പ്രതിപത്തി ഉണ്ടാകുന്നതിനും തന്റെ കിളിപ്പാടുതർജ്ജമയ്ക്ക് ഈ മുലത്തെ സീകരിക്കുന്നതിനും ഉള്ള കാരണവും മേൽപ്പറഞ്ഞപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിനോടുള്ള പുർവസംബന്ധമാകുന്നു.

ഗോകർണ്ണത്തു ശിവരാത്രിനാൾ നാലു പട്ടികളോടുകൂടി വന്ന ആ ബ്രാഹ്മണൻ സാക്ഷാൽ വേദവ്യാസനായിരുന്നു. ആ നാലു പട്ടികൾ നാലു വേദങ്ങളും ആയിരുന്നു. അധ്യാത്മരാമായണം മുലം ഉണ്ടാകിയത് സാക്ഷാൽ വരരുചിയാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്.

6. പരയി പെറ്റ പതിരുകുലം

ചരിത്രപ്രസിദ്ധനായ ഗോവിന്ദസാമികളുടെ പുത്രനും മലയാള തിരിൽ നടപ്പുള്ള വാക്യം, പരല്പേരു മുതലായ ജേജാതിസ്ഥാന്സ്ത്ര ശമ്പളങ്ങളുടെ നിർമ്മാതാവെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ആളുമായ വരരുചി എന്ന ബോഹമണ്ണോത്തമനെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവർ അധികമുണ്ടെന്നു തോന്നു നില്ല. ഈദേഹം വിക്രമാദിത്യരാജാവിൻ്റെ സേവകനായിട്ടു താമസിച്ചിരുന്നു. വരരുചി സകലശാന്സ്ത്രപാരംഗതനും നല്ല പഞ്ചാണികനും ആയിരുന്ന തിനാൽ രാജാവിനു ശാസ്ത്രസംബന്ധമായോ പുരാണ സംബന്ധമായോ വല്ല സംശയവും നേരിട്ടാൽ ഈദേഹത്തോടു ചോദിച്ചാണ് അത് തീരുക്കുക പതിവ്.

അങ്ങനെയിരിക്കു കാലത്ത് ഒരു ഭിവസം രാജാവ് "രാമായണത്തിൽ പ്രാധാനമായ വാക്യമേതാണ്?" എന്ന് ഈ ബോഹമണ്ണനോട് ചോദിച്ചു. ഈ ചോദ്യത്തിനു തക്കതായ ഉത്തരം പറയാൻ തോന്നായ്ക്കയാൽ വരരുചി വിഷ്ണുനായിത്തീർന്നു. ഉടനെ രാജാവ് "എന്നാൽ എവിടെയെങ്കിലും പോയി, ആരോടെങ്കിലും ചോദിച്ചിരിഞ്ഞു നാല്പത്തൊന്നുഭിവസം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് ഈവിടെ വന്നു പറയണം. അങ്ങനെ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ പിനെ താൻ ഈവിടെ വരണ്നേമന്നില്ല. എനിക്കു തനെ കാണുകയും വേണ്ടും" എന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവിൻ്റെ കല്പന കേടപ്പോൾ വരരുചിയുടെ ഹൃദയം വിഷാദവും വിചാരവുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു. ഉടനെ ആദ്ദേഹം അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടപോവുകയും ചെയ്തു.

തദനന്തരം വരരുചി പല സമലങ്ങളിലും സഖവിച്ച്, പല യോഗ്യമാരെയും കണ്ണു ചോദിച്ചു. എങ്കിലും രാമായണത്തിലെ എല്ലാ ശ്രോകങ്ങളും വാക്യങ്ങളും പ്രധാനം തനെ. അല്ലാതെ അതിനുണ്ടോ വ്യത്യാസം "നഹി ശുള്ഗുളികായാം ക്വാപി മാധുര്യദേശഃ" എന്നും മറ്റും പലരും പലവിധം പറഞ്ഞതല്ലാതെ ശരിയായ മറുപടി ആരിൽനിന്നും കിട്ടിയില്ല. അങ്ങനെ നാല്പത്തുഭിവസം കഴിഞ്ഞു. ബോഹമണ്ണു വ്യസനം സഹിക്കവഹിയാതെയും ആയിത്തീർന്നു. രാജാവിൻ്റെ അടുക്കലുള്ള സേവ പോകുമെന്നുതന്നെന്നയല്ല, സർവജ്ഞതന്നെന്നു സർവരാലും സമ്മതിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തനിക്ക് ഇതറിഞ്ഞുകൂടെന്നു വരുന്നത് ഏറ്റവും അവമാനകരവും ആണല്ലോ. ഈ അവമാനം സഹിച്ചുകൊണ്ട് സ്വദേശത്തു

രഹ്യത്വാല

താമസിക്കുന്നതിൽ ഭേദം മരിക്കെന്നെന്നയാക്കുന്ന എന്നിങ്ങനെന്നെങ്കാക്കുവാൻ വിചാരിച്ചുംകൊണ്ടു ഭക്ഷണവുംകൂട്ടാതെ ആ സാധ്യബന്ധമാണ് പകൽ മുഴുവനും അല്ലതുനടന്നു. രാത്രിയായപ്പോൾ ഒരു വന്നാന്തരത്തിൽ ഒരാൽത്തരിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നുചേർന്നു. വിശ്വസ്തും ഭാഗവും കഷീണവും വ്യസനവും സഹിക്കെവഹിയാതെ ആ ആൽത്തരിയിൽ കയറിക്കിടന്നു. ഉടനെ കഷീണംകൊണ്ടു മയക്കവുമായി. അദ്ദേഹം കിടന്ന സമയം "വന്നേവതമാർ എന്ന രക്ഷിക്കട്ട്" എന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ടാണ് കിടന്നത്.

നേരം ഏകദേശം പാതിരയായപ്പോഴേക്ക് ചില ആകാശസ്ഥാരികളായ ദേവതമാർ ആ ആലിനേൽ വന്നുകൂട്ടി. ആ ആലിനേൽ സ്ഥിരവാസിനികളായ ദേവതമാരെ വിളിച്ച് "നിങ്ങൾ വരുന്നില്ലോ? ഈപ്പോൾ ഒരു സ്ഥലത്ത് പ്രസവമുണ്ട്. തങ്ങൾ അവിടെ പോവുകയാണ്. ചോരയും നീരും കുടിക്കണമെങ്കിൽ വരുവിൻ" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ആ ആലിനേലിരുന്ന ദേവതമാർ "തങ്ങൾക്കു വരാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഈവിടെ ഒരു വിശിഷ്ടനായ ബന്ധമാണ് വന്നു കിടക്കുന്നു. ഈദേഹം സരക്ഷാർമ്മം തങ്ങളെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടാണ് കിടന്നത്. അതിനാൽ നിങ്ങൾ പോയി തിരിച്ചുവരുന്നോൾ ഇതിലേ വന്നു വിവരം പറഞ്ഞു വേണം പോകാൻ" എന്നു പറഞ്ഞു. എന്നാലങ്ങനെന്നയാകട്ട് എന്നു പറഞ്ഞ് ആ വന്നേവതമാർ പോവുകയും ചെയ്തു.

അന്ത്യയാമമായപ്പോൾ വരരുചി ഉണ്ടിനുവെങ്കിലും വ്യസനത്തോടു കൂട്ടി ഓരോനുമോർത്തു കണ്ണുമടച്ചു കിടന്നതല്ലാതെ എഴുന്നേറ്റില്ല. അപ്പോൾ മുന്നേ പോയ ദേവതമാർ വീണ്ടും അവിടെ വന്നുചേർന്നു. ഉടനെ ആലിനേൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ദേവതമാർ "പ്രസവമെവിടെയായിരുന്നു? കൂട്ടിയെന്നാൻ? എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ദേവതമാർ "ഒരു പറയൻ്തെ അവിടെയായിരുന്നു പ്രസവം. കുടി പെണ്ണാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. "അവജൈ വിവാഹം ചെയ്യുന്നത് ആരായിരിക്കും?" എന്ന് ആലിനേലുണ്ടായിരുന്നവർ വീണ്ടും ചോദിച്ചപ്പോൾ വന്നവർ "അത് "മാം വിഭി" എന്നറിഞ്ഞുകൂടാതെ ഇന്ന് വരരുചിയാണ്. നേരം വെള്ളുക്കാരായി. തങ്ങൾ ഇനി താമസിക്കുന്നില്ല. ശ്രേഷ്ഠമാക്കു പിന്നെപ്പറയാം" എന്നു പറഞ്ഞ് ഉടനെ പോവുകയും ചെയ്തു.

രേതിഹ്യമാല

എറവും ബുദ്ധിശാലിയായ വരരുചിക്കു ദേവതമാരുടെ ഈ വാക്കു കേടപ്പോൾ തന്റെ കാര്യം സാധിച്ചതിലുള്ള സന്നോഷവും ഭാവിയായ അധിപതനത്തെക്കുറിച്ചു വിചാരിച്ചുള്ള വിഷദവും ഒന്നുപോലെ ഹൃദയത്തിൽ തിങ്ങിവശായി. അധിപതനം കൂടാതെ കഴിക്കുന്നതിനു തക്കതായ ഒരുപായം ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ചുംകൊണ്ടു സന്നോഷത്തോടു കൂടി എന്നിട്ടും. അപ്പോഴേക്കും നേരവും വെളുക്കയോൽ ഉടനെ അവിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

നാല്പത്തൊന്നാം ദിവസമായിട്ടും വരരുചിയെ കാണാൻതിട്ട് രാജാവിനു വിഷദമായിത്തീർന്നു. എങ്കിലും സഭാവാസികളായ വിദ്യാഘാർ ക്ലൗഡും വളരെ സന്നോഷമാണുണ്ടായത്. വരരുചി അവിടെ ഉണ്ടായിട്ടാണ് രാജാവ് അവരെ വേണ്ടവെള്ളും ആദരിക്കാത്തതും അവരുടെ വ്യാതി പൊങ്ങാത്തതും എന്നും മറ്റും വിചാരിച്ച് അവർക്കുള്ളവർക്കും വരരുചി യെക്കുറിച്ച് അത്യന്തം അസുയയുണ്ടായിരുന്നു. രാജസഭ കൂടിയപ്പോൾ രാജാവ്, "കഷ്ടം നമ്മുടെ വരരുചിയെ കണ്ടില്ലല്ലോ? അദ്ദേഹം അവമാനം വിചാരിച്ച് പ്രാണത്യാഗം ചെയ്തതോ, രാജ്യം വിട്ടുപോയതോ എന്തോ? അതില്ല, സർവശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി വിശിഷ്ടനുമായ അദ്ദേഹം ഏതു വിധവും നമ്മുടെ ചോദ്യത്തിനു തക്കതായ മറുപടി മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു വരാതെയിരിക്കുകയില്ല" എന്നും മറ്റും വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ സന്നോഷസമേതം വരരുചിയും അവിടെ എത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖപ്രസന്നത കണ്ടപ്പോൾതന്നെ കാര്യം സാധിച്ചു എന്നു രാജാവിനും സഭാവാസികളായ എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലായി. ഉടനെ രാജാവ് "എന്തായി, മനസ്സിലായോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

വരരുചി: ദൈവകാരുണ്യത്താലും ഗുരുക്കക്ഷംകൊണ്ടും മാന്യ ഔരായ നിങ്ങളുടെയോക്കെ അനുഗ്രഹമാഹാത്മ്യത്തലും ഒരു വിധം മനസ്സിലായി എന്നുതന്നെ പറയാം.

രാജാവ്: ഏതു ഫ്രോക്കമാണ്, ഏതു വാക്യമാണ്? കേൾക്കെട്ട്.

വരരുചി: രാമായണത്തിൽ പ്രധാനമായ ഫ്രോക്കം,

"രാമം ദശരമം വിജി മാം വിജി ജനകാത്മജാം

ക്രൈസ്തവമാല

അയോദ്യാമടവീം വിഖി ഗച്ച താത യമാസുവം" എന്നുള്ളതാണ്. ഇതിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ള വാക്ക് "മാം വിഖി ജനകാത്മജാം" എന്നുള്ളതുമാണ്.

ഈ കേടുപോൾ സഭയിലുണ്ടായിരുന്നവരെല്ലാം ശരി ശരി എന്ന എക്കുകൾക്കും സമ്മതിച്ചു. രാജാവ് സന്ദേശസമന്വിതം ഏണ്ണീറ്റു വരുചിയുടെ കൈയ്ക്കുക് പിടിച്ച് അർധാസനം കൊടുത്തിരുത്തി. പിന്നെ വിലതീരാതെകണ്ണുള്ള ആഭരണങ്ങളും അനവധിസുവർണ്ണരത്നങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു സമ്മാനം കൊടുത്തു സന്ദേശിപ്പിക്കുകയും തന്നോടു കൂടി യമാപുർവ്വം താമസിച്ചുകൊള്ളുന്നതിനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു.

തദനന്തരം വരുചി മേല്പറഞ്ഞ ശ്രോകത്തിന്റെ അർമം പത്തു വിധത്തിൽ വ്യാവ്യാമിച്ചു രാജാവിനെ കേൾപ്പിച്ചു. അവയിൽ രണ്ടുവിധം അർമം താഴേച്ചേർക്കുന്നു. ഈ ശ്രോകം ശ്രീരാമനും സീതയും ലക്ഷ്മണനുംകൂടി വനവാസത്തിനായി പുറപ്പേട്ടപോൾ മാതൃപാദങ്ങളെ വനിച്ചു താതപറഞ്ഞ ലക്ഷ്മണനോടു സുമിത്ര പറഞ്ഞതാണ്.

അല്ലെങ്കിലും താത (വത്സ) രാമം ഭഗവതം വിഖി (രാമനെ ഭഗവതെന്ന് അറിഞ്ഞതാലും) നിന്റെ ജേയ്യർന്നൊയ രാമനെ അച്ചുനായ ഭഗവതെനപ്പോലെ വിചാരിച്ചുകൊള്ളുന്നും എന്നു താൽപര്യം. ജനകാത്മജാം മാം വിഖി. ജനകാത്മജയ (സീതയെ) എന്നപ്പോലെ വിചാരിച്ചുകൊള്ളുന്നും. അടവി അയോദ്യാം വിഖി. അടവിയെ (വനത്തെ) അയോദ്യയെപ്പോലെ വിചാരിച്ചുകൊള്ളുന്നും. യമാസുവം ഗച്ച. സുവമാകുംവണ്ണം ഗമിച്ചാലും എന്ന് ഒർത്തമം. പിന്നെ

രാമം ഭഗവതം വിഖി. രാമനെ ഭഗവതൻ (പക്ഷിവാഹന നായിരിക്കുന്ന മഹാവിഷ്ണു) എന്നറിഞ്ഞതാലും. ജനകാത്മജാം മാം വിഖി. ജനകാത്മജയ (സീതയെ) മാ (മഹാലക്ഷ്മി) എന്നറിഞ്ഞതാലും. അയോദ്യാം അടവിം വിഖി. അയോദ്യയെ (രാമൻ പോയാൽ പിന്നെ) അടവി (കാട്) എന്നറിഞ്ഞതാലും. (അതിനാൽ) അല്ലെങ്കിലും വത്സ! നീ സുവമാകുവണ്ണം പോയാലും എന്നു രണ്ടാമത്തെ അർത്ഥമം.

ഇപ്പോൾ യമാക്രമം പത്തു വിധത്തിൽ വരുചിയുടെ വ്യാവ്യാമം കേടുപോൾ രാജാവ് പുർഖാധികം സന്ദേശിക്കുകയും വരുചിയെ

രേതിഹ്യമാല

ബഹുമാനികയും ചെയ്തു. പിന്നെ എല്ലാവരുംകൂടി ഓരോ രാജ്യ വർത്തമാനം പറഞ്ഞ് അങ്ങനെയിരിക്കുന്നോൾ വരുച്ചി, "അല്ലയോ മഹാരാജാവോ! ഈനലെ രാത്രിയിൽ ഒരു പരയൻ്റെ മാടത്തിൽ ഒരു പരയി പ്രസവിച്ച് ഒരു പെൺകുട്ടിയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ജാതകഫലം നോക്കിയതിൽ ആ കുട്ടിക്കു മുന്നു വയസ്സു തികയുന്നോഫേക്കും ഈ രാജ്യം നശിക്കും എന്നു കണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ മുതൽ ഓരോ നാശകാരണങ്ങൾ തുടങ്ങും. അല്ലെങ്കിൽ ആ പ്രജയെ ഉടനെ കൊല്ലി ക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ കേടപ്പോൾ ജ്യോതിശാസ്ത്രജ്ഞനും വിഷിഷ്ടനുമായ ഈ ബ്രാഹ്മണോത്തമൻ്റെ വചനം ഒരിക്കലും മിമ്യ യാകുന്നതല്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസത്താൽ രാജാവിനും സഭാവാസികൾക്കും വളരെ വ്യസനമായിത്തീർന്നു. ബാലനിഗ്രഹം കഷ്ടം. വിശ്വഷിച്ചും പെൺകുട്ടിയായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അതോരിക്കലും വിഹിതമല്ല. അതിനാൽ എന്തു വേണ്ടു എന്ന് എല്ലാവരും കുടി ആലോച്ചിച്ച് ഒരു കൗശലം നിയയിച്ചു. എങ്ങനെന്നെയെന്നാൽ, വാഴ്ന്നിണ്ണിക്കൊണ്ട് ഒരു ചെറിയ ചണാടമുണ്ടാക്കി, ഈ കുട്ടിയുടെ തലയിൽ ഒരു ചെറിയ പത്രവും കൊള്ളുത്തിക്കുത്തി അതിൽ കിടത്തി നദിയിലെഞ്ചുകുക. ഈ നിയയത്തെ രാജാവും സമ്മതിച്ചു. ഉടനെ രണ്ടു ഭന്നാരെ വിളിച്ച് അപ്രകാരം ചെയ്വാൻ കല്പനയും കൊടുത്തു. കുട്ടിയുണ്ടായിരിക്കുന്ന സ്ഥലം ഏകദേശം ഈ ദിക്കിലാണെന്ന് വരുച്ചി പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. രാജഭന്നാർ അനോഷ്ഠിച്ചുചെന്നു. കുട്ടിയെ എടുത്തു കല്പനപ്രകാരം ചെയ്കയും ഉടനെ വിവരം രാജസന്നിധിയിൽ അറിയിക്കയും ചെയ്തു. തനിക്കു വരുവാൻ ഭാവിച്ച അധികാരിക്കുന്ന കുടാതെ കഴിഞ്ഞുവല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു വരുച്ചിക്ക് വളരെ സന്തോഷവുമായി. പിന്നെയും അദ്ദേഹം രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ സേവകനായി താമസിച്ചു. അങ്ങനെ കുറഞ്ഞതാരു കാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെശേഷം വരുച്ചി സ്ഥിരതാമസം സ്വീകരിക്കാനും തന്നെ ആക്കി.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം വരുച്ചി ഒരു വഴിയാതെയിൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കാനായി ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ ശൃംഗത്തിൽ ചെന്നു. ഉടനെ ബ്രാഹ്മണൻ "വേഗത്തിൽ കൂളി കഴിച്ചുവരാം. ഇവിടെ ഉള്ളുകാലമായിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വരുച്ചി ഈ ബ്രാഹ്മണന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയെ പരീക്ഷിക്കാനായിട്ടു "ഞാൻ ഉള്ളു

രഹ്യത്വമാല

കഴിക്കണമെങ്കിൽ ചില ഭൂർജ്ജാദാന്തങ്ങൾ. അതോക്കെ സാധിക്കുമോ എന്നിന്തിട്ടുവേണം കൂളിക്കാൻ പോകാൻ" എന്നു പറഞ്ഞു.

ബൊഹമണി: ഭൂർജ്ജാദാന്തൾ എന്തല്ലാമാണാവോ? ഇവിടെ നിവൃത്തിയുള്ളവയാണെങ്കിൽ സാധിക്കാം. എന്തെങ്കിലും കേൾക്കേണ്ട്.

വരദുചി: മറ്റാനുമല്ല, കൂളി കഴിഞ്ഞാൽ ഉടുക്കാൻ വീരാളിപ്പട്ട വേണം. നുറുപേരക്കു ഭക്ഷണം കൊടുത്തിട്ടുവേണം എനിക്കു ഉണ്ണുകഴിക്കാൻ. എന്നു മാത്രമല്ല എൻ്റെ ഉണ്ണിനു നുറൂട്ടു കൂട്ടം കൂട്ടാൻ വേണം. ഉണ്ണു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്ന എനിക്കു മുന്നുപേരെ തിന്നണം. നാലുപേരെന്ന ചുമക്കുകയും വേണം. ഇങ്ടെ ഉള്ളു.

ഈതു കേട്ടപ്പോൾ ബൊഹമണി വല്ലാതെ അധികാരിച്ച ഒന്നും മിണ്ഡാതെ നിന്നു. ഉടനെ ഒരു കന്ധക അകത്തിരുന്നുകൊണ്ട് "അച്ചുനൊട്ടും അധികാരിക്കയും പരിഭ്രമിക്കയും വേണെ. ഇതിനെല്ലാം ഇവിടെ തയ്യാറുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞെങ്കു" എന്നു പറഞ്ഞു. ബൊഹമണി അപ്രകാരം പറയുകയും വരദുചി കൂളിക്കാൻ പോവുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ബൊഹമണി കന്ധകയെ വിളിച്ച് ഇതെല്ലാമിവിടെ സാധിക്കുമോ എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ കന്ധക "എല്ലാം സാധിക്കും. ഇതോന്നും അതെ പ്രയാസമില്ല. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം അച്ചുനു മനസ്സിലാണ്ടിട്ടാണ് പരിഭ്രമിക്കുന്നത്. വീരാളിപ്പട്ട വേണമെന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം ചീനത്തേക്കാണക്കം വേണമെന്നാണ്. നുറു പേരക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കണമെന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം അദ്ദേഹത്തിനു വെശദേവം (വെശ്യം) കഴിക്കണമെന്നാണ്. വെശ്യം കൊട്ടു നുറു ദേവതമാരുടെ പ്രീതിയുണ്ടാകുന്നതിനാലാണ് അങ്ങനെ പറഞ്ഞത്. പിന്ന നുറൂട്ടു കൂട്ടാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം ഇണ്ണിക്കരി വേണമെന്നാണ്. ഇണ്ണിക്കരി ഉണ്ടായാൽ നുറൂട്ടു കൂട്ടം കൂട്ടാൻ ഫലമുണ്ടെന്നാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. പിന്ന അദ്ദേഹത്തിനു മുന്നുപേരെ തിന്നണമെന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം വെറ്റിലയും, അടയ്ക്കയും, നുറും കൂട്ടി മുറുക്കണമെന്നാണ്. (പുകയില അക്കാലത്ത് ഇല്ലായിരിക്കും). പിന്ന അദ്ദേഹത്തെ നാലുപേരു ചുമക്കണമെന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം ഉണ്ണു കഴിഞ്ഞാൽ കുറച്ചു കിടക്കണം. അതിനോരു കട്ടിലു വേണമെന്നാണ്. കട്ടിലിൽ കിടക്കുന്നോൾ കട്ടിൽക്കാലുകൾ നാലും കൂടിയാണല്ലോ ചുമക്കുന്നത്. ഇതെങ്ങാക്കെ

ഉള്ള. ഇതിനിവിടെ എന്താ വിഷമം?" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ അച്ചുന്ന വളരെ സന്തോഷിക്കുകയും, കന്യുകയുടെ ബുദ്ധിവിശ്വേഷ തെതക്കുറിച്ച് അത്യന്തം അത്ഭുതപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. "എന്നാൽ എൻ്റെ മകൾ പോയി എല്ലാം വേഗം തയ്യാറാക്കു" എന്നു പറഞ്ഞു കന്യുകയെ അയച്ചു. വരരുചി കുളിയും മറ്റും കഴിഞ്ഞു വന്നപ്പോഴേക്കും ഒരു ചീതൽക്കോണക്കും, വൈശ്യത്തിനു വേണ്ടുന്ന ഹവിസ്സും, ചടനും, പുവ് മുതലായവയും തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു. ഉംഖിന് ഇണിക്കരിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഉംഖു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും പുറത്തെള്ളത്തിൽ മുറുക്കാനുള്ള സാമാന അങ്ങും ഒരു കട്ടിലിൽ പായും തലയിണായും എല്ലാം തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു. വരരുചി വൈശ്യവും, ഉംഖും കഴിച്ചു പുറത്തെള്ളത്തിൽ ചെന്നു മുറുക്കി കട്ടിലിൽ കയറിക്കിടന്നു. താൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം മനസ്സിലാക്കി ഇപ്രകാരമെല്ലാം തയ്യാറാക്കിയത് ഈ കന്യുകയുടെ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടാണെന്നു മനസ്സിലാവുകയാൽ ഏതുവിധവും ഈ കന്യുകയെ വിവാഹം കഴിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സു കൊണ്ടാലോചിച്ചുറച്ചു. എന്തിനു വളരെപൂര്ണമാണു? വരരുചി തന്റെ ആഗ്രഹം ആ കന്യുകയുടെ അച്ചുനെ ശ്രദ്ധിപ്പിക്കുകയും അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുകയും കാലതാമസം കൂടാതെ സുമുഹുർത്തത്തിക്കൽ ആ കന്യുകയെ വിവാഹം കഴിക്കേണ്ടും സ്വന്നഹത്തിൽ കൊണ്ടുപോരിക്കയും ചെയ്തു.

അങ്ങനെ ആ ദബതിമാർ യമാസ്യവം സ്വന്നഹത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം ഭക്ഷണവും മറ്റും കഴിഞ്ഞ് രണ്ടുപേരും കൂടി സൈരുസല്ലാപം ചെയ്തു സന്തോഷിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിക്കൽ വരരുചി തന്റെ പ്രേമഭാജനമായ ധർമ്മദാരങ്ങളുടെ തലമുടി ഭംഗിയാകും വന്നും ചീകിക്കെട്ടി. അപ്പോൾ തലയുടെ മധ്യത്തിൽ വലിയതായ ഒരു വ്രണകിണം കാണുകയാൽ അതെന്നാണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ആ സാധി "അതോരു പന്തം തരച്ച പാടാണെന്നാണ് അമ്മ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അമ്മ കുളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ പിണ്ടിച്ചുങ്ങാത്തതിനേൽ ആറ്റിൽക്കുടി ഒഴുകി വരുന്നതുകണ്ടപ്പോൾ എന്ന പിടിച്ചുകേറ്റി വളർത്തിയതാണെന്നും, പ്രസവിച്ചതെല്ലാം ഒരിക്കൽ അമ്മ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അന്ന് എൻ്റെ തലയിൽ പന്തവും തരച്ചിരുന്നുവരെ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ബുദ്ധിശാലിയായ വരരുചിക്കു തന്റെ ധർമ്മദാരങ്ങൾ ആ പറയൻ്റെ അപത്യം തന്നെയാണെന്ന് നിശ്ചയമായി. തൽക്കാലം മനസ്സിൽ കുറച്ചു

രൈതിഹ്യമാല

വിഷാദം ഉണ്ടായി എങ്കിലും "ലിവിതമപി ലലാടേ പ്രോജ്ഞയിതും കഃ സമർപ്പം" എന്നു വിചാരിച്ചു സമാധാന പ്ലക്കുകൊണ്ടു വിവരമെല്ലാം തന്റെ ധർമ്മപത്തിനെയും ധരിപ്പിച്ചു. "ഇനി നമുക്കേതായാലും ഇവിടെയിങ്ങനെ താമസിക്കേണ്ട. ആയുംഫേഡിഷ്ടെന്നു ദേശസഖാരംകൊണ്ടുതന്നെ നയിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു വരുച്ചി ഭാര്യാസമേതം ഉടനെ അവിടെ നിന്നു പുരപ്ലക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ അവരുടെ സഖാരം മലയാളത്തേരെ അള്ളിലായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ അവർ പാരദേശികമാരായിരുന്നു എന്നും മേല്പറഞ്ഞു കുമകളെല്ലാം പരദേശത്തുവെച്ചു നടന്നതാണെന്നും വിശ്വേഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലപ്പോ.

അങ്ങനെ അവർ ഓരോരോ തിക്കുകളിൽ സഖവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഭാര്യ ഗർഭം ധരിച്ചു. ഗർഭം പുർണ്ണമായി; പ്രസവവേദന യുടെ ആരംഭമായപ്പോൾ ഒരു കാട്ടിലേയ്ക്കു കയറി പ്രസവിച്ചുകൊള്ളാൻ പറഞ്ഞുവെച്ചു ഭർത്താവു വഴിയിൽ ഇരുന്നു. ഭാര്യ അപ്രകാരം ഒരു വനാന്തരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ഉടനെ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. പിള്ള വാങ്ങാനും മറ്റും ആരുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു പറയണമെന്നില്ലപ്പോ. "ആരോഗ്യമില്ലാത്തവർക്കു ദൈവം തുണ്" എന്നുണ്ടപ്പോ. പ്രസവം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ "കുട്ടിക്കു വായുണ്ടോ?" എന്നു വരുച്ചി ചോദിച്ചു. "ഉണ്ട്" എന്നു ഭാര്യ മറുപടിയും പറഞ്ഞു. "വായുള്ള പിള്ളയ്ക്കു ദൈവം ഇരയും കല്പവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ കുട്ടിയെ എടുക്കണമെന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു കുട്ടിയെ അവിടെതന്നെ ഇട്ടുവെച്ചു ഭാര്യയോടുകൂടി വരുച്ചി അപോൾത്തന്നെ അവിടെനിന്നു പുരപ്ലക്കുകയും ചെയ്തു. പെറ്റുകിടക്കുക എന്നാരു ഞായം ആ സ്ത്രീയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. പ്രസവരക്ഷയ്ക്കുള്ള മരുന്നുകളും കാട്ടാറുകളിലെ പച്ചവെള്ളവും കാട്ടിലെ കായ്കനികളും ഭിക്ഷയെടുത്തു കിട്ടുന്ന സുല്പമായ അന്വും മറ്റുമല്ലാതെ വിശ്വേഷിച്ചു യാതൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. എങ്കിലും ആ പതിവ്രതയ്ക്കു യാതൊരു തരക്കേടുമുണ്ടായില്ല.

ഇങ്ങനെതന്നെ പല സമലങ്ങളിലായി പതിനൊന്നു പ്രസവം കഴിഞ്ഞു. കുട്ടികളെയെല്ലാം കാട്ടിലിട്ടുവെച്ചുതന്നെ പോവുകയും ചെയ്തു. ആ പതിനൊന്നു കുട്ടികളെയും ബ്രാഹ്മണൻ മുതൽ പതിനൊന്നു ജാതിക്കാർക്കു കിട്ടുകയും അവർ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി വളർത്തുകയും ചെയ്തു.

രേതിഹ്യമാല

പന്ത്രണ്ടാമത്തെ ഗർഭമുണ്ഡായപ്പോൾ ആ സാധി, കഷ്ടം! ഞാൻ പതിനൊന്നു പ്രസവിച്ചിട്ടും ഒരു കൂട്ടിയും എനിക്കില്ലാണോ. ഈ പ്രാവശ്യം പ്രസവിക്കുന്നോൾ "കൂട്ടിയക്കു വായുണ്ടോ?" എന്നു ഭർത്താവു ചോദിച്ചാൽ ഇല്ലെന്നു പറയണം, എന്നാൽ ആ കൂട്ടിയെങ്കിലും എടുത്തുകൊഴിവാൻ ഇദ്ദേഹം അനുവദിക്കുമായിരിക്കും. പിന്നീടു പരമാർധം പറഞ്ഞ് ഇദ്ദേഹത്തെ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം" എന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഗർഭം പുർണ്ണമായപ്പോൾ പതിവുപോലെ പ്രസവിക്കുയും, "കൂട്ടിയക്കു വായുണ്ടോ?" എന്നു ഭർത്താവു ചോദിക്കുകയും "ഇല്ല" എന്നു ഭാര്യ പറയുകയും, ആ കൂട്ടിയെ എടുത്തുകൊള്ളുന്നതിനു ഭർത്താവനു വദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ കൂട്ടിയെയുമെടുത്തു രണ്ടുപേരുകൂടി പുറപ്പെട്ടു. കൂറച്ചു സമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വാസ്തവമായിട്ടും കൂട്ടിയക്കു വായില്ലാതെയായിത്തീർന്നു. വിശിഷ്ടകളായ സാധികളുടെ വാക്കു മിഥ്യായി ഭവിക്കുന്നതല്ലാണോ. വരരൂചി ആ കൂട്ടിയെ ഒരു കുന്നിൻ്റെ മുകളിൽ കൊണ്ടുപോയി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. അതാണ് "വായില്ലാക്കുനിലപുര്" എന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ദേവൻ. ഈ വായില്ലാക്കുനിലപുര് ഉർപ്പേടയാണ് "പരി പെറ്റ പന്തിരുകുലം" എന്നു പറയുന്നത്. ഈ പന്ത്രണ്ടുപേരുടെയും പേരുകൾ പറയുന്നതായ ഒരു ഫ്രോക്കം കേട്ടിട്ടുള്ളതു താഴെ ചേർക്കുന്നു.

"മേഷ (ഇ)തേതാളഗ്നിഹോത്രി രജകനുളിയന്നുർ
തച്ചന്നും പിനെ വള്ളോൻ
വായില്ലാക്കുനിലപുര് വടുതല മരുവും
നായർ കാരയ്ക്കൽ മാതാ
ചെമ്മേ കേളുപ്പുകുറ്റൻ പെരിയ തിരുവര
ങ്ങതെഴും പാണനാരും
നേരേ നാരായണഭ്രാന്തനുമുടനകവുർ
ചാത്തനും പാകനാരും."

ഈവർ പലദിക്കുകളിലായിട്ടാണ് താമസിച്ചു വന്നത്. എങ്കിലും എല്ലാവർക്കും ബാല്യം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അവർ പരസ്പരം സഹോദര ഔരാഞ്ഞന് അറിയുകയും തമിൽ തമിൽ സ്നേഹ തേതാടുകൂടി പാർത്തുവരികയും ചെയ്തു. ഈവരുടെ ദിവ്യത്വങ്ങളും അതഭൂതകർമ്മങ്ങളും അവസാനമില്ലാതെയുണ്ട്. വരരൂചിയും ഭാര്യയും പിനെ അവരുടെ ജീവിത ശ്രേഷ്ഠത്തെ സ്വീകാര്യത്തെന കഴിച്ചുകൂടി. ആ മാതാപിതാക്ക

രേതിഹ്യമാല

ഈരുടെ ശ്രാഖത്തിനു മേൽപ്പറഞ്ഞ പത്രങ്ങളുപേരിൽ വായില്ലാക്കുന്നിലപ്പെട്ട ഒഴിച്ചു ശേഷമെല്ലാവരും ഒരുമിച്ചു കൂടുകയും ഒരു പുല്ലിനേൽത്തെനെ ബലിയിടുകയുമാണ് പതിവ്. അത് മേളത്തോളഗ്രനി ഹോത്രിയുടെ ഇല്ലത്തുമാണ്. അർന്നിഹോത്രി ബൊഹമൺനായിരുന്നതിനാൽ ചാത്തതിനും ബൊഹമൺർത്തെന്നയാണ് പതിവ്. പറയൻ വരെയുള്ള നാനാജാതികളുംകൂടി ചാത്തമുട്ടുകയാൽ ചാത്തത്തിനു ക്ഷമിച്ചാൽ വരുന്നതിനു ബൊഹമൺർക്കെല്ലാം മടിയായിത്തുടങ്ങി. അർന്നിഹോത്രി കളുടെ ഭാര്യയായ അന്തർജനത്തിനും ഈ സഹോദരമാരുടെ മേളനം വളരെ കഷ്ടമെന്നു തോന്തിത്തുടങ്ങി. എന്നു മാത്രമല്ല, ഈ വിവരം അന്തർജനം ഒരു ദിവസം ഭർത്താവിനോടു പറയുകയും ചെയ്തു. "ആട്ട അതിനു സമാധാനമുണ്ടാക്കാം" എന്ന് അർന്നിഹോത്രി മറുപടിയും പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്നേപ്പാൾ അവരുടെ അച്ചൻ ശ്രാഖമായി. ശ്രാഖത്തിന്റെ തലേദിവസം വെവകുനേരമായപ്പോഴേക്കും ശേഷമുള്ള സഹോദരമാർ പത്തു പേരും ചാത്തക്കാരായ ബൊഹമൺനും അർന്നിഹോത്രിയുടെ ഇല്ലത്തു വന്നുചേർന്നു. ഈ സഹോദരമാർ വന്നാൽ രാത്രിയിൽ കിടന്നുവെങ്ങുന്നതിനായി അർന്നിഹോത്രി പ്രത്യേകം പത്തു പുരമുറികൾ അവിടെ മുന്നേതെന്ന ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാവരും അവരവരുടെ നിയമാനുഷ്ഠാനങ്ങളും മറ്റു കഴിച്ച് അവരവർക്കുള്ള ശയനഗൃഹങ്ങളിൽ പോയി കിടക്കുകയും ചെയ്തു. എല്ലാവരും ഉറക്ക മായപ്പോൾ അർന്നിഹോത്രികൾ അന്തർജനത്തിനെന്നും ചാത്തത്തിനു വനിതിക്കുന്ന ബൊഹമൺനെന്നും വിളിച്ച് ഒരു വിളക്കുമായി പത്തുപേര് കിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തും കൊണ്ടുപോയി "എന്ന തൊട്ടുകൊണ്ടു നോക്കുവിൻ" എന്നു പറഞ്ഞു. അന്തർജനവും ചാത്തക്കാരനും അർന്നിഹോത്രികളെ തൊട്ടുകൊണ്ടുനോക്കിയപ്പോൾ പത്തുപേരും ഒന്നുപോലെ ശംപചക്രഗദാപത്മാദികളായ ആയുധങ്ങളൊടുകൂട്ടി ചതുർബാഹുകളായി അനന്തരൻ്റെ മേൽ കിടന്നുവെങ്ങുന്നതായി കണ്ടു. രണ്ടുപേരും ഭയ വിസ്മയാകുലരായിട്ടു പെട്ടെന്നു വീണു നമസ്കരിച്ചു. അങ്ങനെ അന്തർജനത്തിനും മറ്റു ബൊഹമൺർക്കും ഉണ്ടായിരുന്ന ദുർഘടയും സംശയവും തീരുകയും ഇവർ എല്ലാവരും സാക്ഷാൽ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ അവതാരമുർത്തികളാണെന്നു മനസ്സിലാവുകയും ചെയ്തു.

രഹ്യത്വം

മേഷതോളഗനിഹോത്രികളുടെ ഭവനം പൊന്നാനിത്താലുകൾക്ക് മേശത്തുരംശത്തിലാണുത്തേ. വള്ളുവനാടു താലുക്കിൽ ഒറ്റപ്പാലത്തിനു സമീപമുള്ള കടമ്പുരു മനയ്ക്കൽ നമ്പുരിമാർ ഈ അഗ്നിഹോത്രിയുടെ പുലക്കാരുമാണെന്നു. അഗ്നിഹോത്രികളുടെ ഭാര്യയായ അതർജനം ഓക്കൽ അടുക്കലുള്ള പുഴയിൽ കൂളിക്കാൻ പോയപ്പോൾ ഒരു താലംകുടി കൊണ്ടുപോയിരുന്നു. ആ താലം തേച്ചു മുക്കി വെള്ളത്തിലിട്ട് ഒഴുകി പ്പോകാതിരിക്കാൻ അതിൽ കുറെ മണലും വാരിയിട്ടു കൂളിച്ചുകൊണ്ട്. പോകാൻ നേരത്തു താലമെടുത്തപ്പോൾ വരുകയില്ല. അത് അവിടെ ഉറച്ചുപോയി. അങ്ങനെയുണ്ടായതാണ് "തൃതാലപ്പൻ" എന്നു ലോക പ്രസിദ്ധനായ ദേവൻ. തൃതാലപ്പൻ വിഗ്രഹം ഇന്നും മനൽ കൂട്ടിയതുപോലെതന്നെയാണിരിക്കുന്നത്. ശിലപോലെ ഉറപ്പുണ്ടുതാനും.

നാറാണത്തു ഭ്രാന്തൻ്റെ ദിവ്യത്രാഞ്ചൾ പറഞ്ഞാൽ വളരെയുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പതിവായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തി വലിയ കല്ലുകൾ ഉരുട്ടി മലയുടെ മുകളിൽ കൊണ്ടുചെല്ലുകയും മുകളിലാകുന്നേപ്പോൾ കൈവിട്ടു കയ്യും കല്ലു സ്വയമേവ കീഴ്പോട്ട് ഉരുണ്ടുപോകുന്നതു കണ്ടു കൈകൊട്ടി ചീരിക്കയുമാണ്. ഈതു കണ്ണാൽ

"ഇതെല്ലാം കന്തേതാരു കല്ലുകളുരുട്ടിക്കൊ
ണ്ട്രിതൻ മുകൾപ്പാടിലേറ്റുവാൻ പാരം ദണ്ഡം
ആയതു കീഴപോട്ടുകു ചാടിപ്പാനെളുപ്പമാ
മായാസം ചെറു വേണ്ടാ താഴത്തു വന്നേ നിൽക്കു."

എന്നുള്ള സാരോപദേശത്തെ ദൃശ്യാന്തപ്പെടുത്തി മനുഷ്യസ്ഥിതി ഇതിനോടു സദ്യശമാണെന്ന് എല്ലാവരെയും ബോഖ്യപ്പെടുത്താനാണെന്ന് എന്നു തോന്നും. "ആർക്കിയാവു മഹാമാരുടെ മനോഗതം!"

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപജീവനം ഭിക്ഷയെടുത്തുതന്നെയായിരുന്നു. കൈയിൽ ഒരു ചെമ്പുപാത്രമുണ്ട്. ഭിക്ഷ യാചിച്ച് അന്നനു കിടുന്ന അരി മുഴുവൻ വൈകുന്നേരമാകുന്നേപ്പോൾ എവിടെ എത്തുനുവോ അവിടെ വച്ചു സ്വയം പാകം ചെയ്തു ഭക്ഷിക്കും. സ്വയം പാകഭക്ഷണമല്ലാതെ പതിവില്ല. അത് ഒരു നേരമേ ഉള്ളൂതാനും. ഉള്ളാക്കണ്ണതാൽ അവിടെതന്നെ കിടക്കും. നേരം വെള്ളത്താൽ പുറപ്പെടും. ഉച്ചവരെ കല്ല് മലയിൽ

രേതിഹ്യമാല

ഉരുട്ടിക്കേറ്റുകയായി. പിനെ ഭിക്ഷ യാചികയും. ഇങ്ങനെന്നെയാക്കയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭിനച്ചയ്. അങ്ങനെന്നയിരിക്കുന്നോൾ ഒരു ഭിവസം വൈകുന്നേരമായപ്പോൾ ഇദ്ദേഹം ഒരു ശ്രമാനന്തതിൽ ചെന്നുചേർന്നു. അത് ഒരു ശവദാഹം കഴിച്ച് ജനങ്ങളെല്ലാം പോയ ഉടനെ ആയിരുന്നതിനാൽ അവിടെ ധാരാളം തീയും മുറിക്കൊള്ളിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതുകണ്ട് നാറാണത്തുഭോന്തൻ സയംപാക്കത്തിന് ഇവിടെത്തെനെ തരം എന്നു നിയയിച്ചു മുന്നു കല്ലുകളെടുത്ത് ആ പട്ടയുടെ ഓറ്റത്തു തന്നെ അടുപ്പു കൂട്ടി. അടുക്കലുള്ള നദിയിൽ നിന്ന് വെള്ളം കൊണ്ടുവന്ന് അരിയും വെള്ളം ഒരുമിച്ചുതന്നെ ആ ചെമ്പുപാത്രത്തിൽ അടുപ്പത്തുവെച്ചു കുറേ തീക്കനലും നീക്കിക്കൂട്ടി. കുറിക്കൊള്ളികളും പെറുക്കി അടുപ്പിലിട്ടു. ഇടതുകാലിനേൽക്കു കുറച്ചു മന്തുള്ളതിനാൽ ആ കാലു വലിച്ച് അടുപ്പുകല്ലിനേൽക്കു വെച്ചു തീയും കാഞ്ഞു മുളിപ്പാട്ടും പാടി കുറേരെള്ളു ഉറക്കവും തുക്കി ആടി അങ്ങനെ അവിടെ ഇരുന്നു. മന്തുകാലമായതിനാൽ തീ കായാൻ നല്ല രസവുമുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെന്നയിരുന്നു നേരം ഒരു ധാമം കഴിത്തപ്പോഴേക്കും ഭൂതപ്രേതപിശാചുകളേംടുകൂടി ആർത്തതുതിമിർത്തു ചുടല ഭ്രകാളിയുടെ വരവായി. അവരുടെ അട്ടഹാസങ്ങളും അലർച്ചകളുമൊക്കെക്കൊട്ടും നാറാണത്തുഭോന്ത് ഒരു കുലുക്കവുമുണ്ടായില്ല. അവരെല്ലാവരും അടുത്തുവന്നപ്പോൾ പണ്ടങ്ങുമില്ലാത്തവിധം ഒരു മനുഷ്യനിരിക്കു നന്തു കണ്ടിട്ട് "ആരാണവിടെ വനിരിക്കുന്നത്? വേഗത്തിൽ എണ്ണീറ്റുപോകണം" എന്നു പറഞ്ഞു.

നാറാണത്തുഭോന്ത്: നിങ്ങൾക്കു കണ്ണില്ലോ? ഇവിടെയിരിക്കുന്നത് ആരാണെന്നു കണ്ടുകുടുത്തുണ്ടോ? എന്നെന്നാരു മനുഷ്യനാണ്. ഇപ്പോൾ പോകാൻ ഭാവമില്ല."

ഭ്രകാളി: അതില്ലോ? എന്നാൽ ഞങ്ങൾ നിനെ പേടിപ്പിക്കും.

ഭ്രകാളി: നിങ്ങൾ പേടിപ്പിച്ചാൽ എന്ന പേടിച്ചില്ലെങ്കിലോ?

ഭ്രകാളി: ഞങ്ങൾ പേടിപ്പിച്ചാൽ പേടിക്കാതെ അങ്ങനെ ആരെകിലുമുണ്ടോ?

രേതിഹ്യമാല

ഭ്രാന്തൻ: ആവോ? ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുവിൻ. എന്നാലറിയാമല്ലോ.

ഇതുകേടപ്പോൾ അവർക്കു കോപം സഹിക്കവയ്ക്കാതായിട്ട് എല്ലാവരുംകൂടി തീക്കടപോലെയിരിക്കുന്ന ആ കണ്ണുകൾ തുറിച്ചുമിഴിച്ചും രക്തവർണ്ണങ്ങളായി ആയതങ്ങളായിരിക്കുന്ന നാവുകളെ വളച്ചുകടിച്ചും ചട്ടകലപോലെ വള്ളത്തെ വലിയ ദംശ്ചഞ്ചലയും പല്ലുകളെയും പുറത്തെയ്ക്കു തളളിച്ചും വലിയ അട്ടഹാസത്തോടുകൂടിയും നാറാണത്തു ഭ്രാന്തനെ പേടിപ്പിക്കുന്നായിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ പാതയുചെന്നു. അദ്ദേഹം ഇതുകണ്ടിട്ട് ധാരതാരു കുസലും കുടാതെ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെ ഇരുന്നു. ലവലോശം പേടിച്ചില്ല. അപ്പോൾ ചുടലഭ്രകാളിയും ഭൂതങ്ങളുമെല്ലാം ലജ്ജസഹിക്കവഹിയാതെ മുവം താഴ്ത്തികൊണ്ടു നിന്നു.

ഭ്രാന്തൻ: എന്താ പേടിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞുവോ?

ഭ്രകാളി: അല്ലയോ മഹാനുഭാവാ! അങ്ങ് ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യനാണെന്നു വിചാരിച്ച് ഇങ്ങനെ പറയുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തതാണ്. അവിടുന്ന് സാമാന്യനല്ലെന്ന് ഇപ്പോൾ തങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലായി. അതിനാൽ ഇതാ തങ്ങളപേക്ഷിക്കുന്നു, അവിടുന്നു കൃപയുണ്ടായി ഇവിടെനിന്നു മാറിതരണം. തങ്ങൾ ഈ ചുടലയിൽ നൃത്തം ചെയ്വാനായി വനിതിക്കയ്ക്കാണ്.

ഭ്രാന്തൻ: നിങ്ങളവിടെ ഒറ്റത്തു നൃത്തം വെച്ചോളിൻ, അതിനു താൻ പോകണമെന്നുണ്ടോ?

ഭ്രകാളി: മനുഷ്യർ കാണ്ടുകൊണ്ടു തന്ത്രം ചെയ്ക്ക വിഹിതമല്ല. അതിനാലാണ് ഇങ്ങനെ അപേക്ഷിക്കുന്നത്.

ഭ്രാന്തൻ: എന്നാൽ നൃത്തം നാളെ മതി. എത്ര അപേക്ഷിച്ചാലും ഇന്നു താൻ ഇവിടെനിന്നു പോവുകയില്ല.

ഭ്രകാളി: നൃത്തം നാളെയായാൽ പോരാ, ഇന്നാണ് പതിവ്.

രഹ്യമാല

ഭ്രാന്തൻ: എന്നാൽ പതിവുപോലെയാകട്ടെ. ഞാൻ പോയിട്ടു ണ്ണാവുകയില്ല. എനിക്കും ചില പതിവുകളുണ്ട്. തീയും വെള്ളവും കിട്ടുന്ന ദിക്കിൽ അരി വയ്ക്കുക, അരി വെയ്ക്കുന്ന ദിക്കിൽ ഉണ്ണുക, ഉണ്ണുന്ന ദിക്കിൽ കിടക്കുക ഇങ്ങനെയാണ് നമ്മുടെ പതിവ്. അതും വ്യത്യാസ പ്ലെടുത്തുകയില്ല.

ഒരു വിധത്തിലും ഇദ്ദേഹം ഒഴിഞ്ഞപോവുകയില്ലെന്നു തീർച്ചായായപ്പോൾ ഭ്രകാളി "അല്ലയോ മഹാനുഭാവാ! അവിടുന്ന ഒരു വിധത്തിലും സമ്മതിക്കായ്ക്കയൽ തൈങ്ങൾ തന്നെ ഒഴിഞ്ഞപോയ്ക്കളെയാ മെന്നു നിയയിച്ചു. എന്നാൽ മനുഷ്യരെ നേരിട്ടു കണക്കുമുടിപ്പോയാൽ അവരെ ശപിക്കയോ അനുഗ്രഹിക്കയോ ഒന്നും ചെയ്യാതെ പോകാൻ പാടില്ല. ദിവ്യനായിരിക്കുന്ന അങ്ങേ തൈങ്ങൾ ശപിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നാണ് തൈങ്ങളുടെ വിചാരം. അതിനാൽ അവിടേക്ക് ആഗ്രഹമുള്ളതെന്നാണ് പറഞ്ഞാലും" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഭ്രാന്തൻ: എനിക്കു നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹമൊന്നും വേണ്ട. നിങ്ങൾ പോയ്ക്കൊള്ളിന്നു. എനിക്കു ചോറു കാലമായിരിക്കുന്നു. ഞാനുണ്ടാക്ക.

ഭ്രകാളി: അയ്യോ! അവിടുന്നങ്ങനെ പരയരുത്. ദയവുണ്ടായി എന്തെങ്കിലും ഒരു വരം തൈങ്ങളോടു വാങ്ങണം. അല്ലാതെ തൈങ്ങൾക്കിവിടെ പോകാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

ഭ്രാന്തൻ: നാശം! ഉപദ്രവമായിട്ടു തീർന്നില്ലോ. ആട്ടെ, എന്നാൽ വല്ലതുമൊരു വരം വാങ്ങിച്ചേക്കാം. ഞാനെന്നു മരിക്കുമെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

ഭ്രകാളി: ഓഹോ! ഇനി മുപ്പത്താറു സംവത്സരവും, ആറു മാസവും, പത്രണ്ടു ദിവസവും, അഞ്ചു നാഴികയും, മൂന്നു വിനാഴികയും കഴിയുന്നോൾ മരിക്കും.

ഭ്രാന്തൻ: എന്നാൽ അതുകൂടാതെ ഒരു ദിവസം കൂടി എനിക്കു ജീവിച്ചിരുന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നാഗ്രഹമുണ്ട്. അങ്ങനെ അനുഗ്രഹിക്കണം.

രഹ്യത്വഹൃদയാല

ഭദ്രകാളി: അതു തങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ കഴികയില്ല. ഒരു ദിവസമെന്നല്ല, ഒരു മാത്രസമയംകൂടി ആയുണ്ടു തരാൻ തങ്ങൾക്കു ശക്തിയില്ല.

ഭ്രാന്തൻ: എന്നാൽ അതുവേണ്ട. നിങ്ങൾ പറഞ്ഞതിന്റെ തലേ ദിവസം എന്ന് മരിച്ചാലും മതി. അങ്ങനെ അനുഗ്രഹിക്കുവിൻ.

ഭദ്രകാളി: അതും തങ്ങൾക്കു നിവൃത്തിയില്ല.

ഭ്രാന്തൻ: എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹം എനിക്കെന്തിനാണ്? നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ ഒന്നും ചെയ്വാൻ കഴികയില്ലെന്നു എനിക്കും. അതാണ് ആദ്യമേ എനിക്കു നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹമൊന്നും വേണ്ടെന്നു എന്ന് പറഞ്ഞത്.

ഭദ്രകാളി: അവിടുന്ന കൃപയുണ്ടായി തങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ കഴിയുന്നതായ ഒരു വരത്തെ വരിക്കണം.

ഭ്രാന്തൻ: എന്നാലാവട്ട. ഈ ശനികളിവിഭാഗിനാഴിയെന്നു പോകണമല്ലോ. എൻ്റെ ഈ ഇടത്തുകാലിനേലുള്ള മനു വലത്തു കാലിനേലാവാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടു പൊയ്ക്കാർവിൻ. ഈ നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ കഴിയും.

ഈക്കേട്ടു ചുടലഭദ്രകാളിയും മറ്റു സന്നോഷിച്ച് അപ്രകാരം അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടും മറഞ്ഞുപോയി. അനുഗ്രഹപ്രകാരം മനു വലത്തു കാലിനേലാവുകയും ചെയ്തു. നാറാണത്തുഭ്രാന്തൻ ഉള്ളണ്ടും കഴിച്ച അവിഭാഗത്തെന്ന കിടന്നുരജി. അരുണോദയമായപ്പോൾ എണ്ണീറ്റു കല്ലുപിടിക്കാൻ പോവുകയും ചെയ്തു. ഈ കമയിൽ നിന്ന് ഇംഗ്ലീഷ് പിതരത്തെ നീക്കാൻ ആരു വിചാരിച്ചാലും കഴിയുന്നതല്ലെന്നു സ്വപ്നമാകുന്നു.

ഒരിക്കൽ നാറാണത്തുഭ്രാന്തൻ ഒരു നീചജാതിക്കാരൻഞ്ചു ചാത്തമുണ്ടാൻ പോകുന്നതിനെത്ത് മദ്ദാരാർക്കുടെ ഒരുമിച്ചുചെന്നു. രണ്ടുപേരും മുക്കുമുട്ടു ഉള്ളുകഴിച്ചു. ഉടനെ രണ്ടുപേരും ഒരുമിച്ചുതന്നെ അവിഭാഗിനു പുറപ്പെട്ടു. വഴിക്കു നാറാണത്തുഭ്രാന്തൻ "എനിക്കു ഭാഗിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. "എനിക്കും ഭാഗം സഹിക്ക

രഹ്യത്വമാല

വഹിയാതെയായിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ നാറാണത്തുഭോന്തൻ "ആട്ടേ നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെയും രണ്ടുപേരും കൂടി കുറച്ചുചെന്നപ്പോൾ ഒരു മുശാരിയുടെ ആലയിൽ ഒരു വലിയ വാർപ്പു വാർക്കാനായി ഓടു ചുള്ളയിൽവച്ചുരുക്കുന്നതു കണ്ടു. നാറാണത്തുഭോന്തൻ അവിടങ്ങേറിച്ചുന്ന് ഒരുക്കിത്തിളച്ചുമറിയുന്ന ഓടു കുറെ കൈകൊണ്ടു കോരിക്കുടിച്ചു. മറ്റേ ആളോടും കൂടിക്കാൻ പറഞ്ഞു. "അയ്യോ! പൊള്ളിച്ചുത്തുപോകും. എനിക്കു പ്രധാസമുണ്ട്" എന്നു മറ്റേയാൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ "എന്നാൽ തനിക്കു ഫ്രെഞ്ചുണ്ട്. താനുണ്ണുനേട തെതാക്കെയുണ്ടായാൽ എൻ കൂടിക്കുന്നതൊക്കെ കൂടിക്കയും വേണു" എന്നു പറഞ്ഞു നാറാണത്തുഭോന്തൻ പോവുകയും ചെയ്തു.

"മുറുമൊരുത്തൻ പ്രവർത്തിച്ചതിനെന്നു
മുലമെന്നുള്ള വിചാരവും കൂടാതെ
മറ്റവൻകുടെ പ്രവർത്തിക്കിലിങ്ങെന
കുറം ഭവിക്കുമെന്നോർത്തുകൊണ്ടീടുവിൻ"

എന്നുള്ള സാരോപദേശ തതിന് ഈ കമ ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു.

നാറാണത്തുഭോന്തൻ ചിലപ്പോൾ കട്ടുറുന്നുകൾ കൂട്ടംകൂടി വരിവരിയായി പോകുന്നോൾ അവയെയെല്ലാം എന്നിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അങ്ങനെയും ഒരു പതിവുണ്ട്. അങ്ങനെ ഒരു ദിവസം നാറാണത്തുഭോന്തൻ ഉറുന്നുകളെ എന്നിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ ഒരാൾ അടുക്കെച്ചുന്ന് "എത്രയായി?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ നാറാണത്തുഭോന്തൻ "പതിനായിരം പോയി. പതിനായിരമുണ്ട്. അതുകൂടെ പോകണം. എന്നാൽ സുവമായി" എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ഈ ചെന്നു ചോദിച്ച ആൾക്ക് വളരെക്കാലമായി വയറ്റിൽ ഒരു വേദനയുണ്ടായിരുന്നു. അതിനു ചികിത്സയ്ക്കും മറ്റുമായി പതിനായിരം രൂപ ചെലവായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നെ അയാൾ പതിനായിരം രൂപ കെട്ടിവെച്ചിട്ടുമുണ്ടായിരുന്നു. നാറാണത്തുഭോന്തൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം ആ പതിനായിരംകൂടി ചെലവായാൽ ഈയാൾക്കു വയറ്റിൽ വേദന ഭേദമായി സുവമാകുമെന്നായിരുന്നു. ആ സാരം ഈ മനുഷ്യൻ മനസ്സിലാക്കി ശേഷമുണ്ടായിരുന്ന പതിനായിരംകൂടി ചികിത്സയ്ക്കും സത്കർമ്മങ്ങൾക്കുമായി ചെലവാക്കുകയും വയറ്റിൽ വേദന ഭേദമാവുകയും ചെയ്തു.

രേതിഹ്യമാല

അകവുർ ചാത്തനും ഇതുപോലെത്തനെ ഒരു ദിവ്യനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അകവുർ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ ഭൂത്യനായി ആ മനയ്ക്കലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. അന്നത്തെ അഴുൻ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലേക്ക് അനർഹയായ ഒരു സ്ത്രീയിൽ മനസ്സു പ്രവർത്തിക്കയൊൽ തത്പാപപരിഹാരാർത്ഥം ഗംഗാസന്നാനം ചെയ്യണമെന്നു തീർച്ചയാക്കി. നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു പോയ പ്ലോൾ ഭൂത്യനായ ചാത്തനെന്നും കൊണ്ടുപോയി. ചാത്തൻ ഒരു ചുരയ്ക്കായും എടുത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു സന്നാനം കഴിച്ച തീർത്ഥങ്ങളിലെല്ലാം ചാത്തൻ ഈ ചുരയ്ക്കായും മുക്കി, ചാത്തൻ എങ്ങും സന്നാനം കഴിച്ചുമില്ല. നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു തിരിയെ സ്വഭവനത്തിൽ എത്തി, കാലബൈഭവപ്രീതിയും മറ്റും കേമമായികഴിച്ചു പാപമോചനം വന്നു എന്നു വിചാരിച്ച് ഇരിപ്പായി. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ചാത്തൻ ഈ ചുരയ്ക്കായെടുത്തു കരിയ്ക്കു നുറുക്കിക്കൊടുത്തു.

അതൊരു കയ്പൻ ചുരയ്ക്കയായിരുന്നതിനാൽ കൂട്ടാൻ കയ്പു കൊണ്ടു കൂട്ടാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. കൂട്ടാൻ കയ്ചുതിനാൽ നമ്പുരിപ്പാട്ടിന് അന്തർജനത്തിനെ ദേശ്പ്രസ്തുതി. "ചാത്തൻ നുറുക്കിത്തന്നതാണ് ഞാൻ വെച്ചത്. കഷണമെന്താണെന്നറിഞ്ഞില്ല. ആ കഷണത്തിന്റെ കയ്പായിരിക്കണം. അല്ലാതെയൊന്നുമല്ല" എന്നതർജനം പറഞ്ഞു. നമ്പുരിപ്പാട്ടിന് ഉള്ളാക്ഷിഞ്ഞ് പുരത്തുവന്നയുടെനെ ചാത്തനെ വിളിച്ച് "കൂട്ടാനിനു നുറുക്കിക്കൊടുത്ത കഷണമെന്തായിരുന്നു" എന്നും "അതു കയ്ക്കുന്ന തിന്റെ കാരണമെന്തെന്നും" ചോദിച്ചു. അപ്ലോൾ ചാത്തൻ "കൂട്ടാൻറെ കഷണം കയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തിരുമനസ്സിലെ പാപവും തീർന്നിട്ടില്ല. തിരുമേനി സന്നാനം കഴിച്ച പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളിലെല്ലാം അടിയൻ ആ കയ്പൻ ചുരയ്ക്കായും മുക്കിയല്ലോ. ആ ചുരയ്ക്കയാണ് കൂട്ടാനിനു നുറുക്കിക്കൊടുത്തത്" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ കേടപ്ലോൾ ചാത്തൻ തനെ പരിഹസിക്കാനായിട്ടാണ് ചുരയ്ക്ക മുക്കിക്കൊണ്ടുവന്നതെന്ന് മനസ്സിലാകയാൽ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ കോപം അശ്രദ്ധം പോയി എന്നു തന്നെയല്ല, വളരെ ലജ്ജയുമുണ്ടായി. തന്റെ പാപം തീർന്നിട്ടെല്ലനു സ്വയമേവ നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു സമ്മതിച്ചു. "ഈ പാപം തീരാൻ എന്തുവേണമെന്നു നീ തനെ പറഞ്ഞുതരണ"മെന്നു നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു പറയുകയാൽ ചാത്തൻ, "തിരുമേനി യാതൊരു സാധനത്തെ ആഗ്രഹിച്ചുവോ അതിന്റെ പ്രതിമ ഇരുസ്യകൊണ്ടുണ്ടാക്കിച്ച്

രേതിഹ്യമാല

അതു തീയിലിട്ടു നല്ലപോലെ പഴുപ്പിച്ചെടുത്തു നാട്ടി, അനേകം ജനങ്ങൾ കൂടിനില്ക്കുന്നോൾ ഈന സംഗതിയുടെ പാപം തീരാനാണെന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അതിനെ ആലിംഗനം ചെയ്യണം. അല്ലാതെ ഈ പാപം ഓരോപ്പും തീരുന്നതല്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. നമ്പുരിപ്പാട്ടിന് ഈതുകേക്ക് അങ്ങനെന്നതെന്ന ചെയ്യാമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. പിനെ ഇരുവുകൊണ്ട് ഒരാളോളം വലിപ്പത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീപ്രതിമയുണ്ടാക്കിച്ചു. ഈ പ്രതിവിധി ഈന ദിവസം ചെയ്ക്കയെന്നു നിശ്ചയിച്ചു മലയാളരാജ്യമൊട്ടുകൂടു ഒരു പരസ്യവും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. സമയമായപ്പോഴേക്കും അസംഖ്യം ജനങ്ങൾ അവിടെ വന്നുകൂടി. പ്രതിമയും പഴുപ്പിച്ചു വലിയ കൊടിലുകൾക്കൊണ്ടും മറ്റും പിടിച്ചു സഭയിൽ നാട്ടിവച്ചു. നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു തനിക്കു പാപം സംഭവിക്കാനുള്ള കാരണവും ഈ അതിന്റെ പരിഹാരമാണെന്നും ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് തീക്കട്ടപോലെ ജുലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രതിമയെ കൈട്ടിപ്പിടിക്കാനായി ഓടിച്ചേന്നു. തൊട്ടുതൊട്ടില്ലനായപ്പോൾ അടുത്തു നിന്നിരുന്ന ചാത്തൻ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ തട്ടത്തുനിറുത്തിക്കൊണ്ട് "ഇതെല്ലാം മതി. ഈപ്പോൾ അവിടുത്തെ പാപമല്ലാം തീർന്നിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. അതിനെ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന സകലജനങ്ങളും രഹ്യക്കണ്ണം സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈതിനാൽ പാപമോചന തതിനു പദ്ധതാപവും മനഃഗുഡിയുമാണ് വേണ്ടതെന്നും അതുകൂടാതെ ഗംഗാസന്നാനം മുതലായവ ചെയ്താൽ മതിയാക്കുന്നതല്ലെന്നും സ്വപ്നം മാകുന്നുവണ്ണോ. നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു പതിവായി ഏഴരനാഴിക വെള്ളപ്പാനുള്ള പ്പോൾ കൂളിച്ചു ഉച്ചയാകുന്നതുവരെ തേവാരം കഴിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ മെന്താണെന്ന് ഒരു ദിവസം ചാത്തൻ ചോദിച്ചു. "ഈൻ പരബ്രഹ്മതെ സേവിക്കയാണെന്നു" എന്നു നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു പറഞ്ഞു. "അപ്പോൾ പരബ്രഹ്മം എങ്ങനെന്നയിരിക്കും?" എന്നു ചാത്തൻ ചോദിക്കയാൽ നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു പരിഹാസമായിട്ടു "നമ്മുടെ മാടൻപോത്തിനെ പ്പോലിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. പിനെ നമ്പുരിപ്പാട്ടിനു കൂളിക്കുന്നോൾ ചാത്തനും പതിവായി കൂളിച്ചു പരബ്രഹ്മതെ സേവിച്ചു തുടങ്ങി. അങ്ങനെ നാല്പതു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ചാത്തൻറെ ധ്യാനപ്രകാരം മാടൻപോത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തിൽ പരബ്രഹ്മം അയാൾക്കു പ്രത്യുക്ഷമായി. പിനെ സദാ പരബ്രഹ്മം ചാത്തൻറെ കൂടെ നടക്കുകയും അയാൾ പറയുന്ന വേലകൾ ചെയ്ക്കയും തുടങ്ങി. നമ്പുരിപ്പാട്ടിന് ഈ വിവരമൊന്നും അറിഞ്ഞതുമില്ല. അദ്ദേഹത്തിന് ഈ മാടൻപോത്ത് അപ്രത്യുക്ഷമായിട്ടാണ് ഇരുന്നതും.

രേതിഹ്യമാല

അങ്ങനെയിരിക്കുന്നോൾ നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിനു തെക്കേ ദിക്കിലേക്ക് ഒരു ധാത്രയുണ്ടായി. ഭാണ്യമെടുക്കുന്നതിനു ചാത്തനെന്നയും കൊണ്ടു പോയി. ചാത്തൻ ഭാണ്യം മാടൻപോത്തിന്റെ പുറത്തു കെട്ടിയിട്ടു ചുമപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിലെ കുട്ടപ്പോയി. ഓച്ചിറപ്പടനിലം എന്നു പ്രസിദ്ധമായ സ്ഥലത്തുചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ഒരു വിസ്താരം കുറഞ്ഞ വാതുകളുടെ കടന്നുപോകേണ്ടിയിരുന്നു. നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിനു മുമ്പേ കടന്നു. പിന്നാലെ ചാത്തനും കടന്നു. മാടൻപോത്തിന്റെ കൊമ്പുകൾ അവിടെ തടങ്കിയിന്നാൽ അതിനു കടക്കാൻ പാടില്ലാതെ അവിടെ നിന്നു. അപ്പോൾ ചാത്തൻ തിരിഞ്ഞുനിന്ന് "ചരിച്ചു കടത്തു" എന്നു പറഞ്ഞു. നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിന് ഇതുകേട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ മാടൻപോത്തിനെ അദ്ദേഹത്തിനു കാണ്ണാൻ പാടില്ലായിരുന്നതിനാൽ "നീ ആരോടാണ് പറയുന്നത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. "നമ്മുടെ മാടൻപോത്തിനോട്" എന്നു ചാത്തൻ മറുപടി പറഞ്ഞു.

നമ്പുതിരിപ്പാട്: മാടൻപോത്തവിടെ? ഏതു മാടൻപോത്ത?

ചാത്തൻ: ഇതാ നില്ക്കുന്നു. അവിടുന്നു കാണുന്നില്ലോ? തിരുമന്ത്രിലെ കല്പനപ്രകാരം അടിയൻ സേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷമാക്കിയ മാടൻപോത്താണിത്.

ഇതുകേട്ടു നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിനു ചാത്തനെ തൊട്ടുകൊണ്ട് നോക്കിയപ്പോൾ മാടൻപോത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ പ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്ന പരബ്രഹ്മത്തെ കണ്ടു. നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിന് "എന്നെക്കാൾ ഭക്തി നിനക്കുതനെന്നയാണ്. അതിനാൽ ഞാൻ നിന്നെന്നയും വരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു ചാത്തനെ നമസ്കരിച്ചു. ഉടനെ മാടൻപോത്ത അവിടെതന്നെ ഭൂമിയിൽ താണ്ടുപോയി. "അടിയൻ മാടൻപോത്തില്ലാതെ അടിയൻ വരികയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു ചാത്തനും അവിടെ ഇരിപ്പായി. "എനിക്കിനി എന്താണ് ഗതി" എന്നു നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിനു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ചാത്തൻ "മേല്പോട്ട് കേരാൻ നൂലുണ്ടല്ലോ. അതുപിടിച്ചു കേരിക്കൊള്ളണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അതിന്റെ സാരം വേദംകൊണ്ടു മോക്ഷത്തെ പ്രാപിച്ചു കൊള്ളണമെന്നാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിനു ചാത്തനെ വിട്ടു വിഷാദത്തോടുകൂടി പോവുകയും ചെയ്തു. ചാത്തൻ പിന്നെന്നയും കുറഞ്ഞതാരുകാലം പരബ്രഹ്മത്തെന്നയും ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെയിരുന്നു.

രേതിഹ്യമാല

ഒടുക്കം ആഖ്യതോറും പതിവുള്ള പടയിൽചേർന്നു മരിച്ചു സാധ്യജ്യം പ്രാപിക്കയും ചെയ്തു.

ഉള്ളിയന്നുർ പെരുന്തച്ചനും അനേകം അതഭുതകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വദേശത്തുതന്നെ ഒരു ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉപയോഗത്തി ലേക്കായി അവിടുത്തെ ഉള്ളാണ്മകാർ പറഞ്ഞിട്ടും ഒരു കുളം പെരുന്തച്ചൻ ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ട്. കുളം കുഴിച്ചു കല്ലുകൈട്ടിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഉള്ളാണ്മകാരിൽ ചിലർ കുളം നീളത്തിലിരിക്കണമെന്നും ചിലർ ചതുരത്തിൽ വേണമെന്നും മറ്റും ചിലർ വടക്കിൽ വേണമെന്നും മറ്റും തർക്കമായി. അപ്പോൾ പെരുന്തച്ചൻ "നിങ്ങളാരും വഴക്കു പിടിക്കേണ്ട എല്ലാവരുടെയും ഇഷ്ടപ്രകാരം കുളം വടക്കിൽ നീളത്തിൽ സമചതുരത്തിൽ ത്രിക്കോൺമായിട്ടു കോഴിമുട്ടഭാഷയിലുണ്ടാക്കിയെക്കാം. എന്നാൽ പോരേ?" എന്നു പറഞ്ഞ്

അങ്ങനെ ഒരു കുളവും കെട്ടിത്തീർത്തു. ആ കുളത്തിന്റെ ഓരോരോ ഭാഗത്തുനിന്നും നോക്കിയാൽ പെരുന്തച്ചൻ പറഞ്ഞതുപോലെ അക്കയും തോന്നും. കുളത്തിലിറിങ്ങിയാൽ ഇപ്പോഴും ആർക്കും കിശക്ക് പടിഞ്ഞാർ അറിയാൻ പാടില്ലാതെയാണിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ബൊഹമൻ ആ കുളത്തിൽ കുളിച്ചു നിത്യകർമ്മം കഴിക്കാൻഡി. പെരുന്തച്ചത് അതിദിവ്യ നായ ഒരു പുത്രനും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതു കുളം പെരുന്തച്ചൻ കുഴിച്ചപ്പോൾ, മകൻ, "പുംഗ കടന് ഇതു കുളത്തിലേക്ക് വല്ലവരും പോകുമോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അന്നു കുളം ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തും പുംഗ വളരെ അകന്നും ആയതിനാൽ "ഇതെന്നാടാ ഭ്രാന്തു പറയുന്നത്? പുംഗ എത്ര ദുരൈക്കിടക്കുന്നു" എന്നു പെരുന്തച്ചൻ പറഞ്ഞു. "ആട്ടു, കാണാം" എന്നു മകനും പറഞ്ഞു. കുറച്ചുകാലം കഴിത്തപ്പോൾ ദുരൈക്കുടിശുകിക്കാണ്ടിരുന്ന നദി കുത്തിപ്പാണ്ട് അവലെത്തിന്റെയും കുളത്തിന്റെയും മദ്യ ശുകിത്തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അവലെമിക്കരെയും കുളമകരെയുമായിത്തീർന്നു. ആറു കടന് ആരും കുളത്തിലേക്കു പോകാതെയുമായി. ഇപ്പോഴും ആ സ്ഥിതിയിൽ തന്നെ ഇരിക്കുന്നു.

പിന്ന പെരുന്തച്ചൻ ഒരു നദിയിൽ ഒരു പാലം പണിതു. അതിനും കുറെ ദിവ്യതമുണ്ട്. പാലത്തിന്റെ ഒറ്റത്ത് ഒരു പാവയുണ്ട്. മറ്റൊരുത്ത് ആൾ കേരുന്നോൾ പാവ കീഴ്പോട്ടു താണുതുടങ്ങും. ആൾ പാലത്തിന്റെ

ക്രിസ്തീയമാല

മധ്യത്തിലാകുന്നോൾ പാവ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങും. അങ്ങേ അറ്റത്തു ചെല്ലുന്നോഫേക്കും പാവ വായിൽ നിരച്ചു വെള്ളവുംകൊണ്ടു പൂർവസ്ഥിതിയിൽ മുകളിൽ വന്നുനില്ക്കും. ആൾ അടുത്തു ചെല്ലുന്നോൾ ചെല്ലുന്ന ആളുടെ മുവത്ത് ഒരു തുപ്പിം കൊടുക്കും. ഇങ്ങനെന്നാണതിന്റെ സുതെം. ഇരു പെരുന്തച്ചൻ്റെ മകൻ കണ്ണിട്ടു വേരോരു പാവയെ ഉണ്ടാക്കി പാലത്തിന്റെ ഇങ്ങേ അറ്റത്തും വെച്ചു. ആ പാവ പാലത്തിനേരെ ആളു കയറുന്നോൾ മുന്നേ നടന്നുതുടങ്ങും. ആളുകൾ അങ്ങേ അറ്റത്തു ചെല്ലുന്നതിനുമുന്നേ അവിടെ എത്തും. മറ്റേപ്പാവ തുപ്പുന്നതിനുമുന്നേ അതിന്റെ ചെകിട്ടത്ത് ഈ പാവ ഓടിവെച്ചുകൊടുക്കും. അപ്പോൾ ആ തുപ്പുന്ന പാവയുടെ മുവം തിരിഞ്ഞുപോകുന്നതിനാൽ ആരുടെയും മുവത്തു തുപ്പാൻ കഴിയാതെയുമായി.

പെരുന്തച്ചൻ ഒരിക്കൽ ഒരു വഴിയാതെ പോകുന്നോൾ ഒരുദിക്കിൽ ചില ആശാരിമാർക്കുടി ഒരുപലം പണിയുന്നതു കണ്ട് അവിടെച്ചുനു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആശാരിമാരാരും പെരുന്തച്ചനെ ബഹുമാനിക്കയും കണ്ടതായി നടിക്കപോലും ചെയ്തില്ല. അവർക്ക് ഉണ്ണു കാലമായപ്പോൾ പെരുന്തച്ചനെ വിളിക്കാതെ പോവുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ശ്രീകോവിലിനുള്ള കഴുക്കോലിന്റെ അറ്റത്തൊക്കെ ഓരോ വരകുടി വരച്ചും വെച്ചു പെരുന്തച്ചനും പോയി. ആശാരിമാർ ഉണ്ണു കഴിഞ്ഞുവന്നു പണി തുടങ്ങി. പെരുന്തച്ചൻ വരച്ച വര അവിടത്തെന്നൊക്കാശാലി വരച്ചതാണെന്നു വിചാരിച്ച് അവിടെ വെച്ചു മുറിച്ചു കഴുക്കോലെല്ലാം പണിതീർത്തു കൂടു കേറ്റിയപ്പോൾ കഴുക്കോലിനു നീളം പോരായ്ക്കയാൽ കൂടം പിടിക്കയില്ല. കണക്കനും പണിക്കാരനും കൂടി പിച്ച വിദ്യയെല്ലാമെടുത്തിട്ടും കൂടം പിടിച്ചില്ല. ഈ അബ്ദം എങ്ങനെ വന്നു എന്നറിയാതെ എല്ലാവരും വളരെ വ്യസനിച്ചു. ഒടുക്കം കഴുക്കോലുകൾ മാറ്റണമെന്നുതനെ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ശ്രീകോവിലിന്റെ കൂടുകേറ്റിയ വിധത്തിൽ തന്നെ കൂടം പിടിക്കാതെ ആ നിലയിൽ വെച്ചുംവെച്ചുതനെ വേരെ പണികൾ തുടങ്ങി.

പെരുന്തച്ചൻ പോയി ആരുമരിയാതെ കുറെക്കടുത്തുടക്കികൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടു. ധാത്രയായപ്പോൾ "എങ്ങോട്ടാ ധാതെ?" എന്നു മകൻ ചോദിച്ചു. ഒന്നും മിണ്ടാതെ പെരുന്തച്ചൻ പോയി. പിന്നാലെ മകനും പുറപ്പെട്ടു. ഒരു ദിവസം ഉച്ചയായപ്പോൾ ആ അബ്ദം പണിയുന്ന

രഹ്യമാല

സമലത്തു വന്നു. അപ്പോൾ ആശാരിമാരെല്ലാം ഉള്ളാൻ പോയിരിക്കയായിരുന്നു. അവിടെ ആരുമില്ലെന്നു മനസ്സിലായപ്പോൾ പെരുന്തച്ചൻ ശ്രീകോവിലിനു മുകളിൽ കേരി ഇന്ന കടുന്തുടികളെല്ലാം വെച്ചിണക്കി ഒരടി കൊടുത്തു. പെട്ടെന്നു കുടം പിടിക്കയും ചെയ്തു. അപ്പോഴേക്കും മകനും അവിടെ എത്തി. ഉടനെ പെരുന്തച്ചൻ "കണ്ണാടാ, മകനേ കുടം പിടിച്ചത്" എന്നു ചോദിച്ചു. "ഓഹോ കാനുകയും പറിക്കയും ചെയ്തു" എന്നു മകൻ ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

ഈദൈന പലവിധത്തിലും മകൻ അസാമാന്യനാണ്ണന് അറിഞ്ഞപ്പോൾ തന്റെ ആദ്യപുത്രനാണ്ണക്കിലും പെരുന്തച്ച അവനെക്കുറിച്ച് സഹിയവയ്ക്കാതെയുള്ള അസുയയും വൈവദ്ധ്യമുണ്ടായി. ഇവൻ ജീവിച്ചിരുന്നാൽ തന്റെ യശസ്സിനു ഹാനി ഭവിക്കുമെന്നും അതിനാൽ ഏതുവിധവും ഇവൻറെ കമ കഴിക്കണമെന്നും പെരുന്തച്ചൻ തീർച്ചയായി മനസ്സിൽ ഉറച്ചു.

കുടം പിടിച്ച ശ്രൂം കേട്ട ആശാരിമാരെല്ലാം ഓടിവന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കുടം പിടിച്ചിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. അപ്പോൾ ഇതെല്ലാം പെരുന്തച്ചൻറെ കൗശലങ്ങളാണ്ണനു മനസ്സിലാവുകയാൽ ആശാരിമാരെല്ലാം പെരുന്തച്ചനെയും മകനെയും വന്നിച്ചു ബഹുമാനിച്ചു. അനുമുതൽ പെരുന്തച്ചനെയും മകനെയും പണിക്കു പ്രധാനമാരായി ചേർക്കുകയും അവർകൂടി പണി തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അക്കാലം മുതൽ ആശാരിമാർ പണിതുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമലത്തു മറ്റാശാരിമാർ വന്നാൽ അവർക്കുകൂടി ചോറുകൊടുക്കാതെ ഇവർ ഉള്ളുകയിലെല്ലാം ഒരേർപ്പാട് വെച്ചു.

പിന്ന അവിടെപ്പുണിതുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്തു പെരുന്തച്ചൻ അപലത്തിന്റെ മുകളിലിരുന്നുകൊണ്ടു താഴേക്കുനിണ്ഠിരുന്നു പണിയുന്ന മകൻറെ കഴുത്തിലേക്ക് ഒരു വലിയ ഉള്ളി കൈമേംശം വന്നുപോയി എന്ന ഭാവത്തിൽ ഇട്ടു. ഉള്ളി വന്നുവീണ് കഴുത്ത് രണ്ടായി മുറിഞ്ഞ് മകൻ മരിക്കയും ചെയ്തു. ഇന്ന സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത് തിരുവല്ലായിൽ വെച്ചാണ്ണനാണ് കേട്ടിരിക്കുന്നത്.

ഹൈതിഹ്യമാല

പെരുന്തച്ചൻ സ്വദേശത്തുള്ള നമ്പുരിമാരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം അവിടെയും ഒരുപലം പണിതിട്ടുണ്ട്. അവിടെ സോപാനത്തിക്കൽനിന്നു ശ്രീകോവിലക്കേതെക്കു കേരുന്നോൾ ഇടയ്ക്കിടെ തല മുട്ടുമെന്നു തോന്നും കണ്ണാൽ. സാധാരണയായി കേരുകയും ഇറങ്ങുകയും ചെയ്താൽ തല മുട്ടുകയില്ല. തല മുട്ടിയേക്കുമെന്നു സംശയിച്ചു നില്ക്കുകയോ കുന്നിയുകയോ ചെയ്താൽ തല മുട്ടുകയും ചെയ്യും. അങ്ങനെ ഒരു വിദ്യയുണ്ട്. അവിടെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്ന ബിംബവും പെരുന്തച്ചനുണ്ടാക്കിയതാണ്. നമ്പുരിമാരെല്ലാവരുംകൂടി ഒരു ബിംബമുണ്ടാക്കിക്കാടുക്കണമെന്നു പെരുന്തച്ചനോടു പറഞ്ഞു. അങ്ങനെന്നയാവാമെന്നു പെരുന്തച്ചനും സമ്മതിച്ചു. ഏതു മുർത്തിയുടെ വിഗ്രഹമാണ് വേണ്ടതെന്ന് നമ്പുരിമാർ പറഞ്ഞുമില്ല, പെരുന്തച്ചൻ ചോദിച്ചുമില്ല. തമിൽപ്പിരിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് പെരുന്തച്ചൻ അതിനെക്കുറിച്ച് വിചാരിച്ചത്. എല്ലാവരും അത്താഴം കഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്ന സമയം അവരവരുടെ ഇഷ്ടദേവതയുടെ പേരു പറഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോം. അതിനാൽ നമ്പുരിമാർ കിടക്കുന്ന സമയം എന്തുപറയുന്നു എന്നറിയണം. അതിനെന്നാൽ അവരുടെ ഇഷ്ടദേവതയുടെ വിഗ്രഹം ഉണ്ടാക്കിക്കാടുക്കാമ്പോം. എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ച് പെരുന്തച്ചൻ പല ദിവസമായി നമ്പുരിമാർ കിടക്കുന്ന സമയത്ത് അവിടെയൊക്കപ്പോയി ഒളിച്ചുനിന്നു. അവരെല്ലാം കിടക്കുന്ന സമയത്ത് "അവിടെക്കിട" എന്നും പറഞ്ഞു കൊണ്ടാണ് കിടക്കുക പതിവ്. അല്ലാതെ ഇളംരനാമം ഒന്നും പറയുക പതിവില്ല. ഒടുക്കം പെരുന്തച്ചൻ "എന്നാലവിടെക്കിട" എന്നും പറഞ്ഞ് ഒരു ബിംബം ഉണ്ടാക്കിക്കാടുത്തു. അങ്ങനെ ഒരു ബിംബം ഇപ്പോഴും അവിടെ കിടക്കുന്നുണ്ട്. മുർത്തിയെന്നുണ്ടാൽ ഒരു നിശ്ചയവുമില്ല.

പെരുന്തച്ചൻ ഒരു ദിവസം രാവിലെ അഗ്നിഹോത്രിയെ കാണാനായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇല്ലത്തു ചെന്നിരുന്നു. പെരുന്തച്ചനും മറ്റും അഗ്നിഹോത്രിയുടെ ഇല്ലത്തു ചെന്നാൽ ശ്രാഭമുട്ടേണ്ടുന്ന ദിവസങ്ങളിലല്ലാതെ അകത്തു കടക്കാൻില്ല. മറ്റുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ അവിടെചെച്ചുനാൽ ധ്യാക്രമം പുറത്തു നില്ക്കുകയേ പതിവുള്ളൂ. അതിനാൽ പെരുന്തച്ചൻ അന്നു ചെന്നിട്ടു പടിക്കുപുറത്താണ് നിന്നത്. അവിടെ നിന്നുകൊണ്ട് അഗ്നിഹോത്രി അപ്പോൾ എന്തുചെയ്യുകയാണെന്ന് അനോഷ്ടിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം സഹസ്രാവൃത്തി കഴിക്കുകയാണെന്നു ഭൂത്യമാർ

രൈതിഹ്യമാല

പറഞ്ഞു. ഉടനെ പെരുന്തച്ചൻ അവിടെയിരുന്നു നിലത്ത് ചെരുതായിട്ട് ഒരു കൂഴി കുഴിച്ചു. പെരുന്തച്ചൻ പിനെ അനോഷ്ഠിച്ചപ്പോൾ അഗ്രനിഹോത്രി ആദിത്യനമസ്കാരത്തിലാ തിരുന്നു. അപ്പോഴും പെരുന്തച്ചൻ ഒരു കൂഴി കുഴിച്ചു. പിനെ അനോഷ്ഠിച്ചപ്പോൾ അഗ്രനിഹോത്രി ഗണപതിഹോമമാ തിരുന്നു. പെരുന്തച്ചൻ അപ്പോഴും ഒരു കൂഴി കുഴിച്ചു. ഈങ്ങനെ പെരുന്തച്ചൻ അനോഷ്ഠിച്ചപ്പോഴാക്കെ അഗ്രനിഹോത്രി വിഷ്ണുപുജ, ശിവപുജ, സാളഗ്രാമപുഷ്പംജലി, വൈശ്യം മുതലായി ഓരോനു കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോഴെല്ലാം പെരുന്തച്ചൻ ഓരോ കൂഴി കുഴിക്കുകയും ചെയ്തു. നേരം ഉച്ചയായപ്പോഴേക്കും അഗ്രനിഹോത്രി പുറിതുവന്നു. അപ്പോൾ പെരുന്തച്ചൻ "തേവാരമെല്ലാം കഴിഞ്ഞോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അഗ്രനിഹോത്രി: ഓ! ഏകദേശം കഴിഞ്ഞു. പെരുന്തച്ചൻ വനിട്ട് വളരെ നേരമായി, അല്ലോ? ഈരുന്നു മുഖിഞ്ഞായിരിക്കും."

"പെരുന്തച്ചൻ" ഒരും മുഖിഞ്ഞില്ല. എനിക്കും ഇവിടെ മിനക്കേടു ണായില്ല. ഇവിടെ എാൻ അനേകം കൂഴികൾ കുഴിച്ചു. പക്ഷെ, ഒന്നിലും വെള്ളം കണ്ടില്ല. ഇതെല്ലാം നേരംകൊണ്ട് അനേകം കൂഴികൾ കുഴിക്കാതെ ഒരു കൂഴി കുഴിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ വെള്ളം കാണുമായിരുന്നു.

ഈ കേടപ്പോൾ പെരുന്തച്ചൻ തന്നെ ആക്ഷേപിക്കുകയാണ് ചെയ്തതെന്നും പെരുന്തച്ചൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം അനേകമീശവരമാരെ കുറെയ്ക്കു സേവിക്കുന്നതു വെറുതെയാണെന്നും ഒരീശവരനെ സേവിച്ചാൽ മതിയെന്നും അതു നല്ലതുപോലെയായാൽ ഫലസിഭി ഉണ്ടാകുമെന്നാണെന്നും ഈ തരെ തേവാരത്തെ സംബന്ധിച്ചാണെന്നും അഗ്രനിഹോത്രിക്കു മനസ്സിലാവുകയാൽ അദ്ദേഹം, പല കൂഴികളായാലും അവ പതിവായി കുറെയ്ക്കു കുഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ കുറച്ചുകാലം കഴിയുന്നോൾ എല്ലാ തിലും വെള്ളം കാണുമെന്നാണ് തോന്തിയത്. എന്നാൽ അവയുടെ അടിയിലുള്ള ഉറവകൾക്കുള്ള പരസ്പരബന്ധമുണ്ടായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് എല്ലാത്തിന്റെയും ചുവട് ഒന്നുതന്നെയാണെന്നു വിചാരിക്കാവുന്നതുമാണ്" എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

ക്രൈസ്തവമാല

പെരുന്തച്ചൻ: ചുവടെല്ലാത്തിനും അനാശനനുള്ള ഓർമ്മ വിട്ടു പോകാതെയിരുന്നാൽ മതി. പിന്നെ എത്രവേണമെങ്കിലും കുഴിക്കാം. എല്ലാത്തിലും വെള്ളവും കാണും.

ഇങ്ങനെ ഒക്കെ പെരുന്തച്ചൻ അഗ്നിഹോത്രിയുടെ യുക്തി ശരിയാണെന്ന് സമ്മതിക്കുകയും പിന്നെ വന്ന കാര്യം പറഞ്ഞ് പോവുകയും ചെയ്തു.

ഈ പ്രസിദ്ധനായ പാക്കനാരുടെ ചില കമ്മകൾ കൂടി പറയാതെ ഉപന്യാസം സമാപിപ്പിക്കുന്നതു ശരിയല്ലെന്നു തോന്തുന്നതിനാൽ അതു ചിലതു പറയാം. പറയനായ പാക്കനാരുടെ ഉപജീവനവും മറ്റും മുറം വിറ്റാണെന്നാണു വെച്ചിരിക്കുന്നത്. കുലാചാരപ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തി കൊണ്ട് ഉപജീവിക്കുന്നതാണ് ശ്രേഷ്ഠമെന്നു കാണിക്കാനായിരിക്കും അങ്ങനെ വെച്ചിരിക്കുന്നത്.

മാതാപിതാക്കളുടെ ചാത്തമുട്ടാനായി അഗ്നിഹോത്രിയുടെ ഭവനത്തിൽ ചെല്ലുന്നോൾ പത്തുപേരും ഓരോ വിശിഷ്ടപദാർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടുചെല്ലുക പതിവുണ്ട്. പാക്കനാർ മാംസമാണ് കൊണ്ടുചെല്ലുക പതിവ്. അത് അഗ്നിഹോത്രികളുടെ അന്തർജനത്തിനും ചാത്തകാർക്കും വളരെ വ്യസനമാണ്. എങ്കിലും പാക്കനാരുടെ ദിവ്യത്വം വിചാരിച്ച് ആരുമൊന്നും പറയുകയുമില്ല. കൊണ്ടുചെല്ലുന്നതെല്ലാം അന്തർജനം പാകംചെയ്കയും ചാത്തകാർ ഭക്ഷിക്കയുമാണ് പതിവ്. ഒരിക്കൽ പാക്കനാർ ചെന്നപ്പോൾ പശുവിന്റെ മുല ചെത്തിയെടുത്ത് ഒരിലയിൽ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി കൊണ്ടുവന്നു. വെലിക്കു വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ വെയ്പു തുടങ്ങിയപ്പോൾ അന്തർജനം ഈ പൊതിയഴിച്ചുനോക്കി. പശുവിന്റെ മുലയാണെന്നനിശ്ചയപ്പോൾ എന്തായാലും ഈത് പാകം ചെയ്വാൻ കഴികയില്ലെന്നു നിയയിച്ച് അത് അങ്ങനെന്നെന്ന പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി നടുമുറ്റത്തു കൊണ്ടുപോയി കുഴിച്ചിട്ടും. ചാത്തകാരനെ ഇരുത്തി വെലിയും തുടങ്ങി. ചാത്തകാരന് ഓരോ സാധനങ്ങൾ വിളവിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ പാക്കനാരു കൊണ്ടുവന്ന സാമാന്യകൊണ്ടുള്ള കറികളോന്നും കാണായ്കയാൽ "ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നതെവിടെ?" എന്നു പാക്കനാരു ചോദിച്ചു. അന്തർജനം ഒന്നും പറയാതെ നിന്നതിനാൽ സത്യം പറയാനായി അഗ്നിഹോത്രികൾ നിർബന്ധിക്കുകയും അന്തർജനം

രഹ്യത്വാല

പരമാർധമെങ്കെ പറയുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ പാകനാൽ "എന്നാൽ അതു കിളിർത്തേം എന്നു നോക്കു" എന്നു പറഞ്ഞു. അന്തർജനം ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അതു കിളിർത്ത് അവിടെയൊക്കെപ്പടർന്നു നിറച്ചു കായുമായി കിടക്കുന്നതു കണ്ടു. വിവരം പറഞ്ഞപ്പോൾ "അതിന്റെ കായ് പറിച്ച് ഒരുപ്പേരിയെക്കിലും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവരു" എന്നു പാകനാൽ പറഞ്ഞു. ചാതകാരൻ ഉണ്ട് കഴിയുന്നതിനുമുന്തേ അതിന്റെ കായ് കഷിക്കുകൊണ്ട് ഉപേരി ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു വിളന്തി. അങ്ങനെ ഉണ്ടായതാണ് കോവല്ല്. കോവൽക്കാ ഇപ്പോഴും വെലിക്കു പ്രധാന മാണഡ്ലോ. "കോവല്ലും കോഴിയുമുള്ള ദിക്കിൽ വെലിയിട്ടാമനില്ല" എന്നാരു വാക്കും പ്രസിദ്ധമാണ്. കോവല്ലുള്ള ദിക്കിൽ വെലിയിട്ടില്ലെങ്കിലും പിതൃക്കൾ പ്രസാദിച്ചുകൊള്ളുമെന്നും കോഴിയുള്ള ദിക്കിൽ ശുദ്ധമായിട്ടു വെലിയിട്ടാൻ പ്രധാനമാകയാൽ വെലിയിട്ടതുകൊണ്ടും വിശ്വേഷമില്ലെന്നുമാണ് ഇതിന്റെ സാരം. ഇതിൽനിന്നു പാകനാരുടെയും കോവലിന്റെയും മാഹാത്മ്യം എത്രയുണ്ടെന്നു സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ടോ.

ഒരു ദിവസം പാകനാരും ഭാര്യയും കൂടി കാട്ടിൽ വിറകൊടിച്ചു കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നേം അതിനടുത്തുള്ള വഴിയിലുടെ ഒരു നമ്പുരി വന്നു. അദ്ദേഹം ഇവരെക്കും വഴിമാറാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ പറക്കള്ളി നമ്പീരി പറയുന്നതു കേൾക്കാതെ പതുക്കെ "മകളെ ഭാര്യാക്കിവെച്ചു കൊടിഞ്ഞുന്ന ഇയ്യാൾക്കെന്തിനാണ് വഴിമാറി കൊടുക്കുന്നത്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ പാകനാൽ "ചരീ അങ്ങനെ പറയരുത്, ഒരട ശ്രേഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു; അത് നിനക്കുമായി" എന്നു പറഞ്ഞു. രണ്ടുപേരും വഴിമാറിക്കൊടുക്കുകയും നമ്പുരി കടന്നുപോവുകയും ചെയ്തതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം പറക്കള്ളി "ഒരടയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ സാരമെന്താണ്? അതെനിക്ക് മനസ്സിലായില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ പാകനാൽ "അതു പറയാം. കേട്ടോള്ളു" എന്നു പറഞ്ഞ് താഴെ വരുന്ന പ്രകാരം പറഞ്ഞു.

"ഈ നമ്പുരിയുടെ അന്തർജനം ഒരു ദിവസം അതാഴത്തിന് അരിവെച്ചതിൽ ഒരു അട വീണു. ഉടനെ ആ വിവരം അന്തർജനം നമ്പുരിയോട് പറഞ്ഞു. ആ ചോറു ഭൂത്യംാർക്കു കൊടുക്കുന്നതിനു ശട്ടം കെട്ടി. അന്തർജനം അപ്രകാരം ചെയ്ക്കയും ചെയ്തു. ആ അട വീണ ചോർ ഭൂത്യംാർക്ക് കൊടുപ്പിച്ചതിലുള്ള് പാപമലതെത ഇദ്ദേഹത്തെ അനുഭവിപ്പിക്കുന്നതിനായി പരലോകത്തിൽ ഒരുക്കുന്നടയെ കൂട്ടിട്ടുണ്ടാ

രൈതിഹ്യമാല

യിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം മരിച്ച് അവിടെ ചെല്ലുന്നോൾ ആ ആട്ടയെ മുഴുവനും ഇദ്ദേഹത്തെ തീറ്റണമെന്നാണ് യമധർമരാജാവ് നിശയിച്ചിരുന്നത്. ആ വിവരം ചിത്രഗുപ്തൻ മനസ്സിലായി. ഈ നമ്പുരി ദിവസംതോറും അതാഴം കഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന സമയം "ചിത്രഗുപ്തനായ നമഃ" എന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ടാണ് കിടക്കുക പതിവ്. അതിനാൽ ചിത്രഗുപ്തൻ ഈ നമ്പുരി ദിവസം തോറും എന്ന പ്രാർമ്മിച്ചുകൊണ്ടാണ്ടേണ്ടോ കിടക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന് എന്നെങ്കിലും ഒരു സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കാതിരുന്നാൽ കഷ്ടമാണ്. അദ്ദേഹം മരിച്ചിവിടെ വരുന്നോൾ ഈ അടുകളെയൊക്കെ തിനേണ്ടതായും വനിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്ന് ഈ വിവരം ധരിപ്പിക്കുയും ഇതിനൊരു പ്രതിവിധി പറഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യണം എന്നു വിചാരിച്ച് നിശയിച്ചു. ഉടനെ ചിത്രഗുപ്തൻ പ്രത്യുക്ഷമായി നമ്പുരിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു. ചിത്രഗുപ്തനെ കണ്ടപ്പോൾ ഒരു സാധാരണമനുഷ്യന്നെല്ലാം തോന്നുകയാൽ നമ്പുരി എണ്ണീറ്റു വനിച്ച് "അല്ലയോ സാമിൻ! അവിടുന്ന ആരാണ്ണനും ഇപ്പോൾ വന്നതെന്തിനാണ്ണനും ഞാനറിയുന്നില്ല. അതിനാൽ അവിടുന്നരുളിച്ചെയ്താലും" എന്നു പറഞ്ഞു.

ചിത്രഗുപ്തൻ: ഞാൻ ചിത്രഗുപ്തനാണ്. അങ്ക് പ്രതിഭിനം കിടക്കുന്ന സമയം എന്ന പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ടേണ്ടോ. അങ്ങേയ്ക്കു വലിയതായിരിക്കുന്ന ഒരു കഷ്ടസംഭവം വരാനിരിക്കുന്നു. അതറിയിക്കാനായിട്ടാണ് ഇപ്പോൾ ഞാനിവിടെ വന്നത്.

നമ്പുരി: (വീണ്ടും വനിച്ചിട്ട്) അയ്യോ! എന്താണാവോ? അവിടുന്നരുളിച്ചെയ്തു കേൾപ്പാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു.

ചിത്രഗുപ്തൻ: അങ്ക് ഒരു ദിവസം ആട്ട വീണ ചോർ ഭൂത്യമാർക്ക് കൊടുപ്പിച്ചേണ്ടോ. അതിനാൽ അങ്ക് മരിച്ചു പരലോകത്തു വരുന്നോൾ തീറ്റാനായിട്ട് അവിടെ ഒരു കുന്നടയെ കൂട്ടിട്ടുണ്ട്. തക്കതായ പ്രതിവിധി എന്നെങ്കിലും ചെയ്യാത്തപക്ഷം ആ ആട്ടയെ എല്ലാം അങ്ങു തിനേണ്ടിവരും. അവരവർ ചെയ്യുന്ന പാപത്തിന്റെ ഫലം അവരവർ അനുഭവിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഈ സംഗതിയിൽ ഞാൻ വിചാരിച്ചാലും അപ്പോൾ ഒരു സഹായവും ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അതിനാലാണ് മുൻകൂട്ടി അറിയിച്ചത്.

ക്രൈസ്തവമാല

നമ്മൾ: അയ്യോ സാമിൻ! എന്നെന്തു വേണ്ടു? എൻ്റെ അറിവില്ലാത്തകാണ്ക് അങ്ങനെ ചെയ്തുപോയി. ഈ അതിനെന്തു പ്രതിവിധിയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്? അതും അവിടുന്നുതനെ പറഞ്ഞുതരണം. അല്ലാതെ എനിക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ചിത്രഗൃഹ്യപ്തൻ: ആട്ടേ, എന്നൊരു കാര്യം പറയാം. അപ്രകാരം ചെയ്താൽ മതി. അങ്ങയുടെ പുത്രിയും യഹവനയുടെയുമായ ഒരു കന്ധക ഇവിടെയുണ്ടല്ലോ. ഈ കുറച്ചുകാലംകൂടി കഴിഞ്ഞിട്ടേ ആ കന്ധകയെ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കാവു. നാളെ മുതൽ അങ്ങയുടെ ശുശ്രാഷ്കക്കൈല്ലാം ആ കന്ധകയെക്കാണ്ഡു ചെയ്തിക്കണം. എന്നാൽ മതി. ഈ സംഗതിയെന്നും ആരോടും പറയുകയുമരുത്.

എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞ ഉടനെ ചിത്രഗൃഹ്യപ്തൻ മറയുകയും ചെയ്തു. ഈ പറഞ്ഞതുപോലെ പിറ്റേഭിവസം മുതൽ പല്ലുതേക്കാനുള്ളതുണ്ടാക്കി കൈബാടുക്കുക, മുറുക്കാനുണ്ടാക്കിക്കൈബാടുക്കുക, ചോറു വിളമ്പി കൈബാടുക്കുക, കിടക്കാൻ വിരിച്ചുകൊടുക്കുക മുതലായ സകല പ്രവൃത്തികളും നമ്മൾ തന്റെ പുത്രിയെക്കാണ്ഡു ചെയ്തിച്ചുതുടങ്ങി. ഈ വക പ്രവൃത്തികൾ മറ്റാരും ചെയ്യാൻ നമ്മൾ സമ്മതിക്കയില്ല. പുത്രിയെക്കുറിച്ച് പതിവിലധികം സ്വന്നഹാവും ഭാവിച്ചുതുടങ്ങി. ഈങ്ങനെ കുറച്ചുദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ജനങ്ങൾക്ക് കുറേയേറ്റ ദുഃഖ തുടങ്ങി. ആളുകൾ അങ്ങുമിങ്ങും കുറേയേറ്റ കുശുകുശുത്തു തുടങ്ങി. എന്തിനു വളരെപ്പറയുന്നു? കുറഞ്ഞതാരു ദിവസംകാണ്ക് നീ പറഞ്ഞതുപോലെ പരക്കെ എല്ലാവരും പറഞ്ഞതുടുടങ്ങി. തന്റെ പുത്രിയെക്കുറിച്ച് ക്രമവിരോധമായ യാത്രാരു വിചാരവും ആഗ്രഹവും നമ്മുടിയുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിട്ടുമില്ല. വെറുതെ ഈ ശുശ്രാവാഹമന്നെനക്കുറിച്ച് ദോഷാരോപണം ചെയ്യുന്നവർക്കായി പരലോകത്തിൽ കൂട്ടിയിരുന്ന അടക്കളെ വീതിച്ചുതുടങ്ങി. അങ്ങനെ ഓരോരുത്തർക്കു വീതിച്ചുവീതിച്ച് ഒരട്ട് അവിടെ ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതിപ്പോൾ നിനക്കുമായി എന്നാണ് എന്നെ പറഞ്ഞത്തിന്റെ സാരം."

ഈങ്ങനെ പാക്കനാർ പറഞ്ഞുകേട്ടപ്പോൾ പറക്കളള്ളിക്ക് പരമാർമ്മം മനസ്സിലാവുകയും വെറുതെ നമ്മുടിയെ ദുഷ്ടിച്ചു പാപം സന്ധാദിച്ചതിനെ

രൈതിഹ്യമാല

കുറിച്ച് പദ്ധതിയാപം ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ട് പാക്കനാർക്ക് പരലോകകാര്യങ്ങൾകുടി അറിയാമെന്ന് സ്വപ്നമാകുന്നു.

പിന്നെ ഒരു ദിവസം പാക്കനാർ തന്റെ മാടത്തിലിരിക്കുന്നേവാൾ അതിനടുത്തുള്ള വഴിയിലൂടെ ബ്രാഹ്മണർ പോകുന്നതു കണ്ടു. പാക്കനാർ എന്നീറു വരിച്ച് "തന്യുരാക്കമൊർ ഏങ്ങാട്ടാണ് എഴുന്നള്ളത്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ബ്രാഹ്മണർ: എങ്ങൻ കാശിയിൽ ഗംഗാസന്നാനത്തിന് പോവുക യാണ്.

പാക്കനാർ: എന്നാൽ അടിയൻ ഒരു വടികുടി തന്നയൽക്കാം. അതുകുടി ആ ഗംഗാനദിയിൽ ഒന്നു മുക്കിക്കൊണ്ടുവന്ന് തരാമെകിൽ വലിയ ഉപകാരമായിരുന്നു.

ബ്രാഹ്മണർ: ഓഹോ! അതിനെന്നു വിരോധം? എന്നാൽ ഇതെന്തിനായിട്ടാണെന്നുകുടി അറിഞ്ഞാൽക്കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.

പാക്കനാർ: അതോക്കെ തിരിയെ എഴുന്നള്ളുന്നേവാൾ അറിയിക്കാം.

"ഓഹോ! എന്നാലതു മതി" എന്നു പറഞ്ഞ് ബ്രാഹ്മണർ പാക്കനാരോട് ഒരു വടിയും വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയി. അവർ കാശിയിലെത്തി ഗംഗയിൽ സന്നാനത്തിനായിച്ചേന്ന സമയം പറഞ്ഞതിരുന്നതു പോലെ ആ വടി ഗംഗയിൽ മുക്കി. അപ്പോൾ വെള്ളത്തിനടിയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഓരാൾ വലിച്ചുപിടിച്ചാലത്തെപ്പോലെ വടി വെള്ളത്തിനടിയിലേക്ക് താണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണർക്ക് വളരെ വിഷാദമായി. "കഷ്ടം! പാക്കനാരുടെ വടി പോയല്ലോ. ഈ തിരിച്ചുചെല്ലുന്നേവാൾ അവനോടെന്നു പറയുന്നു? ഉണ്ടായ പരമാർഥം പറയാം. അല്ലാതെ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ" എന്നാക്കപ്പുറത്തുകൊണ്ട് എല്ലാവരും സന്നാനം കഴിച്ചു കേറി. പിന്നെ വിശനാമദർശനം മുതലായതെല്ലാം കഴിച്ചു. അവർ പിന്നെയും പല പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്വാരിക്കയും തീർമ്മങ്ങളിൽ സന്നാനം ചെയ്യുകയും പല ദേവാലയങ്ങളിൽ ഭർശനം കഴിക്കയും മറ്റും ചെയ്തു തിരിച്ചു പാക്കനാരുടെ പടിക്കൽ വന്നു. ഉടനെ പാക്കനാർ എന്നീറു ചെന്നു വരിച്ചിട്ട് "അടിയൻ്റെ വടിയെവിടെ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

രഹ്മാൻ

ബോഹമണർ: വടി പൊയ്യേരുന്നോ, പാക്കനാരേ! പാക്കനാർക്ക് മുഷിച്ചിൽ തോന്നരുത്. തങ്ങൾക്ക് കൈമോഗം വന്നുപോയതാണ്.

പാക്കനാർ: ആട്ട, എവിടെയാണെന്തു പോയത്?

ബോഹമണർ: തങ്ങൾ കാശിയിലോളം ഭദ്രമായി സുക്ഷിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. അവിടെക്കൊണ്ടുചെന്ന് ഗംഗയിൽ മുക്കിയപ്പോൾ വെള്ളത്തിൽ താണുപോവുകയാണ് ചെയ്തത്.

ഉടനെ പാക്കനാർ, "ഗംഗയിലാണോ പോയത്? എന്നാൽ നിവൃത്തിയുണ്ട്" എന്നു പറഞ്ഞ്, പാക്കനാരുടെ പടിക്കലുള്ള കൂളത്തിന്റെ വകര്ത്ത് ചെന്ന് "വടി ഇങ്ങനൊട്ടു കാണാട്ടു" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ആ കൂളത്തിലെ വെള്ളത്തിൽനിന്ന് വടി പൊഅഴിവരികയും പാക്കനാരടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കണ്ണപ്പോൾ ലോകത്തിൽ വെള്ളമായിക്കാണുന്ന തെല്ലാം ഗംഗയാണെന്നും ഭക്തിയുള്ളവർക്കു ഗംഗാസന്നാത്തിനു കാശിയിൽ പോകണമെന്നില്ലെന്നു തങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താനായിട്ടാണ് പാക്കനാർ വടി തന്നയച്ചതെന്ന് ബോഹമണർക്കു മനസ്സിലായി. പിന്നെ പാക്കനാരുടെ മനഃശുഖിയെയും ഭക്തിവിശാസങ്ങളെയും ദിവ്യത്വത്തെയും കുറിച്ചു ശ്രാംകികയും വിസ്മയികയും തങ്ങളുടെ അന്യതയെക്കുറിച്ചു ലജ്ജിക്കയും തന്നെത്താൻ നിന്നിക്കയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ബോഹമണർ പോവുകയും ചെയ്തു.

ബോഹമണകുലാഗ്രേസരനായ ആഴുവാനേവരി തദ്ദോക്കൾക്കു "തദ്ദോക്കൾ" എന്നുള്ള പേരു സിഖിച്ചത് ഈ പാക്കനാരിൽനിന്നാണെന്ന് കൈട്ടിട്ടുണ്ട്. തദ്ദോക്കൾ എവിടെയോ ഒരു രാജാവിന്റെ ഹിരൺഗർഭം കഴിഞ്ഞു കിട്ടിയ സർബാംകൊണ്ടുള്ള ഒരു പശുവിനെ ഭൂത്യാരെക്കൊണ്ട് കൈട്ടിയെടുപ്പിച്ചു കൊണ്ടുപോവുന്നോൾ പാക്കനാർ കണ്ടു. ഉടനെ വഴിയിൽചെന്നു തടഞ്ഞുകൊണ്ട് "ചത്ത പശുവിന്റെ അവകാശം അടിയ നാണ്. അതിനാൽ ഈതിനെ തന്നയൽക്കില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു.

തദ്ദോക്കൾ: ചത്തതല്ല. അതു ജീവനുള്ളതാണ്.

പാക്കനാർ: എന്നാൽ കൈട്ടിയെടുക്കണമെന്നില്ലോ. ജീവനുള്ളതാണെങ്കിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകണം.

രഹ്യത്വമാല

ഉടനെ തന്റൊക്കൾ പശുവിനെ അവിടെ നിറുത്താൻ പറഞ്ഞു. ഭൂത്യമാർ താഴെ നിറുത്തി, തണ്ടും, കയറും അഴിച്ചെടുത്തു മാറി നിന്നു. തന്റൊക്കൾ കുറച്ചു പുല്ലു പരിചെടുത്തു കാട്ടി പശുവിനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു മുന്നെ നടന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തപഃ ശക്തികൊണ്ട് ആ പശു അചേതനവസ്തുവായ സർബ്ബമാണകിലും പിന്നാലെ നടന്നുചെന്നു. അതുകൊണ്ടപ്പോൾ പാക്കനാർ ദുരേ മാറിനിന്നു തൊഴുതുകൊണ്ട് "എല്ലാത്തന്റൊക്കളും തന്റൊക്കൾ. ആഴുവാണേരി തന്റൊക്കൾ തന്റൊക്കൾ" എന്നു പറഞ്ഞു. അന്നുമുതൽക്കാണ് തന്റൊക്കളെന്നു പേരു നടപ്പായത്. ഇപ്പോഴും എല്ലാവരും അങ്ങനെന്നയാണല്ലോ പറഞ്ഞുവരുന്നത്. തന്മുരാക്കൾ എന്നു പേരുള്ളതു പറയൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ തന്റൊക്കൾ എന്നായതായിരിക്കാം. പാക്കനാരു പറഞ്ഞ ആ വാക്കിനെ എല്ലാവരും സ്വീകരിക്കയും ഏതത്കാലപര്യന്തം തന്നെ പറഞ്ഞുവരികയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ പാക്കനാർ സാമാന്യനല്ലെന്ന് തെളിവാകുന്നു.

ഇങ്ങനെ ഈ മഹാമാരുടെ കമകൾ അവസാനമില്ലാതെയുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ അഗ്രനിഹോത്രി, നാരാണത്തുഭ്രാന്തൻ, അകവുർ ചാത്തൻ, പെരുന്തച്ചൻ, പാക്കനാർ എന്നിവരെപ്പോലെതന്നെ ശ്രഷ്ടമുള്ള വടുതല നായൻ, കാരയ്ക്കലെമ്മ, ഉള്ളകുറ്റൻ, തിരുവരകയത്തു പാണനാർ, വള്ളേജാൻ, രജകൻ എന്നിവരും ദിവ്യമാരാകയാൽ പല അതഭുതകർമ്മങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കുണ്ട്. എക്കിലും ഒരുവിൽ പറഞ്ഞ ആറുപേരുടെയും കമകൾ അത്ര പ്രസിദ്ധമായി ഒന്നും കേട്ടിട്ടില്ല. അഗ്രനിഹോത്രി, രജകൻ, പെരുന്തച്ചൻ, വള്ളേജാൻ, പാണനാർ, പാക്കനാർ ഇവർ ഇന്നിന ജാതിക്കാരാണെന്ന് അവരുടെ പേരുകൾക്കൊണ്ടും ചരിത്രം കൊണ്ടും സ്വപ്നമാകുന്നു. എന്നാൽ ശ്രഷ്ടമുള്ളവർ ഏതേതു ജാതിക്കാരാണെന്നറിയുന്നതിന് തക്കതായ ലക്ഷ്യമെന്നും കാണുന്നില്ല. കാരയ്ക്കലെമ്മക്ക്ഷതിയസ്ത്രീയും നാരാണത്തു ഭ്രാന്തൻ ഇളയതും, അകവുർ ചാത്തൻ വൈശ്യനും വടുതല നായൻ ശുദ്ധനും ഉള്ളകുറ്റൻ മാസ്തിളയും ആണെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ഇതൊരിസ്ഥാനമില്ലാത്ത വാക്കായതിനാൽ വിശ്വസിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇപ്പകാരംതന്നെ വരരുചിയുടെ ചരിത്രത്തിലും ചില സംശയങ്ങളുണ്ട്. മലയാളത്തിൽ നടപ്പുള്ള വാക്കും, പരല്പേരു മുതലായവയുടെ കർത്താവ് വരരുചിയല്ലെന്നും ഇദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ള സൃതവാർത്തിക

രേതിഹ്യമാല

അശ്രക്കു വാക്യങ്ങളെന്നു പറയാറുള്ളതിനാൽ ഈ അദ്ദേഹ ഒരു സംസാരം നടപ്പാക്കാനിടയായതാണെന്നും ചില വിദ്വാന്മാർക്കുഭിപ്രായമുണ്ട്. ഭാഷാ ചരിത്രകർത്താവ് ഈ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നുതന്നെ തോന്നുന്നില്ല.

പിന്ന വരുച്ചി പറയിയായ ആ കന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നുവോ, ചെയ്തിരുന്നില്ലെങ്കിൽ വൈശ്യം കഴിക്കാനാവശ്യ പ്ല്ലക്ക് എന്തുകൊണ്ട്, വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തവർക്ക് വൈശ്യം പതിവുണ്ടോ, മുമ്പു വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ പരദേശബന്ധനർക്ക് രണ്ടാമത് ഒരു വിവാഹംകൂടി കഴിക്കേ വിഹിതമാണോ, അദ്ദേഹ നടപ്പുണ്ടോ എന്നിങ്ങനെ സംശയങ്ങളുമുണ്ട്. ഈവയ്ക്കുറിച്ചുല്ലാം നിശ്ചയവും അറിവുമുള്ള മഹാമാർ യുക്തിയുക്തമായി പ്രസ്താവിക്കുന്ന തായാൽ അതോരു പരോപകാരമായിത്തീരുന്നതാണ്.

7. തലകുളത്തുർ ഭട്ടിരി

പ്രസിദ്ധനായ തലകുളത്തുർ ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം ബിഡ്വിഷ് മലയാളത്തിലാണ്. ഇദ്ദേഹം നല്ല വൃത്തപനനും ജോതിശ്ചാസ്ത്ര പാരംഗതനും ആയിരുന്നു എന്ന് പ്രസിദ്ധമാണെല്ലാ. ഭട്ടിരിക്ക് പ്രശ്നം പറയുന്നതിന് ഒരു വിശ്വേഷണവാസന ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ബഹുചാരിയായി വേദാഖ്യായം ചെയ്തു താമസിക്കുന്ന കാലത്ത് അനധ്യായദിവസങ്ങളിൽ തന്റെ സഹപാർക്കളുമൊരുമിച്ച് കളിക്കുന്നോൾ ഓരോരുത്തർ ഓരോ നേരനോക്കുകൾ കാണിക്കുന്ന ശ്രവണത്തിൽ ഇദ്ദേഹം പ്രശ്നംവച്ചു ഫലം പറയുകയാണ് പതിവ്. ആ പതിവിൻപ്രകാരം ഒരു ദിവസം ഓതിക്കോൻ പുറത്തവിട്ടെന്നോ ഇരങ്ങിപ്പോയിരുന്ന സമയം ബോഹമണക്കുടികൾ എല്ലാവരുംകൂടി ഓരോ കളികൾ തുടങ്ങി. ഭട്ടിരി കവിക്കു പകരം കുറെ ചെറിയ പാറക്കല്ലുകൾ പെറുക്കിയെടുത്തു പ്രശ്നം വയ്ക്കാനും തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും ശ്രഷ്ടമല്ലാവരും പ്രശ്നം കേൾക്കാനായി ചുറ്റും ചെന്നുകൂടി. അപ്പോൾ ഒരു ഉള്ളിനന്നുരി "ആട്ട, നമ്മുടെ ഓതിക്കോൻ ഉള്ളിയുണ്ടാകാതെ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ കാരണമെന്താണെന്ന് ഒന്നു വാരിവെച്ചുനോക്കിയാൽ കൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഭട്ടിരി പ്രശ്നംവയ്ക്കുന്ന ഭാവങ്ങളൊക്കെ കാണിച്ചിട്ട് "ബാലശാപംകൊണ്ടാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ മര്റ്റാരാൾ "അതിനു പ്രതിവിധികൂടി അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഭട്ടിരി ഒന്നുകൂടി വാരിവച്ചു വിചാരിച്ചിട്ട് "പദ്മസാരപ്പായസമുണ്ടാക്കി ഒരു സംവത്സരം മുടങ്ങാതെ ദിവസംതോറും ബോഹമണക്കുടികൾക്കു ധാരാളമായി കൊടുക്കുകയും മേലാൽ കൂട്ടികളെ അടിക്കാതിരിക്കയും ചെയ്താൽ ഉള്ളിയുണ്ടാകും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഭട്ടിരിയുടെ പ്രശ്നമാരംഭിച്ചപ്പോഴേക്കും ഓതിക്കോൻനുരി തിരിച്ചുവന്നു. ഇവരുടെ കളി എന്തല്ലാമാണെന്നറിയുന്നതിനായി ഒളിച്ചിരുന്നതിനാൽ പ്രശ്നവും പ്രതിവിധിയും എല്ലാം കേട്ടു മനസ്സിലാക്കി. പിന്നെയും അവിടെനിന്ന് ആരും കാണാതെ ഇരങ്ങിപ്പോയി. ഒന്നും അറിയാതെ ഭാവത്തിൽ വീണ്ടും എല്ലാവരും കാണാതെക്കവിധത്തിൽ തിരിച്ചുവന്നു. ഓതിക്കോൻ നന്ദിതിരി വരുന്നതുകണ്ട് എല്ലാവരും കളി നിർത്തി അവരവർക്കു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരി പൂയി. ഓതിക്കോൻനുരി പതിവുപോലെ അല്ലാതെ ഒന്നും ഭാവിക്കയും

രേതിഹ്യമാല

പറകയും ചെയ്തുമില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹം കൂട്ടികളെ കരിനമായി അടിക്കാറുള്ളതിനാൽ ഭ്രതിരിയുടെ പ്രശ്നം വാസ്തവമായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയം തോന്നുകയാൽ പിറ്റേഭിവസം മുതൽ പഞ്ചസാര പ്ലായസമുണ്ടാക്കി, തന്റെ ശിഷ്യർമ്മാരായ ബ്രാഹ്മണ കൂട്ടികൾക്കു ധാരാളമായി കൊടുത്തു തുടങ്ങി. കൂട്ടികളെ അടിക്കാതെ യുമായി. അങ്ങനെ ഒരു സംവത്സരം കഴിത്തപ്പോഴേക്കും ഓതിക്കോൻ നമ്പുരിക്ക് ഉള്ളിയുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ സന്തോഷം തോന്നുകയാൽ ഭ്രതിരിയെ വിളിച്ച് "ഉള്ളി നീ ജേയാതി ശ്രാസ്ത്രം പഠിക്കണം. നീ നല്ല പ്രശ്നക്കാരനായിത്തീരും" എന്നു തലയിൽ തോട്ട് അനുഗ്രഹിച്ചു.

സുരുനാമര്ഗ്ഗം ഈ അനുഗ്രഹത്തെ സഹായികരിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ച് ഭ്രതിരി വേദാധ്യയനം കഴിത്തെന്നുടെനെന്ന ജേയാതിശ്രാസ്ത്രം പഠിക്കാനാരംഭിച്ചു. അതോടുകൂടി കാവൃനാടകാലങ്ങാരങ്ങളും ശബ്ദശാസ്ത്രങ്ങളും അഭ്യസിച്ചുതുടങ്ങി. സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞ് ഏകദേശം തുല്യവന്മായപ്പോഴേക്കും ഭ്രതിരി അതിവിദ്യാനും ഒരു നല്ല ജേയാസ്യനുമായി തീർന്നു.

തദനന്തരം ഭ്രതിരി വിവാഹം ചെയ്തു ശുഹസ്ഥമായി താമസിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു പുത്രനുണ്ടായി. പുത്രര്ഗ്ഗം ജാതകം അദ്ദേഹം വളരെ സുക്ഷ്മമായി ഗണിച്ചുഴുതുകയും ആയുർഖലം വളരെയുള്ളതായി കാണപ്പെടുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ആണ്ഡുതികയുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ആ ശിശു മരിച്ചുപോയി. അപ്പോൾ ഭ്രതിരിക്കു വ്യസനമുണ്ടായി എന്നു മാത്രമല്ല, ജേയാതിശ്രാസ്ത്രം വിശ്വാസയോഗ്യമല്ലായിരിക്കുമോ എന്നാരു ശകയും ജനിച്ചു. ഉടനെ ഈ സംശയം തീർക്കുന്നതിനായി മുതജാതകവും കൊണ്ട് പരദേശത്തു തമ്പന്നുരിൽ ആർവാർ എന്നു പ്രസിദ്ധനായ മഹാര്ഗ്ഗം അടക്കലേക്കു പൂരപ്പെട്ടു. ഭ്രതിരി അവിടെ എത്താറായപ്പോൾ ചില ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗമനം ആർവാർക്കു മനസ്സിലാവുകയാൽ തന്റെ ശിഷ്യരോട് "ഒരു മുതജാതകവുംകൊണ്ട് ഒരു മലയാളഭാഷണം ഇവിടെ വരും. അദ്ദേഹം വന്നാൽ ആ മുതജാതകം പുറത്തുവെച്ചുംവെച്ച് ഇവിടെ കയറി ഇരിക്കാൻ പറയണം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനാദികൾക്കായിപ്പോയി. ഭ്രതിരി അവിടെ എത്തിയ ഉടനെ ശുരുനാമര്ഗ്ഗം കല്പനയെ ശിഷ്യർ ഭ്രതിരിയെ

രേതിഹ്യമാല

അറിയിക്കുകയും ആർവാരുടെ യോഗ്യതയിൽ വിസ്മയാക്കുലനായി ഭട്ടിരി മൃതജാതകം ദുരൈക്കളെന്തു ശൃംഗത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കയും ചെയ്തു.

കുറച്ചു സമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആർവാർ വന്നു. തമ്മിൽ സംസാരിച്ചു ഭട്ടിരിക്കുണ്ടായ സംശയം തീർത്തു. ജ്യാതിസ്ഥാസ്ത്രം ഒരിക്കലും അബദ്ധമായി വരുന്നതല്ലെന്നും ജ്യാസ്യൻമാർക്ക് ഈഷ്ട ദേവതയെ ഉപാസനയും മന്ത്രസിദ്ധിയും ഇല്ലാതെയിരുന്നാൽ അതിന്റെ ഫലം ശരിയായി കണ്ടിരുന്നു വന്നുപോകാമെന്നേ ഉള്ളു എന്നും ആർവാർ പറക്കയാൽ താൻ എഴുതിയ ജാതകം തെറ്റിപ്പോയത് തനിക്കു ദേവതോപാസനയും മന്ത്രസിദ്ധിയും ഇല്ലാത്തിട്ടാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി ഭട്ടിരി തിരിച്ചുപൊരിക്കയും ചെയ്തു.

ഭട്ടിരി തിരിച്ചുവരുവാഴിതനെ തുള്ളിപ്പേരുർ വടക്കുംനാമനെ ജീച്ചുംകൊണ്ട് ഒരു വിശിഷ്ടമന്ത്രം അക്ഷരസംഖ്യ കഴിച്ചു താമസിച്ചു. അക്കാലത്ത് അവിടെ ദേവനു ചാർത്തിയിരുന്ന ഒരു തുക്കല്ലു മോഷണം പോവുകയും അനേകം പ്രശ്നങ്കാരരെ വരുത്തി പ്രശ്നംവെച്ചിച്ചു നോക്കിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രശ്നങ്കാർ മോഷ്ടാവിന്റെ നിറം കുറുത്താണെന്നും നാമാക്ഷരങ്ങൾ രണ്ടുമാത്രമേ ഉള്ളു എന്നും അവയിൽ ആദ്യത്തെ തു ക എന്നും രണ്ടാമത്തെത്തു ക എന്നും ആണെന്നും വിഡിച്ചു. അതിനാൽ ക്ഷേത്രസംബന്ധികളിൽ ഒരുവനും കരുപനുമായ കാക്കു എന്നാരുവനെ പിടികുടി ബന്ധനത്തിലാക്കി ദിവസംതോറും ഓരോ വിധത്തിൽ ഹേമദണ്ഡങ്ങൾ ചെയ്തു തുടങ്ങി. എക്കിലും യാതൊരു തെളിവും ഉണ്ടായില്ല. ഭട്ടിരി ജേനം കഴിഞ്ഞല്ലാതെ പ്രശ്നം വെയ്ക്കുകയില്ലെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരുന്നതിനാലും അക്കാലത്തു മുന്നുവെച്ചു മാറ്റുവായിരുന്നതുകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തെക്കാണ്ടു പ്രശ്നംവയ്പിക്കുന്നതിനു തരമില്ലായിരുന്നു.

ജേനം കാലാകൃടിയതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം ഭട്ടിരിയെക്കാണ്ടു പ്രശ്നം വെച്ചിക്കയും തുക്കല്ലു കൊണ്ടുപോയത് ഒരു കാക്കയാണെന്നും വടക്കുമാറി ഒരു തെങ്ങിന്റെ മുകളിൽ കൊണ്ടുപോയി വെച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വിഡിക്കുകയും അപ്രകാരം മോഷണദ്വാര്യം കിട്ടുകയും ചെയ്തു.

രഹ്യത്വമാല

അതിനാൽ കൊച്ചിമഹാരാജാവു സന്തോഷിച്ചു ഭട്ടിരിക്ക് അനേകം ബിരുദങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുത്തു.

അതിന്റെ ശേഷം ഭട്ടിരി തിരുവിതാംകുർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ സന്നിധിയിലും പല പ്രശ്നങ്ങൾ പറകയും ജാതകങ്ങൾ എഴുതിക്കൊടുക്കുകയും എല്ലാം ശരിയായി ഒത്തുവരികയാൽ അനേക സമ്മാനങ്ങൾ വാങ്ങുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ഭട്ടിരി തിരുവന്നപുരത്തു ചെന്ന താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഭട്ടിരിയോട് "ഞാൻ നാളെ പത്രമനാഭസാമിക്ഷ്യത്രതിൽ തൊഴാൻ പോകുന്നോൾ മതിൽക്കൈക്കരേതക്കു കടക്കുന്നത് എതിലേകൂടിയായിരിക്കും?" എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. അതിനു മറുപടിയായി ഭട്ടിരി, "അതെനിക്കരിയാം. എങ്കിലും ഇപ്പോൾ തിരുമനസ്സിൽക്കുന്നില്ല. നാളെ എഴുന്നള്ളുന്ന സമയം എനിക്കരിയാമെന്നു തൊനിപ്പോൾ അറിയിച്ചതു വാസ്തവമാണെന്ന് അവിടേക്കു ബോധപ്പെടും" എന്നു തിരുമനസ്സിൽക്കൂ. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പതിവായി മതില്ക്കൈ തെച്ചുന്നള്ളുക കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിൽക്കൂടിയായിരുന്നു. മേല്പറിഞ്ഞ പ്രകാരം സംഭാഷണം നടന്നതിന്റെ പിഡി ദിവസം കൊട്ടാരത്തിൽ നിന്നെന്നുന്നള്ളി, കിഴക്കേഗോപുരത്തിന്റെ തെക്കുവശത്തായി എഴുന്നള്ളി നിന്നുകൊണ്ട് "ഇന്നു ഞാൻ ഇതിലേയാണ് മതില്ക്കൈതേക്ക് പോകാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇവിടെ മതിൽ വെട്ടിപ്പോളിക്കേട്" എന്നു കല്പിച്ചു. ഉടനെ മഴുവും തുന്പയുമെല്ലാം കൊണ്ടു വേലക്കാരെത്തി മതിൽ വെട്ടിപ്പോളിച്ചുതുടങ്ങി. മതിലിന്റെ കല്ലുകൾ കുറെ പൊളിച്ചപ്പോൾ ഒരു കല്ലിന്റെ ഇടയിൽ ഒരോലത്തുണ്ട് ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു. ഉടനെ "അതെന്നാണ്? കാണേട്" എന്നു കല്പിച്ചു. കുറെയുണ്ടായിരുന്ന ഹരിക്കാരൻ ഓലക്കഷ്ണമെടുത്തു തുടക്കയിൽ കൊടുത്തു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വാങ്ങിനോക്കിയപ്പോൾ അതിൽ ഭട്ടിരി സ്വന്തം കൈയക്ഷരത്തിൽ "ഇതിലേ എഴുന്നള്ളും" എന്ന് എഴുതിയിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് വളരെ സന്തോഷിക്കുകയും വിസ്മയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭട്ടിരി അപ്പോൾ അടുക്കൽത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അവിടെ നിന്നുകൊണ്ടു തന്നെ വീരശൂംവല വരുത്തി ഭട്ടിരിയുടെ രണ്ടു കൈയിമേലും ഇടുവിച്ചു. അതിന്റെ ശേഷം അതിലെതന്നെ മതില്ക്കൈതേക്ക് എഴുന്നള്ളുകയും ഇനി ഇവിടം

ഹൈതിഹ്യമാല

കെട്ടിയടയ്ക്കണം ഭട്ടിരിയുടെ സ്ഥാരകമായിട്ട് ഇവിടെ ഒരു വാതിൽ വെച്ചിക്കണം. എന്നു കല്പിക്കുകയും അപ്രകാരം അവിടെ ഒരു വാതിൽ വെച്ചിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ "ചെമ്പകത്തിൻമുടിൽ നട" എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്ന വാതിൽ ഇപ്രകാരമുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്. മഹാരജാക്കൻമാർ മതില്ക്കെതേരെക്ക് ഇപ്പോഴും അതിലേയാണ് എഴുന്നള്ളുക പതിവ്. ഇങ്ങനെ പല കാരണവശാൽ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരജാവു തിരുമനസ്സു കൊണ്ട് ഭട്ടിരിക്ക് പല സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

അപ്രകാരം തനെ കോഴിക്കോട്, ചീറയ്ക്കൽ മുതലായ രാജസന്നിധികളിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടിട്ടുള്ള സമ്മാനങ്ങൾക്കു സംബന്ധിച്ചു. കിം പഹുന്നാ, കാലക്രമേണ ഭട്ടിൽ ജാതകമെഴുത്തു കൊണ്ടും പ്രശ്നംകൊണ്ടും വിശ്വവിശ്വൗതനായിത്തീർന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

ഭട്ടിരിയുടെയും പ്രസിദ്ധനായ വില്യമംഗലത്തു സ്വാമിയാരുടെയും ജീവിതകാലം ഒന്നായിരുന്നു എന്നാണ് സുക്ഷ്മാനേഷികളായിട്ടുള്ളവർ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. സ്വാമികളുടെ ജീവിതകാലം കൊല്ലുവർഷം മുന്നുറിയവതിനും നാനുറിഅംഗവതിനും മദ്യ ആയിരുന്നു എന്നു പല ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉള്ളതും ഭട്ടിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി കേട്ടിട്ടുള്ള "രക്ഷൽ ശോവിനമർക്ക" എന്നുള്ള കലിസംഖ്യ ഈ കാലത്തോട് അടുത്തിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും മേല്പരിഞ്ഞത്തുപോലെ ഇവർ രണ്ടുപേരും ഒരു കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നവരാണെന്നുതന്നെ ഉള്ളറിക്കാം. ഈ സംഗതിയെ ബലപ്പെടുത്തുന്നതായി ഒരു കമ കേട്ടിട്ടുള്ളതുകൂടി ഇവിടെ പറഞ്ഞു കൊള്ളുന്നു.

വില്യമംഗലത്തുസ്വാമിയാർക്ക് അതികർണ്ണിനാമായി ഒരു വയറ്റുവേദന ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അതിന്റെ ദുസ്ഥിത്യം നിമിത്തം ഇതിനെന്തു വേണ്ടു എന്നു ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ പല പ്രാവശ്യം ചോദിച്ചിട്ടും ഒന്നും മറുപടി അരുളിച്ചേയ്തില്ല (സ്വാമിയാർക്കു ശ്രീകൃഷ്ണൻ പ്രത്യക്ഷനാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ). അതിനാൽ സ്വാമിയാർ തന്റെ പ്രിയവത്സ്യനും ഭക്ഷിണാമുർത്തി ഭക്തമനിയുമായ "ശിവാങ്ങൾ" എന്ന യോഗിശ്വരനോട് ഈ വിവരം പറഞ്ഞു. ആ യോഗിശ്വരൻ ഒരു സിന്തുരം കൊടുക്കുകയും സ്വാമിയാർ അതു വാങ്ങി സേവിക്കുകയും ഉദരവ്യാധി ശമിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ഒരു ദിവസം

രഹ്യത്വാല

സാമിയാർ തന്റെ ദീനം ഭേദമായ വിവരം ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായപ്പോൾ അറിയിച്ചു. "ഈ ജനംകൊണ്ട് തീർന്മാനത്തെ എന്നാൻ താൻ വിചാരിച്ചത്. അത് മുന്ന് ജനം കൂടെ ആകിത്തീർത്തു" എന്ന് ഭഗവാൻ അരുളിച്ചേയ്ത് ഉടനെ മറയുകയും ചെയ്തു. ഈ കേടപ്പോൾ സാമിയാർക്ക് വ്യസനമായി. ഇനിയത്തെ ജനങ്ങളിൽ താൻ ആരാധിരിക്കുമെന്ന് അറിയുന്നതിനായി ഉടനെ തലക്കൂളത്തുർ ഭട്ടിരിയെ വരുത്തി വിചാരിപ്പിച്ചുനോക്കി. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "ഈ അവിഭക്കു ചേരപ്പാവ്, കാള, തുളസി ഇങ്ങനെയാണ് മുന്നു ജനങ്ങൾ ഉള്ളത്. ആ മുന്നു ജനങ്ങളിലും മനുഷ്യനായിട്ടു എന്നും ജനിക്കും. അവിഭക്ക് അന്ന് ഓരോ ആപത്തുകൾ സംഭവിക്കുകയും അപ്പോൾ രക്ഷിക്കുന്നതിനു താൻ അടുക്കൽ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. തുളസിയായിട്ടുള്ള മുന്നാമത്തെ ജനത്തിൽ അവിഭക്കു സായുജ്യം കിട്ടുകയും ചെയ്യും. പിന്നെ സംസാരദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു.

(ഭട്ടിരി പറഞ്ഞതുപോലെതന്നെ സാമിയാർക്കു പിന്നെ മുന്നു ജനങ്ങൾക്കുടി ഉണ്ടായി എന്നും, അപ്പോൾ മനുഷ്യങ്ങളെതാടുകുടി ഭട്ടിരിയും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും കേട്ടിരിക്കുന്നു. സാമിയാർ മുന്നാമത്തെ ജനത്തിൽ തുളസിയായി ജനിച്ചത് ഒരു വിഷ്ണുക്ഷത്രത്തിൽ ശ്രീകോവിലിൽനിന്നു തീർമമൊലിച്ചുവീഴുന്ന ഓവികളായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ശാന്തിക്കാരൻ കൂളിച്ചുവന്ന് അഭിഷേകം കഴിഞ്ഞ് ചടനവും പുംബം ചാർത്താനായി ഭാവിച്ചപ്പോൾ തുളസി കാണായ്ക്കയാൽ തിരുമുറ്റത്തെങ്ങാനുമുണ്ടാ എന്നു നോക്കി. അപ്പോൾ ഓവികൾ ഏറ്റവും ചെറുതായി ഒരു തുളസി നിൽക്കുന്നതുകൾ അതിന്റെ ഒരില ഏടുക്കാനായി ചെന്നു പറിച്ചപ്പോൾ അത് വേരോടുകൂടി പറഞ്ഞുപോന്നു. അതു കണ്ട് മണ്ഡപത്തിൽ ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ "അതു മുഴുവനും ബിംബത്തിൽ ചാർത്തിയേക്കണം" എന്നു പറയുകയും ശാന്തിക്കാരൻ അപ്രകാരം ചെയ്യുകയും ആ തുളസി ബിംബത്താടുകുടി ചേർന്നുപോവുകയും ചെയ്തു. ആ തുളസി സാമിയാരായിരുന്നു എന്നും ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ഭട്ടിരി ആയിരുന്നു എന്നും പറയേണ്ടതില്ലോ).

രേതിഹ്യമാല

ജമാനരങ്ങളുകുറിച്ച് ഭട്ടിരി പറഞ്ഞതുകേട്ടപ്പോൾ സ്വാമിയാരുടെ മനസ്സിലെ വ്യസനം അല്പം ശാന്തമായി. ഭട്ടിരിയെ തമാക്കമം ബഹുമാനിച്ചു സഗൃഹത്തിലേക്ക് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജാതകംതന്നെ സയമേവ ഒന്നു ഗണിച്ചുനോക്കണമെന്നു നിശയിച്ചു. ഗണിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ ഇന്നപ്പോൾ തനിക്ക് ജാതിഭ്രംശം സംഭവിക്കുമെന്നായിക്കണ്ടു. ജാതകമെല്ലാം എഴുതി കൂറം തീർത്തു സുകഷിച്ചു എക്കിലും തനിക്കു വരാനിരിക്കുന്ന അധിപതനത്തക്കുറിച്ച് ആരോടും പറഞ്ഞില്ല.

അതിന്റെശേഷം കുറഞ്ഞതാരുകാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഏറ്റവും ദരിദ്രനും സമീപസ്ഥനുമായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഭാരിദ്യദ്വാബം സഹിക്കു വഹിയാതെയായിട്ടും. ഭട്ടിരിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു ചോദിച്ചു: "ഹോ! അവിടുന്നു പലരോടും പല സംഗതിക്കും പ്രശ്നം പറയുന്നുണ്ടോ; ഒന്നും തെറ്റുന്നുമില്ല. എന്നാൽ എന്നിക്ക് ഈ ഭാരിദ്യദ്വാബം തീർന്ന് ഒരു ദിവസമെങ്കിലും ജീവിച്ചിരിക്കാൻ സംഗതി വരുമോ? ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നു ചിന്തിച്ചു പറഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം. ഞാൻ ഇതിലധികം വലയേണ്ടതില്ല" ഇപ്പോകാരം ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ വാക്കു കേട്ട് ആർദ്രമാനസനായി ഭവിച്ച ഭട്ടിരി കുറഞ്ഞതാരു നേരം കണ്ണടച്ചു വിചാരിച്ചതിന്റെ ശേഷം പറഞ്ഞു, "അങ്ങ് ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട. അങ്ങയുടെ ഭാരിദ്യം അശേഷം തീരുന്നതിനുള്ള കാലം അടുത്തിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഒരു ഉപായം പറഞ്ഞതുതരാം. അതുപോലെ പ്രവർത്തിച്ചാൽ മതി. എന്തെന്നാൽ, ഈ വരുന്ന ദ്രാവശിനാർ അർധരാത്രി ആകുംപോൾ തുല്ലിവപേരുർ വടക്കുന്നാമക്ഷത്രത്തിന്റെ വടക്കേ ശോപുരത്തിങ്കൽ പോയി നിൽക്കണം. അപ്പോൾ അതിലെ രണ്ടു ബ്രാഹ്മണൻ വരും. അവരുടെ പിന്നാലെ കൂടിക്കൊള്ളണം. എന്തു പറഞ്ഞാലും ഒഴിച്ചുപോകരുത്. അവർ അങ്ങേക്കണം കബളിപ്പിച്ചു പോകാൻ കഴിയുന്നതും ശ്രമിക്കും. എക്കിലും വിട്ടു പിരിയരുത്. അവർ പോകുന്നിടത്തെക്ക് അങ്ങയും കൊണ്ടു പോകണ മെന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഈ കൗശലം പറഞ്ഞതുനന്ത് ആരാണ്ണനു ചോദിച്ചാൽ പറകയുമരുത്. ഇപ്പോകാരം ചെയ്താൽ അങ്ങയുടെ ഭാരിദ്യം അശേഷം തീർന്നു സുവിശയിട്ടിരിക്കാൻ സംഗതി വരും". ഇങ്ങനെ ഭട്ടിരി പറഞ്ഞപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണന് വളരെ സന്ദേശമുണ്ടായി എന്നു

രഹ്യത്വമാല

പറയേണ്ടതില്ലോ. ഭക്തിരിധുടെ പ്രശ്നം ഒരിക്കൽപ്പോലും ആർക്കും തെറ്റാറില്ലാത്തതിനാൽ കാര്യം സഹായമാകുമെന്നു ബോഹമണം നല്പോലെ വിശ്വസിച്ചു. "എന്നാൽ ഈ പോയിവനിട്ടു കണ്ണുകൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു പോവുകയും ചെയ്തു.

ഭക്തിരി പറഞ്ഞതുപോലെ ദ്വാദശിനാൾ അർധരാത്രിക്കു മുന്നേ ബോഹമണം തൃശ്ശൂർ വടക്കെ ഗ്രോപുരത്തിലെത്തി. കുറച്ചുസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അതിനേജോമയമാരായ രണ്ടു ബോഹമണം അതിലേ കടന്നുപോകുന്നതായി കണ്ട് അവരുടെ പിന്നാലെ ചെന്നു. അവർ ഇദ്ദേഹത്തെ വിട്ടുപിരിയുന്നതിനായി പലവിധത്തിലും ഉപായങ്ങൾ നോക്കി. ഒന്നും ഫലിക്കാതില്ലെന്നു തീർച്ചയായപ്പോൾ അവർ ചോദിച്ചു, "ഹോ! അങ്ങ് എവിടേക്കാണ് പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്? തങ്ങളുടെ പിന്നാലെ കൂടിയിരിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്താണ്?

ബോഹമണം: നിങ്ങൾ എങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്നത്?

ബോഹമണം: തങ്ങൾ ബദര്യാശമത്തിക്കലേക്കാണ്.

ബോഹമണം: എന്നാൽ താനും അങ്ങോട്ടുതന്നെന്നാണ്.

ബോഹമണം: എന്നാൽ അതു തങ്ങളുടെ കൂടെ വരണ്ണമെന്നുണ്ടോ?

ബോഹമണം: ഉണ്ട്. താനങ്ങെന്നാണ് നിഖയിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ കൂപയുണ്ടായി എന്നുകൂടെ കൊണ്ടുപോകണം.

ബോഹമണം: തങ്ങളെ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ കാണുമെന്ന് അങ്ങാടു പറഞ്ഞുതന്നെന്നാണ്?

ബോഹമണം: അതു താൻ പറയുകയില്ല. നിങ്ങൾ എന്നോടു നിർബ്ബന്ധിക്കയുമരുത്.

ഇപ്പോരം ആ ബോഹമണഞ്ചേരി വാക്കുകൾ കേടുപ്പോൾ മറ്റു ബോഹമണം കുറച്ചുനേരെ വിചാരിച്ചിട്ടു പറഞ്ഞു, "ആട്ട, കാര്യമൊക്കെ മനസ്സിലായി. അങ്ങേക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് കൗശലം ഉപദേശിച്ചുതന്നെന്നാശ്കു അധിപതനം വന്നുപോട്ടു. നേരിട്ടു കണ്ണുപോയതുകൊണ്ട് ഈ അങ്ങേ

രഹ്യത്വമാല

ഉപേക്ഷിച്ചു പോകാൻ തങ്ങൾക്കു നിവൃത്തിയില്ല. അതിനാൽ കൊണ്ടുപോകാം. കണ്ണടച്ചുകൊണ്ടു തങ്ങളെ തൊട്ടോളം."

ഇങ്ങനെ ബോധമണ്ണരുടെ വാക്കു കെട്ടയുടെനെ ആ ബോധമണ്ണൻ അപേക്ഷാരം ചെയ്തു. മാത്രനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കണ്ണു തുറന്നോളാൻ പറഞ്ഞു. കണ്ണു തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ മുന്നുപേരും ബദര്യാശ്രമത്ത് ഒരു ഗൃഹത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു. ഉടനെ ആ ദിവ്യമാരായ ബോധമണ്ണൻ പറഞ്ഞു, "ഈതാ ഈ ഗൃഹത്തിനകത്ത് ഓൾ മരിക്കാറായി ശാസം വലിച്ചുകൊണ്ട് കിടക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം അങ്ങയുടെ അപ്പമനാണ്. അങ്ങയുടെ ഒപ്പമൻ കാശിക്കുപോയിട്ടുള്ളതായി ഓർക്കുന്നുണ്ടാലോ. അദ്ദേഹം തന്നെയാണിൽ. അദ്ദേഹം ഗംഗാസ്നാനം കഴിഞ്ഞ് ഓരോരോ സ്ഥലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ച്, ക്രമേണ ഇവിടെ വന്നുചേരുന്നു. പിന്നെ വളരെക്കാലമായി ഇവിടെ ശാന്തി കഴിച്ച് താമസിക്കയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു മരണസമയം അടുത്തിരിക്കുന്നു. തങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടുപോകാനായി വന്ന വിഷ്ണുദ്വുത്തമാരാണ്. അരനാഴികയ്ക്കുകെം തങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകും. അതിനുമുന്നേ കാണണമെങ്കിൽ കണ്ണോളം." ഇങ്ങനെ ആ ബോധമണ്ണവേഷം ധരിച്ചിരുന്ന വിഷ്ണുദ്വുത്തമാരുടെ വാക്കു കേട്ടു ബോധമണ്ണൻ അകത്തു കടന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞതുപോലെ തന്റെ അപ്പമൻ ശാസം വലിച്ചുകൊണ്ട് കിടക്കുന്നതുകൂടു. മരിക്കാറായി കിടക്കുന്ന ബോധമണ്ണനു ബോധം കെട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നതിനാൽ തന്റെ പുത്രനെ കണ്ടപ്പോൾ ആളിയുകയും ചെയ്തു. ഏകാകിയായി പരദേശത്തു താമസിക്കുന്ന ഓൾ അത്യന്തം അവശ്യതയിൽ കിടക്കുന്ന സമയം തന്റെ അടുത്ത അവകാശിയായ ഓരോ വിചാരിച്ചിരിക്കാതെ പെട്ടെന്നു കാണിമാൻ സംഗതിയായാൽ ഉണ്ടാകുന്ന സന്താഷം അളവില്ലാത്തതായിരിക്കുമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലാലോ. ആ വൃദ്ധബോധമണ്ണൻ തന്റെ ഭാത്യപുത്രനെ കണ്ടയുടെനെ താൻ വളരെ കാലമായി സംബന്ധില്ലാതെ സന്ധാദിച്ചു ജാളികകളിലാക്കിക്കെട്ടിവെച്ചു പുട്ടിയിരിക്കുന്ന പെട്ടിയുടെ താങ്കോൽ തലയിണായുടെ താഴെ വെച്ചിരുന്ന തട്ടുത്തു കൈയിൽ കൊടുത്തു. ഉടനെ പ്രാണനും പോയി. ബോധമണ്ണൻ അപ്പമൻ സംസ്കാരം മുതലായത് യമാക്രമം കഴിച്ചതിന്റെ ശേഷം തനിക്കു കിട്ടിയ അപരിമിതമായ ദ്രവ്യവുംകൊണ്ട് തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നുചേരുന്നു. ഉടനെ ഭൂതിരിയെ ചെന്നു കണ്ടു വിവരങ്ങൾ എല്ലാം

പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. വിഷ്ണുദുതനാർ അധിപതനം വന്നുപോകട്ട എന്നു തന്നെ ശപിച്ചു എന്നു കേടപ്പോൾ ഭട്ടിരി "അതേ ഉള്ളേം? അതു ഞാൻ മുന്മേതനെ നിയയിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്ടോ" എന്നു പറഞ്ഞു താൻ എഴുതി വെച്ചിരുന്ന ജാതകമെടുത്തു ബാഹമണ്ണനെ കാണിച്ചു. ബാഹമണ്ണൻ എല്ലാം കൊണ്ടും ഭട്ടിരിയെക്കുറിച്ച് വിസ്മയിച്ചു തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നു സുവമായി വസിച്ചു. തന്റെ അധിപതനാഡിവസത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുംകൊണ്ടു ഭട്ടിരിയും ഇരുന്നു.

ജാതകഹലം   അനുഭവിക്കാതെ   കഴികയില്ലനു   നല്ല
നിയയമുണ്ടായിരുന്നു   എങ്കിലും   കഴിയുന്നതും   പരീക്ഷിക്കണമെന്ന്
വിചാരിച്ചു ഭട്ടിരി ഒരുപായം നിയയിച്ചുകൊണ്ട് സദ്ദേശം വിട്ടു പാഴുർ
വന്നു താമസിച്ചു. തനിക്ക് അധിപതനം സംഭവിക്കുന്നതിനു യോഗമുണ്ടായ ആ ദിവസം രാവിലെ കൂളിച്ചു നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനാദികളും
ഭക്ഷണവും കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ചില സ്നേഹിതന്മാരോടുകൂടി തോണികളിക്കാനായി പോയി. അന്ന് അഫോരാത്രം തോണിയിൽത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടണമെന്നായിരുന്നു ഭട്ടിരിയുടെ ഉദ്ദേശം. പാഴുർ പുഴയിലായിരുന്നു വണ്ണികളി. പകൽ മുഴുവനും അങ്ങനെ പുഴയിൽത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂടി. സന്ധ്യാസമയമായപ്പോൾ കരയ്ക്കെടുത്തു കൂളിച്ചു സന്ധ്യാവന്നനാഡി കഴിച്ചുവീണ്ടും എല്ലാവരുംകൂടി വണ്ണിയിൽ കയറി കളിതുടങ്ങി. നല്ല നിലാവുള്ള കാലമായിരുന്നതിനാൽ തത്കാലം ഒരു വിഷമതയും ഇണ്ടായിരുന്നില്ല. നേരും പാതിരാ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ വിധമൊക്കെ ഒന്നു മാറി. അകസ്മാൽ അതികറിനമായി മശകാറും കാറ്റും തുടങ്ങി. കാർമ്മോജാളാൽ ചുന്ന മണ്ഡലം അശേഷം മുടപ്പുടുകയാൽ ചുന്നികയില്ലാതെയായി. എന്നു മാത്രമല്ല, അതിശ്വേലാരമായ അനധകാരം ലോകമാസകലം നിറയുകയും ചെയ്തു. വണ്ണിയിൽ ഇരിക്കുന്നവർക്കുതന്നെ പരസ്പരം കാണിമാൻ വഹിയാതെയായിത്തീർന്നു. ഉടനെ അതികേമമായി മഴയും തുടങ്ങി. പുഴയിൽ ഒഴുക്കും ഓളവും കലശലായി. വണ്ണിയിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു മുങ്ങുമെന്നുള്ള ദിക്കായി. മരണഭയം നിമിത്തം എല്ലാവർക്കും വല്ലപ്രകാരവും കരയ്ക്കെടുക്കണമെന്നു തോനിത്തുടങ്ങി. ഇരുട്ടുകൊണ്ട് കരയും കടവും കാണാനും പാടില്ല. ഒഴുക്കും ഓളവും കൊണ്ട് ഉള്ളിയാലും തുഴഞ്ഞാലും വണ്ണി നേരെ പോകുന്നുമില്ല. ആകപ്പാടെ വലിയ കുഴപ്പത്തിലായിത്തീർന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. എന്തിനു

രേതിഹ്യമാല

വളരെപ്പറയുന്നു? കുറച്ചു സമയം കഴിത്തപ്പോൾ എല്ലാവരും നന്ദനാലിച്ചു കിട്ടുകിടാ വിരച്ചുകൊണ്ട് അടുക്കലുള്ള ഓരോ ഗൃഹങ്ങളിലേക്ക് കയറിപ്പോയി. കൂടുകാരെല്ലാം പിരിഞ്ഞു. ഭട്ടിരി തനിച്ചായി. കാറ്റും മഴയും കൊണ്ട് തന്നെപ്പു സഹിക്കവയ്ക്കാതെ വിരച്ചു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഇരുട്ടത്തു തപ്പിത്തപ്പി പുറപ്പെട്ടു. തൽക്കാലമുണ്ടായ ഇടിമിനലിൻ്റെ പ്രകാശംകൊണ്ടു കാണപ്പെട്ടതായ ഒരു വീടിൻ്റെ തിന്നുയിൽ അങ്ങനെ ചെന്നു കയറി. മുണ്ടും മറ്റും പിശിഞ്ഞ് തുവർത്തി കുറച്ചുസമയം അവിടെ ഇരുന്നു. അപ്പോൾ ഒരിടിമിനലുണ്ടായതിനാൽ ആ ഇന്നയത്ത് ഒരു കയറുകട്ടിലും പായും തലയിന്നയും ഇരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. ഇതാരുടെയെങ്കിലുമാകട്ടെ, എടുത്തു കിടക്കുകതനെ എന്നു നിശ്ചയിച്ച് ആ കട്ടിലിൽ കയറിക്കിട്ടുമായി. അതാഴമുണ്ടായ്‌കകൊണ്ടും വണികളിയാലുണ്ടായ അധ്യാനം നിമിത്തവും ഭട്ടിരി വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരുന്നതിനാൽ കിടനെ ഉടനെ ഉറക്കവുമായി. ഭട്ടിരി കിടന്നതായ ആ കട്ടിലും പായയും വീടുകമസ്തന്നേട്ടായിരുന്നു. അവൻ ഒരു മദ്യപഞ്ചായിരുന്നതിനാൽ ഭാര്യയോടു കലഹിച്ച് അന്ന് എവിടെയോ പോയിരുന്നതിനാലാണ് അതാഴിവായിരുന്നത്.

ഭട്ടിരി ഉറക്കമായി കുറച്ചുസമയം കഴിത്തപ്പോൾ മഴ മാറി. മുന്തിരിലെത്തപ്പോലെ നിലാവും തെളിഞ്ഞു. ആ സമയം ഒരു സ്ത്രീ പുരയുടെ വാതിൽ തുറന്നു മുത്രൈക്കയ്ക്കോ മറ്റൊ ആളി പുറത്തിരിഞ്ഞി. അപ്പോൾ കട്ടിലിൽ ഓർക്ക കിടക്കുന്നതു കണ്ടു. അതു തന്റെ ഭർത്താവാണെന്നും തിരികെ വന്നപ്പോൾ രാത്രി അധികമായതിനാൽ വിളിക്കേണ്ടും വിചാരിച്ചു കയറിക്കിടന്നതാണെന്നും വിചാരിച്ച് ആ സ്ത്രീയും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ പോയി കിടന്നു. സ്ത്രീ വീടുകമസ്തന്നേട്ടെരുയായിരുന്നു എന്നുള്ളത് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലെല്ലാ. നന്ദനയും ബുദ്ധിമുട്ടി ഇന്തനോടുകൂടി പുതയ്ക്കാനൊന്നുമില്ലാതെ വിരച്ചുകൊണ്ടു കിടന്നിരുന്ന ഭട്ടിരിക്ക് ഇവള്ളുടെ സഹശയനം ഏറ്റവും സുവകരമായി ഭവിച്ചു. തത്കാലം തന്റെ നിശ്ചയങ്ങളുടെപ്പറയും ഓർമ്മയുണ്ടായതു മില്ല. കിം ബഹുനാ, ഭട്ടിരി തത്കാലത്തേക്ക് ആ സ്ത്രീയെ ഭാര്യായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. "പ്രായസ്ഥാപന വിപത്തികാലേ ധിയോഹി പുംസാം മലിനാ ഭവതി" എന്നുണ്ടെല്ലാ.

രഹതിഹ്യമാല

സുവാനുഭവങ്ങൾ എല്ലാം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ഭട്ടിരി നക്ഷത്രം നോക്കി സമയം അറിഞ്ഞിട്ട് ആ സ്ത്രീയോട് "നീ ആരാണ്? നിന്റെ ജാതിയെന്നതാണ്?" എന്നാക്കെ ചോദിച്ചു. ശബ്ദം കേടപ്പോഴേ ആൾ മാറിയാണെന്ന് അവർക്ക് മനസ്സിലായുള്ളൂ. ഉടനെ പരിഭ്രമിച്ച് എന്നിട്ട് വനിച്ച് അടുക്കൽ നിന്നുംകൊണ്ട് ലജ്ജാവന്നുവിയായി മനമാകുംവണ്ണം അവൻ "അടിയൻ കമ്മിയാട്ടിയാണ്. ആളുണ്ടാരെ ചെയ്തുപോയ അപരാധത്തെ തിരുമേമി ക്ഷമിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ കേടപ്പോഴേ ഭട്ടിരിക്ക് തന്റെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മ വന്നുള്ളൂ. "ലിവിതമപി ലലാടേ പ്രോജക്റ്റിനും കസ്റ്റമർമ്മം" എന്നു വിചാരിച്ച് ദയവുതേടുകൂടി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു" ആട്ട, നീ ഈ തുക്കുകൊണ്ടു ഒടും പരിഭ്രമിക്കുകയും വ്യസനിക്കയും വേണ്ട. ഈ ഒരു ഇഷ്യരവിധിയാണ്. നീ ഈപ്പോൾ ഏകൽനിന്നും ഗർഭം ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിയോഗ്യനായ ഒരു പുത്രൻ നിനക്ക് ജനിക്കും. അവൻ നിമിത്തം നിനക്കും നിന്റെ കുടുംബത്തിനും ഏറ്റവും അല്പും ദയവും സിദ്ധിക്കും. ഈതാ അരുണോദയമായിരിക്കുന്നു. എൻ ഈ ഇവിടെ താമസിക്കുന്നില്ല. ഇംഗ്രേഷ്യുണിക്കിൽ ഇനിയെരാറുകാലത്തു എൻ ഈ ഇവിടെ വന്നുകണ്ടുകൊള്ളാം" എന്നും താൻ ആരാണെന്നുള്ള വിവരവും പറഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം വെളുപ്പാൺകാലത്തു തന്നെ ഭട്ടിരി അവിടെനിന്നു പോവുകയും ചെയ്തു.

അതിന്റെശേഷം അദ്ദേഹം ശ്രീകാശി മുതലായ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ സഖവിച്ച് ഒടുക്കം പാണ്യംരാജ്യത്തു ചെന്നുചേരിന്നു. പിന്നെ കുറഞ്ഞൊരുകാലം അവിടെ താമസിക്കുകയും അവിടെയും ഒരു ശൃംഗാർത്ഥിയെ ഭാര്യയായി സ്വീകരിക്കുകയും അവളിലും ഒരു പുത്രൻ ജനിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ പുത്രനെ അദ്ദേഹം തന്നെ യമാക്രമം വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിക്കയും വിശ്രഷിച്ചും ജ്യോതിശ്രാസ്ത്രം ഉപദേശി കയ്യും ചെയ്തു. ആ പുത്രനാണ് പ്രസിദ്ധനായ "ഉള്ളംഖലയാൻ" എന്നും ചിലർ പറയുന്നു. ഉള്ളംഖലയാൻ ഭട്ടിരിയുടെ പുത്രനാണ്, ശിഷ്യനാണ് എന്നും ചിലർ പറയുന്നു. ഏതെങ്കിലും, ഭട്ടിരി വളരെക്കാലം പരദേശ അള്ളിൽ താമസിച്ചതിന്റെ ശേഷം കാശിവാസിയുടെ വേഷമായിട്ടുതന്നെ സദേശത്തെക്കു പുറപ്പെട്ടു.

ഭട്ടിരിയിൽനിന്നു ഗർഭം ധരിച്ച കമ്മിയാട്ടി, പത്തുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗർഭം പൂർണ്ണമായി, ഏറ്റവും തേജോമയനും കോമളനുമായ

ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചു. യമാകാലം ആ ബാലനെ വിദ്യഭ്യാസം ചെയ്തിക്കുന്നും അവൻ്റെ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യത്താൽ അവൻ ഒരു നല്ല വിദ്യാനും ജ്ഞാത്യനുമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ജാതകമെഴുത്ത്, പ്രശ്നം പറക്കുമുതലായവയിൽ അവൻ ഏകദേശം ഭട്ടിരിയോടു തുല്യനായിത്തീർന്നു.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു നമ്പുരി, താൻ വിവാഹം ചെയ്തിരിക്കുന്ന അന്തർജ്ജനത്തിനു ഗർഭമുണ്ടായിരിക്കുന്നൊപ്പാൾ യദ്യപ്പെട്ടു കണിയാരെ കാണുന്നതിനു സംഗതിയായി. അപ്പോൾ "അന്തർജ്ജനം പ്രസവിക്കുന്നത് ഉള്ളിയോ പെണ്ണോ" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ കണിയാർ "സ്ത്രീപ്രജയാബന്നനും താമസിയാതെ ജാതകമെഴുതി തരാമെന്നും" പറഞ്ഞു. അപ്രകാരം ഒരു സ്ത്രീജാതകം എഴുതിക്കൊടുക്കുകയും ആ ജാതകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന സമയത്ത് അന്തർജ്ജനം പ്രസവിക്കുന്നും പെൺകുട്ടി ആയിരിക്കുന്നും ചെയ്തതിനാൽ നമ്പുരിക്ക് നല്ല വിശ്വാസമായി. പിന്നെയും അന്തർജ്ജനത്തിനു ഗർഭമുണ്ടാകുന്ന സമയമൊക്കെ കണിയാരെ കണ്ണുപറിക്കയും പ്രസവിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ കണിയാർ ജാതകമെഴുതി കൊടുക്കുകയും എല്ലാം ഒത്തുവരികയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ നമ്പുരിക്ക് ഓപ്പത് പെൺകിടാങ്ങളുണ്ടായി. അതുനും ദരിദ്രനായ നമ്പുരിക്ക് ഓപ്പത് പെൺകിടാങ്ങൾ അടുപ്പിച്ചുണ്ടാവുകയും ഒരു പുത്രൻപോലും ഉണ്ടാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഉണ്ടായ വ്യസനം മുത്രമാത്രമെന്ന് എങ്ങനെ പറയുന്നു? പത്രാമതും അന്തർജ്ജനത്തിന് ഗർഭമുണ്ടായപ്പോൾ കണിയാരെ പോയി കണ്ണു വിവരം പറഞ്ഞു. അതും സ്ത്രീപ്രജ തന്നെയാബന്നു പറഞ്ഞ് കണിയാരു പതിവുപോലെ ജാതകം എഴുതിക്കൊടുത്തു. കണിയാർ പറഞ്ഞാൽപ്പിനെ കടുകിടയ്ക്കു വ്യത്യാസം വരികയില്ലെന്നു നിശ്ചയമുള്ളതിനാൽ നമ്പുരിക്ക് വ്യസനം സഹിക്കവെള്ളാതെ ആയി തീർന്നു.

ഇപ്രകാരം ഇരിക്കുന്ന കാലത്ത് യദ്യപ്പെട്ടു ഒരു വഴിപോകൻ നമ്പുരിയുടെ ഇല്ലത്തു വന്നു. ആ വഴിപോകൻ തെക്കാട്ടുമേറ്റിയിൽ തെക്കാട്ടു നമ്പുരിയായിരുന്നു എന്നാണ് കേട്ടിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം എവിടെയോ പോയി വരുംവഴി ഉള്ളൂ കഴിച്ചുപോകാനായി അവിടെ കേരിയതാണ്. വഴിപോകൻനമ്പുരിയെ കണ്ടയുടെനെ ഗൃഹസ്ഥൻനമ്പുരി യമായോഗ്യം ആഭരിച്ച്, "വേഗത്തിൽ കൂളികഴിച്ചുവരാം, ഉള്ളിന് അധികം താമസമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഭാരിദ്വം അതികലശലായിട്ടുണ്ടകില്ലും ആ

രൈതിഹ്യമാല

സുഹസ്തനമുരി ഏറ്റവും ഒദാര്യം ഉള്ള ആളായിരുന്നു. വഴിപോകൻ നമ്പുരി കുളിയും തേവാരവും കഴിഞ്ഞ് വനപ്പോഴേക്കും ഭക്ഷണം തയ്യാറായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും ഉഞ്ചുകഴിഞ്ഞ് പുറത്തെള്ളത്തിൽ പോയി മുറുക്കി വർത്തമാനവും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നേം സുഹസ്തനമുരി തന്റെ കഷ്ണാവസ്ഥകളെല്ലാം വഴിപോകൻമുരിയെയെല്ലാം പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. ഉടനെ വഴിപോകൻമുരി "ആട്ട ഇപ്പോൾ അകായിലേക്കു ശർഭമെത്ര മാസമായി" എന്നു ചോദിച്ചു. "നാളു പോയിട്ട് ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞു" എന്നു സുഹസ്തൻ പറഞ്ഞു. "അത്രെ ഉള്ളേണ്ടു? എന്നാൽ ഇപ്രാവശ്യത്തെത്ത് ഒരുണ്ണിയാകരുതെന്നാനുമില്ല. എനിക്ക് ഒരു നാൽപ്പത് ദിവസം ചെലവിനു തന്ന് ഇവിടെ താമസിപ്പിച്ചാക്കാമെങ്കിൽ ഈ പ്രാവശ്യം പുരുഷപ്രജയെ പ്രസവിപ്പിച്ചേക്കാം" എന്ന് വഴിപോകൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ സുഹസ്തൻ "സ്ത്രീപ്രജയെന്ന് കണിയാൻ ജാതകമഴുതി തന്നിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അത് മരിച്ചുവരാൻ പ്രയാസമാണ്. കണിയാൻ സാമാന്യക്കാരന്മല്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. "ആട്ട, അതൊക്കെ ശരിതനെ, എനിക്കു നാൽപ്പതു ദിവസം ഭക്ഷണം തന്ന് ഇവിടെ താമസിപ്പിക്കാമോ? എന്നാൽ കണിയാനെന്നമല്ല ബേഹാവു തനെ പറഞ്ഞാലും ഞാൻ നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളാം" എന്നു വഴിപോകൻ ഉറപ്പായി വീണ്ടും പറഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങനെ ആവാമെന്നു സുഹസ്തൻ സമ്മതിച്ചു. അതിന്റെ ശേഷം വഴിപോകൻ നമ്പുരി നാൽപ്പതു ദിവസം അവിടെ താമസിച്ച് അന്തർജനത്തിന് നെയ്യ് ജപിച്ചു കൊടുത്തു. "പ്രസവദിവസം ഞാനും വരാം, കണിയാനെയും വരുത്തണം, ആരു പറഞ്ഞതാണ് ഒക്കുന്ന തെന്നിയണമല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു വഴിപോകൻമുരി പോവുകയും ചെയ്തു.

അന്തർജനത്തിന്റെ പ്രസവദിവസം നേരത്തെ ആ നമ്പുരി വീണ്ടും വന്നു ചേർന്നു. അദ്ദേഹം ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്ന വിവരവും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ഒന്നും കണിയാനോടു പറഞ്ഞുപോകരുതെന്നും പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം പുറത്തിരിങ്ങാതെ പുറത്തെള്ളത്തിൽ ഇരുന്നു. കണിയാൻ വിവര മൊന്നും അറിയാതെ പടിക്കലും വന്നിരുന്നു. അപ്പോൾ യദ്യപ്പെട്ടു ഒരു കാശിവാസിയും അവിടെ വന്നു മുറ്റത്തിരുന്നു. ഉടനെ അന്തർജനത്തിനു പ്രസവവേദനയും ആരംഭിച്ചു. അപ്പോൾ സുഹസ്തൻ നമ്പുരി കണിയാനോട് "എന്നാ കണിയാരേ! പെണ്ണു തന്നെയാണ്, അല്ല?" എന്നു

ചോദിച്ചു. "അടിയൻ എഴുതിത്തനിട്ടുള്ള ജാതകമാനും ഇതുവരെ തെറ്റിട്ടില്ലല്ലോ. പിനെ എന്തിനു സംശയിക്കുന്നു? അങ്ങനെ തന്നെയാണ് ഇതും" എന്നു കണിയാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ കാശിവാസി "ഇതുവരെ തെറ്റിട്ടില്ലെങ്കിലും ഈ പ്രാവശ്യം കുറച്ചു തെറ്റിപ്പോയി. അതർജനം പ്രസവിക്കുന്നത് ഒരു ആൺകുട്ടിയെ ആൺ, സംശയമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഒരുന്നാളും അങ്ങനെ വരുന്നതല്ലെന്നു കണിയാനും വാദിച്ചു. ഇങ്ങനെ അവർ വാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ അവിടെ ഒരു പശുവിനു പ്രസവവേദന തുടങ്ങി. പ്രസവിക്കാനുള്ള ഭാവമായി. അപ്പോൾ ശൃംഗാർ നന്ദി "ആട്ട കണിയാരേ! എന്നാൽ ഈ പശു പ്രസവിക്കുന്ന കിടാവ് എന്നായിരിക്കും" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ കണിയാർ "കാളകിടാവാണ്, നെറ്റിയിൽ ചാർത്തും ഉണ്ടായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ കാശിവാസി "നെറ്റിയിൽ ചാർത്തല്ല. വാലിൽ കോടിയാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. "ആട്ട നമുക്കിപ്പോൾ അറിയാമല്ലോ" എന്നായി കണിയാൻ. കുറച്ചുസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പശു പ്രസവിച്ചു. കിടാവ് കാള തന്നെയായിരുന്നു. എങ്കിലും കാശിവാസി പറഞ്ഞതുപോലെ വാലിൽ കോടിയായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്. അപ്പോൾ കണിയാരുടെ മനസ്സിൽ കുറച്ച് ലജ്ജയും വിസ്മയവും കാശിവാസിയെക്കുറിച്ച് ബഹുമാനവും അതർജനം പ്രസവിക്കുന്നത് ഉണ്ടായിരിത്തിരുന്നുമോ എന്നുള്ള വിചാരവും എല്ലാംകൂടി വലിയ പരിശേഷണമായിരിത്തിരുന്നു. ഉടനെ അതർജനം പ്രസവിച്ചു. ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ കണിയാരുടെ മനോവികാരങ്ങൾ ദിഗുണീഭവിച്ചു. താൻ ശാസ്ത്രപ്രകാരം പറഞ്ഞത് എങ്ങനെ തെറ്റി എന്നു വിചാരിച്ചു കാശിവാസിയോടു ചോദിച്ചു: ഹോ മഹാത്മാവേ! ഇതെന്നാണിങ്ങനെ വന്നത്? താൻ ശാസ്ത്രപ്രകാര മാണല്ലോ രണ്ടു സംഗതികൾ പറഞ്ഞത്. അതു രണ്ടും തെറ്റിപ്പോയല്ലോ. ആ കിടാവിനു നെറ്റിയിൽ ചാർത്തില്ലാതെയും വന്നു, ഇവിടെ പുരുഷപ്രജ ജനിക്കയും ചെയ്തു. ശാസ്ത്രം അബദ്ധമാണെന്നു വരുമോ?" ഇതു കേട്ടപ്പോൾ കാശിവാസി, "ശാസ്ത്രം അബദ്ധമെന്ന് ഒരിക്കലും വരുന്നതല്ല. ശാസ്ത്രം ശഹിച്ചിരുന്നാലും സയുക്തികമായി ആലോച്ചിക്കാതെയും മറ്റും പറഞ്ഞാൽ ഇങ്ങനെ തെറ്റിപ്പോകുമ്പേരും ഇള്ളു. ഇതു രണ്ടും നിരുളി വിചാരക്കുറവു നിമിത്തം തെറ്റിയതാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ കണിയാൻ ഇതിന്റെ കാരണം വ്യക്തമായി പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ കോളളാമെന്ന് അപേക്ഷിക്കയാൽ കാശിവാസി വീണ്ടും പറഞ്ഞു, "ഗർഭമുണ്ടായി മുന്നു മാസം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു

രേതിഹ്യമാല

വിചാരിച്ചാൽ പ്രജയെ സ്ത്രീയോ പുരുഷനോ ഏതെങ്കിലും ഇഷ്ടംപോലെ ആകിത്തീർക്കുന്നതിനു ബോധമണർക്കു ശക്തിയുണ്ട്. അത് അവരുടെ വേദത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യമാണ്. അതിനാൽ ഗർഭം മുന്നു മാസം ആകാതെ ജാതകം എഴുതിക്കൊടുക്കരുതാത്തതാണ്. ഇവിടെ ഇപ്രകാരം ആകി തീർത്തയാൾ ഇപ്പോൾ അകത്തിരിക്കുന്നുണ്ട്. നീ ഇതിനെക്കുറിച്ചുണ്ടും വിചാരിച്ചുതന്നെന്നയാണ് ഇപ്പോഴും പറഞ്ഞത്. തത്കാലസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് വിചാരിക്കാത്തതിനാൽ ഇങ്ങനെ തെറ്റിപ്പോയതാണ്. പിനെ ആ കിടാവ് ഗർഭത്തിൽ കിടന്നിരുന്നപ്പോൾ അതിന്റെ വാലു വള്ളതു നെറ്റിയിലേക്കി രൂന്നതിനാലാണ് നെറ്റിയിൽ ചാർത്തുണ്ടനു നിനക്കു തോന്തിയത്. ഇതും ആലോചനക്കുവുതനെ. കുറച്ചുകൂടി മനസ്സിരുത്തി ആലോചിച്ചിരുന്ന കിൽ നിനക്കും ഇതൊക്കെ അറിയാവുന്നതായിരുന്നു.” ഇപ്രകാരം കാശിവാസിയുടെ വാക്കു കേട്ടപ്പോൾ ഇദ്ദേഹം തന്റെ അച്ചുനായ തലക്കുള്ളതുർ ഭേദത്തിനെ ധായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയം തോന്നുകയാൽ കണിയാൻ വിവരം ചോദിക്കുകയും അദ്ദേഹം അതിനെ സമ്മതിച്ചു തന്റെ വാസ്തവം പറയുകയും ചെയ്തു. ഭേദത്തിനെക്കുറിച്ചു പലരും, വിശ്രേഷിച്ചു തന്റെ അമ്മയും, പറഞ്ഞതു കണിയാൻ നല്ലപോലെ കേട്ടിരിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹംതന്നെന്നയാണ് ഈ കാശിവാസിയെന്നറി തെപ്പോൾ കണിയാൻ പാദത്തികൽ വീണ്ടും നമസ്കരിച്ചു. അവരുടെ പിതൃപുത്രസംബന്ധത്തെ പരസ്പരം അറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം രണ്ടുപേരും കൂടി കണിയാൻ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. ഈ സംഗതിയുണ്ടായതു മുഖാട്ടുപുഴ താലുക്കിൽ പിറവത്തു പുളിമറ്റത്തു നമ്പുരിയുടെ ഇല്ലത്തു വച്ചാണെന്നാണ് കേട്ടിരിക്കുന്നത്.

പിനെ അവർ രണ്ടുപേരുംകൂടി പോകുവോൾ വഴിയിൽവച്ചു കണിയാൻ “ഈന്നു നമുക്കു പാൽപ്പായസം കിട്ടും” എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ കാശിവാസി “പാൽപ്പായസമാണെങ്കിലും കരിഞ്ഞതായിരിക്കുമല്ലോ” എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്രകാരംതന്നെ അവർക്ക് ഒരു നമ്പുരി കുറെ പാൽപ്പായസം കൊടുക്കുകയും അത് കരിഞ്ഞതായിരിക്കയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ കണിയാൻ “ഇതെന്നാണ് ഈന്നു ഞാൻ പറയുന്നതോന്നും ശരിയാകാത്തത്? ഞാനെന്നല്ലാം ശാസ്ത്രപ്രകാരം ലക്ഷണം നോക്കിയാണല്ലോ പറയുന്നത്” എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ കാശിവാസി “ലക്ഷണം പറയുന്നതിനു

രേതിഹ്യമാല

ശാസ്ത്രം ശഹിച്ചാൽ മാത്രം മതിയാവുകയില്ല. ഓരോനിനെക്കുറിച്ചും സുക്ഷ്മമായും പുർണ്ണമായും ആലോചിച്ചും ശഹിച്ചും യുക്തിയോടുകൂടി പറഞ്ഞെങ്കിൽ മാത്രമേ ശരിയായിരിക്കും യുള്ള്" എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെ അദ്ദേഹം ഓരോ സംഗതിയെക്കുറിച്ചും വിവരിച്ചു കണിയാർക്കു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുത്തു. "നമ്മൾ ആദ്യം വന്ന് അന്തർജനത്തിനു ശർഭമുണ്ടായെന്നു പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യംകൊണ്ട് അതൊരു സ്ത്രീപ്രജയാശൈന്യം വിചാരിക്കാനല്ലാതെ മാർഗ്ഗമില്ലായിരുന്നു. പിനീട് ഒരു ബോഹമണി ആ അന്തർജനത്തിന് എന്തോ ജപിച്ചുകൊടുത്ത് ആ പ്രജയെ പുരുഷനാക്കിയതാണ്. നീ ആദ്യത്തെ ലക്ഷ്യം മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കിയും പിനീട് നടന്ന സംഗതികളുകുറിച്ച് വിചാരിക്കാതെയും പറഞ്ഞതിനാലാണ് അത് തെറ്റിപ്പോയത്. ആ കാളക്കിടാവ് പശുവിശ്രീ വയറ്റിൽ കിടന്നപ്പോൾ അതിശ്രീ വാൽ വള്ളത്തു നെറ്റിയിലേക്കിരുന്നതിനാലാണ് നെറ്റിയിൽ ചാർത്താശൈന്യം നിനക്കു തോന്തിയത്. ആലോചനയും യുക്തിയും പോരാതെ പോയതിനാലാണ് നിനക്ക് അത് തെറ്റിയത്." ഇതുകൂടുതലും കാശിവാസി പറഞ്ഞപ്പോൾ "പാൽപ്പായസം കരിഞ്ഞിരിക്കും എന്നങ്ങെന്നയിരിക്കുന്നു" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ കാശിവാസി "പാൽപ്പായസം കിട്ടുമെന്നു നീ എങ്ങനെ നിശ്ചയിച്ചു" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ കണിയാർ, "നമ്മൾ ഇങ്ങാട്ടു പോന്നപ്പോൾ നമ്മുടെ വലതുവശത്തായി ഒരു ചക്രവാകമിമുനം വന്ന് ഒരു പാലുള്ള വൃക്ഷത്തിനേൽ ഇരുന്നതുകൊണ്ടാണ് താനിതു നിശ്ചയിച്ചത്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ കാശിവാസി "ആ ചക്രവാകമിമുനം ഒരു ഉണങ്ങിയ കൊന്ദിമേലാണ് വന്നിരുന്നത്, അതിനാലാണ് പാൽപ്പായസം കരിഞ്ഞ തായിരിക്കുമെന്ന് താൻ നിശ്ചയിച്ചത്. ഇങ്ങനെ ഓരോരോ സംഗതി യുടെയും സുക്ഷ്മമാണോക്കി അറിഞ്ഞിട്ടുവേണം ഒരു ലക്ഷ്യം പരയാൻ" എന്നു പറഞ്ഞു. കാശിവാസി, അല്ലെങ്കിൽ ഭട്ടിരി പറഞ്ഞതിനെ എല്ലാം കണിയാർ സമ്മതിക്കുകയും പിനീടു കണിയാരും ഓരോനും സുക്ഷ്മമാണോക്കിയും ആലോചിച്ചും പറഞ്ഞതുടങ്ങുകയും എല്ലാം ശരിയായി ഒത്തുവന്നുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെ ജീവാവസാനംവരെ ഭട്ടിരി ആ കണിയാർ പടിപ്പുരയിൽ തന്നെ താമസിക്കുകയും ജ്യോതിഴ്വാസ്ത്രസംബന്ധമായി അനേകം സംഗതികൾ തന്റെ പുത്രന് ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. താൻ

രേതിഹ്യമാല

മരിച്ചാൽ ശവം ആ പടിപ്പുരയിൽത്തനെ സ്ഥാപിച്ചു കൊള്ളണമെന്നും, ആ സ്ഥലത്തിരുന്നു പ്രശ്നംവച്ചു പറയുന്നതെല്ലാം സൃഷ്ടിക്കുമായിരിക്കു മെന്നും ഭട്ടിരി ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾത്തനെ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെതനെ അദ്ദേഹം മരിച്ചതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം ശവം ആ പടിപ്പുരയിൽത്തനെ സ്ഥാപിച്ചു. അതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം അവിടെയിരുന്നല്ലാതെ പ്രശ്നം വെയ്ക്കുകയില്ലെന്ന് ഏർപ്പാടുംവച്ചു. ഇതിനാലാണ് പാഴുർപടിപ്പുരപ്രശ്നത്തിനു വിശ്രേഷിച്ചും പ്രസിദ്ധിയുമുണ്ടായത്. ഈ പടിപ്പുരകുടാതെ അവിടെ വേരെയും പടിപ്പുര യുണ്ട്. അതിനു മാഹാത്മ്യമുണ്ടാകുന്നതിനു വേരെ കാരണവുമുണ്ട്. അതും താഴെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

പാഴുർ കണ്ണിയാരുടെ അവിടെ പടിപ്പുര മുന്നുണ്ട്. അവയിൽ ഒന്ന് കണ്ണിയാരുടെ വാസഗൃഹത്തിന്റെ തെക്കുവശത്തു നദീതീരത്താണ്. അവിടെവച്ചാണ് ഭട്ടിരിയും കണ്ണിയാട്ടിയുംകൂടി സഹശയനമുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ആ അടക്കത്തിനാംഗത്തിയുടെ സ്ഥാനക്കുമായിട്ട് ആ സ്ഥലം ഇപ്പോഴും കെട്ടിസൃഷ്ടിച്ച് ഇടിരിക്കുന്നു എന്നല്ലാതെ ആ സ്ഥലത്തെ യാതൊരു കാര്യത്തിനും ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻഇല്ല. പിനെ രണ്ടു പടിപ്പുരകളുള്ളത് ഗൃഹത്തിന്റെ കിഴക്കുവശത്തു കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമായി പടിപ്പുര സ്ഥാനത്തു തന്നെയാണ്. അവയിൽ പടിഞ്ഞാറുള്ള പടിപ്പുരയിലാണ് ഭട്ടിരിയുടെ മുതശരീരം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. കണ്ണിയാർ അവിടെയിരുന്നാണ് ഇന്നും രാശിവയ്ക്കുകയും ഒഴിവു കാണുകയും ചെയ്യുന്നത്. പ്രസിദ്ധമായ പടിപ്പുരയും അതുതന്നെയാണ്. പ്രശ്നത്തിന്റെ ഫലം പറയുന്നതിന് ആ പടിപ്പുരയിലും അതിന്റെ കിഴക്കുവശത്തുള്ള പടിപ്പുരയിലുമിരിക്കാറുണ്ട്. സാക്ഷാൽ പടിപ്പുരയുടെ കിഴക്കുവശത്തുള്ള പടിപ്പുരയ്ക്കും മാഹാത്മ്യം ഒരും കുറവില്ല. ആ പടിപ്പുരയ്ക്കു മാഹാത്മ്യം ഉണ്ടായതിന്റെ കാരണമാണ് ഇവിടെ പറയാൻപോകുന്നത്.

ഭട്ടിരിയുടെ അനുഗ്രഹവും മാഹാത്മ്യവുംകൊണ്ടും ശാന്തിജ്ഞത കൊണ്ടും പാഴുർകണ്ണിയാർ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്ന തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം അവനെ ഒന്നു പറിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ബുധഗുക്കമാർ ബോഹമണ വേഷം ധരിച്ചു കണ്ണിയാരുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു. അവർ ചെന്നിരുന്നത് ആ കിഴക്കേ അറ്റത്തുള്ള പടിപ്പുരയിലാണ്. രണ്ടു ബോഹമണർ തന്നെ കാണാനായി വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു കേട്ടയുടെനു കണ്ണിയാർ പടിപ്പുരയ്ക്കൽ ചെന്ന് ആദരപൂർവ്വം വദിച്ച് ആഗമന കാരണത്തെ

രേതിഹ്യമാല

ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ബോഹമൻർ "ഇപ്പോൾ ബുധഗുക്രമാർ ഏതു രാശിയിലാണെന്നറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് തങ്ങൾ വന്നത്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ കണിയാർ പഞ്ചാംഗമെടുത്തു നോക്കി. ഇനിനും രാശികളിലാണെന്നു പറഞ്ഞു.

ബോഹമൻർ: അതുകൊണ്ടു മതിയായില്ല. ശഹാരൈ ഗണിക്കാനും മറ്റും തങ്ങളും കുറേയ്ക്കു വശമാക്കിട്ടുണ്ട്. തങ്ങൾ ഗണിച്ചിട്ട് അങ്ങനെയല്ല കണ്ടത്. അതിനാൽ കണിയാർ ഒന്നു ഗണിച്ചുനോക്കിത്തെന്ന പറയണം."

കണിയാർ: ഗണിച്ചുനോക്കാനെന്നുമില്ല. ഈ പഞ്ചാംഗം അടിയൻ സുക്ഷ്മമായി ഗണിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

ബോഹമൻർ: ഈ പഞ്ചാംഗം അത്ര സുക്ഷ്മമാണെന്നു തങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നില്ല. കണിയാർ ഒന്നു ഗണിച്ചുനോക്കിത്തെന്ന പറയണം.

ഇങ്ങനെ ബോഹമൻർ നിർബന്ധിച്ചതിനാൽ കണിയാർ ബുധഗുക്രമാരെ ഗണിച്ചുനോക്കി. അപ്പോൾ പഞ്ചാംഗത്തിലുള്ളതു പോലെയല്ല കണ്ടത്. ഉടനെ ബോഹമൻർ, "പഞ്ചാംഗം ശരിയല്ലെന്നു തങ്ങൾ പറഞ്ഞത് ഇപ്പോൾ സമ്മതമായില്ലോ?" എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഗണിച്ചതും നല്ല ശരിയായെന്നു തോന്നിനില്ല. കണിയാർ നല്ലപോലെ മനസ്സിരുത്തി ഒന്നുകൂടി ഗണിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. കണിയാർ വീണ്ടും ഗണിക്കാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ ബോഹമൻർ മുമ്പിരുന്നിരുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്ന് ഒന്നു മാറി ഇരുന്നു. കണിയാർ രണ്ടാമത് ഗണിച്ചപ്പോൾ പഞ്ചാംഗത്തിലുള്ളതുപോലെയും ആദ്യം ഗണിച്ചതുപോലെയുമല്ല കണ്ടത്. അപ്പോൾ ബോഹമൻർ "ഇതും ശരിയായില്ല. ഒന്നുകൂടി ഗണിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ കണിയാർ പല പ്രാവശ്യം ഗണിക്കയും ഗണിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ബോഹമൻർ മാറിമാറി ഇരിക്കയാൽ ബുധഗുക്രമാരുടെ സ്ഥിതി മാറിമാറി കാണുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ അനേക തവണയായപ്പോൾ ഈ വന്നിരിക്കുന്നവർ കേവലം ബോഹമൻരല്ലെന്നും ബുധഗുക്രമാർ തന്നെ പരീക്ഷിക്കാനായി വേഷം മാറി വന്നിരിക്കുകയാണെന്നും മനസ്സിലാക്കിയിട്ട് കണിയാൻ "അടിയൻ ഒരു ശ്രമം ഒന്നു നോക്കാനുണ്ട്. അതു നോക്കി ഗണിച്ചാൽ ഒരിക്കലും തെറ്റുകയില്ല. അതു വിശ്വേഷപ്പെട്ട ഗണിതശാസ്ത്രഗമ്മാണ്, അകത്തു ചെന്ന് അതുകൂടി

രഹ്യമാല

എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നിട്ട് ഈന്തി ശബ്ദിക്കാം. അതുവരെ തന്മുരാക്കേണ്ട ഇവിടെ ഇരിക്കുന്നും" എന്നു പറഞ്ഞു. അങ്ങനെയാവാമെന്നു ബോഹമണർ സമ്മതിച്ചപ്പോൾ വീണ്ടും കണിയാർ "അങ്ങനെ കല്പിച്ചതുകൊണ്ടു മതിയായില്ല. ഇതിനെ തീർച്ചയാക്കാതെ എഴുന്നള്ളിക്കലേണ്ടെങ്കിൽ അടിയന്നു വലിയ കുറച്ചിലായിട്ടു തീരും. അതിനാൽ തിരിച്ചുവന്നല്ലാതെ എഴുന്നള്ളുകയില്ലെന്നു സത്യം ചെയ്യണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്രകാരം ബോഹമണർ സത്യം ചെയ്യുകയും കണിയാൻ അക്കത്തുചെന്ന് ആത്മഹത്യ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. കണിയാൻ തിരിച്ചുവരാതെ പോകാൻ പാടില്ലാത്തതിനാൽ ബുധഗുക്കുമാർ ആ പടിപ്പുരയിൽത്തനെ ലയിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ ആ പടിപ്പുരയിൽ ബുധഗുക്കുമാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഇന്നും ഉണ്ടെന്നാണ് വിശ്വാസം. ഇപ്രകാരമാകുന്നു ആ പടിപ്പുരയ്ക്കും മാഹാത്മ്യം സിദ്ധിച്ചത്.

8. വില്യമംഗലത്തു സ്ഥാമിയാർ

ഇന്നശ്രദ്ധാരെ മാംസചക്ഷുസ്ഥുകാണ്ടു കാണാമായിരുന്ന
ദിവ്യനായ വില്യമംഗലത്തു സ്ഥാമിയാരക്കുറിച്ചു കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവർ
കേരളീയരിൽ അധികംപേരുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്തുനില്ല. ഈ
സ്ഥാമിയാർ നിമിത്തം കേരളത്തിൽ അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങളും ഏർപ്പാടുകളും
ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയെക്കുറിച്ചു കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവരും ചിലർ ഉണ്ടായിരിക്കാം.
അങ്ങനെയുള്ളവരുടെ അറിവിലേക്കായി ഈവിടെ അറിവു കിട്ടിട്ടുള്ള ചില
സംഗതികൾ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഒരിക്കൽ ഒരു വ്യാഴികമാസത്തിൽ കാർത്തികനാൾ വില്യമംഗലത്തു
സ്ഥാമിയാർ തുഴ്രിവപേരുർ വടക്കുനാമക്ഷത്രത്തിൽ ദർശനത്തിനായിട്ടു
ചെന്ന സമയം ഭഗവാനെ ശ്രീകോവിലിനകത്തു കാണാനില്ലായിരുന്നു.
ഭഗവാനെ കാണാതെ വദിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നെന്നെന്നു വിചാരിച്ചു സ്ഥാമിയാർ
ഉടനെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നു പുറത്തിരിങ്ങി പ്രദക്ഷിണത്തിനായി
ചെന്നപ്പോൾ ഭഗവാൻ തെക്കേ മതിലിനേൽ കേരി തെക്കോട്ടു
തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. ഉടനെ സ്ഥാമിയാർ അവിടെചെച്ചു
വദിച്ചിട്ട് "ഈതെന്നാണ് ഈവിടെ എഴുന്നെള്ളിയിരിക്കുന്നത്?" എന്നു
ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭഗവാൻ "നമ്മുടെ പ്രിയതമയായ "കുമാരന്മാർ
കാർത്ത്യാധനി" കൂളിയും കഴിഞ്ഞു വരുന്ന ആധാംബരവും ആശോഷവും
കാണുന്നതിനായിട്ടിവിടെ വന്നിരുന്നതാണ്" എന്നരുളിച്ചെത്തു. (ഉത്സവ
ത്തിന്റെ അവസാനദിവസം എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലുമുള്ളതുപോലെ ആറാട്ടു
രാത്രിയിലാണെങ്കിലും കുമാരന്മാർമുത്സവത്തിൽ എല്ലാ ദിവസവും
രാവിലെ ഓരാട്ടും ആറാട്ടും കഴിഞ്ഞു കേമമായിട്ടുള്ള എഴുന്നെള്ളത്തും
പതിവുണ്ട്. അതിന്റെ പ്രാധ്യാന്യവും കേമതവും ഒപ്പതാമുത്സവ
ദിവസമായ കാർത്തികനാൾ അധികമുണ്ട്). അന്നു മുതൽ ആണ്ടുതോറും
വ്യാഴികമാസത്തിൽ കാർത്തികനാൾ തുഴ്രിവപേരുർ വടക്കുനാമന്
രാവിലെ ഒരു പുജ തെക്കേ മതിലിനേൽ വെച്ചു പതിവായി. ആണ്ടുതോറും
ഭഗവാൻ കാർത്തികനാൾ കുമാരന്മാർ ഭഗവതിയുടെ എഴുന്നെള്ളത്തു
കാണുന്നതിനായിട്ട് ആ മതിലിനേൽ എഴുന്നെള്ളിയിരിക്കുമെന്നാണ്
സങ്കല്പം. ഈ സംഗതി ജനങ്ങൾ അറിയുന്നതിനും മറ്റും കാരണമുതൽ ഈ
സ്ഥാമിയാരാണെന്നു വിശ്വേഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലാണ്.

രേതിഹ്യമാല

രഹ്ഷ്യമിനാൾ വിലാമംഗലത്തു സ്വാമിയാർ വൈക്കത്തുക്കേഷ്ട്രത്തിൽ ദർശനത്തിനായി ചെന്ന സമയം അവലത്തിനകത്തു നിന്മച്ചു ബോഹമൺ ഉള്ളൂ കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എങ്കിലും സ്വാമിയാർ അകത്തു കടന്നു നടയിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഭഗവാനെ ശ്രീകോവിലിനകത്തു കാണ്മാനില്ലായിരുന്നു. ഇതെന്നാണിങ്ങനെ വരാൻ എന്നു വിചാരിച്ചു കൊണ്ടു സ്വാമിയാർ അവലത്തിലെല്ലാം സുക്ഷിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ ഭഗവാൻ ഒരു വൃദ്ധബോഹമണ്ണൻ വേഷമായിട്ടു വടക്കേ ചുറ്റപലത്തിൽ ഒരു തുണിഞ്ചേ ചുവടിലിരുന്നു സദയുള്ളൂന്തായി കണ്ണു. ഭഗവാൻ വേഷപ്രച്ഛന്നനായിരുന്നുവെങ്കിലും സ്വാമിയാർ ദിവ്യനായിരുന്നതുകൊണ്ട് കണ്ടമാത്രയിൽത്തനെ അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായി. ഉടനെ സ്വാമിയാർ അവിടെ ചെന്നു ഭഗവാനെ വന്നിക്കുകയും വിവരം ജനങ്ങളെ ധരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു മുതൽ വൈക്കത്തു കേഷ്ട്രത്തിൽ സദയുള്ള ദിവസങ്ങളിലെല്ലാം ആ തുണിഞ്ചേ അടുക്കൽ ഭഗവാനെന്നു സകലിച്ച് ഒരില വച്ചു സകല വിഭവങ്ങളും വിളന്തുക പതിവാകുകയും വൈക്കത്തുപ്രഥമിക്കു വടക്കേചുറ്റിലിരുന്ന് ഉള്ളൂ കഴിക്കുക വളരെ മുഖ്യമായിട്ടുള്ളതാണെന്ന് ബോഹമൺക്ക് ഒരു വിശ്വാസം ജനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇപ്രകാരം തനെ വിലാമംഗലത്തു സ്വാമിയാർ സ്വാമിദർശനത്തിനായി ഒരുംസാവകാലത്ത് അവലപ്പുഴേച്ചല്ലുകയുണ്ടായി. അവിടെയും സ്വാമിയാർ അപലത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഭഗവാൻ ശ്രീകോവിലിനകത്തില്ലായിരുന്നു. സ്വാമിയാർ പ്രദക്ഷിണമായി ചെന്നപ്പോൾ ഭഗവാൻ ഒരു പട്ടരുടെ വേഷമായിട്ടു നാടകശാലയിൽ മാരാരുടെ സദയക്കു വിളനിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതായി കണ്ണു. ഉടനെ സ്വാമിയാർ അവിടെചുന്നു വന്നിച്ചിട്ട്, "ഇവിടെ വയ്ക്കാനും വിളന്താനുമൊക്കെ ധാരാളമാളുകളുണ്ടോ. പിനെ അവിടുന്നുകൂടി ഇങ്ങനെ കഷ്ടപ്പെടുന്നതെന്നിനാണ്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭഗവാൻ "ഇവർ (മാരാരു) നമ്മുടെ ഉത്സവം ഭംഗിയാക്കാനായിട്ടു വളരെ അഭ്യാനം ചെയ്യുന്നവാരാണ്. ഇവർക്കു തുപ്പതിയാകും വണ്ണം ഭക്ഷണംകൊടുക്കുകയെന്നത് നമുക്കു വളരെ സന്തോഷകരമായിട്ടുള്ളതാണ്. ആണ്ടുതോറും ഇവരുടെ സദയക്കു വിളന്തുവാൻ നാാകുടെ വരിക പതിവുണ്ട്" എന്നരുളിച്ചെയ്തു. അന്നു മുതൽക്കാണ് അപലപ്പുഴയുംവത്തിൽ നാടകശാലയിൽ മാരാരാരുടെ സദയക്ക് ഇതു

ഹൈതിഹ്യമാല

പ്രാധാന്യം സിദ്ധിച്ചത്. മാരായാരുടെ സദ്യസമയത്ത് ഭഗവാൻ അവിടെ എഴുന്നള്ളുന്നുണ്ടെന്നുതനെന്നയാണ് ഇപ്പോഴുമുള്ള വിശ്വാസം.

ഇങ്ങനെ വില്യമംഗലത്ത് സ്വാമിയാരെ സംബന്ധിച്ച് അനേകം കമകളുണ്ട്. തിരുവന്തപുരം തിരുവാർപ്പ് മുതലായ ക്ഷേത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണം തന്നെ വില്യമംഗലത്ത് സ്വാമിയാരാണെന്ന് അവിടങ്ങളിലെ സ്ഥലപുരാണങ്ങൾകൊണ്ട് പ്രസിദ്ധമാണെല്ലാ. ചേർത്തല കാർത്ത്യാധനിയും വില്യമംഗലത്തു സ്വാമിയാരുടെ പ്രതിഷ്ഠാനെന്നും കേട്ടിരിക്കുന്നത്. ഒരിക്കൽ സ്വാമിയാർ എവിടെയോ പോകുന്നതിനായി കരമാർഗ്ഗം ചേർത്തലവഴി പുറപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ പോകുന്നേഡി അവിടെ ഒരു വനപ്രദേശത്ത് ഏഴു കന്ധകമാർ കുളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. ഈ കന്ധകമാരെ കണ്ടപ്പോൾത്തനെ ഇവർ കേവലം മാനുഷികളല്ലെന്നും ദിവ്യസ്തീകളാണെന്നും തോന്നുകയാൽ സ്വാമിയാർ അടുത്തുചെന്നു. ഉടനെ അവർ ഏഴുപേരും അവിടെ നിന്ന് ഓടിത്തുടങ്ങി. സ്വാമിയാരും പിന്നാലെ ഓടി. കന്ധകമാർ ഏഴുപേരും ഓടിച്ചേന്ന് ഓരോകുളത്തിൽ ചാടി. സ്വാമിയാരും പിന്നാലെ ചാടി. ഓരോരുത്തരെ പിടിച്ച് ഓരോ സ്ഥലത്തിരുത്തി. ഒടുക്കം ഏഴാമത്തെ കന്ധക ചാടിയത് ഒരു ചേറുള്ള കുളത്തിലായിരുന്നതിനാൽ ആ കന്ധകയുടെ തലയിലെക്കെ ചേറായി. ആ കന്ധകയെ സ്വാമിയാർ പിടിച്ചിട്ടു ചെല്ലാതെ കുറെ ബലംപിടിച്ചു നിന്നു. ഒടുക്കം സ്വാമിയാർ "എടി ചേറിൽത്തലയായോണേ! പു.....ടി ഇവിടെ ഇരിക്ക്" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ കന്ധകയെയും പിടിച്ചുകേറ്റി അവിടെയിരുത്തി. ചേറിൽ തലയായതുകൊണ്ട് "ചേർത്തല ഭഗവതി" എന്ന് ആ ഭഗവതിക്കും "ചേർത്തല" എന്ന് ആ ദേശത്തിനും നാമം സിദ്ധിച്ചു. ഇങ്ങനെ വില്യമംഗലത്തു സ്വാമിയാരാൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ഏഴു ഭഗവതികൾ ഉണ്ടായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അതിൽ ഏഴാമതായി പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ദേവിയാണ് പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട സാക്ഷാൽ ചേർത്തല കാർത്ത്യാധനി. പ്രതിഷ്ഠാസമയത്ത് സ്വാമിയാർ പുംശലി (പു.....ടി) എന്ന അസഭ്യവാക്കു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പ്രതിഷ്ഠിച്ച തിനാലാണ് ഇന്നും ആ ദേവിക്ക് അസഭ്യങ്ങളായ പാട്ടുകളും ശകാര അള്ളുമൊക്കെ സന്ദേശകരങ്ങളായിരിക്കുന്നത്. ചേർത്തല പുരത്തിന്റെ പാട്ടുകൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണെല്ലാ.

ഹൈതിഹ്യമാല

ഇങ്ങനെ വില്ലമംഗലത്തു സ്ഥാമിയാരുടെ അത്ഭുതകർമ്മങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ച കമകളും വളരെയുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം വാസ്തവ തതിൽ നടന്നവയാണെങ്കിൽ ഈ കമകൾക്കെല്ലാം വിഷയിഭേദതനായ സ്ഥാമിയാർ ഓൾ തന്നെയെല്ലാണോ അനേകം വില്ലമംഗലത്തു സ്ഥാമിയാരമാരുടെയിരുന്നു എന്നോ അമവാ ഓൾ തന്നെ ആയിരുന്നു എങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം ഒരു മനുഷ്യായുഷ്കാലത്തിൽ വളരെ കൂടുതലായിരുന്നു എന്നോ വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ, തിരുവനന്തപുരം, തിരുവാർപ്പ്, ഏറ്റുമാനുർ, ചേർത്തല മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലായി അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതിനു കാരണഭൂതൻ ഈ ഒരു സ്ഥാമിയാർ ആയിരിക്കണമെങ്കിൽ ഈ ക്ഷേത്രങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടായ കാലങ്ങൾക്ക് ഏറിയാൽ ഒരു നൃനു കൊല്ലുത്തിലഡിക്കം അന്തരം വരാൻ പാടില്ലേണ്ടും. അപ്രകാരം തന്നെ തുഞ്ചെത്തശുത്തച്ഛൻ, തലക്കുളത്തുർ ഭട്ടിരി മുതലായ അനേകം മഹാമാരുടെ കാലത്തെല്ലാം വില്ലമംഗലത്തു സ്ഥാമിയാരും ഉണ്ടായിരുന്ന തായി അനേകം കമകളുണ്ട്. ഇവയും വാസ്തവമായിരിക്കണമെങ്കിൽ ഈ മഹാമാരുടെ ജീവിതകാലവും ഏകദേശം ഒന്നായിരിക്കണമെല്ലാം. ചരിത്രപ്രകാരം കാലങ്ങൾക്കു വളരെ അതരമുള്ളതായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഇതിന്റെ വാസ്തവം അറിവുള്ളവർ വല്ല പത്രം മുമ്പേനയും പ്രസ്താവിച്ചാൽ കൊള്ളാം.

9. കാക്കയേറി ഭട്ടിരി

കോഴിക്കോട്ടു (മാനവിക്രമൻ) ശക്തൻതമ്പുരാൻ്റെ കാലത്തു വേദശാസ്ത്രപുരാണത്തെ അഞ്ചായ മഹാബാഹമണ്ണരുടെ ഒരു യോഗം ആണ്ടിലൊരിക്കൽ അവിടെ കൂടണമെന്ന ഒരേർപ്പാടുണ്ടായിരുന്നു. ആ യോഗം കോഴിക്കോട്ടു തജ്ജിയിൽ കേൾത്തിലാണ് കൂടുക പതിവ്. ബാഹമണർ അവിടെ കൂടിയാൽ വേദം, ശാസ്ത്രം, പുരാണം മുതലായവയെക്കുറിച്ച് വാദം നടത്തുകയും വാദത്തിൽ ജയിക്കുന്നവർക്കു സംഭാവനയായി ഓരോ പണക്കിഴി തമ്പുരാൻ കൊടുക്കുകയും പതിവായിരുന്നു. വേദശാസ്ത്രപുരാണങ്ങളുടെ ഓരോ ഭാഗങ്ങളെ വേർത്തിച്ച് നൃറ്റടക്കിട്ടു വിജേജിച്ച് അവയിൽ ഓരോ ഭാഗങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം വാദവും അവയ്ക്കെല്ലാം ഓരോ പണക്കിഴിയുമാണ് പതിവ്. അതുകൂടാതെ നൃറ്റാവതാമത് വയോധികമാർക്ക് ഒരു കിഴി വിശ്വേഷിച്ചും പതിവുണ്ട്.

ഈങ്ങനെ കുറഞ്ഞതാരു കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മലയാളബാഹമണ്ണരിൽ എല്ലാ വേദങ്ങളും എല്ലാ ശാസ്ത്രങ്ങളും അറിയാവുന്ന യോഗ്യമാർക്കു കുറഞ്ഞതുടങ്ങുകയും തമ്പുരാൻ്റെ ഈ ഏർപ്പാട് പരദേശങ്ങളിലും പ്രസിദ്ധമാവുകയാൽ പരദേശങ്ങളിൽ നിന്നു യോഗ്യമാരായ ബാഹമണ്ണരിൽ ഈ യോഗത്തിൽ കൂടുന്നതിനായി ഇങ്ങോട്ടു വന്നുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ മലയാളബാഹമണ്ണരും പരദേശ ബാഹമണ്ണരുംകൂടി ആ നൃറ്റാവതുകിഴിയും കുറച്ചുകാലതേതക്കു വാങ്ങി വന്നു. പിന്നെയും കുറച്ചുകാലംകൂടി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വാദത്തിൽ ജയിച്ചു കിഴി വാങ്ങാൻ തക്ക യോഗ്യതയുള്ളവർ മലയാളബാഹമണ്ണരിൽ ആരുമില്ലാതെയായി.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് സർവജനനായി, വാഗീശനായി, കവികുലശിഖാമണിയായി "ഉദ്ദിഷ്ട" എന്ന നാമത്തോടുകൂടിയ ഒരു ശാസ്ത്രിബാഹമണ്ണൻ ഈ സദയിൽ ചെന്നു വാദം നടത്താനായി പരദേശത്തുനിന്നു വന്നു. അദ്ദേഹം വളരെ അറിവുള്ള ആളായിരുന്നു. എങ്കിലും അത്യുന്നം ഗർഭിഷ്ഠനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കേരളദേശതേതക്കു കടന്നുവന്നതുതന്നെ

രേതിഹ്യമാല

"പലായയും പലായയും രേ രേ ദുഷ്കവികുഞ്ജരാഃ
വേദാന്തവനസ്വാരീ ഹ്യായാത്യുദ്ധണ്യകേസരീ"

എന്നാരു ഫ്രോകം ചൊല്ലിക്കൊണ്ടാണ്. ഇതിന്റെ അർത്ഥം "അല്ലയോ അല്ലയോ ദുഷ്കവികളാകുന്ന ആനകളേ! നിങ്ങൾ ഓടിക്കൊൾവിൻ, ഓടിക്കൊൾവിൻ; എന്തെന്നാൽ വേദാന്തമാകുന്ന വനത്തിൽ സമ്പരിക്കുന്ന ഉദ്ധണ്യനാകുന്ന സിംഹം ഇതാ വരുന്നു" എന്നാകുന്നു. ഇദ്ദേഹം സദയിൽ വന്നു സകല വിഷയങ്ങളിലും വാദിച്ചു. മലയാളികളും പരദേശികളുമായ സകല യോഗ്യമാരെയും ജയിച്ചു. കിഴിക്കളേല്ലാം വാങ്ങി. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇപ്രകാരമുള്ള യോഗ്യത കണ്ണപ്പോൾ ശക്തൻ തന്മുരാന് വളരെ ബഹുമാനം തോന്നുകയാൽ ശാസ്ത്രികളെ തന്റെ കുടെത്തെനെ സ്ഥിരമായി താമസിപ്പിച്ചു. ആംഭുതോരും ശാസ്ത്രികൾ എല്ലാവരെയും ജയിച്ചു കിഴിക്കളേല്ലാം വാങ്ങിയും വന്നു.

ഇങ്ങനെന്നയായപ്പോൾ മലയാളബാഹമണർക്കെല്ലാം വളരെ ലജ്ജയും വ്യസനവുമായിത്തീർന്നു. തങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ യോഗ്യമാരില്ലാതെയായി ട്രാംപ്ലോ പരദേശത്തുനിന്ന് ഒരാൾ വന്ന് ഇരു രാജസംഭാവനകളേല്ലാം വാങ്ങുകയും ഏറ്റവും ബഹുമതിയോടുകൂടി രാജസന്നിധിയിൽ താമസിക്കുകയും ചെയ്വാനിടയായത് എന്നു വിചാരിച്ച് ഇതിലേക്ക് ഒരു നിവൃത്തിമാർഗം ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിക്കുന്നതിനായി മലയാള ബാഹമണരിൽ പ്രധാനമാരായിട്ടുള്ളവരെല്ലാംകൂടി ഗുരുവായുർക്കേഷ്ടത തിൽ കൂടി. പിന്നെ അവർ എല്ലാവരുംകൂടി അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ, ഉദ്ധണ്യശാസ്ത്രികളെ ജയിക്കാൻ തക്ക യോഗ്യതയുള്ള ഒരാൾ ഉണ്ടാകുന്നതിന് ഒരു മാർഗം ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു. അന്നു കാക്കഘോരി ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലത് ഒരു തിരഞ്ഞെടുത്തിനു ശർഭങ്കരയുള്ള വിവരം അറിഞ്ഞ് അവർ എല്ലാവരുംകൂടി ഒരു ദിവ്യമന്ത്രം (ബാല)കൊണ്ടു വെണ്ണ ജപിച്ച് ആ അന്തർജനം പ്രസവിക്കുന്നതുവരെ ദിവസം തോറും കോടുക്കുകയും സങ്കടനിവൃത്തിക്കായി ഗുരുവായുരപ്പുനെ പ്രാർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ മന്ത്രശക്തിയോടും ഇരുശരാനുഗ്രഹത്തോടും കൂടി ആ അന്തർജനം പ്രസവിച്ച് ഒരു പുരുഷപ്രജയുണ്ടായി. ആ ശിശുവാൺ കാക്കഘോരി ഭട്ടിരിയെന്നു ലോകപ്രസിദ്ധമായ നാമധേയ തിനു വിഷയമായിത്തീർന്നതെന്നുള്ളത് വിശ്രഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലെല്ലാം

രൈതിഹ്യമാല

കാക്കഫേരി ഭട്ടിരി ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അത്യന്തം ബുദ്ധിമാനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു മുന്നു വയസ്സായപ്പോൾ അച്ചുൻ മരിച്ചു. പിന്നെ ഒരു സംവത്സരം ദീക്ഷ വേണമല്ലോ. ദീക്ഷക്കാലത്തു ബലിയിട്ടു പിണ്ണം കൊണ്ടുവന്നുവച്ചു കൈകൈകാട്ടുന്നോൾ പിണ്ണം കൊതതിത്തിനാനായി വരുന്ന കാക്കക്കളെ കണ്ണാൽ തലേദിവസം വനിരുന്നവയെയും അല്ലാത്തവയെയും പ്രത്യേകം ചുണ്ണിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് ആ ശ്രാഹണ ശിശു തന്റെ അമ്മയോടു പറയുക പതിവായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു "കാക്കഫേരി" എന്ന പേരു സിദ്ധിച്ചതുതന്നെ ഇതു നിമിത്തമാണ്. അതിനുമുമ്പ് ഇല്ലപ്പേരു വേരെ ഏതാണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ കണ്ണകാക്കയെ വീണ്ടും കണ്ണാൽ അറിയാൻ സാധാരണ മനുഷ്യർക്കു കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ. ഈ ശിശുവിന് അതു സുകരമായിരുന്നതു കൊണ്ടുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിയുടെ സുക്ഷ്മത എത്രമാത്രമായിരുന്നു എന്നു സ്വപ്നമാകുന്നു.

ശ്രാഹണർക്ക് സാധാരണയായി ഉപനയനത്തിന്റെ കാലം എട്ടാം വയസ്സിലെന്നാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. "എട്ടാണ്ടിലുപനീതിക്കു വിപ്രാണാ മുതമം പുന്ന്" എന്നു ശാസ്ത്രവ്യമുണ്ട്. ഉപനയനം കഴിത്താൽ നിയു കർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കും മറ്റൊള്ളിലും മന്ത്രങ്ങൾ പരിക്കുകയും വേദാധ്യയനം ചെയ്യുകയും വേണ്ടതാകയാൽ അതിനു തക്കപ്പോയം കൂടി വരണ്മല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചായിരിക്കാം അങ്ങനെ വെച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ കൂശാഗ്രബുദ്ധിയായിരുന്ന കാക്കഫേരി ഭട്ടിരിയെ മുന്നാം വയസ്സിൽ എഴുതത്തിനിരുത്തുകയും അഞ്ചു വയസ്സിൽ ഉപനയിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന് അതാതു കാലത്തു പഠിക്കേണ്ടതിനെ പഠിക്കാൻ യാതൊരു പ്രയാസവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാല്യകാലത്തിലെ ബുദ്ധിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തിന്റെയും ശക്തിയുടെയും വക്തവ്യം ദേഹത്തു ലക്ഷ്യമായി ഒരു സംഗതികൂടി പറയാം.

കാക്കഫേരി ഭട്ടിരിയുടെ ബാല്യംമുതൽത്തന്നെ അവിടെ അടുക്കലുള്ള മുക്കറ്റത്തു (മുക്കുതല) ഭഗവതിക്ഷേത്രത്തിൽ ദിവസം തോറും തൊഴീക്കാൻ കൊണ്ടുപോവുക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ആ പതിവിൻപ്രകാരം ഒരുദിവസം ഒരു ഭൂത്യനോടുകൂടി പോയി തൊഴുതു തിരിച്ചു വരുന്നോൾ വഴിയിൽവെച്ച് ആരോ "എവിടെ പോയിരുന്നു" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ അഞ്ചു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ഈ ഉള്ളി

രഹ്യമാല

"ഞാൻ ഭഗവതിയെ തൊഴാൻ പോയിരുന്നു" എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ മറ്റൊരു "എനിക്കു ഭഗവതി എന്തു പറഞ്ഞു" എന്നു വീണ്ടും ചോദിച്ചു. ഉടനെ ഉള്ളി,

"യോഗിമാർ സതതം പൊതുനും തുസ്വത്തെത്തള്ളയാരഹോ!
നാഴിയിൽപ്പാതിയാടിലെ പലാകാശേന വാ ന വാ"

എന്നാരു ശ്രോകം ചൊല്ലി. ശ്രോകത്തിന്റെ അർമം മനസ്സിലാക്കാതെ ചോദ്യക്കാരൻ വിഷമിച്ചു. പിനെ അതിന്റെ അർമം ആ ഉള്ളി തന്നെ താഴെപ്പറയും പ്രകാരം പറഞ്ഞു. യോഗിമാർ സതതം (എല്ലായ്പോഴും) പൊതുനുതു മുക്ക് (യോഗികൾ എല്ലായ്പോഴും മുക്കു പിടിച്ച് ജപിച്ചുകൊണ്ടാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത്). തുസ്വത്തെ (അറ്റത്തെ) തള്ളയാർ (ഭഗവതി) എല്ലാം കൂടി മുക്കറ്റതു ഭഗവതി എന്നർത്ഥമം. നാഴിയിൽ പാതി (ഉരി) ആടിലെ (ആടിയിലും) ഉരിയാടിയിലും. പല (ബഹു) ആകാശേന (മാനേന) ആകാശത്തെ മാനം എന്നും പരയാറുണ്ടല്ലോ. ബഹുമാനം കൊണ്ടോ അല്ലയോ, ഏതായാലും മിണ്ടിയിലും എന്നു താത്പര്യം. ഈ അർത്ഥം കേടപ്പോൾ ചോദ്യക്കാരൻ ആ ഉള്ളി സാമാന്യനല്ല എന്നു പറഞ്ഞു പോവുകയും ചെയ്തു.

കാക്കശ്രേരി ഭട്ടിരിയുടെ സമാവർത്തനം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം സർവജനനും നല്ല വാശ്മിയും യുക്തിമാനു മായിത്തീർന്നു. അതിനാൽ ശക്തൻതസ്വരാന്തേ ബൈഹസമാജത്തിൽ ഉദ്ദിഷ്ടാസ്ത്രികളുമായി വാദിക്കുന്നതിനു പോകണമെന്നു മലയാള ബൈഹസരല്ലാംകൂടി അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു. അങ്ങനെതന്നെ ചെയ്യാമെന്ന് അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. സഭ കൂടുന്ന ദിവസം തളിയിൽ ക്ഷേത്രത്തിലെത്തി. ഉദ്ദിഷ്ടാസ്ത്രികളുടെ ഭാഗം വാദിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി ഒരു തത്തക്കിളിയുണ്ട്. ശാസ്ത്രികൾ വാദത്തിനുപോകുന്നോൾ ആ കിളിയെ കൂടെ കൊണ്ടു പോകും. അങ്ങനെയാണ് പതിവ്. കാക്കശ്രേരി ഭട്ടിരി ആ വിവരം അറിഞ്ഞ തണ്ടേ ഭൂത്യനെക്കാണ്ട് ഒരു പുച്ചയെ കൂടെ എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പോയിരുന്നു. ഭൂത്യനെ ക്ഷേത്രത്തിനു പുറത്തു നിർത്തീടു ഭട്ടിരി അക്കത്തു കടന്നുചെന്നു. അപ്പോൾ ശക്തൻതസ്വരാനും ഉദ്ദിഷ്ടാസ്ത്രി കളും മറ്റ് അനേകം യോഗ്യമാരും അവിടെ കൂടിയിരുന്നു.

തവുരാൻ ഭട്ടിരിയെ കണ്ണിട്ട് (അന്ന് അദ്ദേഹം ബഹമചാരിയായിരുന്നതിനാൽ) ഉള്ളി എന്തിനാണ് വന്നത്; വാദത്തിൽ ചേരാനാണോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. "അതേ" എന്ന് അദ്ദേഹം ഉത്തരം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ശാസ്ത്രി "ആകാരോ ഹ്രസ്വഃ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഭട്ടിരി "നഹി നഹ്യാകാരോ ദീർഘഃ ആകാരോ ഹ്രസ്വഃ" എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു. ശാസ്ത്രികൾ ഭട്ടിരിയെ കണ്ണിട്ട് അദ്ദേഹം കൂട്ടിയായിരുന്ന തിനാൽ ആകാരം (ശരീരം) ഹ്രസ്വം (നീളം കുറഞ്ഞത്) മുണ്ടൻ ആയിരിക്കുന്നു എന്നാണ് പറഞ്ഞത്. അതിനു ഭട്ടിരി ആകാരം "ആ" എന്നുള്ള അക്ഷരമെന്ന് അർമ്മമാക്കി ഉത്തരം പറഞ്ഞു. ഈ യുക്തിയിൽ ശാസ്ത്രികൾ മടങ്ങി ലജ്ജിച്ചു പോയി. ഉടനെ എല്ലാവരുമിരുന്നു വാദം ആരംഭിക്കാരായപ്പോൾ ശാസ്ത്രികൾ തന്റെ കിളിയെ എടുത്തു മുമ്പിൽ വെച്ചു. ഉടനെ ഭട്ടിരി തന്റെ പുച്ചയെയും കൊണ്ടുവന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലും വച്ചു. പുച്ചയെ കണ്ടപ്പോഴേക്കും കിളി ഭയപ്പെട്ടു നിറുബ്ധയായിരുന്നു. പിനെ ശാസ്ത്രിതനെ വാദം തുടങ്ങി. ശാസ്ത്രികൾ പറഞ്ഞ പുറവപക്ഷരത്തെ എല്ലാം ഭട്ടിരി വണ്ണിച്ചു. ശാസ്ത്രികൾ എന്നു പറഞ്ഞുവോ അതെല്ലാം ഭട്ടിരി അബദ്ധമാണെന്ന് പറയുകയും യുക്തികൾ കൊണ്ട് സർവവ്വം സാധിക്കയും ചെയ്തു. ഒന്നുകൊണ്ടും ശാസ്ത്രി വിചാരിച്ചാൽ ഭട്ടിരിയെ ജയിക്കാൻ കഴികയില്ലെന്നു തീർച്ചയായപ്പോൾ തവുരാൻ "ഈനി അധികം വാദിക്കണമെന്നില്ല. രഖ്യവംശം കാത്യത്തിലെ ആദ്യത്തെ ശ്രോകത്തിന് അധികം അർമ്മം പറയുന്നത് നിങ്ങളിലാരോ അവർ ജയിച്ചു എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയെങ്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ശാസ്ത്രികൾ ആ ശ്രോകത്തിന് അർമ്മം പറയുന്നതു പോലെ മറ്റാരും പറയുകയില്ലെന്ന് തവുരാൻ വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നതു കൊണ്ടും മഹായോഗ്യനായ അദ്ദേഹത്തെ അശ്രേഷം മടക്കി എന്നു വരുന്നതു കഷ്ണമാണെല്ലാം എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടുമാണ് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞത്. ഉടനെ തവുരാൻ പറഞ്ഞതിനെ രണ്ടുപേരും സമ്മതിച്ചു. ശാസ്ത്രികൾ അർമ്മം പറയാനും തുടങ്ങി. ശാസ്ത്രികൾ ആ ശ്രോകത്തിനു നാലു വിധം അർമ്മം പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടപ്പോൾ ഇതിലധികം ഈനി ആരും പറയുകയില്ലെന്നും കിഴിയെല്ലാം ശാസ്ത്രികൾക്കായിപ്പോയി എന്നും സഭയിലുണ്ടായിരുന്ന സകല യോഗ്യമാരും തവുരാനും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഭട്ടിരി ആ ശ്രോകത്തിന് ശാസ്ത്രികൾ പറഞ്ഞതിലധികം വ്യക്തമായും പുർണ്ണമായും അഴീഷ്ണമായും എടുമ്പം പറഞ്ഞു. ഉടനെ ശാസ്ത്രികൾ

രേതിഹ്യമാല

മടങ്ങിയെന്നു സ്വയമേവ സമ്മതിച്ചു. കിഴി നൃറ്റകും ഭട്ടിരിതനെ വാങ്ങുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ശാസ്ത്രികൾ "വയോവ്യുദമാർക്കുള്ള ആ കിഴിക്ക് അർഹത എനിക്കാണുള്ളത്. ഈ ഖാദി കൂടീടുള്ളതിൽ എന്നൊളം വയോവ്യുദമായിട്ട് ആരുമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടൻ ഭട്ടിരി "വയസ്സു കൂടുതലാണ് നോക്കുന്നതെങ്കിൽ ആ കിഴിക്ക് അർഹത എൻ്റെ ഭൂത്യനാണ്. അവൻ എൻ്റെത്തെല്ലാവയസ്സു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വിദ്യാ വ്യുദത എന്നൊളം മറ്റാർക്കുമില്ലെന്നു നിങ്ങൾ എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തുവല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഏതിനു വളരെ പറയുന്നു, യുക്തികൊണ്ടും ഭട്ടിരിയെ ജയിക്കാൻ ആരുമില്ലാതെയായതു കൊണ്ട് ഒടുക്കം നൃറ്റാസതാമത്തെ കിഴിയും അദ്ദേഹം തന്നെ വാങ്ങി എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. ഉദ്ദേശ്യശാസ്ത്രികൾ മുതലായ പരദേശബന്ധന രെല്ലാം ലജ്ജയോടും മലയാളബന്ധനരെല്ലാം സന്തോഷത്തോടും കൂടി പിരിയുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെയും പല സ്ഥലത്തുവച്ചും പല സംഗതിവശാലും ശാസ്ത്രികളും ഭട്ടിരിയുമായി വളരെ വാദങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഓനിലും ഭട്ടിരി മടങ്ങിട്ടില്ല. അവർ തമ്മിൽ നടത്തിയതായി കേട്ടിടുള്ള മിക്ക വാദങ്ങളിലും കുറേയേറ്റ് അസഭ്യങ്ങൾകൂടി അന്തർഭവിച്ചിട്ടുള്ളതിനാലും വിസ്തരിച്ചെന്നതാലും അവരെ ഖാദി പ്രത്യേകമെടുത്തു വിവരിക്കുന്നില്ല.

ഭട്ടിരി കിഴി വാങ്ങിത്തുടങ്ങിയതിൽപ്പിനെ ആണ്ടുതോറും എല്ലാം അദ്ദേഹംതന്നെ വാങ്ങിവന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ജയിക്കുന്നതിനു മലയാളത്തും പരദേശത്തും ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഭട്ടിരിയുടെ ബുദ്ധിയുടെയും അഥാനത്തിന്റെയും ശക്തി വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ പുരുഷപ്രായ മായപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം കേവലം ഒരൈവതിയായിത്തീർന്നു. സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം അദ്ദേഹം ഇല്ലത്തു സ്ഥിരമായി താമസിക്കുകയില്ല. സർവം ബൈഹമയം എന്നുള്ള ബുദ്ധിയോടുകൂടി പല ദേശങ്ങളിലും സമ്പരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം പരദേശത്ത് എവിടെയോ ഒരു സത്രത്തിൽ ഇരിക്കുന്നോൾ അവിടെ പല ദേശക്കാരും ജാതിക്കാരുമായ അനേകം വഴിപോകൾ വന്നുകൂടി. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇവ പാനമന്നാർ തമ്മിൽ ഒരിക്കലശല്യംണായി. പരസ്പരം വളരെ അസഭ്യം പറയുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ അവരിൽ ഒരു കൂടുക്കാർ ഓടിപ്പോയി സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥമാരോടു പറഞ്ഞു. ഉദ്യോഗസ്ഥമാർ ശേഖരിക്കാരെ

വിട്ട് എല്ലാവരയും പിടിപ്പിച്ചു വരുത്തി. അപ്പോൾ രണ്ടുകൂട്ടക്കാരും അവരവരുടെ സങ്കങ്ങളെ ബോധിപ്പിക്കുകയും താനാങ്ങൾ നിർദ്ദോഷികളാണെന്നു വാദിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ "നിങ്ങൾക്കു ദുക്കംസാക്ഷികളുണ്ടോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ ഈ രണ്ടുകൂട്ടക്കാരും "ആ സത്രത്തിൽ ഒരു മലയാളി ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഇതെല്ലാം കണ്ടും കേട്ടും അറിഞ്ഞിട്ടുള്ള ആളാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഭട്ടിരിഡയയും പിടിച്ചുവരുത്തി ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "എനിക്കവരുടെ ഭാഷ അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിനാൽ അവിർ പറഞ്ഞതിന്റെ അർമാ മനസ്സിലായില്ല. ഏകിലും അവർ തമിൽ പറഞ്ഞ വാക്കുകളൊക്കെ ഞാൻ പറയാം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് ആ രണ്ടു ഭാഗക്കാരും പരസ്പരം പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ എല്ലാം അദ്ദേഹം അവിടെ പറഞ്ഞു. കർണ്ണാടകം, തെലുങ്ക്, മഹാരാഷ്ട്രം, ഹിന്ദുസ്ഥാനി, തമിഴ് മുതലായി ഭട്ടിരിക്കരിഞ്ഞുകൂടാതെവയായ അനേകം ഭാഷകളിൽ അനേകംപേരുകൂടി ഒരു ലഹരിയിൽവച്ചു നടന്ന സംഭാഷണം മുഴുവനും ധമാക്രമം കേടുയിച്ചു മറ്റാരു സ്ഥലത്തു ഒരക്കരംപോലും തെറ്റാരെ പറഞ്ഞു എന്നുള്ളതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധാരണാശക്തി എത്രമാത്രമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് ഒരു ലക്ഷ്യമാണ്.

ഭട്ടിരിക്ക് തീണ്ടലെന്നും തൊടീലെന്നും മറ്റൊരു അജ്ഞാനങ്ങളാനുമില്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആർ ചോറു കൊടുത്താലും ഉള്ളും. ക്ഷേത്രങ്ങളിലും ബോഹമണാലയങ്ങളിലുമെല്ലാം കേരുകയും എല്ലാവരയും തൊടുകയും എല്ലാം ചെയ്യും. കുളി സുവത്തിനും ശരീരത്തിലെ അഴുക്കു പോകുന്നതിനുമെന്നല്ലാതെ ശുഖിക്കായിട്ടാണെന്നുള്ള വിചാരം പോലും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇങ്ങനെയായിത്തീർന്നപ്പോഴുക്കും മലയാള ബോഹമണർക്കാക്കെ വലിയ വിഷയമായി തീർന്നു. "ശുഖിശുഖിവിചാരം കൂടാതെയും മലയാളത്തിലെ ആചാരങ്ങളെ ഒന്നും കൈകൈളിളാതെയും തൊട്ടുതിനു നടക്കുന്ന ഇള്ളാളെ നമ്മുടെ ഇല്ലങ്ങളിലും ക്ഷേത്രങ്ങളിലും കേറ്റിക്കുടാ" എന്നൊക്കെ ഭട്ടിരി അടുക്കൽ ഇല്ലാത്തപ്പോൾ എല്ലാവരും വിചാരിക്കയും പറയുകയുമൊക്കെ ചെയ്യും. ഏകിലും ഭട്ടിരി വന്നുകേരു ബോൾ വിരോധിക്കാൻ ആർക്കും ദയവുമുണ്ടാകാറുമില്ല. ആരെല്ലാം എന്തെല്ലാം പറഞ്ഞാലും ശാസ്ത്രം കൊണ്ടും യുക്തികൊണ്ടും ഭട്ടിരി അവരെ മടക്കുമെന്നും ഭട്ടിരിക്കു ഭേദ്യുണ്ടെന്നു സാധിക്കാൻ ആരു

രഹ്യത്വമാല

വിചാരിച്ചാലും കഴികയില്ലെന്നും എല്ലാവർക്കും നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്ന തിനാൽ നേരിട്ട് ആരും ഒന്നും അദ്ദേഹത്തോടു പറയാറുമില്ല.

ആബ്ദിത്തോറും പതിവുള്ള സഭാസമ്മേളനത്തിനായി ഒരിക്കൽ ശക്തൻതന്നും യോഗ്യമാരായ അനേകം ബോഹമൺരുംകൂടി തള്ളിയിൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ കൂടിയിരുന്നപ്പോൾ പതിവുപോലെ ഭട്ടിരിയും അവിടെ യെത്തി. ഭട്ടിരി കിഴിയെല്ലാം വാങ്ങി ധാത്രയായപ്പോൾ ബോഹമൺരുമായി,

ബോഹമൺ: ആപദി കിം കരണിയം?

ഭട്ടിരി: സ്മരണിയം ചരണയുഗളുമംബാധാ:

ബോഹമൺ: തൽ സ്മരണം കിം കുരുതേ?

ഭട്ടിരി: ബോഹമാദിനപി ച കികരീകുരുതേ

എന്നു ഫ്രോക്കരുപേണ ചോദ്യോത്തരമായിട്ട് ഒരു സംഭാഷണമുണ്ടായി. ഭട്ടിരിയുടെ സന്ധർക്കം അവർക്കൊരു ആപത്തായിത്തീർന്നിരുന്നതുകൊണ്ടുമാണ് ബോഹമൺ അങ്ങനെ ചോദിച്ചത്. "ആപത്തിൽ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്?" എന്നാണ് ബോഹമാദിനപി ചോദ്യത്തിന്റെ അർമ്മം. "ദേവിയുടെ പാദങ്ങളെ സ്മരിക്കണം". "ആ പാദങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്മരണം എന്തിനെ ചെയ്യും" എന്നു പിന്നതെ ചോദ്യം. "അത് ബോഹമാവുമുതലായവരെക്കുറിയും ഭൂത്യമാരാക്കി ചെയ്യും" എന്നു ഭട്ടിരിയുടെ പിന്നതെ ഉത്തരം. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞ് എല്ലാവരും പിരിയുകയും ചെയ്തു.

പിറ്റെഡിവസം തന്നെ ബോഹമൺ എല്ലാവരുംകൂടി പത്രമിട്ടു വിളക്കുംവച്ചു ഭഗവതിയെ പുജിക്കുകയും പലവിധത്തിലുള്ള മന്ത്രങ്ങളെ ക്കൊണ്ടും പുഷ്പാഞ്ജലി ചെയ്കയും ആപനിവൃത്തിക്കായി പ്രാർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു തുടങ്ങി. അങ്ങനെ നാല്പത്തു ദിവസത്തെ ഭഗവദ്സേവകഫിഞ്ഞു നാല്പത്തൊന്നാം ദിവസം ഭട്ടിരി അവിടെചെന്നു പുറിതു നിന്നുംകൊണ്ട് കൂടിക്കാൻ കുറച്ചു വെള്ളം വേണമെന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഓരാൾ ഒരു പാത്രത്തിൽ കുറെ വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്തു. ഭട്ടിരി അതെടുത്തു കൂടിച്ചു പാത്രം കമ്ഫ്റ്റത്തിവച്ചിട്ട് "എനിക്ക് ഭേദ്യുണ്ട്. അങ്ങാട്ടുങ്ങാം കേരുകയും നിങ്ങളെ ആരെയും തൊടുകയും ചെയ്യുന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞ് അവിടെ നിന്ന് പോവുകയും ചെയ്തു. അതിൽ

രഹ്യമാല

പിന്ന അദ്ദേഹത്തെ ആരും കണ്ടിട്ടില്ല. അതിനാൽ ഭക്തിരിയുടെ ചരമഗതി എവിടെവെച്ചായിരുന്നു എന്നും ഏതുകാലത്തായിരുന്നു എന്നും ആർക്കും നിശ്ചയമില്ല. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്തെക്കുറിച്ചു തക്കൊയ ലക്ഷ്യ മൊന്നും കാണുന്നില്ല. എങ്കിലും കൊല്ലുവർഷം അറുന്നുവിനും എഴുന്നുവിനും മദ്ദേശ ആശനനും ഉള്ളവിക്കുന്നു. ഈ ഭക്തിരിക്ക് സന്തതിയുണ്ടാകാൻ ഇടയാകാത്തതുകൊണ്ടും വേരെ പുരുഷമാർ ആ ഇല്ലത്ത് ഇല്ലാതെ തിരുന്നതുകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലം കഴിത്തതോടുകൂടി ആ ഇല്ലം അന്യംനിന്നും പോവുകയും ചെയ്തു.

10. മുട്ടി നമ്പുതി

വിക്കസനസതിയുടെ നടന്നരംഗമായ നാവിനാൽ അത്യന്തം കീർത്തിമാനായിരുന്ന ഈ ബോഹമണിൾ ഇല്ലം തിരുവിതാംകൂറിൽ പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ള വൈക്കത്തു ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപത്താകുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല, വൈക്കത്തു ക്ഷേത്രത്തിലെ സദ്യകളുടെ ദേഹാശംകകളുള്ള ഭാരവാഹിതവും ഇദ്ദേഹത്തിൽ ഇല്ലതെങ്കു കാരാൻമയായിട്ടുള്ള തുമാൺ. ഇപ്പോഴും വലിയ മടപ്പള്ളിയിൽ അടുപ്പിൽ തീയിട്ടുന്നതിനു മുട്ടി നമ്പുതി വന്നല്ലാതെ പാടില്ലെന്നാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ തറവാടിൽ ഉദ്ദേശം അപതുക്കാലിലും മുന്പുവരെ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു നമ്പുതിയെക്കുറിച്ചാണ് ഈവിടെ കുറഞ്ഞതാനു പറയാൻ പോകുന്നത്.

പ്രസിദ്ധനായ ഈ മുട്ടി നമ്പുതിക്ക് അനന്തസാധാരണമായ ഒരു വാഗ്വിലാസം സംഭവിക്കാനുണ്ടായ കാരണത്തെത്തെനെ ആദ്യമായി പറയാം. ഇദ്ദേഹം സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞ് ഉള്ളിനമ്പുതിയായി താമസിക്കുന്ന കാലത്ത് മുകാംബികയിൽ പോയി ഒരു മണ്ഡലജെനം കഴിക്കുന്നുണ്ടായി. അക്കാലത്ത് അവിടുതെ ദിവ്യമായിരിക്കുന്ന ത്രീമയുരം സേവിക്കാൻ സംഗതിയായതിനാലാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന് ഈ മാഹാത്മ്യം സിദ്ധിച്ചത്. മുകാംബികയിലെ ദിവ്യമായിരിക്കുന്ന ആ ത്രീമയുരം മലയാളികൾക്ക് അസുലഭമാണെന്ന് പ്രസിദ്ധമാണെല്ലാ. ആ ത്രീമയുരത്തിനുള്ള മാഹാത്മ്യമെന്താണെന്നുകൂടി പറയാം.

മുകാംബികയിൽ പതിവായി അത്താഴപൂജ കഴിഞ്ഞ് നടയടയ്ക്കാറാവുന്നോൾ ശർക്കര, കടലിപ്പിശം, തേൻ ഇങ്ങനെയുള്ള മധുരദവ്യങ്ങൾ ഒരു പാത്രത്തിലാക്കി ബിംബത്തിൽ മുൻഭാഗത്തു വച്ചിട്ടാണ് നടയടയ്ക്കുന്നത്. ദിവസംതോറും രാത്രികാലങ്ങളിൽ ദേവമാർ അവിടെ വന്ന് ദേവിയെ പൂജിക്കു പതിവുള്ളതിനാൽ ആ ത്രീമയുരനേദ്യം കഴിക്കുന്നതും ദേവമാർ തന്നെയാണ് പതിവ്. അതിനാലാണ് ആ ത്രീമയുരത്തിന് അസാധാരണമായ ദിവ്യതമുള്ളത്. അതു സേവിക്കുന്ന മലയാളികൾക്ക് അന്യാദ്യുശമായ വാണിജിലാസമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു കൊണ്ട് പരദേശികൾ ഇവരോടുള്ള അസുര നിമിത്തം ആർക്കും കൊടുക്കാതെ അത് അവിടെ ഒരു അഗാധമായ കിണറ്റിൽ ഇടുകളിയുകയാണ് പതിവ്. ദിവസംതോറും രാവിലെ നടത്തുറക്കുന്നോൾ, തലേന്നാൾ രാത്രിയിൽ ദേവമാരാൽ ആരാധിക്കപ്പെട്ട

രഹ്യിഹ്യമാല

പാരിജാതാദി ദിവ്യപുഷ്പങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നതിനാൽ, അവിടെ തലേ ദിവസം ശാന്തി കഴിച്ചു ആർക്കു പിറ്റേ ദിവസം ശാന്തി കഴിക്കാൻ പാടില്ലെന്ന് ഒരേർപ്പാടുണ്ട്. എന്നു മാത്രമല്ല, "അക്കരതു കണ്ണത് പുറത്തു പറയുകയില്ല" എന്ന് ഒരു സത്യവും ചെയ്തിപ്പിച്ചിട്ടാണ് ദിവസംതോറും ശാന്തിക്കാരര അക്കത്തെക്ക് കടത്തിവിടുന്നത്.

നമ്മൾ അവിടെ എത്തി കുറച്ചു ദിവസം ഭജനം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അവിടത്തെ പതിവുകളെല്ലാം മനസ്സിലായി. ഏതു വിധവും ഈ ത്രിമധ്യരം സേവിക്കണമെന്നു നിയയിച്ച് അതിനു തരംനോക്കിക്കൊണ്ട് താമസിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കുന്നേന്നു ഒരു ദിവസം പതിവുപോലെ പ്രഭാതമായ പ്പോഴേക്കും നമ്മൾ കൂളി കഴിച്ചു മണ്ഡപത്തിൽ എത്തി. കണ്ണുമടച്ചിരുന്നു ജപം തുടങ്ങി. അപ്പോൾ ശാന്തിക്കാരൻ വന്നു നട തുറന്നു. തലേദിവസത്തെ പുവും മാലയും ത്രിമധ്യരവും എല്ലാം എടുത്തു കിണറ്റിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇടുന്നതിന് ഒരു കുടം വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടു വനിട്ടാവാമെന്നു വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹം കിണറ്റുപുരയിലേക്കു പോയി. ആ തരത്തിനു നമ്മൾ ശ്രീകോവിലിനകത്തേക്കു കടന്നു കുറേ ത്രിമധ്യരമെടുത്തു വായിലാക്കി. അപ്പോഴേക്കും ശാന്തിക്കാരൻ ഓടിവന്നു നമ്മൾക്കും കഴിയുന്നതിൽ പിടിയുംകൂടി. പിന്നെ രണ്ടുപേരുംകൂടു അവിടവച്ചു ധമാഗക്കി ഒരു ദാനയയുഖമുണ്ടായി. എങ്കിലും നമ്മൾ ഒരുവിധത്തിൽ വായിലാക്കിയേട്ടേണ്ടതും ത്രിമധ്യരം വയറ്റിലുമാക്കി. ശാന്തിക്കാരൻ വിളിച്ചുനിലവിളിച്ചു. സംഖ്യയില്ലാത്ത ആളുകളും കൂടി. എല്ലാവരുകൂടി നമ്മൾക്കു പിടിച്ചു പ്രഹരിച്ചുതുടങ്ങി. ആക്ഷാദ നമ്മൾ കൂഴങ്ങി. മലയാളിയായിട്ടു താനൊരുത്തന്നല്ലാതെ ആരുമില്ല. എല്ലാം പരദേശികൾ. ഒരു പരിചയമില്ലാത്ത ദിക്കും. ഇന്നശരാ എന്തുവേണ്ടു? എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു വിഷാദിക്കുന്നേന്നു ദേവിയുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരുപായം തോന്തി. ശാസമല്ലാം അടക്കിപ്പിടിച്ചു കണ്ണുമിച്ചു ചത്തതുപോലെ കിടന്നു. അപ്പോഴേക്കും എല്ലാവർക്കും ഭയമായി. വേഗമെടുത്ത് അവലുത്തിനു പുറത്തു കൊണ്ടുപോയി. എന്നിട്ടും ശാസമില്ലാതെയിരിക്കുന്നതു കണ്ണ് ചത്തു എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി എല്ലാവരുംകൂടു എടുത്ത് ഒരു വലിയ വനാന്തരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇടുംവച്ചു പോരികയയും ചെയ്തു. ആളുകളെക്കു പോയെന്നു കണ്ണപ്പോൾ നമ്മൾ പതുക്കു എന്നിറ്റ്, തല്ലും ഇടിയുംകൊണ്ട് എല്ലാം

രേതിഹ്യമാല

തകർന്നിരുന്നു എക്കിലും പ്രാണഭീതിയോടുകൂടി അവിടെ നിന്നും ഓടിപ്പോരിക്കയും ചെയ്തു. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കാണ് ഈല്ലത്തു വന്നുചേർന്നു. പിനെ ചില ചികിത്സകളും മറ്റും ചെയ്തു ദേഹസുഖം നല്ലപോലെ ഉണ്ടായതിനുശേഷമാണ് ഓരോ ദിവ്യതാങ്ഗൾ തുടങ്ങിയത്. എന്നാൽ ഈദേഹത്തിന്റെ മനത്തങ്ങൾ മിക്കവാറും അസ്വഭ്യങ്ങളാകയാൽ അങ്ങനെയല്ലാത്ത ചില സംഗതികൾ മാത്രമേ ഈവിടെ പരയാൻ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

ഒരിക്കൽ ഈ നമ്പുരി ഒരു ദിക്കിൽ ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ഒരു ശാസ്ത്രി ചില കൂട്ടികളെ കാവ്യങ്ങൾ വായിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശാസ്ത്രികളുടെ പതിപ്പിക്കലും കൂട്ടികളുടെ പതിക്കലും ഒക്കെ കണ്ണും കേട്ടുകൊണ്ടു നമ്പുരി കുറച്ചു സമയം അവിടെ ഈരുന്നു. അപ്പോൾ ശാസ്ത്രികൾ മുത്രശകയ്ക്കായി കൂളക്കെടവിലേക്കു പോയി. ആ സമയം രജുവംശം പതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു കൂട്ടിയ്ക്ക് ഒരു പദ്ധതിന്റെ പരിഭ്രാന്ത തോന്തരതെ വന്നതിനാൽ മിണ്ഡാതെയിരിക്കുന്നതു കണ്ണിട്ട് "എന്നാ മിണ്ഡാതെ ഈരിക്കുന്നത്?" എന്നു നമ്പുരി ചോദിച്ചു.

കൂട്ടി: ഒരു പദ്ധതിന്റെ പരിഭ്രാന്ത തോന്തരിയില്ല.

നമ്പുരി: ഏതു പദ്ധതിന്റെയാണ്?

കൂട്ടി: കരി എന്നുള്ളതിന്റെയാണ്.

നമ്പുരി: അത് ഞാൻ പറഞ്ഞുതരും. കരിക്കട്ട എന്നു ചൊല്ലിയാൽ മതി.

മാലം പതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വേരൊരു കൂട്ടി:അച്ചസ്പടികാക്ഷമാല എന്നുള്ളതിന്റെ പരിഭ്രാന്ത എനിക്കും തോന്തുനില്ല.

നമ്പുരി: അച്ചസ്പടികാക്ഷമാല, അച്ചുന്നേൻ സ്പടികാക്ഷമാല. അച്ചുന്ന അമോട്ട നായർ. സ്പടികാക്ഷമാല എന്നാണെന്ന് എനിക്കും നല്ല നിശ്ചയമില്ല. അതു ശാസ്ത്രികളോട് ചോദിക്കണം.

നമ്പുരി യാതൊരു സംശയവും കൂടാതെ ഈങ്ങനെ പറഞ്ഞതിനെ വിശ്വസിച്ചു കൂട്ടികൾ അങ്ങനെ തന്നെ ഉരുവിട്ടും തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും

രഹ്യത്വമാല

ശാസ്ത്രികളും തിരിച്ചുവന്നു. ഉടനെ കൂട്ടികൾ ഈ അബദ്ധം പറയുന്നതു കേട്ട് അദ്ദേഹം ദേഹ്യപ്ലേറ്റഫോർഡ് നമ്പുരി ചൊല്ലിക്കാടുത്തതാണെന്ന് കൂട്ടികൾ പറയുകയാൽ പിനെ ശാസ്ത്രികളും നമ്പുരിയും തമ്മിലായി വാദം.

ശാസ്ത്രികൾ: ഈതെന്നു നമ്പുരി! കൂട്ടികൾക്കിങ്ങനെ അബദ്ധം പറഞ്ഞുകൊടുത്തത്?

നമ്പുരി: തനിക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാത്തിട്ടാണ് ഈത് അബദ്ധമെന്നു തോന്നുന്നത്. വലിയ ശാസ്ത്രികളാണെന്നും പറഞ്ഞ് ആശാനായിട്ടു തെളിഞ്ഞിരുന്നാൽ പോരാ. വള്ളതും കുറച്ചുകിലും പരിച്ഛിട്ടുവേണം മറ്റാരാളെ പരിപ്പിക്കാൻ പുറപ്പെടാൻ. അല്ലാത്താൽ അറിവുള്ളവർ പറയുന്നതെല്ലാം അബദ്ധമാണെന്നു തോന്നും.

ശാസ്ത്രികൾ: ആഹാ! അപ്പോൾ എന്നേക്കാൾ വധുത്പത്തി നമ്പുരിക്കുണ്ടെന്നോ ഭാവം?

നമ്പുരി: എന്താ അതെ സംശയം? ഞാനോരു ചോദ്യം ചോദിച്ചാൽ താൻ നക്ഷത്രം നോക്കിപ്പോകുമല്ലോ.

ശാസ്ത്രികൾ: എന്നാലാകട്ടെ, എന്തെങ്കിലും ചോദിച്ചോളം.

നമ്പുരി: താൻ അമരേശം പരിച്ഛിട്ടുണ്ടോ?

ശാസ്ത്രികൾ" ഉണ്ട്. അതിനെന്നുവേണം?

നമ്പുരി: അതിൽത്തെന്ന ഞാനോന്നു ചോദിക്കാം. "ഇന്തിരാ ലോകമാതാ മാ" എന്നും "ഭാർഗവി ലോകജനനി" എന്നും ഉള്ളേഴ്ത്തു "ലോകമാതാ" എന്നും "ലോകജനനി" എന്നും രണ്ടും കൂടി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് എത്തിനായിട്ടാണ്? അവയിൽ എത്തെങ്കിലും ഒന്നായാലും മതിയാകുന്നതല്ല?

ശാസ്ത്രികൾ: ഒന്നായാലും മതിയായിരുന്നു.

നമ്പുരി: ഈതാണ് തനിക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടെന്നു ഞാൻ പറയുന്നത്. ഏറ്റവും ചുരുക്കമായി ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ശ്രമത്തിൽ

രഹ്യത്വാല

അതിഗംഭീരനായിരിക്കുന്ന തത്കർത്താവ് വെറുതെ ഇങ്ങനെയൊരു പദം പ്രയോഗിക്കില്ല.

ശാസ്ത്രികൾ: എന്നാൽ ഈതിന്റെ പ്രയോജനമെന്നൊന്ന് നമ്പുരി പറയണം.

നമ്പുരി: (മേല്പട്ടം കീഴപട്ടം ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട്) "അ ലോകമാതാ എന്നും ഈ ലോകജനനീ എന്നുമാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് മഹാലക്ഷ്മി ഒരു ലോകത്തിന്റെ മാത്രമല്ല, പരലോകത്തിലെ മാതാവും ഇഹലോകത്തിലെ ജനനിയുമാണെന്നാണ് അതിന്റെ അർധം. ഒന്നു മാത്രം പറഞ്ഞാൽ ഒരു ലോകത്തിലേക്കല്ലാതെ ആകുമോ? എന്ദോ ഇതൊക്കെ വല്ലതും പരിചേഷ്ടിലേ മനസ്സിലാക്കു" എന്നും പറഞ്ഞ് ഇരണ്ടിപ്പോവുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെയാരിക്കൽ ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം ഇദ്ദേഹം അനുഭവപ്പേശ എത്തിച്ചേരുന്നു. കൂളിച്ചു സന്ധ്യാവന്നനാഡികളും കഴിച്ച അനുഭവത്തിൽ എത്തി. അന്നു വാവോ മറ്റോ ആയിരുന്നതിനാൽ അത്താഴമില്ലാത്ത ഒരു ദിവസമായിരുന്നു. ഉപായത്തിൽ പലഹാരം വല്ലതും കഴിക്കണം എന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നൊൾ അത്താഴപുജ കഴിഞ്ഞു ശാന്തിക്കാരൻ നേദ്യം കഴിച്ച അപ്പവുമെടുത്തുംകൊണ്ട് തിടപ്പുള്ളിയിലേക്കു പോകുന്നതുകണ്ടു. അവിടെ ബഹമസമായിട്ടു പതിവുള്ള അപ്പം വഴിപോകാൻകു കൊടുക്കാതെ ശാന്തിക്കാരുതനെ അപഹരിക്കയാണു പതിവ്. അമവാ കൊടുത്താലും ഒന്നോ ഒരു മുറിയോ അല്ലാതെ കൊടുക്കുകയില്ല. ഈ പതിവുകൾ മുട്ടില്ലുനമ്പുരി മുന്നേതനെ അറിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ട് അപ്പവുംകൊണ്ട് പോയ ശാന്തിക്കാരൻറെ പിന്നാലെ അദ്ദേഹവും തിടപ്പുള്ളിയിലേത്തി.

നമ്പുരി: എന്ദോ ശാന്തിക്കാരൻ! ഇവിടെത്തെ അപ്പം ഒരാൾ തിനുകയാണെങ്കിൽ എത്രയെല്ലാം തിനു?

ശാന്തിക്കാരൻ: ഒരു അദ്ദേഹത്തിനും തിനുമായിരിക്കാം.

രഹ്മാൻ

നമ്പുരി: എം അതോനുമല്ല. നുറേണ്ടതിനു സംശയമില്ല. എന്നപോലെയുള്ളവരാണെങ്കിൽ ഒരുസമയം ഇരുനുറേണ്ടം തട്ടിയെന്നും വരാം.

ശാന്തിക്കാരൻ: എം ഒരു കാലത്തുമില്ല. അതെ മിടുകനൊരിപ്പോൾ ഭൂമിയിൽ ജനിച്ചിട്ടില്ല. എത്ര പെരുവയറനായാലും മുപ്പുതെണ്ണുത്തിൽ അധികം തിനുകയില്ല നിശ്ചയം തന്നെ.

നമ്പുരി: അതോനുമല്ലടോ. ഇരുനുറേണ്ടം ഇത് പറയുന്ന താൻതെനെ തിനു കാണിച്ചുതരാം. യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

ഇങ്ങനെ അവർ തമിൽ ഇല്ലാനും ഉരുവുനും വലിയ തർക്കമുണ്ടായി. ഒടുക്കം വാദം മുറുകി അയ്യഞ്ചു രൂപാ പനയവും പറഞ്ഞു. "എന്നാൽ ഇപ്പോൾത്തെനെ അതിരിയണം" എന്നു പറഞ്ഞ് ശാന്തിക്കാരൻ ഇരുനുറപ്പം ഒരുരുളിയിലാക്കി നമ്പുരിയുടെ മുന്പിൽ വെച്ചുകൊടുത്തു. നമ്പുരി അവിടെയിരുന്നു പതുക്കൈ തിനാനും തുടങ്ങി. പത്രോ പതിനേം അപ്പും തിനപ്പോഴേക്കും നമ്പുരിക്കും വയറു നിറഞ്ഞു തൃപ്തിയായി, അപ്പോൾ നമ്പുരി "എടോ ശാന്തിക്കാരാ! താനിതെ മിടുകനൊണ്ടനു താൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. താൻതെനെ വിഡ്യാഡി. എൻ്റെ വയറിനെക്കുറിച്ച് എന്നുക്കാൾ നിശ്ചയം തനിക്കാണല്ലോ. ഇതാ എനിക്കിപ്പോൾ വയറു നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഇനി ഒപ്പംപോലും തിനാൻ പ്രയാസമാണ്".

ശാന്തിക്കാരൻ: എന്നാൽ രൂപ തരു. താൻ മുന്പെതെനെ പറഞ്ഞില്ലോ?

നമ്പുരി: "എടോ ബൈഹസംവക അപ്പും ദിവസംതോറും താൻ തിനുന്നതിന്റെ വില വഴിപോകുന്നായ എനിക്കു താൻ കണക്കുതീർത്തു തരികയാണ് വേണ്ടത്. അതിൽനിന്ന് തന്റെ അഭ്യു രൂപ എടുത്തുംകൊണ്ടു ശ്രേഷ്ഠം ഇങ്ങാട്ടു തന്നേക്കു" എന്നു പറഞ്ഞ് ഇരഞ്ഞിപ്പോവുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെയാരിക്കൽ ഇദ്ദേഹം വേരെ ഒരു ദിക്കിൽ ഒരുപലത്തിൽ ചെന്നു. അതു രാവിലെയായിരുന്നു. ആ ക്ഷേത്രം സർക്കാർ

രേതിഹ്യമാല

വകയാണകിലും അവിടത്തെ സകലാധികാരവും അവിടത്തെ വാര്യർക്കായിരുന്നു. വാര്യർ വലിയ ധനവാനും ഏറ്റവും ശർവിഷ്ഠനും ആയിരുന്നു. നമ്പുരി കൂളിക്കാനായി കൂളിക്കെടവിൽ വന്നപ്പോൾ വാര്യരു മുണ്ടുകൂട്ടാതെ ഇരുന്ന് എല്ല തേക്കാൻ ഭാവിക്കയാണ്. നമ്പുരിയെ കണ്ണിട്ട് യാതൊരാചാരവും ഭാവിച്ചില്ല. ആ ദേശത്തെക്ക് വാര്യർ ഒരു പ്രധാനനും ക്ഷേത്രാധികാരിയും ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയാണ് പതിവ്. നമ്പുരിക്ക് അതൊക്കെ അറിവുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹവും അടുക്കൽ ചെന്നിരുന്നു. "തേച്ചുകൂളി നമുക്കു പക്കായിട്ടായിക്കളെയാം. എന്നും തേച്ചുകൂളിച്ചിട്ടു വളരെ ദിവസമായി" എന്നും പറഞ്ഞു നമ്പുരിയും എല്ലായെടുത്തു തേച്ചുതുടങ്ങി. വാര്യർക്കു കേമമായി ദേശ്യം വന്നു. എങ്കിലും ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. നമ്പുരി വേഗം എല്ലായും തേച്ചു കുറെ ഇംവയും താളിയും ഇങ്ങാടടുത്തു കഷണത്തിൽ തേച്ചുകൂളിയും കഴിച്ച് അനുഭവത്തിലെത്തി. അപ്പോഴേക്കും ഉച്ചപ്പുജയും കഴിയാറായി. തേവാരമെല്ലാം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും നമസ്കാരം കാലമായി എന്നു ശാന്തിക്കാരൻ വന്നു പറഞ്ഞു. ഉടരെ നമ്പുരി പോയി ഉണ്ണാനിരുന്നു. അവിടെ ഉച്ചപ്പുജയ്ക്കു സർക്കാർ വകയായി ഒരു പാല്പായസം പതിവുണ്ട്. അത് വഴിപോക്കരായി വരുന്ന ബ്രാഹ്മണർക്ക് ബ്രഹ്മസമായി നമസ്കാരത്തിനു വിളവണ്ണമെന്നാണ് ഏർപ്പാടുള്ളത്. എങ്കിലും ദിവസംതോറും വാര്യരു കൊണ്ടുപോയി സാപ്പാടു കഴിക്കയാണ് പതിവ്. അതും മുട്ടല്ലെ നമ്പുരി അറിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ഉണ്ണാ പകുതിയായപ്പോൾ പാല്പായസം വിളവാൻ ശാന്തിക്കാരനോട് പറഞ്ഞു. വാര്യരു പറഞ്ഞല്ലാതെ പാല്പായസം തരാൻ പാടില്ലെന്നു ശാന്തിക്കാരൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ "വാര്യരു പറഞ്ഞിട്ടുതന്നെന്നയാണ്. ഭയപ്പെടേണം. വിളവിക്കോളു്" എന്നു നമ്പുരി പറഞ്ഞു. ശാന്തിക്കാരൻ പാല്പായസം വിളവിക്കോടുത്തു. നമ്പുരി മുക്കുമുട്ടു സാപ്പാടും കഴിച്ചു വെലിക്കൽപ്പുരയിൽ പോയി കിടപ്പുമായി.

വാര്യർ കൂളിയും ജപവും എല്ലാം കഴിഞ്ഞ് ഉണ്ണാൻ ചെന്നിരുന്നു. ഉണ്ണാ പകുതിയായപ്പോൾ പതിവുപോലെ പാല്പായസം വിളവാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വിളവിക്കോണ്ടു നിന്ന് സ്ത്രീ "പാല്പായസം ആ വഴിപോക്കൻ നമ്പുരിക്ക് കൊടുത്തു എന്നു ശാന്തിക്കാരൻ പറഞ്ഞു" എന്നു പറഞ്ഞു.

രഹ്യത്വമാല

വാര്യർ: അതുവോ? ആരു പരിഞ്ഞിട്ടാണ് കൊടുത്തത്?

സ്ത്രീ: അമ്മാവൻ പരിഞ്ഞു എന്ന് ആ നമ്മൾ പരിഞ്ഞിട്ടാണ് കൊടുത്തതെന്നു ശാന്തിക്കാരൻ പരിഞ്ഞു.

വാര്യർ: ആഹാ! ദ്രോഹി വ്യാജം പരിഞ്ഞു പറ്റിക്കയാണ്ടേല്ല ചെയ്തത്? എന്നാൽ അധാരജാതാനു ചോദിച്ചിട്ടുതനെ വേണം വിടാൻ. എന്നിടേ ഇനി ഉണ്ടു ഭാവമുള്ളു.

എന്നു പരിഞ്ഞ് വാര്യർ എഴുകയും മടക്കിപ്പിടിച്ചുംകൊണ്ട് ദേഖ്യപ്പേരുടെനീറു വെലിക്കൽപ്പുരയുടെ വാതിൽക്കൽ ചെന്ന് "പാല്പായസം മെടുച്ചുണ്ടാണ് ഞാൻ നമ്മൾ യോടു പരിഞ്ഞുവോ?"

നമ്മൾ: ഹാ, കൊശവാ! നീയെന്നു വാരുരാണ്? നിന്നക്കുണ്ടോ അഷ്ടാംഗഹ്യദയം? ഏഡ്യാ! മോനിപ്പുള്ളി ശക്കവാരുരു മഹായോഗ്യൻ, നല്ല അഷ്ടാംഗഹ്യദയക്കാരൻ. അധാരജാനു തേച്ചുകൂളിച്ചാൽ പാല്പായസമുഖ്യാണമെന്നു പരിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അല്ലാതെ നീ പരിഞ്ഞാൽ ആരു കേൾക്കും? ഞാൻ നിന്റെ വാലിയക്കാരനോ?

എപ്രകാരം ധാതാരു തടസ്സവും കൂടാതെ നമ്മൾ ശകാരം കേടപ്പോൾ വാരുരു വല്ലാതെ അധ്യനായിത്തീർന്നു. അതിനുമുമ്പ് ഒരിക്കൽപ്പോലും ആരും ഇങ്ങനെ തന്നെ പരിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ഇത് ഏറ്റവും ദുസ്സഹമായി ഭവിക്കയാൽ ഇനിയും നമ്മൾ വല്ലതും പരയുന്നതിനും വല്ലവരും വന്നു കേൾക്കുന്നതിനും ഇടയാക്കേണ്ടനു വിചാരിച്ച് അതുനും ലജ്ജയോടുകൂടി അഭിമാനനിധിയായ വാരുർ ക്ഷണത്തിൽ വാരുതേക്കുതനെ മടങ്ങിപ്പോയി. നമ്മൾ വഴിക്ക് നമ്മൾ യും പോയി.

പിന്നെ ഒരിക്കൽ ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയപ്പോൾ അവിടെ ഉത്സവമായിരുന്നു. എന്തോ കാരണവശാൽ അവിടെ കൂത്തിനു വന്നിരുന്ന നമ്പ്യാരുമായി മുഖിയുന്നതിനിടയായി. അതിനാൽ നമ്പ്യാരെ ഒന്നു പറ്റിക്കണ്ണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അവിടെ ഉത്സവം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന തഹസീൽദാർ ക്ഷേത്രമര്യാദകൾ ഒന്നും നിശ്ചയമില്ലാതെയും ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മതിൽക്കൈക്കത്തുപോലും കടക്കാൻ പാടില്ലാതെയും ഉള്ള

രഹതിഹ്യമാല

ഒരു സാധു മനുഷ്യനായിരുന്നു. നമ്പുരി ആ തഹശീൽദാരുടെ അടുക്കൽ സേവയ്ക്കെടുത്തുകൂടി ഓന്നാംതരത്തിൽ ഉണ്ടയില്ലാത്ത ഒരു വെടി പറഞ്ഞുപിടിപ്പിച്ചു. എങ്ങനെന്നെന്നും, "ഇവിടെ ഉത്സവക്കാലത്ത് വിളക്കിൾസ് ഇടയ്ക്കുള്ള പ്രദക്ഷിണത്തിനു മുംബനാക്കു നമ്പുരാർ മിശാവുവാദ്യം കുടെ എടുത്തു സേവിക്കു പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഈക്കാലിലും അതും കാണാനില്ല. ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഈ വാദ്യം വളരെ മുഖ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്. യജമാനന് ഇതിൾസ് നിശ്ചയമില്ലായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു നമ്പുരാർ ഇതു കമ്പളിപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. അതിനാൽ അതു കുടെ നടത്താനായി ചട്ടംകെട്ടാത്ത പക്ഷം യജമാനനു വളരെ കുറച്ചിലാണ്.

ഇപ്പോൾ നമ്പുരിയുടെ വ്യാജവചനത്തെക്കേട്ടു വിശ്വസിച്ച് സാധുവായ തഹശീൽദാർ പാവപ്പെട്ട നമ്പുരാരെക്കാണ്ക് മഹാമേരുവിനെ പ്ലാലെയിരിക്കുന്ന മിശാവ് ഒരു ദിവസം കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചുവരേ. പിറ്റേഡിവസമായപ്ലാഫേക്കും നമ്പുരാർ നമ്പുരിയെ ശരണം ഹ്രാഷ്ടു. പിനെ അദ്ദേഹംതന്നെ തഹശീൽദാരുടെ അടുക്കൽ പറഞ്ഞു നമ്പുരാരുടെ ഈ ശഹപ്പിഴ ഒഴിച്ചുവിടുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെന്നെല്ലാരിക്കൽ മുട്ടല്ലുനമ്പുരി വഴിയാത്രയിൽ ഒരു ലുണ്ണുനായ നമ്പുരിയുടെ ഇല്ലത്ത് ഉള്ളാണു കഴിക്കാനായി കേരി. അവിടത്തെ നമ്പുരി വഴിപോകൽക്കു പച്ചവെള്ളംപോലും കൊടുക്കാത്ത കർമ്മലനാണെന്ന് മുട്ടല്ലുനമ്പുരി അറിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ അവിടെയും അദ്ദേഹം ഒരു ഉപായമാണ് ഉപയോഗിച്ചത്. മുട്ടല്ലുനമ്പുരി മുറ്റത്തു ചെന്നുനിന്ന് ഓന്നു ചുമച്ചപ്ലാസ് അകത്തു തേവാരം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശ്രദ്ധാസ്ഥൻ നമ്പുരി ദുർമ്മാവവും കാണിച്ചുകൊണ്ക് പതുക്കു പുറത്തുവന്ന് "എന്തിനാ വന്നത്" എന്നു ചോദിച്ചു.

മുട്ടല്ലുനമ്പുരി: ഞാൻ കുറച്ചു ദുരെ ഒരു സ്ഥലത്തു പോയി വരികയാണ്. നമ്മുടെ അമ്മയുടെ ശ്രാഭം ഇന്നാണ്. നിവൃത്തിയുണ്ടക്കിൽ അതു മുട്ടിക്കാതെ ഇവിടെകഴിച്ചു പോയാൽക്കൊള്ളാമെന്നുണ്ക്. പണം എത്രവേണമെക്കിലും ചെലവു ചെയ്യാൻ തയ്യാറാണ്. അങ്ങ് കൂപയുണ്ടായി അതു കഴിപ്പിച്ചയ്ക്കണം. ശ്രാഭവും മുസ്തതനെ വേണമെന്നാണ് എൻ്റെ ആഗ്രഹം.

രഹതിഹ്യമാല

ഇതുകേടപ്പോൾ ദക്ഷിണയായിട്ടും സാമാനവിലയായിട്ടും പണം കുറെ തഴിയെടുക്കാമെന്നു വിചാരിച്ച് "എന്നാൽ ചതുർവിധമായിട്ടുതനെ വേണോ?" എന്നു ശ്രദ്ധസ്ഥൻ ചോദിച്ചു.

മുട്ടല്ലുനമ്പുരി: അമ്മയുടെ ശ്രാവം അങ്ങനെയല്ലാതെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് അങ്ങനെതനെ ആയാൽകൊള്ളാമെന്നാണ് ആഗ്രഹം. പണം എത്ര വേണമെങ്കിലും ഉണ്ട്.

ശ്രദ്ധസ്ഥൻ: എന്നാൽ വേണ്ടതുപോലെ ഒക്കെ ആവാം.

മുട്ടല്ലുനമ്പുരി: എന്നാൽ അങ്ങ് തേച്ചുകൂളിക്കണം. എന്നുയുടെ വിലകൂടി എന്താണെന്നുവച്ചാൽ തന്നെക്കാം.

ഉടനെ ശ്രദ്ധസ്ഥൻ അങ്ങനെ ആവാമെന്നു സമ്മതിച്ചു. പിന്ന അക്കത്തുപോയി വേണ്ടതെല്ലാം കഷണത്തിൽ വെച്ചുണ്ടാക്കുന്നതിനു ചട്ടംകെട്ടി എന്നുയുമെടുത്തു രണ്ടുപേരുംകൂടി കൂളിക്കാൻപോയി. മുട്ടല്ലുനമ്പുരി കഷണത്തിൽ കൂളി കഴിച്ചു. "എന്നാൽ ഞാൻ പോയി എല്ലാം വട്ടം കൂട്ടട്ട. അങ്ങ് കൂളി കഴിത്തെ വേഗത്തിൽ വന്നേക്കു" എന്നും പറഞ്ഞ ഇല്ലതെത്തതി. അപ്പോഴേക്കും അന്തർജനം വെലിക്കു വേണ്ടതെല്ലാം വെച്ചുണ്ടാകി, നാലുകെട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നുവച്ചു വാതിലും ചാരി അടുകളയിലേക്കു പോയി. "ഈനി അക്കത്തെക്കു കടക്കാമെന്നു പറഞ്ഞെതക്കട്ടി" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ മുട്ടല്ലുനമ്പുരി അക്കത്തെക്കു കടന്നു നാലുകെട്ടിരെ പുറതെക്കുള്ള വാതിലെല്ലാമടച്ചു സാക്ഷായുമിട്ടു അവിടെ ഇരുന്ന് തന്നെത്താൻ വിളമ്പി വെടിപ്പായിട്ട് ഉള്ളൂം തുടങ്ങി. കുറച്ചു കഴിത്തപ്പോഴേക്കും ശ്രദ്ധനാമൻ നമ്പുരി തേച്ചുകൂളിയും കഴിത്തു വാതിൽക്കൽ വന്നു മുടി വിളിക്കാൻ തുടങ്ങി. മുട്ടല്ലുനമ്പുരി "ഈതാ ഞാൻ വരുന്നു. കുറച്ചു അവിടെ നിൽക്കണം. ഇതൊന്നു മുഴുവനായിക്കോട്ടു" എന്നു പറഞ്ഞ് സാവധാനത്തിൽ ഉള്ളു കഴിച്ചു. ഉള്ളു കഴിത്തു കൈയ്യും മടക്കിപ്പിച്ചുംകൊണ്ടുവന്ന് ഇടത്തെ കൈകൊണ്ട് വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ ശ്രദ്ധസ്ഥൻമ്പുരി "അണ്ണോ! തനിക്കു ശ്രാവമുട്ടാനുണ്ടനു പറഞ്ഞിട്ട് ഇങ്ങനെയാണോ? എന്നു ചോദിച്ചു.

മുട്ടല്ലുനമ്പുരി: ഏരോ മുന്ന് ഭേദ്യപ്പെടരുത്. അന്യാളിത്തംകൊണ്ട് എനിക്ക് അല്പം തെറ്റിപ്പോയി. ഇവിടെ വനപ്പോഴാണ്

രഹ്യിഹ്യമാല

ഓർമയുണ്ടാകുന്നത്. ഈന് അമയുടെ ശ്രാഖമല്ല. എൻ്റെ പിറന്നാളാണ്. അതുകൊണ്ട് തരക്കേടാനുമുണ്ടായില്ല. അടപ്രമമൻ ധാരാളം. ദേഹണ്യമെല്ലാം അതിശയായി.”

ഇതുകേട്ടപ്പോൾ ഗൃഹസ്ഥൻനവുരി കോപാധനായി കണ്ണും ചുവവത്തിക്കൊണ്ട് എന്നാണിതിനു മറുപടി പറയേണ്ടതെന്നു വിചാരിച്ചും കൊണ്ട് നിൽക്കുന്നേപ്പോൾ മുട്ടല്ലുനവുരി കൈയ്യും കഴുകി പടിക്കലിനങ്ങി പ്പോവുകയും ചെയ്തു.

ഇദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ ആരാട്ടുപുണ്ണ പുരം കാണാൻ പോവുകയുണ്ടായി. ആരാട്ടുപുണ്ണ പുരത്തിനു പോകുന്നവർ തങ്ങൾക്കുള്ളവരെല്ലാം കഴിഞ്ഞ്, കിട്ടുന്നിടത്തോളം ഇരവല്ലും വാങ്ങി സർവാഭരണങ്ങളും സ്ഥിരമാരായിട്ടാണെല്ലാ പോവുക പതിവ്. എന്നാൽ മുട്ടല്ലുനവുരി പോയത് അങ്ങനെയല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തരവാട്ടുവകയായിട്ടുള്ള സകല വസ്തുകളുടെയും ആധാരപ്രമാണങ്ങൾ എല്ലാം ഒരു പെട്ടിയിലാക്കിക്കെട്ടി യെടുത്തുംകൊണ്ടാണ്. പുരസ്ഥലത്ത് ഒരാൽത്തറയിൽക്കൂടി കയറി ആധാരപ്പെട്ടിയും തലയിൽവച്ച് പുരം കണ്ണുകൊണ്ടു നിന്നു. അനന്യസാധാരണമായ ഈ പ്രവൃത്തിയുടെ ഉദ്ദേശ്യമെന്താണെന്ന് ചിലർ ചോദിച്ചപ്പോൾ “അവരവർക്കുള്ള ദ്രവ്യപൂർണ്ണി എത്രതോളമുണ്ടെന്നെല്ലാ ഇവിടുകാണിക്കേണ്ടത്? അല്ലെങ്കിൽ ഈ ആളുകളെല്ലാം ഇതെ വളരെ സർബം ചുമന്നുകൊണ്ട് വനിതിക്കുന്നതെന്തിനാണ്? അതിനാൽ നമുക്കുള്ള സന്ധാദ്യങ്ങളുടെ ആധാരങ്ങൾ ഞാൻ കൊണ്ടുപോന്നതാണ്. ഞാൻ കുറച്ചു സന്ധാദിച്ചിട്ടുള്ളത് വസ്തുക്കളായിട്ടാണ്; സർബമായിട്ടുണ്ട്. പിന്നു ഇങ്ങനെയല്ലാതെ നിവൃത്തിയില്ലെല്ലാ” എന്നു പറഞ്ഞു. എടുപ്പതിലധികം സർബാഭരണങ്ങളുമണിഞ്ഞു വനിരുന്ന പല യോഗ്യമാരും ഈതു കേട്ടു സാമാന്യത്തിലധികം മധ്യമമായി എന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലെല്ലാ.

ഇദ്ദേഹം ആദ്യമായി തിരുവന്നപുരത്തു പോയപ്പോൾ ഒരു ദിവസം പൊന്നുതന്നുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കോവിലെഴുന്നള്ളത്തു സമയം മുണ്ടുകൊണ്ടു തല മുടിക്കെട്ടി ശീവേലിപ്പുരയിലുള്ള ഒരു വലിയ കൽത്തെത്താട്ടിയിലിനങ്ങി മുവം മാത്രം പുറത്തുകൂടു കാണിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരിക്കൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അങ്ങാട്ടു നോക്കിയപ്പോൾ ഈ മുവം കണ്ടു “അതാരാൻ കൽത്തെത്താട്ടിയിലിനങ്ങിയിരിക്കുന്നത്, വിളിക്കെട്ട്”

എതിഹ്യമാല

എന്നു കല്പിച്ചു. ഉടനെ ഹരികാരൻ നമ്പുരിയെ വിളിച്ചു തിരുമുന്പാകെ കൊണ്ടുചെന്നു. "എതിനായിട്ടാണ് ഇതിൽ ഇരഞ്ഞിയിരുന്നത്?" എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു.

നമ്പുരി: ഇവിടെ വന്നാൽ മുഖം കാണിക്കണമെന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിലിറങ്ങിയിരിക്കാണ്ടാൽ മുഖം മാത്രമായിട്ടു കാണിക്കാൻ പ്രയാസമായിട്ടിരഞ്ഞിയതാണ്.

നമ്പുരിയുടെ ഈ ഫലിതം കേട്ടിട്ടു തിരുമന്നല്ലോക്കാണ്ടു സന്തോഷിച്ചു സമ്മാനം കല്പിച്ചുകൊടുത്തതല്ലാതെ ഒക്കും തിരുവുള്ള ക്ഷേട്ടായില്ല. ഈതെല്ലാം ഇദ്ദേഹം സേവിച്ച തിരുമധ്യരത്നിന്റെ മാഹാത്മ്യമാണ്. അദ്ദേഹം എന്തു പ്രവർത്തിച്ചാലും എന്തു പറഞ്ഞാലും അദ്ദേഹത്രെതാടു വിരോധം തോന്നുകയില്ല. അതു വെറുതെ വരുന്നതല്ലല്ലോ? അദ്ദേഹം ആബ്ദുതോറും തൃപ്പുണിതത്തുറ ഉത്സവത്തിനു പോകാറുണ്ടായിരുന്നു. ആട്ടം, ഓട്ടംതുള്ളൽ, താണിയേൽക്കളി, വാളേർ, ചെപ്പടിവിദ്യ, അമ്മാനാട്ടം, കുറത്തിയാട്ടം, ആണ്ടിയാട്ടം മുതലായി എല്ലാ കൂട്ടവും അദ്ദേഹവും ഓരോനു ചാർത്തികയും പതിവാണ്. മറ്റു ചാർത്തുകാരരക്കാണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേരക്കുട്ടി ഓരോ പ്രാവശ്യം കളിപ്പിക്കും. ആ വകയ്ക്കുള്ള അരിക്കോപ്പുകൾ വാങ്ങി അവർക്കു കൊടുക്കും. പണം മുഴുവനും അദ്ദേഹം എടുക്കും. അങ്ങനെയാണ് പതിവ്. പാംകം പറയുകയെന്നുള്ളത് ഒന്നുമാത്രം ആർപ്പേരുക്കൊണ്ടു സാധിക്കാത്താകയാൽ അത് അദ്ദേഹംതന്നെയാണ് നടത്തുക. വേഷംകെട്ടി വിളക്കത്തു ചെന്ന് നിൽക്കുമെന്നല്ലാതെ പാംകം പറയുള്ളതൊന്നും അദ്ദേഹം പറിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ലാത്തതിനാൽ ഒന്നും പറയാറില്ല. യോഗ്യമാരായ അനേകം പാംകക്കാർ വേരെ ഉള്ളതുകൊണ്ട് ആരും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് പോകാറുമില്ല. ഒരുദിവസം പാംകം കേട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരല്ലാം തന്റെ അടുക്കൽ വരുത്തണമെന്ന് നമ്പുരി നിശ്ചയിച്ച് ഒരുപായം ചെയ്തു. എങ്ങനെയെന്നാൽ, രണ്ടു കൈയും തലയിൽ വച്ചുകൊണ്ട് "അഞ്ചോ പാവേ" എന്ന് ഉറക്കെ ഒരു നിലവിലി വച്ചു കൊടുത്തു. അതുകേട്ട് ആളുകളോക്കെ പരിശേഖിച്ച് എന്നാണ്ണന്നിയാനായിട്ട് ഓടി ഇദ്ദേഹം വേഷം കെട്ടി നിൽക്കുന്ന ദിക്കിലേക്ക് ചെന്നു. അപോൾ നമ്പുരി "ഇങ്ങനെ നിലവിലിച്ചുകൊണ്ട് ആ ശുർപ്പണവ വരുന്നു അടുക്കലേക്ക് ചെന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു പാംകവും മതിയാക്കി.

രഹ്യത്വാല

കേൾക്കാനാരുമില്ലാതെയായപ്പോൾ മറ്റു പാംകക്കാരും മതിയാക്കി. അങ്ങനെ കേൾവിക്കാർക്ക് അതുമില്ല ഇതുമില്ലനാക്കിത്തീർത്തു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

പിന്ന ഒരു ദിവസം ഒരു നല്ല വ്യൂത്പനനായ ഓൾ നമ്പുരിയെ ആക്ഷേപിക്കണമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടു നമ്പുരിയുടെ പാംകം കേൾക്കാനായിച്ചേന്നു. അപ്പോൾ നമ്പുരി,

ജാഡാ പാഡാ ജാഡപാഡാ
ഭാഡാ ചാഡാ ചട ചാഡാ ചാഡാ
മുഡാ കടാ കടകടാ കടകാട കാടാ
കുടാ കുടാ കുടകുടാ കടിയാടികുടാ

എന്നാരു ഫ്രോകാ ചോലി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്തിയതു പോലെയുള്ള വിധ്യശിത്തങ്ങളില്ലാം അതിനർമ്മായിട്ടു പറഞ്ഞു. പാംകം കഴിഞ്ഞയുടൻ ആ വിദ്യാർ നമ്പുരിയോട് "ഹോ, ഈ ഫ്രോകം ഏതു പ്രഖ്യാതിലുള്ളതാണ്? ഇതിന്റെ അർമ്മം ഒന്നുകൂടി പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ കൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു.

നമ്പുരി: ഏം കുശവാ! നീ പറയുമ്പോളോക്കെപ്പുറയാൻ ഞാൻ നിന്റെ ശിഷ്യനാണോ? ഏതു പ്രഖ്യാതിലുള്ളതാണോ അറിയണമെങ്കിൽ ശ്രമപരിചയമുള്ള ആണുങ്ങളോടു വല്ലവരോടും പോയി ചോദിക്ക. എനിക്കിപ്പോൾ പറയാൻ അവസരമില്ല. വിദ്യാനായിട്ട് ഞാനൊരുത്തൻ മാത്രമേ ഇവിടെ വന്നിട്ടുള്ളു.

മുട്ടല്ലുനമ്പുരി ഓരോ സംഗതിവശാൽ അനേകം ഭാഷാഫ്രോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ട്. അവ അതെ സദ്യങ്ങളാത്തതിനാൽ ഇവിടെ ഒന്നും ചേർക്കുന്നില്ല. ഫ്രോകങ്ങളെല്ലാം സാമാന്യം നന്നായിട്ടുണ്ട്.

യാത്രകളിൽ ഇദ്ദേഹം കൊങ്ങിണി മുതലായ അനേകം വേഷങ്ങൾ കൈട്ടാറുണ്ട്. വേഷങ്ങളെല്ലാം വളരെ നന്നായിരുന്നു എന്നാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്. വാക്കുകളെല്ലാം ധലിതമയമായിരിക്കും. മുട്ടല്ലുനമ്പുരിയുടെ വേഷം അരങ്ങെത്തുവനാൽ പോവുന്നതുവരെ കാഴ്ചക്കാരിൽ ഒരുത്തരെ കിലും ഒരു സമയവും ചിരിക്കാതെ ഇരുന്നുപോയി എന്നു വരാറില്ല.

രഹ്യമാല

അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേഷം കുറച്ചുകാലം തിരുവാർപ്പിൽ വലിയ മേഖല
(ദേവസ്യം കോയിമ്മ) ആയിട്ടും ഇരുന്നിട്ടുണ്ട്.

11. പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരി

ഇദ്ദേഹം ഒരുത്തമബ്രഹമണനും നല്ല ശാക്ഷതയനുമായിരുന്നു. ദിവസംതോറും ദേവിയെ ഉപാസന ഇദ്ദേഹത്തിനു പതിവുണ്ടായിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, ചൊറ്റാഴ്ച, വെള്ളിയാഴ്ച, കറുത്ത വാവ് മുതലായ ദിവസങ്ങളിൽ മദ്യമാംസാദി നിവേദ്യങ്ങളോടുകൂടി വിധിപ്രകാരമുള്ള ശക്തിപൂജയുമുണ്ടായിരുന്നു. പുജാനന്തരം, അദ്ദേഹം ധാരാളം മദ്യം സേവിക്കാറുമുണ്ട്. ദേവി അദ്ദേഹത്തിനു പ്രത്യുക്ഷമുർത്തിയായിരുന്നു.

ഇദ്ദേഹം മദ്യമാംസാദികൾ കൂട്ടി ശക്തിപൂജ കഴിക്കയും മദ്യം സേവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിവരം മറ്റു ബ്രാഹ്മണർ ധാരാളമായി അറിഞ്ഞു എങ്കിലും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിവ്യത്വം നിമിത്തം അതൊന്നും കണ്ണുപിടിക്കുന്നതിനും ഇദ്ദേഹത്തിനു പതിത്വം കല്പിക്കുന്നതിനും ആർക്കും കഴിഞ്ഞില്ല. ഇദ്ദേഹം ഇല്ലാത്ത സ്ഥലത്തുവെച്ച് നമ്പുരിമാർ കൂടിയിരുന്നുകൊണ്ട്, "ഇരുാൾ ശുദ്ധ നീചനാണ്. ഇതൊക്കെ ബ്രാഹ്മണൻകു ചേരുന്നതാണോ? നമുക്കിനി ഈ കള്ളുകൂടിയനെ നമ്മുടെ ഇല്ലാങ്ങളിൽ ധാതൊരടിയന്തിരത്തിനും ക്ഷണിക്കരുത്. ക്ഷണിക്കാതെ വന്നാൽ അടിച്ചു പുറത്താക്കണം. നമുക്കാർക്കും ധാതൊരടിയന്തിരത്തിനും ഇരുാളുടെയവിടെ പോവുകയും വേണ്ട" എന്നാക്കെ പറയും എങ്കിലും ഇദ്ദേഹത്തോടു നേരിട്ട് ഒന്നും പറയാൻ ആർക്കും യുക്തിയുണ്ടായില്ല. തകതായ ഒരു ലക്ഷ്യം കിട്ടാതെ ഓരാൾക്കു ഭ്രഷ്ടു കല്പിക്കുന്നതെങ്ങനെയാണ്? അതിനാൽ വള്ളതും ലക്ഷ്യം കണ്ണുപിടിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു സ്വദേശികളായ നമ്പുരിമാരെല്ലാംകൂടി അതിനു തരം നോക്കി ക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്നോൾ ഒരു വെള്ളിയാഴ്ച നാൾ പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരി ശക്തിപൂജയ്ക്കു മദ്യം വാങ്ങാനായി പോയിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള വിവരം നമ്പുരിമാർക്കരിവു കിട്ടി. ഉടനെ അവർ പലർകൂടി ഇദ്ദേഹം മദ്യവുംകൊണ്ടു വരുന്നോൾ ഇത്ത്ക്കുവെച്ചു പിടിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു വഴിവക്കത്ത് ഒരു സ്ഥലത്തു ചെന്നാളിച്ചിരുന്നു. കുറിച്ചുസമയം കഴിഞ്ഞ പ്രോൾ പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരി മദ്യകുംഭവും തലയിൽ വെച്ചു വരവായി. ഉടനെ നമ്പുരിമാരെല്ലാം കൂടി ചുറ്റും ചെന്നു വള്ളഞ്ഞു. കാര്യം പറിപ്പോയി എന്നു വിചാരിച്ചുംകൊണ്ട് ഇവർ "ഈ കുടത്തിലെന്നാണ്"നു ചോദിച്ചു.

ഇവർ തനെ ചതിക്കാൻ വനിരിക്കുന്നവരാണെന്നു പൂളിയാനിള്ളി നമ്പുരിക്കു മനസ്സിലായി. ഇവരുടെ ചതിയൊന്നും തന്നോടു പറ്റുക തിശ്ലം ഇദ്ദേഹത്തിനു നല്ല നിശയമുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും, ഇവർക്കിവരുടെ ഉത്സാഹം ഫലിച്ചു എന്നു വിചാരിച്ചു കുറച്ചുകൂടി സന്തോഷമുണ്ടാക്കിട്ടു പിന്നീട് അബദ്ധമാക്കി വിടാമെന്നു വിചാരിച്ചു തത്കാലം ഒന്നും മിണ്ഡാതെ പരുങ്ങാൻ ഭാവിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും നമ്പുരിമാർക്ക് ഉത്സാഹം വർധിച്ചു. "എന്താ കുടത്തിൽ, എന്താ കുടത്തിൽ" എന്നെല്ലാവരും ചോദ്യം മുറുക്കുമായി. പൂളിയാനിള്ളി നമ്പുരി വലിയ ജൂത് സംഭവിച്ച ഭാവത്തിൽ ആരുടേയും നേരേ നോക്കാതെ മുവം കുന്നിട്ടു കീഴ്പോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ട്, "ഈതിൽ വിശ്രഷിച്ചാനുമില്ല" എന്നു പതുക്കെ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ചിലർ "എന്നാൽ കുടം അഴിച്ചു കാണണം" എന്നായി. ചിലർ കുടം പിടിച്ചു താഴെയിരക്കിവെച്ചു. അപ്പോൾ മദ്യത്തിന്റെ ഗസ്യം ധാരാളമായി വന്നതുകൊണ്ടു കുടത്തിനകത്തനാണെന്നു നമ്പുരിമാർക്കു നിശയമായി. അതിനാൽ കുടം അടച്ചു കെട്ടിയിരിക്കുന്നത് അഴിച്ചു കാണണമെന്നുള്ള മുറുക്കം കലശലായിക്കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ പൂളിയാനിള്ളി നമ്പുരി "എന്തിനിച്ചു കാണുന്നു? ഇതിൽ കുറച്ചു കളിയടയ്ക്കയാണ്. അകായിലേക്കു മുന്നും കുട്ടാൻ കളിയടയ്ക്കേണ്ണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോവുകയാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ നമ്പുരിമാർ "എന്നാൽ ഈ കളിയടയ്ക്കേ നൈംഗിക്കൊന്നു കാണണം" എന്നായി. എന്തിനു വളരെ പറയുന്നു, കുടമഴിച്ചു കാണിക്കാൻ അദ്ദേഹം മടക്കുംതോറും കുടത്തിൽ മദ്യമാണെ നുള്ള നിശയവും അതണിച്ചു കാണണമെന്നുള്ള നിർബന്ധവും നമ്പുരിമാർക്കു കലശലായിത്തീർന്നു. അഴിച്ചു കാണിക്കാതെ വിടയട്ടക്കി ലൈനു തീരച്ചയായപ്പോൾ പൂളിയാനിള്ളി നമ്പുരി "എന്നാൽ കണ്ണാളിൻ" എന്നു പറഞ്ഞു കുടത്തിന്റെ മുടി അഴിച്ചു. നമ്പുരിമാർ നോക്കിയപ്പോൾ കുടം നിരച്ച് നല്ല ഒന്നാന്നരം കളിയടയ്ക്കയായിരുന്നു. നമ്പുരിമാരെല്ലാം മധുമമായിപ്പോയി എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എല്ലാവരും പോയപ്പോൾ പൂളിയാനിള്ളി നമ്പുതിരി കുടം പുർവ്വസ്ഥിതിയിൽ അടച്ചുകെട്ടി എടുത്തും കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇല്ലത്തെക്കു പോയി. പുജയുടെ സമയമായപ്പോൾ കളിയടയ്ക്കേ മദ്യംതനെ ആയിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ പലവിധത്തിൽ പരീക്ഷിച്ചിട്ടും ഇദ്ദേഹം മദ്യപാനം ചെയ്യുന്നുണ്ടനുള്ളതിനു തക്കതായ ഒരു ലക്ഷ്യം കണ്ണുപിടിക്കുന്നതിനു നമ്പുരിമാർ വിചാരിച്ചിട്ടു കഴിഞ്ഞില്ല. പുജിക്കുന്നതും മദ്യം സേവിക്കുന്നതും പുരയ്ക്കുന്നതും തന്നെ പതിവ്. അതു രാത്രികാലങ്ങളിലായിരിക്കയും ചെയ്യും. അങ്ങനെയുള്ള സമയങ്ങളിൽ ആരെകില്ലും കാണാൻ ചെന്നാൽ "ഇപ്പോൾ സമയമില്ല. രാവിലെ ആവട്ട്" എന്നു പറയുന്നതിനു ഭൂത്യമാരെ ശട്ടം കെട്ടിയിരിക്കും. പിന്നെ രാത്രിസമയത്തു വാതിലടച്ചുകിടക്കുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിനെ ആർക്കേജിലും ചെന്നു കാണാൻ കഴിയുമോ? പക്കൽ പുറത്തു കാണുന്നോഴങ്ങും കൂടിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കയുമില്ല. പിന്നെ എന്തു നിവൃത്തിയാണുള്ളത്?

ഇങ്ങനെ ഒരു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗവും ഇല്ലാതെ വളരെക്കാലം വിഷമിച്ചതിന്റെ ശേഷം നമ്പുരിമാരെല്ലാവരുംകൂടി വിവരം രാജാവികൽ അറിയിച്ചു. ശക്തിപൂജയുള്ള ദിവസം നിയുമായി അറിഞ്ഞു പറഞ്ഞാൽ നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കാമെന്നു രാജാവു കല്പിച്ചു. പിന്നെ നമ്പുരിമാരെല്ലാവരുകൂടി കർക്കടകത്തിൽ കറുത്ത വാവിനാൾ ശക്തിപൂജയുണ്ടനുള്ള വിവരം സുക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞു രാജാവികൽ ശ്രദ്ധിപ്പിച്ചു. പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരി പതിവുപോലെ പൂജയും കഴിച്ചു മദ്യവും സേവിച്ചു മദാന്യ ഹൃദയനായിക്കിടന്ന സമയം അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാനായിട്ടു രാജാവാളയച്ചു. രാജാവിന്റെ ആർ നമ്പുരിയുടെ ഇല്ലത്തു ചെന്നു വിവരം ഭാസി മുഖാന്തരം അകായിൽ ശ്രദ്ധിപ്പിച്ചു. അന്തർജനം ആ വിവരം നമ്പുരിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ മദ്യത്തിന്റെ ലഹരി കൊണ്ടു ബോധംകെട്ടു കിടന്ന നമ്പുരി "ആട്ട നിലാവുദിക്കുന്നോൾ ചെല്ലാം. ഇപ്പോൾ ഇരുട്ടത്തു പ്രയാസമുണ്ടനു പറഞ്ഞയച്ചേക്ക്" എന്നു പറഞ്ഞു. അന്തർജനം ആ വിവരം ഭാസി മുലം രാജഭൂത്യനോടു പറഞ്ഞയച്ചുകയും ചെയ്തു.

പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരി വെളിവു കൂടാതെ വരുന്നതു കാണുന്നതിനും രാജാവിനെക്കൂടി സാക്ഷിയാക്കി വെച്ചുകൊണ്ടു ഭേദ്യു കല്പിക്കുന്നതിനുമായി അന്നു രാജസന്നിധിയിൽ അസംഖ്യം നമ്പുരിമാർ കൂടിയിരുന്നു. അപ്പോൾ രാജഭൂത്യൻ വന്നു "നമ്പുരി നിലാവുദിക്കുന്നോൾ വരാമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു" എന്നു രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ അറിയിച്ചു. അതുകേട്ടു നമ്പുരി മദ്യപാനം ചെയ്തു വെളിവു കൂടാതെ പറഞ്ഞയച്ചതാണെന്ന്

എല്ലാവരും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. കറുത്തവാവിനാൾ ചന്ദനുഭിക്കയെന്നുള്ളത് ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാത്തതാകയാൽ അതു സബ്രഹ്മാള്ളവർ പറയുകയില്ലോ. അപ്പോൾ രാത്രി കുറെ അധികമായതിനാൽ നമ്മരിമാരാറും അവരവരുടെ ഇല്ലങ്ങളിലേക്കു പോയില്ല. രാജാവ് പള്ളിയിൽ ക്ഷേഗനള്ളിയതിന്റെ ശേഷം എല്ലാവരും രാജഭവനത്തിൽത്തന്നെ ഓരോ സ്ഥലത്തു പോയിക്കിടന്നുംണ്ടി.

എക്കദേശം അർധരാത്രിയായപ്പോൾ പുളിയാമിള്ളി നമ്മരിക്കും ബോധം വീണ്ടും. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു രാജാവിന്റെ ആൾ വന്നിരുന്നു എന്നോ താൻ എന്നോ അസംഖ്യയം പറഞ്ഞയച്ചു എന്നോ ഏതാണ്ടാക്കേ ഒരു സപ്പനം പോലെ ഓർമ്മതോന്നുകയാൽ വിവരം അന്തർജനതോടു ചോദിക്കയും ഉണ്ടായ വസ്തുത അന്തർജനം പറയുകയും ചെയ്തു. നിലാവുഡിക്കും ചെല്ലാമെന്നാണ് പറഞ്ഞ യച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു കേട്ടപ്പോൾ നമ്മരി തത്കാലം ഒന്നായാളിച്ചു.

എക്കില്ലും സർവലോകകക്കമാതാവായിരിക്കുന്ന സാക്ഷാൽ ശക്തിയുടെ സഹായമുള്ളതുകോണ്ട് തനിക്ക് ഒന്നും ദുഃസാദ്യമായും അവമാനകരമായും വരികയില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം ഉടനെ എണ്ണിറ്റു രാജസന്നിധിയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. പുറത്തിരിഞ്ഞി നോക്കിയ പ്പോൾ പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ ആകാശമധ്യത്തികൽ പ്രകാശിച്ചു നിൽക്കുന്നതും നല്ല വിശദചന്ദ്രിക ലോകമെല്ലാം നിറഞ്ഞു പരന്നിരിക്കുന്നതും കാണപ്പെട്ടു. അതിനാൽ അത്യന്തം സന്തുഷ്ടഹൃദയനായ നമ്മരി വേഗത്തിൽ രാജഭവനത്തിലെത്തി രാജാവു കിടന്നുംണ്ടുന്ന പള്ളിയിറവാതില്ക്കൽ ചെന്നു മുട്ടി വിളിച്ചു. ഉടനെ രാജാവുണ്ടന്ന് "ആരത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. "ഞാൻതന്നെ, പുളിയാമിള്ളി" എന്നു നമ്മരി പറഞ്ഞു. ഉടനെ രാജാവു പുറത്തിരിഞ്ഞി നോക്കിയപ്പോൾ പൂർണ്ണചന്ദ്രനെയും ചന്ദ്രികാപ്രകാശത്തെയും കണ്ട് അത്യന്തം വിസ്മയിച്ചു. അപ്പോൾത്തന്നെ രാജാവു ഭൂത്യംഞാരപ്പറഞ്ഞയച്ചു നമ്മരിമാരെയല്ലാം വിളിച്ചുവരുത്തി. എല്ലാവരും ഇതുകണ്ട് ഏറ്റവും അതുപെട്ടു. രാജാവു പുളിയാമിള്ളി നമ്മരിക്ക് അനവധി സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തു സന്നോഷിപ്പിച്ചയച്ചു. അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇല്ല തെത്തതിയപ്പോഴേക്കും ചന്ദനും ചന്ദ്രികയും മറഞ്ഞു നല്ല ഇരുട്ടാവുകയും ചെയ്തു. ആ കാണപ്പെട്ട് സാക്ഷാൽ ചന്ദനും ചന്ദ്രികയുമല്ലായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലോ. ഭക്തവസ്ത്വായ ദേവി ഭക്തനായ നമ്മരിക്ക്

രഹ്യത്തിന്റെ മാല

അവമാനം സംഭവിക്കാതെ ഇരിക്കാൻ വേണ്ടി തന്റെ കുണ്ണിയിൽ ഒന്നൊടുത്ത് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കയായിരുന്നു ചെയ്തത്. അത് കണ്ടവർക്കൈല്ലോ ചന്ദ്രനായിട്ടും അതിന്റെ ശോഭ ചന്ദ്രികയായിട്ടും തോന്തി എന്നെന്തുള്ളൂ.

ഇപ്പകാരം പലരും പല വിധത്തിൽ പരീക്ഷിച്ചിട്ടും പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരിയെ അവമാനിക്കുന്നതിനോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മദ്യപാനത്തെ പ്രത്യുക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനോ അദ്ദേഹത്തിനു ഭേദ്യും കല്പിക്കുന്നതിനോ കഴിഞ്ഞില്ല. ദേവീപ്രസാദം വേണ്ടതുപോലെ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവരെ ജയിക്കാൻ ആരു വിചാരിച്ചാലും കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ.

പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരി ഒരു നല്ല മന്ത്രവാദിയുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ മന്ത്രവാദത്തിനായി പലരും കഷണിച്ചുകൊണ്ട് പോവുക പതിവായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒഴിച്ചാൽ ഒഴിയാത്ത ബാധ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. നമ്പുരി മന്ത്രവാദത്തിനും മറ്റൊരുമായി അനുസ്ഥലങ്ങളിൽ പോവുന്നോൾ ദേവി പ്രത്യുക്ഷമുർത്തിയായിട്ട് അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി പോവുക പതിവായിരുന്നു. എങ്കിലും അത് അനുശ്രാർക്ക് അപ്രത്യുക്ഷം തന്നെ ആയിരുന്നു.

ഒരു ദിവസം നമ്പുരി എവിടെയോ പോയി ഒരു മന്ത്രവാദം കഴിഞ്ഞ് അർധരാത്രി നമ്പുരി മുസ്യം ദേവി വിസ്യുമായി ഇല്ലതേക്കു പുറപ്പെട്ടു. കുറെ വഴി പോന്നതിന്റെ ശേഷം ഒരിക്കൽ നമ്പുരി തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ ദേവിയെക്കണ്ണില്ല. എവിടെപ്പോയതായിരിക്കും എന്നു സംശയിച്ചു കുറച്ചു നേരം തിരിഞ്ഞുനിന്നു. എന്നിട്ടും കാണായ്ക്കയാൽ നമ്പുരിക്കു വ്യസനമായി. ഒന്നേഷിച്ചിട്ടുവേണം പോകാതെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അദ്ദേഹം പോന്ന സ്ഥലത്തേക്കുതന്നെ തിരിയെപ്പുറപ്പെട്ടു. കുറച്ചു ചെന്നപ്പോൾ വഴിക്കുസമീപം ഒരു പരയൻ്റെ മാടത്തിൽ ഒരു പരയൻ ഒരു വാളും പീഠവും വെച്ചു ദേവിയെ പുഞ്ജിക്കുന്നതും കൊടുന്നതും ചാറ്റുന്നതും ചില സ്ത്രോതരങ്ങൾ ചൊല്ലി സ്ത്രുതിക്കുന്നതും ദേവി ആ പുഞ്ജി ഏറ്റുകൊണ്ട് ആ പീഠത്തിനേൽ ഇരിക്കുന്നതും നമ്പുരി കണ്ണു. (ദേവിയെ പരയനു കാണാൻ പാടില്ലായിരുന്നതാനും). അവൻ്റെ പുഞ്ജയും മറ്റും കഴിയുന്നതുവരെ നമ്പുരി എല്ലാം കണ്ണുകൊണ്ട് വഴിയിൽത്തന്നെ നിന്നു. അതെല്ലാം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ദേവി എന്നീറ്റ് അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു നമ്പുരിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു. അപ്പോൾ നമ്പുരി

"അല്ലയോ ദേവി! ഈ പറമാടത്തിലും മറ്റും അവിടെനെങ്ങുനെള്ളിയൽ വലിയ കഷ്ടമാണ്. മന്ത്രത്രണാദികളൊന്നുമി സ്ഥാതെ നീചനായ ആ പറയൻ പുജിച്ചതിനെ അവിടുന്നു കൈകൈക്കാളിള്ളുകയും അവരു നിവേദ്യാംശത്തെ അവിടുന്നുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു കണ്ടിട്ട് എനിക്ക് വളരെ വല്ലാതെ തോന്തി. ഈനി മേലാലെക്കിലും ഇങ്ങനെയുള്ളതിനു പോകാതിരുന്നാൽ കൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ കേട്ടു ദേവി ചിരിച്ചുംകൊണ്ട് "അല്ലാ, അങ്ങ് ഈതുവരെ ഏരു സ്വഭാവം നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല, അല്ലോ? അങ്ങേക്കു മനഃഗുഖിയും ഭക്തിയും മതിയായിട്ടില്ല. എന്നെന്നക്കുറിച്ചു ഭക്തിയുള്ള എല്ലാവരും എനിക്കൊന്നു പോലെയാണ്. ചണ്ണാലനേന്നും ബാഹമണ നെന്നുമുള്ള വ്യത്യാസം എനിക്കില്ല. ഭക്തിയുള്ളവർ ആരു വിളിച്ചാലും എനിക്കവിട പോകാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. താൻ മന്ത്രത്രണാദി കളേക്കാൾ ഗണിക്കുന്നത് ഭക്തിയെയാണ്. ഈ തത്ത്വം അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത അങ്ങേടെ കൂടെ താൻ വരുന്നില്ല. ഈനി അങ്ങേയ്ക്ക് എന്നെന്നക്കാണാനും കഴിയില്ല. എക്കിലും പതിവിന്പ്രകാരം ഭക്തിയോടുകൂടി എന്ന ഉപാസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ അങ്ങു വിചാരിക്കുന്ന കാര്യമെല്ലാം താൻ സാധിപ്പിച്ചു തരികയും ചെയ്യാം" എന്നരുളിച്ചേയ്ക്ക് അവിടെതന്നെ അന്തർധാനവും ചെയ്തു. അതിൽപ്പീനെ നമ്പുരി മാംസചക്ഷുസ്സുകൊണ്ടു ദേവിയെ കണ്ടിട്ടില്ല. ദേവി അപ്രത്യക്ഷയായതിന്റെ ശേഷം അധികകാലം അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടുമില്ല.

പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരിയെ മലയാളത്തിൽ പല ദേശങ്ങളിലും പല ജനങ്ങളും ഈന്നും കുടുംബപരദേവതയായി വെച്ചാചരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കർക്കിടകമാസത്തിലും തുലാമാസത്തിലും മറ്റും പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരിക്കു വെള്ളംകൂടി വെയ്ക്കുക എന്നാരു കാര്യവും പലേടത്തും നടപ്പുണ്ട്. പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരിക്കു വെള്ളംകൂടി പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ സകല കാര്യങ്ങളും സാധിക്കുമെന്നാണ് ചിലരുടെ വിശ്വാസം. സന്തതിയുണ്ടാകാനായിട്ടും സമ്പത്തുണ്ടാകാനായിട്ടും ബാധ്യാപദ്ധതാൾ, രോഗങ്ങൾ മുതലായവ മാറുന്നതിനായിട്ടു നമ്പുരിക്കു വെള്ളംകൂടി പ്രാർത്ഥിക്കു പലേടത്തും നടപ്പാണ്. മോഷണം തെളിയിക്കുന്ന വിഷയത്തിലാണതേ ഈതു പ്രധാനം. പുളിയാനിള്ളി നമ്പുരിക്കു വെള്ളംകൂടി പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ തെളിയാത്ത മോഷണം ലോകത്തിലില്ലെന്നാണ് ചിലർ പറയുന്നത്. വെള്ളംകൂടി പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ നാല്പത്തൊന്നു ദിവസത്തിനകം മോഷ്ടിച്ചവൻ

രഹ്യത്വാല

മാപ്പു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു മോഷണത്താണ് ഉടമസ്ഥരെ പാദത്തിങ്കൽ കൊണ്ടുചെന്നു നമസ്കരിക്കും. അങ്ങനെ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ആ മോഷ്ടാവും അവരെ തറവാട്ടിലുള്ള എല്ലാവരും രക്തം ചർദ്ദിച്ചു മരിക്കും. കാര്യം സാധിച്ചിട്ടു പ്രാർമ്മന നടത്താതെയിരുന്നാൽ മോഷ്ടാവിന്റെ അനുഭവംതന്നെ ഉടമസ്ഥനും സിദ്ധിക്കും. പുളിയാസിള്ളി നമ്പുരിയുടെ സ്വഭാവം കായംകുളം വാളുപോലെ ഇരുഭാഗത്തും മുർച്ചയുള്ളതാണ്. ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ഉഗ്രമുർത്തിയായിട്ടു വേരെ യാതൊരു മുർത്തിയുമില്ല എന്നിങ്ങനെ പറയുകയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർ ഇക്കാലത്തു ധാരാളമുണ്ട്. വളരെക്കാലം മുന്നേ മരിച്ചുപോയിരിക്കുന്ന ഇദ്ദേഹത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഭയഭക്തിവിശാസവഹുമാനങ്ങൾ ഇക്കാലംവരെ നിലനിൽക്കണമെങ്കിൽ, ഇദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിവ്യത്വങ്ങളും അത്കൃതകർമ്മങ്ങളും സാമാന്യമൊന്നുമല്ലായിരുന്നുവെന്നു എല്ലാവർക്കും ഉള്ളിക്കാവുന്നതാണ്.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇല്ലം കോഴിക്കോട്ടായിരുന്നു എന്നും ഇദ്ദേഹം ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചിട്ട് ഇപ്പോൾ അഞ്ഞതുറു സംവത്സരത്തിൽ അധികമായിരിക്കുന്നു എന്നുമാണ് കേട്ടിരിക്കുന്നത്.

12. കല്ലന്താറിൽ ഗുരുക്കൾ

കോലത്തുനാട്ടുകാരനായ ഒരു ബോഹമൺ ആയുധവിദ്യ അഭ്യസിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി കോഴിക്കോട്ടു വന്നുചേർന്നു. അവിടെ അക്കാലത്തെ മുന്നാം മുറ രാജാവ് വലിയ അഭ്യാസിയായിരുന്നതിനാൽ ഈ ബോഹമൺ അദ്ദേഹത്തെ ചെന്നു കണ്ണു തന്റെ ആഗ്രഹം അറിയിച്ചു. രാജാവും സന്തോഷസമേതം ബോഹമൺ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ചു. ഒരു സുമുഹുർത്തത്തിക്കൽ ബോഹമൺ അഭ്യാസം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഗുരുവായ രാജാവും ശിഷ്യനായ ബോഹമണ്ണനോട് "ഇപ്പോൾ അങ്ങേപ്പിടിക്കാനായി എത്രപേര് വന്നാൽ തട്ടുത്തുനിർത്താ"മെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ബോഹമൺ "പതിനായിരം പേരുവന്നാൽ ഒരു പ്രയാസവും കൂടാതെ എന്ന തട്ടുത്തുനിർത്താം" എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു. "അതുകൊണ്ടു മതിയായില്ല. കുറച്ചുകൂടി അഭ്യസിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു രാജാവും വീണ്ടും പരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ബോഹമൺ അതിജാഗ്രതയോടുകൂടി പഠിച്ചും കൊണ്ടു താമസിച്ചു. അങ്ങനെ ഒരു കൊല്ലം കൂടെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വീണ്ടും ഗുരു മേൽപ്പെകാരം ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ "അയ്യായിരം പേരു വന്നാൽ തട്ടുത്തുനിർത്താം" എന്നു ബോഹമൺ പറഞ്ഞു. "ഇനിയും മതിയായില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു പിന്നെയും അഭ്യസിപ്പിച്ചു.

ഇങ്ങനെ ഓരോ കൊല്ലംകൂടുനോപാൾ മേൽപ്പെകാരം ഗുരു ചോദിക്കയും ശിഷ്യൻ "രണ്ടായിരം പേരെത്തട്ടുക്കാം, ആയിരംപേരെ തട്ടുക്കാം, അഞ്ഞുറുപേരെത്തട്ടുക്കാം" എന്നിങ്ങനെ പറയുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ പത്രണ്ഡുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ "ഇപ്പോൾ എത്തു തോന്നുന്നു" എന്നു ഗുരു ചോദിച്ചു. "ഒരാൾ വന്നാൽ തട്ടുനിർത്താമെന്നു തോന്നുന്നുണ്ട്" എന്നു ശിഷ്യൻ ഉത്തരം പറഞ്ഞു. "ഇനിയും മതിയായെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കുറച്ചുകൂടെ പഠിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു ഗുരു പിന്നെയും പഠിപ്പിക്കയും ശിഷ്യൻ പഠിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. ഈ ഗുരുശിഷ്യമാരുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ കൊണ്ട് അല്പപജ്ഞാനം അഹമ്മതിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാ ണ്ണനു സ്വപ്നം മാക്കുന്നു. ആദ്യം ബോഹമൺ നിരോധനമാർഗ്ഗങ്ങളില്ലാതെ പരാക്രമണ

രേതിഹ്യമാല

വൈഷ്ണവങ്ങൾ ശഹിക്കായ്കയും പിനീട് അതുകൂടെ ശഹിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ടാണ് മേൽപ്പറകാരം പറഞ്ഞത്.

ഇങ്ങനെ കുർച്ചുകാലംകൂടെ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്ക് ഈ ബോഹമണൻ ഒരാന്നാന്നരം അദ്യാസിയായിത്തീർന്നു. ഈനി പരിച്ചതു മതി എന്ന് അദ്ദേഹത്തിനുതന്നെ തോന്തിത്തുടങ്ങി. ഏകിലും ഗുരു സമ്മതിച്ചില്ല. ശിഷ്യവസ്താലനായ ആ രാജാവ് "പോരാ പോരാ, മെയ്യു കണ്ണാകണം" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പിന്നെയും അദ്യസിപ്പിച്ചു.

ഇങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഈ ബോഹമണൻ രാവിലെ പതിവുള്ള അദ്യാസവും കഴിഞ്ഞതു തേച്ചുകൂളിക്കാനായി സർവാംഗം എണ്ണയും തേച്ചുകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടു. ബോഹമണൻ അവിഭാഗത്തിലും ഒരു മതിൽക്കെട്ടിനകത്തിരുന്നാണ് എണ്ണ തേച്ചത്. ആ മതിൽക്കെട്ടിൽനിന്ന് പുറത്തെക്കിരഞ്ഞുന്നതിനുള്ള വാതിൽക്കൽ മതിൽക്കു പുറത്തായിട്ടു രണ്ടുവശത്തും ഓരോരുത്തർ ഓരോ കുന്തവും പിടിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതിനും ബോഹമണൻ വാതിൽക്കൽ വന്നിരഞ്ഞുമ്പോൾ രണ്ടുപേരും രണ്ടു വശത്തുനിന്നു പെട്ടെന്നു കുത്തുന്നതിനും കല്പന കൊടുത്തു രണ്ടുപേരെ ഗുരുവായ രാജാവു നിർത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. രാജാവും അവിഭാഗ ഒരു സഹാത്തു മറഞ്ഞിരുന്നിരുന്നു. ബോഹമണൻ ഈ വിവരമൊന്നും അറിയാതെ പതിവുപോലെ വാതിൽക്കൽ വന്ന് പുറത്തെക്കിരഞ്ഞി. പെട്ടെന്നു രണ്ടുവശത്തും നിന്നിരുന്ന കുന്തക്കാർ ഓരോ കുത്തും വെച്ചുകൊടുത്തു. കുത്തുകൊണ്ടതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠമേ ബോഹമണൻ കുന്തക്കാരെ കണ്ടുള്ളൂ. ഏകിലും ഉടനെ അദ്ദേഹം അവിഭാഗിനു ചാടിക്കളെത്തു. ഗുരുവായ രാജാവു വെളിയിൽ ഇരഞ്ഞിവന്നു നോക്കിയപ്പോൾ രണ്ടു കുന്തത്തിന്റെയും അറ്റത്ത് എണ്ണ പറ്റിയും ബോഹമണന്റെ ഭേദത്ത് തൊലിപോലും മുറിയാതെയും ഇരിക്കുന്നതായും കണ്ടു. രാജാവു വളരെ സന്തോഷിച്ച്, "ഇതാണ് മെയ്യ കണ്ണാകണം എന്നു പറയാറുള്ളതിന്റെ അർമ്മം. ഈനി അദ്യാസം മതിയാക്കാം" എന്നു ശിഷ്യനോടു പറഞ്ഞു. "എല്ലാം അവിടുത്തെ കൂപ്" എന്നു ശിഷ്യനും പറഞ്ഞു. രാജാവു കോവിലകത്തെക്കും ബോഹമണൻ കൂളിക്കാനും പോകയും ചെയ്തു. രാജാവ് ഇപ്പറകാരം തന്റെ പ്രിയശിഷ്യനെ കുന്തംകൊണ്ട് കുത്തിച്ചതു ശിഷ്യന്റെ അദ്യാസബലത്തെ പരീക്ഷിക്കുന്നതിനായിട്ടും ഇതുകൊണ്ടു തന്റെ ശിഷ്യന് അപകടമൊന്നും പിന്നെയുകയില്ലെന്നുള്ള നിഖയമുണ്ടാ

രേതിഹ്യമാല

യിട്ടും ആണെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം പരയണമെന്നില്ലല്ലോ. കണ്ണിൽ എന്തെങ്കിലും പോകുന്നതിനു കൊള്ളാൻ തുടങ്ങുന്നോൾ എത്രയും വേഗത്തിൽ അതു അടഞ്ഞുപോകുന്നവല്ലോ. അതുപോലെയുള്ള സ്വാധീനത്തരീരത്തിനുമുണ്ടാകണമെന്നതാണ് "മെയ്യും കണ്ണാകണം" എന്നുള്ളതിന്റെ അർമം. അത്യുതം ഉറക്കോടുകൂടി കുത്തിയ അതി നിശിത്തങ്ങളായ കുന്തങ്ങൾ തന്റെ ദേഹത്തിൽ കൊണ്ടതിന്റെശേഷം വിവരമിൽത്തുതാലിമുറിയുന്നതിനു മുമ്പായി ചാടികളളയണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിനു എത്രമാത്രം മെയ്സ്വാധീനമുണ്ടായിരിക്കും. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു മെയ്യു കണ്ണാകണമെന്നു ഗുരുവിനുണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായം സഹായിച്ചുനികയാലാണ് ഗുരു "ഇനി അഭ്യാസം മതിയാക്കാം" എന്നു സമ്മതിച്ചതെന്നുള്ളതു പരയണമെന്നില്ലല്ലോ.

ബോഹമണി പിന്നെയും കുറച്ചുകാലം ഗുരുസന്നിധിയിൽ താമസിച്ചുതനിക്കുണ്ടായിരുന്ന സന്ദേഹങ്ങൾ സകലവും തീർത്തതിന്റെശേഷം ധമാശക്തി ഗുരുദക്ഷിണയും കഴിച്ച് അനുഗ്രഹവും വാങ്ങി അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

അനന്തരം അദ്ദേഹം ഓരോ രാജ്യങ്ങളിൽ സഖ്യരിച്ച് ക്രമേണ കായംകുള്ളതു ചെന്നുചേർന്നു. ആ രാജ്യം അന്നു തിരുവിതാംകോട്ടേക്കുചേർന്നിട്ടില്ലായിരുന്നു. കായംകുള്ളതു രാജാവിനെ ചെന്നുകണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കല്പനപ്രകാരം അവിടെതെ സെസന്യങ്ങളെ ആയോധനവിഭ്യ അഭ്യസിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കുറഞ്ഞതാരു ദിവസം അവിടെ താമസിച്ചു. ഏകിലും അധികകാലം താമസിയാതെ അവിടെതെ രാജാവിന്റെ നടപടികൾ അദ്ദേഹത്തിന് അതെ രസിക്കായ്ക്കയാൽ അദ്ദേഹം അവിടെനിന്നു പൊയ്ക്കളെന്നു.

പിന്നെയും പല സമലങ്ങളിലും സഖ്യരിച്ച് ഒടുക്കം അദ്ദേഹം അകാലത്തു തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാക്കന്നാരെശുന്നള്ളിത്താമസിച്ചിരുന്ന പത്മനാഭപുരത്തു ചെന്നുചേർന്നു. അപ്പോൾ 933-ൽ നാടുനീങ്ങിയ പ്രസിദ്ധനായ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു നാടുവാഴുന്ന കാലമായിരുന്നു. അവിടുന്ന് അവിടുതെ ഭാഗിനേയനായ 973-മാണ്ഡു നാടുനീങ്ങിയ രാമവർമ്മ മഹാരാജാവിനെ ആയുധവിഭ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന തിനായി അനേകം അഭ്യാസികളെ വരുത്തിപ്പറീക്ഷിച്ചിട്ടും ബോധിക്കാതെ

എതിഹ്യമാല

എല്ലാവരെയും പറഞ്ഞയച്ചിട്ട് ഈനി എന്തു വേണ്ടു എന്നു വിചാരിച്ചും കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്താണ് ഈ ബോഹമനൻ അവിടെ ചെന്നു ചേർന്നത്.

ബോഹമനൻ അവിടെ എത്തിയതിന്റെശേഷം മുവം കാണിക്കണമെന്നാഗ്രഹിച്ചു. വിവരം തിരുമനസ്സിലെ സേവകമാർ മുഖാന്തരം തിരുമനസ്സിൽ നിയിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ഒരു വലിയ അഭ്യാസിയാണെന്നുള്ള വിവരംകുടെ തിരുമനസ്സിനിയിക്കണമെന്നും പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിരുന്നു. സേവകമാർ എല്ലാ വിവരവും തിരുമനസ്സിനിയിക്കുകയും ചെയ്തു. പിറ്റെ ദിവസം പകൽ പ്രത്യേകു മണിക്കു തിരുമുന്പാകെ ചെല്ലുന്നതിനു കല്പനയുണ്ടായി. ബോഹമനൻ കല്പനപ്രകാരം പിറ്റെ ദിവസം പ്രത്യേകുമണിയായപ്പോൾ കോട്ടവാതില്ക്കൽ ചെന്നു. അപ്പോഴേക്കും മഹാരാജാവിന്റെ കല്പന പ്രകാരം കോട്ടവാതിലുകളെല്ലാം അടയ്ക്കുകയും കോട്ടയ്ക്കെത്തു കോട്ട മതിലിനോട്ടുത്ത് ഓരോ തീണ്ടാമതി അകലതേതാളമിട എല്ലാ സ്ഥലത്തും വലിയ ആനങ്ങൾ (ഓരാൾ പൊക്കത്തിലുള്ള ഇരുന്പാണികൾ) അടുപ്പി ചെടുപ്പിച്ചു തറയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ബോഹമനൻ കോട്ടയ്ക്കു ചുറ്റും നടന്നു നോക്കീട് എല്ലാ വാതിലുകളും അച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണുകയാൽ ഈതു തന്നെ പരീക്ഷിക്കാനാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായി. ഉടനെ അദ്ദേഹം അരയും തലയും മുറുക്കി, വാളും പരിചയുമെടുത്ത് പിടിച്ച് താണുനിന്നു ചില ചുവടുകൾ വച്ചിട്ടു കോട്ടമതിലിന്റെ മീതെ അകത്തേക്കു ചാടി. അകത്ത് ആനങ്ങൾ തറച്ചിരിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. ചാടിപ്പോങ്ങി കോട്ടമതിലിന്റെ മീതേക്കുടി അകത്തേക്കു ചെന്നപ്പോഴാണ് കാലുകൾ നിലത്തു കൂത്താനിടമില്ലാതെ അടുപ്പിച്ച് ആനങ്ങൾ തറച്ചിരിക്കുന്നത് കണ്ടത്. ബുദ്ധിശാലിയും അഭ്യാസിയുമായ അദ്ദേഹം മേൽഭാഗത്തു നിന്നു താഴെ എത്തുന്നതിനു മുമ്പായി തത്കാലോചിതമായ ഒരു കൗശലം ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ച് അപ്രകാരം ചെയ്തു. എങ്ങനെന്നെയെന്നാൽ തന്റെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന പരിച മലർത്തിപ്പിടിച്ച് ഓരാന്തത്തിന്റെ മീതെ വച്ചു കാലുകൾ രണ്ടും ആ പരിചയ്ക്കെത്തു ചവിട്ടിയുംകൊണ്ടു ചെന്നചെലവിനെ ഓന്നിരുന്നു. അവിടെയിരുന്നു കൊണ്ടും പിനോക്കം ചാടി കോട്ടമതിൽ തൊടാതെ പുറത്തുവന്നു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്ങനെന്നുള്ള അഭ്യാസികൾക്കും ഒന്നു ചാടിയാൽ പിനെ അവിടെനിന്നു ചാടണമെങ്കിൽ കാലോന്

രഹ്യത്തിന്റെ മാല

ഉള്ളാതെ നിവൃത്തിയില്ലഭോ. അതിനാലാണ് അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്തത്.

ബോഹമനൻ കോട്ടയ്ക്കു പുറത്തു വന്നതിന്റെശേഷം കോട്ട വാതിൽക്കൽ കാത്തുനിന്നിരുന്ന ശേഖരക്കാരോട് "എന്ന കല്പിച്ചനേ ഷിച്ചുകിൽ ഞാനിവിടെ വന്നിരുന്നു എന്നും കോട്ടവാതിൽ അടച്ചിരുന്ന തിനാൽ അകത്തു കടക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ മടങ്ങിപ്പോയി എന്നും അറിയിച്ചേക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞ അദ്ദേഹം പോകാൻ ഭാവിച്ചു. അപ്പോൾ ഇതെല്ലാം നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന മഹാരാജാവ് വളരെ വിസ്മയത്തോടും സന്നോഷത്തോടുംകൂടി ആളുയച്ചു. കോട്ടവാതിൽ തുറപ്പിച്ചു ബോഹമനനെ തിരുമുന്നാക്കുക വരുത്തി സന്നോഷസമേതം തത്കാലം കുറഞ്ഞതാന് അരുളിച്ചയ്ക്കയും അക്കാലത്തു ബാല്യമായിരുന്ന രാമവർമ്മ രാജാവിനെ ആയുധാഭ്യാസം ചെയ്തിക്കുന്നതിനായി കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇപ്പകാരം ബോഹമനൻ രാജഗുരുവായിത്തീരുകയാൽ അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ തറവാട്ടേക്കു "ഗുരുക്കർ" എന്നാരു സ്ഥാനവും കരമാഴിവായിട്ട് അനേകം വസ്തുക്കളും കല്പിച്ചുകൊടുത്തു. "കല്ലാന്താറിൽ" എന്നുള്ളത് ഈ ബോഹമനൻ്റെ സ്വത്തെയുള്ള ഭവനപ്പേരാണ്. കല്ലാന്താറിൽ ഗുരുക്കളെ ബോഹമനർ മുതലായവർ ഇന്നും ഗുരുക്കളെന്നും ശുദ്ധർ മുതലായവർ ഗുരുക്കളും എന്നുമാണ് പറയുന്നത്.

തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാക്കന്നാർ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ സ്ഥിരമായി എഴുന്നളളിത്താമസിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഗുരുക്കളുടെ താമസവും തിരുവനന്തപുരത്തായി. അവിടെ അദ്ദേഹത്തിന് അനേകം സ്ഥാനമാനങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുത്തതുകൂടാതെ പതിവായിപ്പാർക്കുന്ന തിന് ഒരു മംവും കല്പിച്ചു പണിയിച്ചുകൊടുത്തു.

ഇപ്പകാരം അനേകം സ്ഥാനമാനങ്ങളും രാജസന്നിധിയിൽനിന്നു പലവിധത്തിലുള്ള ആദായങ്ങളും കരമാഴിവായി വളരെ വസ്തുക്കളും കിട്ടിയതിന്റെ ശേഷം ഗുരുക്കൾ കോലത്തുനാട്ടിൽനിന്ന് തന്റെ കുടുംബം മുഴുവനും ഇവിടെ വരുത്തി, സജനങ്ങൾ അധികമുള്ള തിരുവല്ലായിൽ ഒരു ഭവനമുണ്ടാക്കി കുടുംബത്തെ അവിടെ സ്ഥിരതാമസമാക്കി.

രേതിഹ്യമാല

ഇപ്പോഴും കല്ലന്താറിൽ ഗുരുക്കളുടെ കുടുംബത്തിൽ ഒരു ക്ഷയവും ബാധിച്ചിട്ടില്ല. അവർ നല്ല ധനവാഹനരായിട്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. അവർക്കു തിരുവന്നപുരത്തു **രാജസന്നിധിലുള്ള** സ്ഥാനമാനങ്ങൾക്കും ബഹുമാനത്തിനും **ഇക്കാലം** വരെ കുറവു വന്നിട്ടില്ല. ഇപ്പോഴും മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് പുജയെടുപ്പിന് വിദ്യാരംഭത്തിനായി പുജപ്പുരയിൽ എഴുന്നള്ളുമ്പോൾ ഗുരുക്കൾക്കു ഗുരുദക്ഷിണ ചെയ്ക്ക പതിവാണ്. **ഇക്കാലത്തു** തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാക്കന്നാർക്ക് ആയോധനവിദ്യാഭ്യാസം ആവശ്യമല്ലാത്തതിനാൽ അത് ചെയ്യാറുമില്ല. ഇപ്പോൾ ഉള്ള ഗുരുക്കന്നാർക്ക് ഈ വിദ്യ അറിഞ്ഞുകൂടാ. എകിലും ഈ രാജവംശത്തിന്റെ കളരിസ്ഥാനം **ഇന്നും** വഹിക്കുന്നത് കല്ലന്താറിൽ ഗുരുക്കൾത്തെന്നയാണ്.

സാക്ഷാൽ ഗുരുക്കളുടെ ശിഷ്യസാമർമ്മത്തിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായിട്ട് അനേകം കമകളുണ്ട്. വിസ്തരഭയത്താൽ അവയെല്ലാം **ഇവിടെ** വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. എകിലും ചുരുക്കത്തിൽ ഒരു കമ പറയാം.

973-ാമാണ്ടു **നാടുനീഞ്ഞിയ** രാമവർമ്മ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേക്ക് ഏകദേശം വാർദ്ധക്യമായതിന്റെ ശേഷം നടത്തിയതായ 967-ാമാണ്ടത്തെ മുറജപക്കാലത്ത് തിരുവന്നപുരത്തു കൂടിയിരുന്ന അസംഖ്യം ബോഹമൺരുടെ കുടത്തിൽ അഭ്യാസികളായിട്ടും ചിലരുണ്ടായിരുന്നു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് നല്ല അഭ്യാസിയായിരുന്നതിനാൽ അഭ്യാസികളായിട്ടുള്ളവരുടെ പേരിലോകൈ അവിടേക്ക് വളരെ പ്രതിപത്തിയുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ അഭ്യാസികളായിട്ടുള്ളവരെ ഒക്കെ തിരുമുന്പാകെ വരുത്തി വല്ലതുമൊക്കെ കല്പിച്ചു സമ്മാനിക്കയും പതിവായിരുന്നു. സാക്ഷാൽ ഗുരുക്കളുടെ കാലം **ഇക്കാലത്തിനു** വളരെമുമ്പെ കഴിഞ്ഞു പോയിരുന്നു എന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലോ.

ഇങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം "മുണ്ടുർ" എന്നു ഭവനപ്പെറുള്ള അഭ്യാസിയായ ഒരു ബോഹമൺ കൗപീനം മാത്രം ധരിച്ച് എല്ലായും തേച്ചുകൊണ്ട് കൂളിക്കാനായി പത്മതീർത്ഥക്കരെ നിൽക്കുമ്പോൾ വ്യുദഗായ ഒരു വിരുത്തിക്കാരൻ നായർ ഒരു നെയ്ക്കുടവും തലയിൽവച്ചുകൊണ്ട് അതിലേ കടന്നുപോയി. ആ നായരുടെ കക്ഷത്തിൽ ഒരു നല്ല വടിയിരിക്കുന്നതുകണ്ട് ഈ ബോഹമൺ "എടാ ആ വടി

ക്രൈസ്തവമാല

എനിക്കു തരാമോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ നായർ "അവിടേക്കു ചെറുപ്പമാണില്ലോ. വടി വയസ്സായ എനിക്കു വേണ്ടതല്ലോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. "നീ വേരെ ഒന്നുണ്ടാക്കിക്കൊ" എന്നു ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു. "അത് അവിടേക്കാകാമല്ലോ" എന്നു നായർ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ "നീ തനില്ലെങ്കിൽ വടി ഞാൻ മേടിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ നായർ "എന്നാലാജനേയാവട്ട" എന്നു പറഞ്ഞു നടന്നുതുടങ്ങി. ബ്രാഹ്മണൻ പിന്നാലെ ചെന്നു നായരുടെ കക്ഷത്തിലിരിക്കുന്ന വടിയുടെ അറ്റത്തു പിടിച്ചു വലിച്ചു. ഒരു കൈകൊണ്ടു പിടിച്ചുവലിച്ചിട്ടുവരായ്ക്ക് യാൽ രണ്ടുകൈകൊണ്ടും മുറുകെ പിടിച്ചു വളരെ ശക്തിയോടുകൂടി പുറകോട്ടു വലിച്ചു. എന്നിട്ടും വടി കിട്ടിയില്ലെന്നുതന്നെയുമല്ല, വടി നായരുടെ കക്ഷത്തിൽ ഇരുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു കിട്ടുകിടായെങ്കിലും മാറുകയാകട്ടെ നായരുടെ നടപ്പിനു സ്വല്പമെങ്കിലും താമസം സംഭവിക്കുകയാകട്ടെ ചെയ്തില്ല. എന്നിട്ടും ബ്രാഹ്മണൻ ഒഴിച്ചു പോകുന്നില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ നായർ അവിടേനിന്നുകൊണ്ട് വലത്തുട്ട് ഒന്നു വട്ടത്തിൽ ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞിട്ടു നേരെ ഉത്സവമംത്തിലേക്കു നടന്നുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ എന്തുകൊണ്ടു വടക്കിയേൽ പിടിച്ചിരിക്കുന്ന പിടുത്തം വിട്ടുംവെച്ചു പോരാൻ പാടില്ലാതെയായി തീരിപ്പനു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം മുണ്ടുടുക്കാതെ, എല്ലായും തേച്ചു വെയിലുംകൊണ്ടു വടിയുടെ അറ്റത്തു പിടിച്ചുംകൊണ്ടു നായരുടെ പിന്നാലെതനെ പോയി. നായർ ഉത്സവമംത്തിൽ ചെന്നു നെയ്ക്കുടം താഴെയിരിക്കിവെച്ച് അവിടെ നിന്നു. വടിയുടെ അറ്റത്ത് പിടിച്ചുംകൊണ്ട് ബ്രാഹ്മണനും അവിടെ നിലയായി. നായർ നെയ്യല്ലാം അളന്നേല്പിച്ച് പറുച്ചിട്ടി വാങ്ങിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ഈ വർത്തമാനങ്ങളെല്ലാം എങ്ങനെന്നേയോ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടിരിഞ്ഞ് ഈ നായരെ വിളിച്ചു തിരുമുന്പാകെ കൊണ്ടുചെല്ലുവാൻ കല്പനയായി. ഉടനെ ഒരു ഹരിക്കാരൻ വന്നു പറയുകയാൽ നായർ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു നടന്നുതുടങ്ങി. വടിവിട്ടുംവെച്ചു പോരാൻ നിവൃത്തിയില്ലായ്ക്കയാൽ പിന്നാലെ ബ്രാഹ്മണനും പോയി. തിരുമുന്പാകെ ചെന്നപ്പോൾ "ഹോ! മുണ്ടുർ എന്നാ ഇങ്ങനെ?" എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ വളരെ ലജ്ജിച്ചു എന്നുള്ളതു പരയണമെന്നില്ലല്ലോ. താനൊരഭ്യാസിയും ചെറുപ്പക്കാരനുമായിട്ട് ഇങ്ങനെ ഒരപകടത്തിലക്കപ്പെട്ടു വുംനായ ഒരു നായരുടെ പിന്നാലെ മുണ്ടുമുട്ടുക്കാതെ തിരുമുന്പാകെ ചെല്ലുന്നതിനു

സംഗതിയായല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു ലജ്ജയും വ്യസനവും സഹിക്കവയ്ക്കാതെയായിട്ട് എന്നൊൻ കരഞ്ഞതുടങ്ങി. അപ്പോൾ തിരുമനസ്സു കൊണ്ട് "ആ സാധു ബ്രാഹ്മണനെ വിട്ടേയ്ക്കു" എന്നു കല്പിച്ചു. ഉടനെ നായർ "അടിയൻ" എന്നു പറഞ്ഞ് അവിടെ നിന്നുംകൊണ്ട് ഇടത്തുട്ട് ഒന്നു തിരിഞ്ഞു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണന്റെ പിടിവിട്ടു. "ഈനി വേഗം പോയി ഉള്ളു കഴിച്ചുവരു" എന്നു കല്പിച്ചു. ബ്രാഹ്മണൻ പോവുകയും ചെയ്തു.

നായർ ബ്രാഹ്മണനോടു ചെയ്ത പ്രയോഗം തിരുമനസ്സിലേക്കും അറിയാമായിരുന്നു. ഏകിലും അതു സാധാരണക്കാരായ അഭ്യാസികൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാതെയിരുന്നതിനാൽ ഈ നായർ സാമാന്യനല്ലെന്നും ഈ നായരെ കണ്ണപ്പോൾത്തനെ അയാള്ക്ക് എവിടെവെച്ചോ താൻ മുഖ്യാരിക്കൽ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നും തിരുമനസ്സിൽ തോന്നുകയാൽ "നീ എവിടുത്തു കാരനാണ്, ആരാണ്" എന്നാക്കേ കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ നായർ തൊഴുതുംകൊണ്ടു താഴെ വരുന്ന പ്രകാരം വിനയപുർവ്വം അറിയിച്ചു.

"അടിയൻ കായംകുളത്തുകാരൻ ഒരു ശുദ്ധനാണ്. തിരുമനസ്സിലെ വിരുത്തിക്കാരിൽ ഒരുവനാണ്. ഇവിടെ മുറജപമടിയന്തിരം വകയ്ക്കു നേരുത്തപ്പിക്കുന്നയി വിടകൊണ്ടതാണ്. കല്പിച്ച് അടിരൈനെക്കുറിച്ച് ഓർക്കാനിടയുണ്ട്". ഇതെല്ലാം കേട്ടപ്പോൾ തിരുമനസ്സിലേക്ക് ഓർമ്മ യുണ്ടായി. ഏകിലും സംഗതി അയാളെക്കൊണ്ടുതനെ പറയിക്കാനായി "ഓർക്കാനുള്ള കാരണമെന്താണ്" എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ നായർ, "തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കായംകുളം പിടിക്കാനായി എഴുന്നള്ളിയ കാലത്തു കോട്ടയ്ക്കു മീതെ കുതിരയെ ചാടിച്ചപ്പോൾ കുതിര ഒരു വെട്ടു കൊള്ളുകയാൽ കോട്ടയ്ക്കു പുറതേക്കു വീഴുകയും തിരുമേനി കോട്ടയ്ക്കെതേക്കു ചാടുകയും ചെയ്തതു തിരുമനസ്സിൽ ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. അന്നു കൊത്തേള്ളത്തിൽ ഒളിച്ചിരുന്നു കുതിരയുടെ കാൽ വെട്ടിയത് അടിയന്നാണ്. ആ സമയം കല്പിച്ച് അടിയന്നെ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ" എന്നറിയിച്ചു. "ശരി, ഈതും നമുക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട്. നിനെ കണ്ണപ്പോൾത്തനെ നമുക്ക് മനസ്സിലായി. ഏകിലും ചോദിച്ചു എന്നേ ഉള്ളൂ. നീ കായംകുളം രാജാവിന്റെ ഒരു സെസനികൻ ആയിരുന്നു അല്ലോ?" എന്നു കല്പിച്ചു. നായർ "അടിയൻ" എന്നറിയിച്ചു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് "എന്നിട്ടിപ്പോൾ ഇവിടെ നെയ്ചുമടുംകൊണ്ടു വന്നതെന്നാണ്" എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. നായർ, "അന് അടിയന്റെ കരിക്കാടി അതായിരുന്നു. ഇന്ന് അടിയന്റെ

രേതിഹ്യമാല

കരിക്കാടി ഇതാണ്" എന്നറയിച്ചു. മഹാരാജാവ് സന്തോഷിച്ച്, "ശരി അനന്നു തിന്നുന്ന ചോറിൻ്റെ നമി കാണിക്കുന്നതു പുരുഷയർമ്മമാണ്. ഇങ്ങനെത്തെനെ വേണും" എന്നു കല്പിച്ചു. പിന്നെയും തിരുമനസ്സു കൊണ്ടും ആ നായരുംകൂടി വിദ്യാഭ്യാസസംബന്ധമായും മറ്റും കുറഞ്ഞതാരു നേരം സംഭാഷണം ചെയ്തു. അപ്പോൾ നായരും സാക്ഷാൽ ഗൃഹകളുടെ ശിഖ്യനാണ്ണനു മനസ്സിലാവുകയാൽ അയാളെക്കുറിച്ചു വിശ്വേഷിച്ചും തിരുമനസ്സിൽ ഒരു സന്തോഷമുണ്ടായി. തങ്ങളുടെ സതീർമ്മ ഓരേക്കുറിച്ച് ഒരു പ്രത്യേകസ്ഥനേഹം എല്ലാവർക്കും ഉണ്ടാകുന്നതാ സാമ്പ്രദായം. ഉച്ചതിരിഞ്ഞു വീണ്ടും വരാമെന്നു കല്പിച്ച് അപ്പോൾ നായരെ പറഞ്ഞയച്ചു.

ഉച്ചതിരിഞ്ഞപ്പോൾ അഭ്യാസികളായിട്ടുള്ള ബോഹമണ്ണരല്ലാം തിരുമുന്നാകെ എത്തി. ആ കുടത്തിൽ മുണ്ടുര് എന ബോഹമണ്ണനും ഉണ്ടായിരുന്നു. കായംകുളത്തുകാരൻ നായരും വന്നുചേരിനു. അപ്പോൾ അവിടെ അണ്യാകുതിയായിട്ട് ഒരു വലിയ ഇരുവുകളി കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. "ഈത് ആർക്കൈറ്റിലും എടുത്തു പൊക്കാമോ?" എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. ഇതുകേട്ട് അഭ്യാസികളായിട്ടുള്ള ഓരോ ബോഹമണ്ണൻ ചെന്ന് എടുത്തുനോക്കി. ആ കട്ടിയൊന്ന് ഇളക്കാൻപോലും ആർക്കൈ കഴിഞ്ഞില്ല. ഒടുക്കം മുണ്ടുര് ബോഹമണ്ണൻ മുട്ടോളം പൊക്കി. പിന്നെ നായരെടുത്ത് അരയോളം പൊക്കി. പിന്നെ അതെടുക്കാൻ ആരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒടുക്കം തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് "നമുക്കിപ്പോൾ വാർദ്ധക്യം കൊണ്ടു ക്ഷീണമായി. എക്കിലും ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കാം" എന്നു കല്പിച്ചുകൊണ്ട് ചെന്നെടുത്ത് കഴുതേതാളം പൊക്കി "വിദ്യാഭ്യാസ കാലത്ത് ഇതെടുത്ത് ദിവസംതോറും ആയിരു പ്രാവശ്യം വിതം തലയ്ക്കുമീതെ പൊക്കി പുറകോട്ടിടാറുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഒന്നും വയ്ക്കാതെയായി" എന്നും കല്പിച്ചു. വളരെ വയസ്സും ക്ഷീണവുമായ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് എടുത്തുപൊക്കിയ ഇരുവുകളി ചെറുപ്പക്കാരായ തങ്ങൾക്ക് ഒന്നിളക്കാൻപോലും കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് അഭ്യാസികളെന്ന നാട്യത്തോടുകൂടി അവിടെ കൂടിയിരുന്നവരല്ലാം ലജ്ജിച്ചുപോയി.

കായംകുളത്തുകാരൻ നായർക്ക് സബഹുമാനം അനേകം സമ്മാനങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുത്തതു കൂടാതെ, ആജീവനാന്തം അയാൾ കുള്ള വിരുത്തിവസ്തു ഉഴഴിയംകൂടാതെ അനുഭവിച്ചു കൊള്ളുന്നതിനും

രേതിഹ്യമാല

കല്പിച്ചതിനും പുറമേ പ്രതിമാസം കുറേ പണം അടുത്തുണ്ടായിട്ടും കല്പിച്ചു പതിച്ചുകൊടുത്തു.

ഗുരുക്കളുടെ ശിക്ഷാസാമർപ്പം നിമിത്തം രാമവർമ്മഹാരാജാവിനു സിഖിച്ച അഭ്യാസബലം ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ അധികം വിസ്തരിക്കണമെന്നില്ല. എങ്കിലും അവിടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞയുടെ ഉണ്ടായ ഒരു സംഗതി മാത്രം പറയാം. തിരുമനസ്സുകോണ്ട് ഗുരുക്കളുടെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങി കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മുതൽ അവിടുത്തെ മാതൃലനായ മാർത്താണ്യവർമ്മ മഹാരാജാവ്, കോഴിക്കോട് രാജാവ് ഗുരുക്കളുടെ അഭ്യാസകാലത്ത് ചോദിച്ചതുപോലെ ചോദിക്കയും ഗുരുക്കൾ അനു പരിഞ്ഞതുപോലെ പതിനായിരം പേരെ തട്ടുക്കാമെന്നും അയ്യായിരം പേരെതട്ടുക്കാമെന്നു മൊക്കെ തിരുമനസ്സുകോണ്ട് ഉത്തരം അറിയിക്കയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ക്ഷേമം ഒരു ദിവസം മാർത്താണ്യവർമ്മ മഹാരാജാവ് പത്മനാഭപുരം കൊട്ടാരത്തിൽ മാളികയിൽ എഴുന്നള്ളി നില്കുന്ന സമയം രാമവർമ്മ മഹാരാജാവ് മാളികയിലേക്കു കോവണിയിൽ കൂടെ കയറിച്ചുന്നു. അപ്പോൾ മാർത്താണ്യവർമ്മ മഹാരാജാവ് കോവണി വതില്ക്കൽ ഒരു വശത്തേക്കു മാറി, ഒളിച്ചുനിൽക്കുകയായിരുന്നു. രാമവർമ്മഹാരാജാവിനു തന്റെ മാതൃലന നിൽക്കുന്നതു കാണാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. അവിടുന്ന കോവണിയിൽ കൂടെ കയറി ഒരു മുകളിലായ സമയം മാർത്താണ്യവർമ്മ മഹാരാജാവു തന്റെ കയറിലിരുന്ന പള്ളിവാൾക്കാണ്ടു രാമവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ കഴുത്തു നോക്കി ഒരു വെട്ടുകൊടുത്തു. വെട്ടു കഴുത്തിൽ കൊണ്ടതിന്റെ ശേഷമേ രാമവർമ്മ മഹാരാജാവ് അറിഞ്ഞുള്ളൂ. എങ്കിലും അവിടുന്ന തൊലി മുറിയുന്നതിനു മുമ്പായി ആ കോവണിപ്പടിയിൽ താണിരുന്നുകളഞ്ഞതു. വെട്ടു കൊട്ടാര മാളികയുടെ ഒരു കഴുക്കോലിനു കൊള്ളുകയാൽ കഴുക്കോൽ മുറിഞ്ഞു പോയി. ഉടനെ ഗുരുക്കൾ അവിടെയെത്തി, "അവിടുന്ന ഈ കർମ പ്രവൃത്തി ചെയ്തതെന്നൊന്ന് ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ മാർത്താണ്യവർമ്മ മഹാരാജാവ് "ഒന്നുമില്ല. ഉണ്ണിയുടെ വിദ്യാഭ്യാസം കഴിയാനായല്ലോ. അയാൾ വല്ലതും പതിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുകയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾമുള്ള ചതിപ്രയോഗങ്ങൾ ശത്രുക്കളിൽനിന്നു സാധാരണയായി സംഭവിക്കാവുന്നതാണ്. അതിൽ നിന്ന് സ്വാത്മരക്ഷ ചെയ്യാൻ

രേതിഹ്യമാല

കഴിയാത്തവർ ഈ വംശത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമില്ല. അതിനു കഴിയുന്നവനാണെങ്കിൽ ഈതുകൊണ്ടു വൈഷ്ണവം ഒന്നും വരാനുമില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് അങ്ങനെ ചെയ്തതാണ്" എന്നു കല്പിച്ചു. "എൻ്റെ ഗുരുനാമര്ന്നു അനുഗ്രഹം കൊണ്ട് എൻ്റെ അടുക്കൽ പറിക്കുന്നവർക്ക് ഈപ്രകാരമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിലെലാനും അപകടം പറ്റുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല" എന്നു ഗുരുക്കൾ അറിയിച്ചു.

മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം അനേകം പരീക്ഷകൾ കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷമാണ് മാർത്താഡ്യവർമ്മ മഹാരാജാവ് തന്റെ ഭാഗിനേയനെ കായാക്കുളം മുതലായ യുദ്ധങ്ങൾക്കു തന്നോടുകൂടി കൊണ്ടുപോവുകയും ചില സമയങ്ങളിൽ തനിച്ചു പറഞ്ഞയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു തുടങ്ങിയത്. ശിഷ്യരാജുടെ യോഗ്യത ഗുരുക്കൈമാരുടെ യോഗ്യതയ്ക്കു ദൃഷ്ടാന്തമാകയാൽ രാമവർമ്മ മഹാരാജാവിനു സിദ്ധിച്ചു വൈദഗ്ധ്യമെല്ലാം ഗുരുക്കളുടെ ശിക്ഷാരേഖപുണ്യത്തിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നു വിശ്രഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ.

13. കോലത്തിരിയും സാമുത്തിരിയും

പണ്ണാരികൾ കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് കോഴിക്കോട്ടു സാമുത്തിരിരാജാവിനെ കാണാനായി വനിരുന്നു. അന്നു രണ്ടുപേരുക്കും രാജ്യാധിപത്യമുള്ള കാലമാണ്. തമിൽ കണ്ണാൽ രണ്ടുപേരും പുറമേ ഭംഗിക്കു വളരെ സ്വന്നേഹം ഭാവിക്കുകയും പരസ്പരം അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും പോവുകയും വരികയുമൊക്കെ പതിവുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും ഉള്ളിൽ പരസ്പരം മത്സരവും ആക്ഷേപവും ധാരാളമായിരുന്നു. കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് ഇങ്ങോട്ടു വനിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് വേണ്ടതുപോലെ സർക്കരിക്കാണ്ടാൽ ലഭകിക്കത്തിനു പോരല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ സാമുത്തിരിരാജാവ് യമായോഗ്യം സർക്കരിച്ചു. ഉണ്ണു കഴിഞ്ഞു രണ്ടുപേരുംകൂടി സൈരസല്ലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് അകത്ത് നിരുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നേരം പോകുന്ന ഭാവത്തിൽ "സാമുരി കുത്തുമോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. (സാമുത്തിരി എന്നുള്ളത് ലോപിച്ചു "സാമുരി" എന്നും പറയാറുണ്ടല്ലോ). സാമുരി എന്നാൽ ഒരു മാതിരി മുരി (കാള) എന്നുള്ള അർമ്മതിലാണ് കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് ചോദിച്ചത്. ഇതുകേട്ട് സാമുത്തിരിപ്പാട് "കോലത്തിരി കത്തുമോ?" എന്ന് അങ്ങോട്ടും ചോദിച്ചു. കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവിനെ "കോലത്തിരി" എന്നും പറയാറുണ്ടല്ലോ. ഇതു കേട്ട് കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് "കോലത്തിരി ചിലപ്പോൾ കത്തിയേക്കും, സുക്ഷിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ സാമുത്തിരിപ്പാട് "കോലത്തിരി കത്തിയാൽ സാമുരി കുത്തുകയും ചെയ്യും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ അനേകം നേരപോക്കുകളും പറഞ്ഞു റസിച്ചിരുന്നതിന്റെ ശേഷം കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് സന്തോഷഭാവത്തിൽ പോവുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം കോലസ്വരൂപത്തികൾ രാജാവ് വിശ്രേഷമാതിരിയിൽ പണികഴിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പെട്ടി താക്കോലോട്ടുകൂടി ഒരു ഭൂത്യൻ വരും സാമുത്തിരിപ്പാടിലേക്കു കൊടുത്ത തച്ചു. ആ പെട്ടിക്കൈത്തു വെടിമരുന്നു നിരച്ചിരുന്നതുകൂടാതെ പെട്ടി തുറന്നാലുടനെ വെടിമരുന്നിനു തീപിടിച്ചു പെട്ടി തുറക്കുന്ന ആളുടെ മുവവും ദേഹവുമെല്ലാം കത്തിപ്പോകത്തക്കവല്ലും ഒരു സുത്രവും

പറിച്ചിരുന്നു. "കോലത്തിരി കത്തുമോ?" എന്നു സാമുതിരിപ്പാടു മുമ്പു ചോദിച്ചിരുന്നതിനു ഒന്നു കത്തിക്കണമെന്നുള്ള വിചാരന്തോടുകൂടിയാണ് ഈ ചതി പ്രയോഗിച്ചതെന്ന് പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഭൂത്യൻ പെട്ടി താങ്കാലോടുകൂടി സാമുതിരിപ്പാടും അടുക്കൽ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്ത്, കോലസ്വരൂപത്തിക്കൽ രാജാവിൻ്റെ സമ്മാനമാണെന്നുള്ള വിവരം അറിയിച്ചു. ഈ കേടപ്പോൾ സാമുതിരിപ്പാട്, "ഈപ്പോൾ കോലത്തിരിരാജാവ് നമുക്കൊരു സമ്മാനം അയച്ചുതരാനുള്ള സംഗതി എന്നായിരിക്കും? ഇതെന്തെങ്കിലും ചതിയായിരിക്കാനേയിടയുള്ളു. "കോലത്തിരി കത്തുമോ" എന്നു നാം ചോദിച്ചതിനും "ചിലപ്പോൾ കത്തിയേക്കും, സുക്ഷിക്കണം" എന്നാണല്ലോ മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ ഈ പെട്ടിക്കുക്കൽ എന്തെങ്കിലും കത്തുന സാധനമായി രിക്കണം. അതുകൊണ്ട് ഈ പെട്ടി വെള്ളത്തിൽ മുക്കിട്ടു വേണം തുറക്കാൻ. അല്ലെങ്കിൽ അബദ്ധം പറിയേക്കും" എന്നു വിചാരിച്ച് പെട്ടി വെള്ളത്തിൽ മുക്കിയെടുത്തു കൊണ്ടുവരുവാൻ തന്റെ ഭൂത്യമാരോടു കല്പിച്ചു. ഭൂത്യമാർ പെട്ടിയെടുത്തു കൊണ്ടുപോയി മുക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു. സാമുതിരിപ്പാട് പെട്ടി തുറന്നു. പെട്ടിക്കുക്കൽ വെള്ളംകേരി വെടി മരുന്നെല്ലാം നന്നായുപോയതിനാൽ തീ കത്തുകയും അബദ്ധം പറ്റുകയും മൊന്നുമുണ്ടായില്ല. ഈ സംഗതികളെല്ലാം കോലത്തിരി രാജാവിൻ്റെ ഭൂത്യമാർ തിരിച്ചുചെന്ന് അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ അടുക്കൽ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്റെ പ്രയോഗം പറിയില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു കോലത്തിരി രാജാവിനു വളരെ കുണ്ഠിതമുണ്ടായി എന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

പിന്നെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെശേഷം സാമുതിരിപ്പാടും മേൽപ്പെകാരം ഒരു പെട്ടി തന്റെ ഭൂത്യമാർ മുവാന്തരം കോലത്തിരി രാജാവിനു സമ്മാനമായി കൊടുത്തയച്ചു. ആ പെട്ടി കോലത്തിരി രാജാവിൻ്റെ അടുക്കൽ എത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം, "നാമങ്ങാട്ടു ചെയ്ത തിനു പകരം ഈതും ഒരു ചതിപ്രയോഗമായിരിക്കണം. നാം കൊടുത്തയച്ച പെട്ടി സാമുതിരി വെള്ളത്തിൽ മുക്കിയിട്ടാണല്ലോ തുറന്നത്. അതുപോലെ ഈ പെട്ടിയും വെള്ളത്തിൽ മുക്കിയിട്ടുവേണം തുറക്കാൻ. അല്ലെങ്കിൽ വല്ല അബദ്ധവും പറിയേക്കും" എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു പെട്ടി വെള്ളത്തിൽ മുക്കി തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അതിൽ നിന്നെയെ കടന്നൽ കൂടുകളായിരുന്നു നിന്നച്ചയച്ചിരുന്നത്. പെട്ടിക്കുക്കൽ വെള്ളം കേരിയപ്പോൾ ഫേക്കും

രേതിഹ്യമാല

കടന്നലുകൾ അതികോപത്രാടുകൂടി ഇളക്കിവശായി. ആ സമയത്താണ് കോലത്തിരി രാജാവു പെട്ടി തുറന്നത്. പിന്നതെക്കമെ പറയണമെ നില്ലാലോ. കടന്നലുകളുടെ കുത്തുകൊണ്ടു കോലത്തിരിരാജാവിനു നിവൃത്തിയില്ലാതെയായി. അദ്ദേഹം ഇതിലധികം വിഷമിക്കേണ്ടതില്ല. അനേകമാളുകൾകൂടി കടന്നലുകളെ അടിച്ചും തീവെച്ചും ചുട്ടും മറ്റും നശിപ്പിച്ച് രാജാവിൻ്റെ പ്രാണരെ രക്ഷിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

14. പാണ്ഡവരിന്തു കോടൻഭരണിയിലെ ഉപ്പുമാങ്ങ

ഈ ഉപ്പുമാങ്ങ വളരെ പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും ഈതിന് അനുസാധാരണമായ ഈ വിശേഷമുണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണവും മേല്പറിത്ത ഭരണിയുടെ ആഗമവും കേളിട്ടുള്ളവർ അധികമുണ്ടനു പറയുന്നില്ല. അതിനാൽ അവരെ ചുരുക്കത്തിൽ ചുവരെ വിവരിക്കുന്നു.

പാണ്ഡവരിന്തുഭട്ടിരിയുടെ ഈല്ലം ബ്രിഞ്ജിഷിലാണ്. ഈപ്പോൾ അവിടെ സാമാന്യം ധനപുഷ്ടിയുണ്ടെങ്കിലും ആ തറവാടു മുഖ്യമാരു കാലത്ത് വളരെ ദാരിദ്ര്യമുള്ളതായിരുന്നു. നിത്യവൃത്തിക്കുപോലും യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതെ വളരെ വിഷമിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈരുന്നിരുന്നത്.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ചീനത്തുകാരൻ ഒരു കപ്പൽ കച്ചവടക്കാരൻ അവൻ്റെ കപ്പലിൽ വിലപിടിച്ച അനേകം സാമാന്യങ്ങൾ കയറ്റിക്കാണ്ടു കച്ചവടത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു. ദൈവഗത്യാ മദ്യമാർഗ്ഗം ആ കപ്പൽ ഉടഞ്ഞുപോയതിനാൽ അതിലുണ്ടായിരുന്ന മിക്ക സാധനങ്ങളും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയി. കപ്പലിലുണ്ടായിരുന്ന അനേകം ജനങ്ങളും ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. ചിലരെല്ലാം പത്രത്താരികളിലായിട്ടും നീന്തിയും മറ്റും കരയ്ക്കു കയറി രക്ഷപ്പെട്ടു. ആ കുട്ടത്തിൽ കപ്പലിന്റെ ഉടമസ്ഥനും ഒരു പത്രത്താരിയിൽ കയറി കൈവശം കിട്ടിയ പത്ര് ചീനബ്ദരണികളും അതിൽ കയറ്റി ഒരു വിധം കരയ്ക്കൊടുത്തു കണ്ട ഒരു ഗൃഹത്തിലേക്കു ചെന്നു. അതു സാക്ഷാൽ പാണ്ഡവരിന്തു ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലമായിരുന്നു. അന്ന് ആ ഈല്ലം വളരെ ചെറിയതും ഉള്ളതുതനെ പഴക്കംകൊണ്ടും സാമാന്യംപോലെ കെട്ടി സൃഷ്ടിക്കായ്ക്കയാൽ വീണിടിന്തും മഹാമോൾ മായിരുന്നു.

ഈ കച്ചവടക്കാരൻ മുറ്റത്തു ചെന്ന നിന്നുകൊണ്ട് "ഈവിടെ ആരാ ഉള്ളത്? ഇവിടെയൊന്നു കാണാതെ" എന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറിത്തു. അപ്പോൾ അവിടെ ഗൃഹസ്ഥനായ ഭട്ടിരിക്കും അന്തർജനത്തിനും നാലബും കിടാങ്ങൾക്കും കൂട്ടി ഇരുന്നാണ് അരിയിട്ടു കണ്ടിവെച്ചുണ്ടാക്കി, ഗൃഹസ്ഥൻ കണ്ണി കൂടിക്കാനായി ഇരിക്കാൻ ഭാവിക്കയായിരുന്നു. കച്ചവടക്കാരൻ വിളിക്കുന്നതുകേട്ട ഉടനെ ഭട്ടിൽ പുറതേക്കു വന്നു.

അപ്പോൾ കച്ചവടക്കാരൻ "ഞാൻ ചീനത്തുകാരനായ ഒരു കപ്പൽക്കച്ചവടക്കാരനാണ്. എന്റെ കപ്പൽ ചേതംവന്നുപോയി. കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന വേലക്കാരും ഒക്കെ മരിച്ചുപോയി. ഞാൻ ഭക്ഷണം കഴിച്ചുള്ള നേരത്തോടുനേരും കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ എനിക്കു ഭക്ഷിപ്പാൻ വല്ലതും തന്നാൽ കൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഇപ്പോൾ ആ കച്ചവടക്കാരൻ ദീനവചനങ്ങളെ കേൾക്കുകയും പാരവധ്യത്തെ കാണുകയും ചെയ്തിട്ട് ആർദ്ധമാനസനായി ഭവിച്ച ആ ഭട്ടിരി ഉടനെ അകത്തേക്കുപോയി ആ ഉണ്ടായിരുന്ന കണ്ണി എടുത്തുകൊണ്ടുവന്ന് കച്ചവടക്കാരനു വിളമ്പിക്കൊടുത്തു. കച്ചവടക്കാരൻ കണ്ണി കൂടി കഴിഞ്ഞിരുംഗേഷം ഭട്ടിരിയോട് "അവിടുന്ന ഇപ്പോൾ എനിക്ക് കണ്ണി തന്നെ ഉള്ള എന്നു വിചാരിക്കേണ്ട. ഇതുകൊണ്ട് എന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്ക്കയാണ് ചെയ്തത്. ഈ കണ്ണിയുടെ സ്വാദ് ഞാൻ ചത്താലും മറക്കുന്നതല്ല. ഈ ഉപകാരത്തിനു തക്കതായ പ്രതിഫലം തരുന്നതിനു ഞാൻ ശക്തനല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ സ്വദേശത്തു പോയി തിരിച്ചുവരാൻ സംഗതിയായെങ്കിൽ എന്റെ ശക്തിക്കു തക പ്രതിഫലം ഞാൻ തരും. പോരാത്തതു ദൈവവും അവിടേക്കു തന്നുകൊള്ളും. എന്നാൽ എനിക്കിനി ഇവിടുന്ന് ഒരു സഹായം കൂടി ചെയ്തുതരണം. എന്നെന്നാൽ എന്റെ സാമാനങ്ങളെല്ലാം നഷ്ടപ്പെടുപോയി. എങ്കിലും പത്തു ചീനവർഭവണി കേടുകൂടാതെ കിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ നാട്ടിൽപ്പോയി തിരിച്ചുവരുന്നതുവരെ അവ ഇവിടെവെച്ചു സുക്ഷിച്ചുതരണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "ഇവിടെ സ്ഥലം ചുരുക്കമാണ്. എങ്കിലും ഉള്ള സ്ഥലം കൊണ്ടു സുക്ഷിച്ചുതരാം. ഭരണിയിൽ വിലപിടിപ്പുള്ള സാധനമൊന്നുമില്ലാണോ. അങ്ങനെ വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ ഇവിടെ വെക്കാൻ പാടില്ല. ഇല്ലം ഒക്കും ഉറപ്പില്ലാത്തതാണ്" എന്നു പറഞ്ഞ്.

കച്ചവടക്കാരൻ: വിലപിടിപ്പുള്ള സാമാനങ്ങളൊന്നുമില്ല.
അതിലോക്കെ തുവരപ്പരിപ്പു നിരച്ചിട്ടുണ്ട്, അതേ ഉള്ള."

ഭട്ടിരി: എന്നാൽ വിരോധമില്ല.

ഉടനെ കച്ചവടക്കാരൻ ഭരണികൾ പത്തും അച്ചുകെട്ടി മുദ്രയുംവെച്ച് എടുപ്പിച്ച് ഇല്ലത്തു പുരയ്ക്കുത്തു കൊണ്ടുചെന്നു വെപ്പിച്ചു ഭട്ടിരിയോടു യാത്രയും പറഞ്ഞു പോവുകയും ചെയ്തു.

പിന്ന കുറഞ്ഞതാരു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ദിവസം ആ ഇല്ലത്തുള്ളവർക്കു ഭക്ഷണത്തിനു ധാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതെവനു കൂടി. ഉച്ചതിരിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും കുട്ടികളെല്ലാം വിശ്രദ്ധ സഹിക്കാൻ പാടില്ലാതെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു കിടന്നുരുണ്ടുതുടങ്ങി. ഗൃഹസ്ഥനും അന്തർജനവും വിശ്രദ്ധകൊണ്ടു കിടാങ്ങളുടെ പാരവഗ്യം കണ്ടിട്ടും ആക്ഷൂദ്ധ വളരെ വിഷയ്യരായിത്തീർന്നു. അപ്പോൾ അന്തർജനം "ചീനത്തുകാരൻ്റെ ആ ഭരണികളിൽ തുവരപ്പരിപ്പാണെന്നല്ലോ പറഞ്ഞത്? നമുക്ക് ഒരു ഭരണിയിൽ നിന്ന് കുറച്ച് പരിപ്പുടുത്തു വെച്ച് ഇന്ന കുട്ടികൾക്ക് കുറേയ്ക്കു കൊടുത്തെങ്കിലോ? ഇപ്പോൾ ഇവർക്കു എന്തു കൊടുത്താലും തിന്നോളും. ഇവർ അതെങ്കു വിഷമിച്ചു. നമുക്കൊന്നു മില്ലുകിൽ വേണ്ട. ഒന്നും അറിയാറായിട്ടില്ലാത്ത ഈ കുട്ടികൾക്ക് ഇനിയും ഒന്നും കൊടുക്കാത്തതും കഷ്ടമല്ലോ? നേരം പത്തു നാഴികപ്പുകലായല്ലോ?" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഭട്ടിരി: പറഞ്ഞതെതാക്കെ ശരിയാണ്. എനിക്കും വിശ്രദ്ധ സഹിക്കാൻ വഹിയാതെയായിരിക്കുന്നു. അവിടെയും അങ്ങനെന്നെന്ന ആയിരിക്കു മല്ലോ. എങ്കിലും മറ്റാരാൾ നമ്മു വിശ്രസിച്ചു സുക്ഷിക്കാനായി വെച്ചിരിക്കുന്ന സാമാനം ഉടമസ്ഥൻ്റെ അനുവാദം കൂടാതെ നാമെടുക്കുന്നതു ശരിയാണോ? മരിച്ചാലും വിശ്വാസവാദം ചെയ്യരുത്.

അന്തർജനം: ഈ കുട്ടികളുടെ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കായിട്ട് അതിൽനിന്ന് കുറച്ചു പരിപ്പുടുത്താൽ നമുക്ക് ഒരു പാപവും വരികയില്ല. പിന്ന ആ കച്ചവടക്കാരൻ വരുന്നോഴേക്കും അതെയും പരിപ്പ് നമുക്ക് എങ്ങനെ യെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കി അതിലിട്ട് നിരച്ചുവയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം. അതിലെപ്പക്കിൽത്തെന്നയും നമ്മുടെ പരമാർമ്മം അറിഞ്ഞാൽ അവനൊരു വിരോധവും തോന്നുകയില്ല. അവനും ഒരു മനുഷ്യനല്ലോ? വിശനാലുള്ള ദണ്ഡം അവനും അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.."

എന്തിനു വളരപ്പിയുന്നു. ഇങ്ങനെ വളരെ നേരത്തെ വാഗ്ദാദം കഴിത്തതിന്റെശേഷം ഭട്ടിരി ഒരു ഭരണിയഴിച്ചു കുറച്ചു പരിപ്പ് എടുക്കുക തന്നെയെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി പുരയ്ക്കുകയും ചെന്ന ഒരു ഭരണിയുടെ മുദ്ര പൊട്ടിച്ചു കെട്ടിച്ചു ഭരണിക്കുകയും കയ്യിട്ടു പരിപ്പു വാരിയെടുത്തു. ഉടനെ അത് തുവരപ്പിപ്പു മാത്രമല്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ അദ്ദേഹം വെളിച്ചതു കൊണ്ടുവന്നുനോക്കി. അപ്പോൾ അത് തുവരപ്പിപ്പും ചില സർബ്ബനാണയങ്ങളുമായിരുന്നു. പിനെ പുരയ്ക്കുകയും ഇരുട്ടായതിനാൽ ഒരു വിളക്കു കൊള്ളുത്തിക്കൊണ്ടുചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ഭരണിനിച്ചു സർബ്ബനാണയങ്ങൾ ഇട്ടു മീതെ മാത്രം കുറേയ്ക്കു തുവരപ്പിപ്പ് ഇട്ടിട്ടേ ഉള്ളു എന്നു മനസ്സിലായി. പത്തു ഭരണികളും പരിശോധിച്ചപ്പോൾ എല്ലാം അങ്ങനെ തന്നെ ആയിരുന്നു. ഒപ്പതു ഭരണികളും അദ്ദേഹം പുർവ്വസ്ഥിതിയിൽത്തന്നെ അടച്ചു മുദ്രയിട്ടുവെച്ചു. ഒരു ഭരണിയിൽനിന്ന് ഒരു പവർ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി വിറ്റു കുറെ ആരിയും കറിക്കൊള്ളുകളും ശേഷം പണവും വാങ്ങി ഇല്ലത്തു വന്നു. ഉടനെ അന്തർജനം എല്ലാം വെച്ചുണ്ടാക്കി കുട്ടികൾക്കൊക്കെ ചോറു കൊടുത്തു. പിനെ ആ ദൗത്യമാരും ഉള്ളു കഴിച്ചു.

ഇങ്ങനെ കുറച്ചു ദിവസം കഴിത്തപ്പോൾ ഭട്ടിരി വിചാരിച്ചു. "എതെങ്കിലും വിശ്വാസവശ്വരനു ചെയ്ക്കയെന്നുള്ളത് ഇവിടെക്കഴിത്തു. ഇനി ഈ ഭാരിപ്രധാനവും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമാനു മില്ല. അതിനാൽ ഇനി സുവമായിട്ടിരിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗം നോക്കണം. ആ കച്ചവടക്കാരൻ വരാൻ കുറച്ചു താമസിച്ചു എക്കിൽ എല്ലാം ശരിയായി കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാം" എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു നിശ്ചയിച്ചിട്ട് ആ ഭരണിയിൽനിന്ന് ഏതാനും ദ്രവ്യമെടുത്ത് അതികേമമായി എടുക്കുന്നോളം മാളികയോടും കൂടി ഒരില്ലം പണിയിച്ചു. ശേഷം ആ ഭരണിയിലുണ്ടായിരുന്ന മുതലിനു വസ്തുക്കളും ഭരണി, പാത്രങ്ങൾ മുതലായവയും സന്ധാരിച്ചു. അങ്ങനെ കുറച്ചു ദിവസംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഒരു വലിയ ദ്രവ്യസ്ഥനായിത്തീർന്നു. പരമാനന്ദമായി സകലചെലവും കഴിച്ചു പ്രതി വത്സരം പന്തിരായിരാ രൂപ മിച്ചമുണ്ടായിത്തുടങ്ങി. ആ മിച്ചം വരുന്ന മുതലിനു സർബ്ബനാണയങ്ങൾ വാങ്ങി താൻ എടുത്ത ഭരണി നിരച്ചു തുടങ്ങി. അങ്ങനെ അബൈട്ടുകൊള്ളിം കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ആ ഭരണി പുർവ്വസ്ഥിതിയിൽ നിന്ന് അടച്ചുകെട്ടി മുദ്രയിട്ടുവെച്ചു. പിനെ ആ പത്തു

രേതിഹ്യമാല

ഭരണികളുടെ വലിപ്പത്തിൽ ഒന്നുപാതി വിതം വലിപ്പമുള്ള പത്രം ഭരണികൾ കൂടി അദ്ദേഹം വിലയ്ക്കു വാങ്ങി. അവയിലും സർബ്ബ നാണയങ്ങൾ നിന്റെ അവയും അച്ചുകൈട്ടി മുദ്രയിട്ടുവെച്ചു.

അപ്പോഴേക്കും ആ കച്ചവടക്കാരൻ വേരെ ഒരു കപ്പലിൽ സാമാനങ്ങളും കയറ്റി ആ ദിക്കിൽ വന്നുത്തു. അപ്പോൾ അവൻ പോയിട്ടു പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവൻ കരയ്ക്കിണങ്ങി, താൻ ഭരണികൾ സുക്ഷിക്കാൻ വെച്ചിരുന്ന ഇല്ലം അനേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. ആ സ്ഥലത്തു വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ഇല്ലത്തിന്റെ സ്വഭാവം ആകപ്പാടെ മാറിക്കണ്ടതു കൊണ്ട് അവനു വളരെ സംഗ്രഹമായിത്തീർന്നു. പിന്നെ ചിലരോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ ആ ഇല്ലം ഇതുതന്നെന്നും അതിയീരെ പുത്തനായി പണികഴിപ്പിച്ചതാണെന്നും ഭൂതിരിക്ക് ഒരു നിധി കിട്ടിയതിനാലാണ് ഭാരിദ്വേമാക്കേത്തീർന്നതെന്നും ഇപ്പോൾ അവിടെ സ്വത്തു ധാരാളമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു. അതു കേടപ്പോൾ നിധി കിട്ടിയെന്നു പറയുന്നതു ഭോഷ്കാണ്ണെന്നും ഇതെല്ലാം തന്റെ ഭരണിയിലുണ്ടായിരുന്ന മുതൽക്കൊണ്ട് സന്ധാരിച്ചതാണെന്നും കച്ചവടക്കാരൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഈ സ്ഥിതിക്കു തന്റെ മുതൽ കിട്ടുന്ന കാര്യം പൂജ്യം തന്നെ എന്നും അവൻ നിശ്ചയിച്ചു. എങ്കിലും ഭൂതിരിയെക്കണ്ട് ഒന്നു ചോദിച്ചുക്കാം. തരുന്നു എങ്കിൽ തരട്ടു, ഇല്ലെങ്കിൽ വേണ്ടും എന്നു വിചാരിച്ച് ആ കച്ചവടക്കാരൻ ഇല്ലത്തു ചെന്ന മുറ്റത്തു നിന്നുംകൊണ്ട് "ഇവിടെതെ തിരുമേനി ഇവിടെയുണ്ടോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭൂതിരി മാളികയിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. കച്ചവടക്കാരൻ്റെ ഒച്ച കേടപ്പോൾ ആളിറിയുകയാൽ ഉടനെ അദ്ദേഹം താഴെയിരിക്കിവന്നു. കച്ചവടക്കാരനെ വളരെ ആദരവോടുകൂടി വിജിച്ചു തന്റെ പടിപ്പുര മാളികയിൽ കൊണ്ടു ചെന്നു കണ്ണെന്നു കൊടുത്തിരുത്തി, താനും ഇരുന്നിട്ടു കുശലപ്രശ്നാദി കളെല്ലാം ചെയ്തു. പിന്നെ ആ കച്ചവടക്കാരനും കൂടെ വന്നിരുന്നവർക്കും അതികേക്മമായി ഒരു വിരുന്നുസല്ലക്കാരവും കഴിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഭൂതിരി പറഞ്ഞു, "ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അനുവാദം കൂടാതെ ഇവിടെ സുക്ഷിക്കാനായി വെച്ചിരുന്ന മുതലിൽനിന്നു സല്പമെടുത്തു ചില കൈകാര്യങ്ങൾ ചെയ്തു. അങ്ങനെ ചെയ്യവാൻ സംഗതിയായത് എന്റെ ഭാരിദ്വേദ്യഃവ തിരെന്തെ ശക്തി നിമിത്തമാണ്. എങ്കിലും എന്റെ പ്രവൃത്തി ന്യായവിരോധ മായിട്ടുള്ളതാണെന്ന് ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ആ തെറ്റിനെ നിങ്ങൾ ക്ഷമിച്ച്

ഹൈതിഹ്യമാല

എനിക്ക് മാപ്പു തരണമെന്നു അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ മുതൽ പലിശയോടുകൂടി ഇവിടെ തയ്യാറുണ്ടുതാനും."

ഇതെല്ലാം പറഞ്ഞതിന്റെശേഷം കച്ചവടക്കാരൻ്റെ പത്രു ഭരണികളും അതോടുകൂടി താൻ ശേഖരിച്ചുവെച്ചിരുന്ന ചെറിയ ഭരണികൾ പത്രും എടുപ്പിച്ചു പുറത്തു വരുത്തിവെച്ചു. അപ്പോൾ കച്ചവടക്കാരൻ "ഞാനിവിടെ പത്രു ഭരണി മാത്രമേ വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ചെറിയ ഭരണികൾ എൻ്റെ വകയല്ല. ഇതിന്റെ കൂടെ അതുകൂടി കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചിരിക്കുന്ന തെന്തിനാണ്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഭട്ടിരി: നിങ്ങൾ ഈ മുതൽ ഇവിടെ ഏല്പിച്ചിട്ടു പാതാണ്ടുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മുതലിന് അരവാഴി പലിശ കൂട്ടി തരേണ്ടതാണാല്ലോ.

കച്ചവടക്കാരൻ: സുക്ഷിക്കാൻ തന്ന മുതലിനു സുക്ഷിപ്പുകൂലി അങ്ങാട്ടു തരികയല്ലാതെ പലിശ ഇങ്ങാട്ടു വാങ്ങുക ന്യായമല്ല. അതിനാൽ ഈ പലിശ ഞാൻ വാങ്ങുന്നതല്ല.

ഭട്ടിരി: എനിക്കിപ്പോൾ കൊല്ലത്തിൽ ചെലവു കഴിച്ചു പതിരായിരത്തിൽ കുറയാതെ ഉറുപ്പിക ബാക്കിയാകുന്നുണ്ട്. അതെയ്ക്കുള്ള വസ്തു കളും ഈ കാണുന്ന ഇല്ലവും എന്നുവേണ്ടു എൻ്റെ സർവസവും നിങ്ങളുടെ മുതൽ കൊണ്ടുണ്ടായതാണ്. അനുവാദം കൂടാതെ നിങ്ങളുടെ മുതലെടുത്തു കൈകാര്യം ചെയ്തതിനായി ഒരു പ്രായശ്വിത്തമായി ടെക്കിലും ഈ ചെറിയ ഭരണികൾകൂടെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ എനിക്കു വളരെ വ്യസനമാണ്.

കച്ചവടക്കാരൻ: ഞാനിവിടെ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ച പത്രു ഭരണികളും പൂർവസ്ഥിതിയിൽ ഇപ്പോഴും ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ എനിക്കു യാതൊരു നഷ്ടവും വരുത്തിയിട്ടില്ല. പിന്ന ഇവിടേക്കു കുറച്ചു സന്ധാദ്യമുണ്ടായത് ഇവിടെതെന്തെ ഭാഗവും ഉത്സാഹവുംകൊണ്ടെന്നല്ലാതെ വിചാരിപ്പാനില്ല. ഇവിടേക്ക് അപ്രകാരമുണ്ടായ മുതലെല്ലാം ഇവിടുത്തെ സ്വന്തം തന്നെയാണ്. അതിനാൽ ബേഹമസം ഓരിക്കലും ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല. വെറുതെ ഞാൻ ബേഹമസം സ്വീകരിച്ചാൽ എനിക്കുള്ള ശേഷം മുതൽകൂടി നശിച്ചുപോകും.

ഹൈതിഹ്യമാല

ഇങ്ങനെ അവർ തമ്മിൽ വളരെ വാഗ്ദാദം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ചെറിയ ഭരണികൾ പത്തും ഭട്ടിരി തിരിയെ എടുപ്പിച്ച് അകത്തുതന്നെ കൊണ്ടുചെന്നു വെച്ചിച്ചു. അതിന്റെ ശേഷം ആ കച്ചവടക്കാരൻ പുഖും നീരും വെറ്റിലയും പാക്കും കൂട്ടി തന്റെ സ്വന്തം ഭരണിയിൽ ഒന്നു ഭട്ടിരിക്കു ദാനമായി കൊടുത്തു. അതു വാങ്ങുന്നതിനും ഭട്ടിരി വളരെ വിസ്മയിച്ചു. ഏകില്ലും കച്ചവടക്കാരൻ്റെ നിർബന്ധം നിഖിതം ഒടുക്കം വാങ്ങി. ആ ഭരണിയാണ് "കോടൻഭരണി" അതിന്റെ വായല്പം കോടിട്ടുള്ളതിനാലാണ് അതിന് ഈ പേരു സിദ്ധിച്ചത്.

ദാനം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം കച്ചവടക്കാരൻ "അല്ലയോ മഹാബ്രഹ്മണാ! ഈ ഭരണി കുറച്ചു കോടമുള്ളതാണെങ്കിലും വളരെ ഷ്ഠാവരുവും വിശ്വേഷവുമുള്ളതാണ്. ഈ ഭരണി ഇരിക്കുന്ന ദിക്കിൽ ദാരിദ്ര്യം എന്നുള്ളത് ഒരിക്കലും ഉണ്ടാവുകയില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല ഇതിൽ മാങ്ങ ഉപ്പിലിട്ടാൽ അനിതരസാധാരണമായ ഒരു സ്വാദുണ്ടായിരിക്കയും ചെയ്യും എന്നും പറഞ്ഞ് തൊഴുത് അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂട്ടി ഒൻപതു ഭരണികളും എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കച്ചവടക്കാരൻ പോവുകയും ചെയ്തു.

ഭട്ടിരി ആ ചെറിയ ഭരണികളും കോടൻഭരണിയിലുണ്ടായിരുന്ന ദ്രവ്യം മറ്റാരു ഭരണിയിലാക്കി അതും തന്റെ നിലവായിൽ സ്ഥാപിച്ചു. ആ പതിനൊന്നു നിക്ഷേപങ്ങളും ഈന്നും അവിടെയിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് കേൾവി.

പിന്ന ആണ്ടുതോറും കോടൻഭരണിയിൽ മാങ്ങ ഉപ്പിലിട്ടുകയും തുടങ്ങി. ആ ഭരണിയിൽ മാങ്ങ ഉപ്പിലിട്ടാൽ എത്രനാൾ കഴിഞ്ഞാലും മാങ്ങയുടെ പച്ചനിറം മാറുകയില്ല. അതിന്റെ സ്വാദ് ഈന്ന പ്രകാരമെന്ന് അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കറിയാമെന്നല്ലാതെ പറഞ്ഞറിയിക്കുന്ന കാര്യം പ്രയാസം. അമൃതത്തുല്യമെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയോ എന്നു സംശയമാണ്. രൂചിക്ഷയം നിമിത്തം ജലപാനംപോലും കഴിക്കാൻ പാടില്ലാതെ കിടക്കുന്നവർക്ക് ആ മാങ്ങയുടെ ഒരു കഷണം കൊടുത്താൽ അപ്പോൾ നിശ്ചയമായിട്ടും മുന്നാഴിയരിയുടെ ചോറുണ്ണും. അതെയുണ്ട് അതിന്റെ സ്വാദ്. ഈ മാങ്ങയെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടുള്ള ഒരു കമക്കുടി പറയാം.

രേതിഹ്യമാല

കൊല്ലം തൊള്ളായിരത്തെഴുപത്തുമുന്നാണ്ടു നാടു നീങ്ങിയ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രാജ്യം വാണ്ണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോൾ ഒരു മുറിപ്പക്കാലത്ത് ഒരു ദിവസം നമ്പുരിമാർ അത്താഴമുണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമയം അത്താഴത്തിന്റെ വെടിപ്പും കേമതവും കൊണ്ട് ഒരു നമ്പുരി മറ്റാരു നമ്പുരിയോട് "എന്തോ! എന്താ അത്താഴം കേമംതനെ, അല്ലോ? ഇങ്ങനെ മറ്റാരു സ്ഥലത്തു നടക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. അങ്ങനെയല്ലോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ മറ്റൊരു നമ്പുരി, "അങ്ങനെ തനെ, അങ്ങനെ തനെ, സംഗ്രഹമില്ല. എങ്കിലും ആ പാണ്ഡവരെതെ ഉപ്പുമാങ്ങയുടെ ഒരു കഷണംകൂടിയുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ ഒന്നുകൂടി ജാത്യുമായേനേ. ആ ഒരു കുറവേ ഉള്ളു" എന്നു പറഞ്ഞു. ആ സമയം തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കോവിലെഴുന്നള്ളി പ്രദക്ഷിണമായി പോവുക യായിരുന്നു. നമ്പുരിമാർ തിരുമനസ്സിനെ കണ്ടില്ല. എങ്കിലും അവിടുന്ന ഈ സംഭാഷണം കേൾക്കുകയും ആതു പറഞ്ഞ നമ്പുരി ഇന്നാരാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു.

അന്നു രാത്രിയിൽത്തനെ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഗുഡമായി ഓരാളെ അയച്ചു പിന്നതെ മുറയായപ്പോഴേക്കും കോടൻഭരണിയിലെ ഉപ്പുമാങ്ങ വരുത്തി, ഒരു ദിവസം അത്താഴത്തിനു പുളി വിളവിച്ചു. അവിടെ മുറിപ്പംവകയ്ക്കായി പലവിധത്തിൽ ഉപീലിട്ടിട്ടുള്ള മാങ്കകൾ പുളി വിളവിയ കുട്ടത്തിലാണ് ഈ വിളവിയത്. കോടൻ ഭരണിയിലെ മാങ്ങ വരുത്തിയ കമ യാതൊരുത്തരും അറിഞ്ഞിരുന്നുമില്ല. എങ്കിലും മേല്പറഞ്ഞ നമ്പുരി ഈ മാങ്ങാ കഷണം എടുത്തു കഴിച്ച ഉടനെ "ഓഹോ ആ കുറവും തീർന്നു. എന്തോ യോഗ്യാ! നീ ഇവിടെ വന്നുചേരുന്നോ?" എന്നു പറഞ്ഞതേരെ. അപ്പോൾ അടുക്കലിരുന്ന വേരു നമ്പുരി "ഈ മാങ്ങ സാക്ഷാത് കോടൻഭരണിയിലേതാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ആ സമയവും കോവിലെഴുന്നള്ളി കുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അതും കേട്ടു. കൊട്ടാരത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയ ഉടനെ ആ നമ്പുരിയെ വരുത്തി, "അങ്ങേപ്പോലെ സ്വാദിഞ്ഞു ഭക്ഷിക്കുന്നവർ ചുരുക്കമാണ്" എന്നും മറ്റും സന്ദേശപൂർവ്വം കല്പിക്കുകയും നമ്പുരിക്ക് ഒരു സമ്മാനം കൊടുത്ത് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെയാണ് കോടൻഭരണിയുടെയും അതിലെ മാങ്ങയുടെയും വിശേഷം. ആ മാങ്ങ ഒരിക്കൽ കുട്ടിട്ടുള്ളവർ അതിന്റെ സ്വാദ് ഒരിക്കലും

രേതിഹ്യമാല

മറക്കുകയില്ല. ആ കോടൻഭരണി ആ ഇല്ലത്ത് ഇന്നും ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അതിലെ മാങ്ങയ്ക്കുള്ള അനന്യസാധാരണമായ ആ വിശ്രേഷം ഇന്നും കണ്ണുവരുന്നുമുണ്ട്.

15. മംഗലപ്പിള്ളി മുത്തതും പുന്നയിൽ പണിക്കരും

തിരുവിതാംകൂറിൽ തിരുവല്ലാ താലുക്കിൽ ചേർന്ന ആറുമുള്ള മംഗലപ്പിള്ളിയില്ലെന്ന് പണ്ഡി ജോതിസ്റ്റാന്റ്രപാരംഗതനും മഹാവിദ്യാനുമായിട്ട് ഒരു മുത്തതുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം, കുട്ടൻപേരും നാലേക്കാട്ടിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ശക്രനാരാധനപിള്ള അവർക്കളുടെ പിതാമഹനും വലിയ വിദ്യാനും പ്രസിദ്ധ ജോതസ്യനുമായിരുന്ന സന്ദേതിപ്പിള്ള അവർക്കളുടെ സഹപാരിയും ആപ്തമിത്രവുമായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം എവിടെയോ പോകുംവഴി തന്റെ സ്ഥനേഹിതനെക്കൂടി കണ്ടിട്ടു പോകാമെന്നു വിചാരിച്ചു നാലേക്കാട്ടിൽ കേരി. അപ്പോൾ ഒരു പോറ്റി തനിക്കൊന്നു വേളികഴിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു പല സ്ത്രീജാതകങ്ങളും തന്റെ ജാതകവും കൊണ്ടു സന്ദേതിപ്പിള്ളയെക്കാണ്ടു നോകിക്കാനായി അവിടെ വന്നു കുട്ടിക്കുണ്ടായിരുന്നു. മുത്തതു ചെന്നുകേരിയ ഉടനെ സന്ദേതിപ്പിള്ള സബഹുമാനം എഴുന്നേറ്റ് ആസനസത്കാരം ചെയ്തിരുത്തി, താനും യമാസ്ഥാനം ഇരുന്നതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം രണ്ടുപേരും പരസ്പരം കുശലപ്രശ്നാദിസംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരം സന്ദേതിപ്പിള്ള (പോറ്റിയെ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ട്) "ഇദ്ദേഹം ഒന്നു വേളികഴിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു ജാതകങ്ങൾ നോകിക്കാനായിട്ടാണു വനിരിക്കുന്നത്. സ്ത്രീജാതകങ്ങൾ ഒടുവള്ളരെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. താനാണണകിൽ ഇതെല്ലാം പരിശോധിച്ച് ഒന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനും വളരെ ദിവസം വേണ്ടി വന്നേക്കും. അവിടുന്നായാൽ എളുപ്പമുണ്ടല്ലോ. അതിനാൽ അതോന്നു നോകി തീർച്ചപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തെ അയച്ചേച്ചാൽ എനിക്കും അദ്ദേഹത്തിനും വലിയ സഹായമാകും. പിന്നെ വർത്തമാനങ്ങൾ പറയുന്നതിനു നമുക്കു മനസ്സിനു സുവാവുമുണ്ടായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ മുത്തത് "ഓഹോ, ആ ജോലി ഇപ്പോൾ തീർന്നെതക്കാമല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു പോറ്റിയോടു ജാതകങ്ങളെല്ലാം വാങ്ങി. ആകപ്പാടെ തിരിച്ചും മരിച്ചും ഒന്നുനോക്കീട് "ഈതുകൊള്ളുകയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് ഓരോനായിട്ടു താഴെയിട്ട് ഒടുക്കം ഒരു ജാതകം കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് "ഈ സ്ത്രീജാതകം ശാസ്ത്രപ്രകാരം നോകിയാൽ ഇദ്ദേഹത്തിനു നല്ലപോലെ ചേർന്നതായിരിക്കും. പക്ഷേ, ഈ കന്ധകരയെ ഇദ്ദേഹത്തിനു വിവാഹം കഴിക്കാൻ കിട്ടുകയില്ല എന്നെ ഒരു ദോഷമുള്ളു" എന്നു പറഞ്ഞു. മുത്തതിന്റെ വാക്കു കേട്ട പോറ്റി ആ

രഹതിഹ്യമാല

ജാതകം എവിടത്തെ പെൺകിടാവിഗർഭതാബന്നു നോക്കീട് "ജാതകം ചേരുമെങ്കിൽ ഈ കന്ധകയെ എനിക്കു കിട്ടാതിരിക്കുകയില്ല. ആ ഇല്ലക്കാരും ഞങ്ങളും തമിൽ പണ്ണേതനെ ചാർച്ചക്കാരും സ്വന്നഹിതരുമാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ മുത്തത് "പോയി പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുക. ഒടുവിൽ ഫലം ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെയായിരിക്കും. വേരെ കന്ധകയെ ആയിരിക്കുമെന്നേ ഉള്ളൂ. ആ വേളിക്കാണ് ഫലമാനുമില്ല താനും. പ്രസവിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ആ സ്ത്രീ മരിച്ചുപോകും. സന്തതി യുണ്ടാക്കണമെങ്കിൽ പിന്നെ ഒന്നുകൂടി വേളി കഴിക്കേണ്ടിവരും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതൊക്കെക്കേട്ടിട്ട് പോറിക്ക് ഒട്ടും വിശ്വാസമുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹം "ഞാനൊന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കേ" എന്നു പറഞ്ഞു ജാതക അങ്ങളും എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി. കുറച്ചുനേരം സന്ദേതിപ്പിള്ളിയെടു വർത്തമാനങ്ങളും പറഞ്ഞിരുന്നതിന്റെ ശ്രഷ്ടം യാത്ര പറഞ്ഞു മുത്തതും പോയി.

പോറി തനിക്കു നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട പെൺകിടാവിഗർഭ ഇല്ലത്തു ചെന്ന ഉടമസ്ഥമാരോടു വിവരം പറയുകയും കന്ധകയെ കൊടുക്കാമെന്ന് അവർ സസ്യേഖം സമ്മതിക്കുകയും സജനങ്ങളിൽ ചിലരുടെ മധ്യസ്ഥത യോടുകൂടി സ്ത്രീയന്തരുകയും മറ്റും തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും മുഹൂർത്തം നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. പെൺകിടാവിഗർഭ ഇല്ലത്തു വേളിക്കു വേണ്ടുന്ന വച്ചങ്ങളും ക്രിയാഭികൾക്കു വേണ്ടുന്ന ആളുകളെ കഷണിക്കുകയും മുഹൂർത്തദിവസമായപ്പോൾ എല്ലാവരും അവിടെ യെത്തുകയും വേളി കഴിക്കാനുള്ള പോറി അയനിയുണ്ട് മുതലായവ കഴിച്ചു സമയത്തിനു ഹാജരാവുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന സജനങ്ങൾ തമിൽ എന്നോ കാരണവശാൽ വിചാരിക്കാതെ ഒരു വഴക്കും ശണ്ഠംയും ഉണ്ടായിത്തീർന്നു. ശണ്ഠം മുറുകിയപ്പോൾ പോറിമാർ രണ്ടു കക്ഷികളായിപ്പിരിഞ്ഞു. ഒടുക്കം ഒരു കൂട്ടർ "ഇയ്യാർക്കു പെണ്ണിനെ കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങളിവിടെ ഒന്നിനും കൂടുകയില്ല" എന്നും മറ്റൊ കക്ഷി "ഇയ്യാർക്കു പെണ്ണിനെ കൊടുക്കാതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങളിവിടെ ഒന്നിനും കൂടുകയില്ല" എന്നുമായി വഴക്. പെണ്ണിന്റെ പിതാവ് ഒരു കക്ഷിയിലും ചേരാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ വല്ലാതെ വിഷമിച്ചു. രണ്ടു കക്ഷിയിലും തന്റെ ബന്ധുക്കളും ചാർച്ചക്കാരും പ്രബലമാരും മാന്യമാരും ഒരുപോലെയുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ഒരു

കക്ഷിയെയും ഉപേക്ഷിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു തത്കാലം മനസ്സും ദയവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒക്കെ അദ്ദേഹം സംഖ്യാലം അധികമുള്ള കക്ഷിയെ സ്വീകരിക്കെയെന്നു നിശയിച്ചിട്ട്, "നിങ്ങൾ രണ്ടുകൂട്ടക്കാരും ഇങ്ങനെ വാശിപിടിച്ചു വഴക്കു തുടങ്ങിയാൽ ഞാനെന്നാണു വേണ്ടത്? എനിക്കു പെണ്ണിനെ ഏതു വിധവും കൊടുക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണല്ലോ. അതിനുകൂടി നിങ്ങളൊരു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം പറഞ്ഞുതരണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഒരു പോറ്റി, "അതിനെക്കുറിച്ച് അങ്ങാട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട. എനിക്കു സ്ത്രീയന്മായി ഒരു കാശുപോലും തരികയും വേണ്ടാണു. എന്നാലും ഈ പെണ്ണിനെ ഇരുംകുക്കു കൊടുക്കാൻ പാടില്ല. അങ്ങെക്കു സമ്മതമുണ്ടെങ്കിൽ പറയണം. ഞാനിപ്പോൾ കൂളിച്ചു വന്നേയ്ക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. വേരെ നിവൃത്തിയെന്നും കാണായ്ക്ക യാൽ അച്ചുന്നപോറ്റി അതിനെസ്ഥിതിച്ചു. വേളി കഴിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ പോറ്റി കൂളിച്ചു വരികയും അച്ചുന്നപോറ്റി കന്യാദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ പോറ്റി രൂശിണിസ്യംവരത്തിലെ ശിശുപാലനെ പ്പോലെ ഏറ്റവും വിഷണ്ണനായിത്തീർന്നു. അതു കണ്ടു മറ്റൊക്കെ കക്ഷിയിലുള്ള ഒരു പോറ്റി "അങ്ങ് ഇതുകൊണ്ടാട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ടാം. ഈ മുഹൂർത്ത തിരിക്കെത്തനെ അങ്ങെക്കാണ്ടു ഞാൻ വേളി കഴിപ്പിക്കാം. എൻ്റെ കുടുംബവന്നോളും എൻ്റെ മകളും ഞാൻ അങ്ങെക്കു തരാമെന്നു നിശയിച്ചു. ഇവിടെതരാമെന്നു പറഞ്ഞതിൽ ഇരട്ടി സ്ത്രീയനും തരാനും ഞാൻ തയ്യാറാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. അത് അദ്ദേഹവും സമ്മതിച്ചു. ആകക്ഷിക്കാരെല്ലാംകൂടി ഇനങ്ങി മറ്റൊരുഡു മന്ത്രിലേക്കു പോവുകയും ആ മുഹൂർത്തത്തിനുതന്നെ രണ്ടു സ്ഥലത്തും വേളി നടക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ഭവിഷ്യത്പരലങ്ങളെല്ലാം മംഗലപ്പിള്ളി മുത്തതു മുണ്ടെത്തനെ പറഞ്ഞിരുന്നതാണല്ലോ. എങ്കിലും അപ്പോഴതെ വാശിയും വഴക്കുംകൊണ്ടു തത്കാലം അതൊന്നും ആരുമോർത്തില്ല. വേളി കഴിഞ്ഞ ശ്രേഷ്ഠം, താൻ ജാതകം നോക്കിക്കാനായി ചെന്നപ്പോൾ നാലേക്കാട്ടിൽ വെച്ചു മുത്തതു പറഞ്ഞതെല്ലാം ആ പോറ്റിക്ക് ഓർമ്മ വരികയും മനസ്സു കൊണ്ടു മുത്തത്തിനെ വളരെ ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ശ്രേഷ്ഠകൂടി ഒക്കുമോ എന്നറിയട്ടു എന്നു വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹം സ്വസ്ഥമായിരുന്നു. ആറു മാസം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പേ ആ പോറ്റിയുടെ അന്തർജനം മരിച്ചു. അപ്പോൾ മുത്തതു പറഞ്ഞിരുന്നതു മുഴുവനും ഓർത്ത തിനാൽ മുത്തത്തിന്റെ പ്രശ്നത്തിൽ പോറ്റിക്കു വളരെ വിശ്വാസമായി.

രഹ്യത്വമാല

അനന്തരം പോറ്റി അനുകൂട്ടി വേളികഴിക്കണമല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചിട്ട് ഒരുവളരെ സ്ത്രീജാതകങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു. "ഈനി മുത്തതിനെക്കാണ്ടുതന്നെ ജാതകം നോക്കിച്ചു നിയയിച്ചിട്ടു വേണം വേളി കഴിക്കാൻ" എന്നു വിചാരിച്ചു പോറ്റി ജാതകങ്ങളുംകൊണ്ട് ആറിയുള്ള മുത്തതിന്റെ ഇല്ലാത്തതി. അപ്പോൾ മുത്തത് അനുബദ്ധത്തിൽ തൊഴാൻ പോയിരിക്കുകയായിരുന്നു. മുത്തതു തൊഴീലും കഴിഞ്ഞ് ഇല്ലതു ചെന്നപ്പോൾ ജാതകക്കെടുമായി പോറ്റി വന്നിരിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട് "എന്താ എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നതൊക്കെ ഒത്തില്ലോ? ഈനി അനു വേളി കഴിക്കണം. അല്ലോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ പോറ്റി "പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ എല്ലാം സംഭവിച്ചു. ഈനി വേണ്ടതിനെ പറഞ്ഞതുതരണം. സ്ത്രീജാതകങ്ങൾ പത്തുമുപ്പുതെള്ളം കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. ഉള്ളണു കഴിഞ്ഞ് ഇതെല്ലാമാനു പരിശോധിച്ച്, ഇതിൽ വല്ലതും കൊള്ളാവുന്നതുണ്ടെങ്കിൽ നിയയിച്ചു പറഞ്ഞയ്ക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ മുത്തത് "എനിക്ക് പരിശോധിക്കാനും ആലോചിക്കാനുമൊന്നുമില്ല. വല്ലതും മനസ്സിൽ തോന്നുന്നതിനെ പറയുക എന്നേയുള്ളതു. ഇംഗ്ലീഷിൽ കൊണ്ടും ഗുരുക്കാക്ഷം കൊണ്ടും പറഞ്ഞാലും തെറ്റാറില്ല. അതിനാൽ ഇതും ഇപ്പോൾതന്നെ പറഞ്ഞേതക്കാം. ആ ജാതകക്കെട്ടിൽനിന്നും രണ്ടുണ്ണം മാറ്റിട്ടു മുന്നാമതിരിക്കുന്ന ജാതകം കാർത്തികനക്ഷത്രം ജനിച്ച ഒരു കന്യുകയുടേതായിരിക്കും. അത് അങ്ങേക്കു ചേരും. ആ കന്യുകയെ വിവാഹം കഴിച്ചോള്ളു. ദോഷം വരികയില്ല. ആ ഭാര്യയിൽ അങ്ങേക്കു രണ്ടുണ്ണികളും ഒരു പെൺകിടാവും ഉണ്ടാകും. നാലാമത്തെ ഗർഭം അലസിപ്പോകും. പിനെ ആ അന്തർജനം പ്രസവിക്കുകയുമില്ല. ഇതിലധിക മൊന്നും ഇപ്പോൾ അറിയണമെന്നില്ലല്ലോ. ഈനി പോകുന്നെങ്കിൽ പോകാം. ഇതിക്കുന്നെങ്കിൽ ഇവിടെയിരിക്കാം. തൊൻ ഉള്ളണു കഴിച്ചു വേഗം വരാം" എന്നു പറഞ്ഞു. പോറ്റി പിനെ അവിടെ താമസിച്ചില്ല. അപ്പോൾതന്നെ സസ്നേഹം യാത്ര പറഞ്ഞുപോയി. മുത്തത് ഉണ്ണാനായി അകത്തേക്കും പോയി.

പോറ്റി പോയി മുത്തതു പറഞ്ഞ കന്യുകയെതന്നെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും രണ്ടുണ്ണികളും ഒരു പെൺകിടാവും ഉണ്ടാവുകയും അന്തർജനത്തിന്റെ നാലാമത്തെ ഗർഭം അലസുകയും ചെയ്തു. ഇത്തും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പോറ്റിക്കു മുത്തതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ബഹുമാനവും സന്നേഹവും സഹിക്കുവഹിയാതെയായി. പിനെ അദ്ദേഹം കേമമായിട്ട്

ഹൈതിഹ്യമാല

ങ്ങൾ സദ്യയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന വട്ടങ്ങളുംകൂടി ഒരുവളരെ മുണ്ടുകളും പണവുമൊക്കെക്കാണ്ടു കിടാങ്ങളോടുകൂടി ആറുമുണ്ട് മുത്തതിന്റെ ഇല്ലത്തു ചെന്നു. അന്നുതന്നെ അദ്ദേഹം കിടാങ്ങളെയൊക്കെ അപല തിൽ കൊണ്ടുപോയി തൊഴിക്കുകയും താൻ തൊഴുകയും വളരെ വഴിപാടുകൾ കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. പിറ്റേ ദിവസം മുത്തതിനെ സത്കരിക്കുന്നതിനായി ഇല്ലത്തുവെച്ച് അതിക്കേമമായി ഒരു സദ്യ നടത്തുകയും മുത്തതിനും ഇല്ലത്തുള്ള സകലർക്കും ആബാലവ്യദം വാലിയകാർ, അച്ചിമാർ മുതലായവർ വരെ ഓൺപ്രൂട്ടവ കൊടുക്കുകയും മറ്റും ചെയ്തു മുത്തതിനെ വളരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചുപോരിക്കയും ചെയ്തു.

ഇപ്പകാരം ദൃതലക്ഷണജന്മമാരായ മഹാമാർ മുൻകാലങ്ങളിൽ കേരളത്തിൽ വളരെയുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഇങ്ങനെയുള്ളവർ എങ്ങുമുള്ളതായി കേൾക്കുന്നുപോലുമില്ല. ദൃതലക്ഷണജന്മതയുടെ മാഹാത്മ്യം എത്രമാത്രമുണ്ടെന്നു മേല്പറഞ്ഞ ഹൈതിഹ്യങ്ങൾക്കാണ്ടു സ്വപ്നജ്ഞമാക്കുന്നുണ്ടാലോ. ദൃതലക്ഷണജന്മമാർക്കു ലക്ഷണം പരയുന്നതിനു പറലും പലകയുമൊന്നുമാവശ്യമില്ല. അവർ ദൃതമാരുടെ വാക്കും ഭാവവും നിലയും ചേഷ്ടയും സമയവും മറ്റും നോക്കി മാത്രമാണ് ഫലങ്ങൾ പറയുന്നത്. അതിനാൽ ദൃതലക്ഷണം വളരെ അതുതകരവും സൗകര്യമുള്ളതുമാണെന്നു വിശ്രേഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലാലോ.

കുമരന്മല്ലുർക്കടുത്തു നെട്ടാഫേരി എന ദിക്കിൽ "പുന്നയിൽ" എന്നാരു ശുദ്ധദേവനും ഇപ്പോഴുമുണ്ട്. ആ വീട്ടിൽ മഹാവിഭാഗും പ്രസിദ്ധ ജ്യോതിംഗ്രം ദാർശനക്കലായിരുന്നു. ആ തറവാട്ടേക്കു പണികർസ്ഥാനമുള്ളതിനാൽ അവിടെയുള്ള പുരുഷന്മാരെ പണിക്കുമ്പാരാ നാണ്ടു പറയുക പതിവ്. അതിനാൽ നഞ്ഞുടെ കമാനയകനായ ജ്യോതിംഗ്ര നെയും പുന്നയിൽ പണിക്കരെനാണ് പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നത്. കുമരന്മല്ലുർ ശ്രാമത്തിലുള്ള ഒരു നമ്പുരി തന്റെ പുത്രതെന്ന ഉപനയിക്കുന്നതിന് ഒരു മുഹൂർത്തം പറഞ്ഞുകൊടുക്കണമെന്നു പല ജ്യോതിംഗ്രം ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടും ആരും മുഹൂർത്തം പറഞ്ഞുകൊടുക്കണമെന്നു പല ജ്യോതിംഗ്രം രോടും ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടും ആരും മുഹൂർത്തം പറഞ്ഞുകൊടുത്തിരുന്നു പല ജ്യോതിംഗ്രം ആക്കാലത്തു തെക്കും കൂറിൽ ഉൾപ്പെട്ട ചില തന്മൂരാക്കുമ്പാരി, വട്ടപ്പിള്ളി ശങ്കുമുത്തതു മുതലായി ആ ദിക്കുകളിൽത്തന്നെ പല ജ്യോതിംഗ്രം രൂപങ്ങൾക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന നോക്കീടും ആ കൊള്ളത്തിൽ ആ ഉള്ളിയെ ഉപനയിക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന മുഹൂർത്തമില്ലെന്നു പറയുക കൊണ്ടും ഉള്ളിയെ ഉപനയിക്കുന്നതിനുള്ള

രേതിഹ്യമാല

കാലമായിരുന്നതുകൊണ്ടും നമ്പുരി ഒടുക്കം പുന്നയിൽ പണിക്കരുടെ അടുക്കൽ ചെന്ന് ഒരു മുഹൂർത്തമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. പണിക്കർ ഉടനെ ഒരു പ്രധാസവും സംഗയവും കുടാതെ മുഹൂർത്തം ചാർത്തിക്കൊടുക്കു കയ്യും ചെയ്തു. നമ്പുരി ആ മുഹൂർത്തച്ചാർത്തുംകൊണ്ടു തെക്കുംകുറ തമ്പുരാക്കൊന്നർ മുതലായവ രൂടെ അടുക്കൽ ചെന്ന് "നിങ്ങളോക്കെ മുഹൂർത്തമില്ലനു പറഞ്ഞു വെക്കില്ലും പുന്നയിൽ പണിക്കർ ഒരു മുഹൂർത്തമുണ്ടാക്കിത്തനു" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ അവർ "അതുവോ? എന്നാൽ ആ ചാർത്തതാനു കാണണമല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞ് അവർ ആ ചാർത്തു വാങ്ങി നോക്കി. അപ്പോൾ പണിക്കർ ചാർത്തിക്കൊടുത്തിരി കുന്ന മുഹൂർത്തം ഉപനയിക്കാനുള്ള ഉള്ളിയുടെ അഷ്ടമരാശിക്കുറു സമയത്തായിരുന്നതിനാൽ തമ്പുരാൻ ആളുയച്ച് പണിക്കരെ അവിടെ വരുത്തി. പണിക്കർ അനുണ്ടായിരുന്ന ജ്യോത്സ്യമാരെ എല്ലാവരെയും ഓരോ വിധത്തിൽ ജയിച്ചിരുന്ന തിനാൽ എല്ലാവർക്കും പണിക്കരുടെ പേരിൽ കിടമത്സരവും അസുയയുമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ഈ അവസരത്തിൽ പണിക്കരെ ഒന്നു മധ്യമമാക്കാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു ശക്കു മുത്തതു മുതലായവരും അവിടെക്കുടി. എല്ലാവരും വന്നപ്പോഴേക്കും പണിക്കരും വന്നുചേരുന്നു. ഉടനെ എല്ലാവരുംകുടി "അഷ്ടമരാശിക്കുറു സമയത്ത് ഉപനയനം കഴിക്കാമെന്ന് എന്തു പ്രമാണമാണുള്ളത്?" എന്നു പണിക്കരോട് ചോദ്യമായി. അപ്പോൾ പണിക്കർ "അഷ്ടമരാശിക്കുറു മുഹൂർത്തങ്ങൾക്കു വർജ്യമാണെന്നാണ് പ്രമാണം. എങ്കിലും ഈ ഉള്ളിയെ ഇക്കാലിലും ഉപനയിക്കാണ്ടാൽ വേറെ തരക്കെടു വരാനുള്ളതുകൊണ്ടും ഇക്കാലി തതിൽ ഉപനയനത്തിന് ഈയൊരു മുഹൂർത്തമല്ലാതെ ഈല്ലാത്തതു കൊണ്ടും ഇങ്ങനെ ചാർത്തിക്കൊടുത്തതാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ മറ്റവർ "ഈ ഉള്ളിയെ ഇക്കാലിയ്ക്കിൽത്തനെ ഉപനയിച്ചില്ലെങ്കിൽ എന്തു തരക്കെടാണു വരാനുള്ളത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ പണിക്കർ "അടുത്ത കൊല്ലത്തിൽ ഉള്ളിക്ക് അമ്മ മരിച്ച ദീക്ഷയായിരിക്കും. പിന്നതെ കൊല്ലത്തിൽ ഉപനയനത്തിനു മുഹൂർത്തം തന്നെയില്ല. അതിന്റെ പിന്നതെ കൊല്ലത്തിൽ ഉള്ളിയുടെ അച്ചൻ മരിച്ച ആ ദീക്ഷയുമായിരിക്കും. ദീക്ഷക്കാലത്ത് ഉപനയനം പാടില്ലല്ലോ. ഇങ്ങനെ മുന്നു കൊല്ലിം കഴിയുമ്പോൾ ഉപനയനത്തിന്റെ കാലവും കഴിയും. കാലം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് ഉപനയിക്കാണ്ടാൽ ഉള്ളി ബോധമണാചാരപ്രകാരം

രഹ്യത്വാർധമാല

ഭേദഗതിപ്പോവുകയും ചെയ്യുമല്ലോ. അതിൽ ഭേദം അഷ്ടമരാശിക്കുറു സമയത്ത് ഉപനയിക്കുന്നതല്ലയോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. "അങ്ങനെയാക്കെ വരുമെങ്കിൽ ഈ മുഹൂർത്തത്തിനുതന്നെ ഉപനയിക്കുകയാണു വേണ്ടത്" എന്ന് എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുകയും ഉണ്ണിയെ ആ മുഹൂർത്തത്തിനുതന്നെ ഉപനയിക്കുകയും പണികൾ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ ആ കൊല്ലങ്ങളിൽ ഉണ്ണിയുടെ മാതാപിതാക്കന്നാർ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കാലം മുതൽ മറുള്ള ജേയാസ്യംക്കു പണിക്കരോടുള്ള മൽസരവും അസൃഷ്ടയും അസ്തമിക്കുകയും എല്ലാവർക്കും പൂർവ്വാധികം ബഹുമാനമുദ്ദിക്കുകയും ചെയ്തു.

16. കാലടിയിൽ ഭക്തിരി

കാലടിയിൽ ഭക്തിരിയുടെ ഇല്ലം കുമാരന്മാർ ശ്രാമത്തിലുശ്രപ്പിക്കുന്നതായും എന്ന ദിക്കിലാകുന്നു. ഈ ഇല്ലത്തുള്ളവർക്കു പാരമ്പര്യമായിട്ടുതനെ മന്ത്രവാദമുണ്ടെന്നും ഗണപതി പ്രത്യക്ഷമാണെന്നും പസിഡ് മാണഡ്സോ. ഇവരുടെ മന്ത്രവാദത്തിന് അനുസ്യാസ്യാരണതാം സിഡിക്കു നതിനും ഗണപതി പ്രത്യക്ഷിഭവിക്കുന്നതിനുമുള്ള കാരണങ്ങൾ ചുരുക്കെ മായി ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നു.

ഒരിക്കൽ ഈ ഇല്ലത്തുള്ള ഒരു ഭക്തിരിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്നഹിതനായ വേറെ ഒരു നമ്പുതിരിയുംകൂടി ത്യളിവപേരും പുരം കാണാനായി പുറപ്പെട്ടു. ഇരിങ്ങാലക്കുടയ്ക്കു സമീപമായപ്പോൾ നേരം വൈകിയതിനാൽ ഒരില്ലത്തുകയറി പകലെ ഉഞ്ഞും സന്ധ്യാവന്നവും കഴിച്ച് അവിഞ്ഞിനു പുറപ്പെട്ട് 'യക്ഷിപ്പിന്ന്' എന്ന സ്ഥലത്തിനു സമീപമായപ്പോൾ സർവ്വാംഗസുന്നികളായ രണ്ടു മനുഷ്യസ്ത്രീകൾ വഴിയിൽ നില്ക്കുന്നതുകണ്ടു. ആ സ്ത്രീകൾ ഇവർ അടുത്തുചെന്നപ്പോൾ "തിരുമേനികൾ എങ്ങാട്ടാൻ ഈ അസമയത്ത് എഴുന്നള്ളത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭക്തിരി "ഞങ്ങൾ പൂരത്തിനു പോവുകയാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ സ്ത്രീകൾ "ഇവിടെ അങ്ങാട്ടു ചെല്ലുന്നോൾ യക്ഷിപ്പിരുന്നു പറയുന്ന സ്ഥലമായി. ഇങ്ങനെയുള്ള അസമയങ്ങളിൽ ഇതിലെ മനുഷ്യരാവും നടക്കാറില്ല. ഇതൊരു വൈഷ്ണവസ്ഥലമാണെന്ന് അവിടുന്ന് കേട്ടിട്ടില്ലായിരിക്കുമോ? എഴുന്നള്ളത്തു ഇന്നു വേണ്ടനാണ് അടിയങ്ങൾക്ക് തോനുന്നത്. എഴുന്നള്ളിയാൽ എന്തെങ്കിലും ആപത്തുണ്ടാകും. അങ്ങനെ വളരെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ നമ്പുരി, "ഞങ്ങൾക്ക് ഈ ദിക്കിലെങ്ങും പരിചയമില്ല. ഞങ്ങൾ ഈ ദിക്കുകാരില്ല. ഇന്നു പോകേണ്ടനുവച്ചാൽ കേരികിടക്കുന്നതിന് എവിടെ യാണു സൗകര്യമുള്ളത്. ഇവിടെ അടുക്കലെങ്ങാനും വല്ല ശുദ്ധവീടുകളോ മറ്റോ ഉണ്ടോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. "അടിയങ്ങളുടെ കുപ്പമാം ഇവിടെ അടുക്കലാണ്. വിരോധമില്ലജിൽ അങ്ങാടുഞ്ഞള്ളിയാൽ അവിടെ കിടക്കാം." എന്നു സ്ത്രീകൾ പറഞ്ഞു.

ഇങ്ങനെ ആ സ്ത്രീകളും ഈ ബോധാന്നരും കൂടി കുറഞ്ഞതാരു നേരത്തെ സംഭാഷണം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അസമയത്തു പോയാൽ

വല്ലതും ആപത്തു സംഭവിച്ചകിലോ എന്നുള്ള ദയംകൊണ്ടും ഈ സുന്ദരികളോടുകൂടി പോയാൽ അന്ന രാത്രി സുവമായി കഴിച്ചുകൂട്ടാമെന്നുള്ള മോഹംകൊണ്ടും ഭ്രതിരിയും നമ്പുരിയും ആ സ്ത്രീകളുടെ വിട്ടിലേയ്ക്കു പോവുകയെന്നുതന്നെ തീർച്ചയാകി. പിനെ അവർ നാലു പേരുംകൂടി അവിടെനിന്നു പോയി. കുറച്ചു ചെന്നപ്പോൾ വലിയതായിട്ട് ഒരു മാളിക കണ്ടു. ഈ സ്ത്രീകൾ ബ്രാഹ്മണരെ ആ മാളികയിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ അടുത്തടുത്തു വിശാലമായ രണ്ടു മുറികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ഒന്നിൽ ഭ്രതിരിയെയും ഒന്നിൽ നമ്പുരിയെയും കൊണ്ടുചെന്നു കിടത്തി. രണ്ടു മുറികളിലും ഓരോ സ്ത്രീകൾ ചെന്നുകൂടി. ഭ്രതിരി കിടന്ന മുറിയിൽ ചെന്ന ആ സ്ത്രീ ഭ്രതിരിയെ തൊട്ടപ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു ബോധമില്ലാതായി. ഉടനെ അവൾ അദ്ദേഹത്തെ ഭക്ഷിക്കാനും തുടങ്ങി. നമ്പുരിക്കു പതിവായി 'ദേവി മാഹാത്മ്യം' പാരായണമുള്ളതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയ്യിൽ ദേവി മഹാത്മ്യം ശ്രദ്ധമുണ്ടായിരുന്നു. ആ ശ്രദ്ധം തലയ്ക്കൽ വച്ചുംകൊണ്ടാണ് കിടക്കുക പതിവ്. അന്നും ശ്രദ്ധം തലയ്ക്കൽ വച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്ന സ്ത്രീ "ആ ശ്രദ്ധം ഇവിടെ താഴെയെങ്ങാനും വെച്ചേക്കണം. അതെന്നിനു തലയ്ക്കൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നു ചോദിച്ചു. "ഇതു താഴെ വയ്ക്കാൻ പാടില്ല. തലയ്ക്കൽ വച്ചും കൊണ്ടാണ് ഞാൻ കിടന്നുറങ്ങുക പതിവ്" എന്നു നമ്പുരി പറഞ്ഞു. പിന്നെയും ശ്രദ്ധം താഴെവയ്ക്കാൻ ആ സ്ത്രീ വളരെ നിർബന്ധിച്ചു. എങ്കിലും നമ്പുരി സമ്മതിച്ചില്ല. അപ്പോഴേക്കും മറ്റൊരു മുറിയിൽ ഭ്രതിരിയുടെ എല്ലുകൾ കടിച്ചുപൊട്ടിക്കുന്നതിന്റെയും ചോര കുടിക്കുന്നതിന്റെയും ശബ്ദം കലശലായിട്ട് ഈ മുറിയിൽ കേടുതുടങ്ങി. നമ്പുരിക്കു കുറേബൂ ഭയവും ചില സംശയങ്ങളും തോന്ത്രിത്തുടങ്ങി. അവിടെക്കിടന്നുംകൊണ്ടു ഭ്രതിരിയെ വിളിച്ചു. ഭ്രതിരിയെ അപ്പോഴേക്കും മുക്കാലും ഭക്ഷിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെ ആർ വിളി കേൾക്കുന്നു? ഭ്രതിരി വിളി കേൾക്കാതിരിക്കുകയും അടുക്കൽ നിൽക്കുന്ന സ്ത്രീ ശ്രദ്ധം താഴെ വയ്ക്കാൻ നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടും മറ്റും ആക്ഷ്യാട കാര്യം നല്ല പതിയല്ലെന്നും ഈ സ്ത്രീകൾ കേവലം മനുഷ്യസ്ത്രീകൾ അല്ലെന്നും തോന്തുകയാൽ നമ്പുരിക്കു ഭയം കലശലായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധം കയ്യിലെടുത്തുപിടിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ കിടന്നു അദ്ദേഹത്തിനു ലവലേശം ഉറക്കം വരികയും അദ്ദേഹം ഉറങ്ങുകയും ഉണ്ടായില്ലെന്നു പറയേണ്ട

രഹ്യത്വമാല

തില്ലല്ലോ. അന്ത്യയാമമാകുന്നതു വരെ ആ സ്ത്രീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ആ മുറിയിൽ നിന്നു. പിന്നെ പുരത്തെക്കിരിങ്ങിപ്പോയി. നമ്പുതിരി നിശ്ചേഷ്യമായി ആ കട്ടിലിൽത്തനെ ഉറങ്ങാതെ കിടക്കുകയും ചെയ്തു.

നേരു വെള്ളത്തപ്പോൾ അവിടെ മാളികയുമില്ല; സ്ത്രീകളുമില്ല. നമ്പുതിരി ഒരു വലിയ കരിവനയുടെ മുകളിൽ ഇരിക്കുന്നു. പിന്നെ അദ്ദേഹം വളരെ പ്രധാനപ്പേട്ട് ഒരു വിധത്തിൽ താഴെയിരിങ്ങി. അപ്പോൾ അതിനടുത്തുള്ള മറ്റാരു കരിവനയുടെ ചുവട്ടിൽ ഭട്ടിരിയുടെ നവെ അഞ്ചും കുടുമ്പയും മാത്രം കിടക്കുന്നതു കണ്ടു. അപ്പോൾ തലേദിവസം കാണപ്പേട്ട സ്ത്രീകൾ മനുഷ്യസ്ത്രീകൾ അല്ലെന്നും യക്ഷികളായിരുന്നു എന്നും അവരുടെ മായാബുലംകൊണ്ട് അവരെ മനുഷ്യസ്ത്രീകൾ അല്ലെന്നും യക്ഷികളായിരുന്നു എന്നും അവരുടെ മായാബുലംകൊണ്ട് അവരെ മനുഷ്യസ്ത്രീകളാണെന്നും കരിവന മാളികയാണെന്നും തോനിച്ചതാണെന്നും ഭട്ടിരിയെ യക്ഷി ഭക്ഷിക്കയായിരുന്നു എന്നും ദേവീമാഹാത്മ്യം ഏന്ന ശ്രദ്ധം തന്റെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ തന്നെത്തതാടാൻ പാടില്ലാതെത്തിനാലാണ് മറ്റൊരു യക്ഷി തന്നെ ഭക്ഷിക്കാത്തതെന്നും മറ്റും നമ്പുതിരിക്കുമന്ത്തിലായി. ഉടനെ അദ്ദേഹം പൂരത്തിനു പോകാതെതനെ തിരിച്ചുപോന്നു.

അന്നു മരിച്ചുപോയ ആ ഭട്ടിരിയല്ലാതെ ആ ഇല്ലത്തു പുരുഷൻമാരാരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മരിച്ചുപോയ ഭട്ടിരിയുടെ അന്തർ ജജനത്തിന് അന്നു ഗർഭമുണ്ടായിരുന്നു. നമ്പുതിരി വന്നു ഭട്ടിരിയുടെ മരണവൃത്താന്തം അന്തർജജനത്തിന്റെ അടുക്കൽ അറിയിച്ചു. അപ്പോൾ വിധവയായിരിക്കുന്ന ആ അന്തർജജനം അത്യന്തം വിഷാദമർന്നനായി എന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പിന്നെ ആ പതിവ്രതതനെ ഭർത്താവിന്റെ ശ്രേഷ്ഠക്രിയകളെല്ലാം കഴിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഏറ്റവും തേജോമയനായ ഒരു പുത്രനെ അന്തർജജനം പ്രസവിച്ചു.

ഉള്ളിക്കു ജാതകർണ്ണം, നാമകരണം, അന്നപ്രാശനം, ചാളം, ഉപനയനം, സമാവർത്തനം മുതലായവ തമാകാലം വേണ്ടതുപോലെ യെല്ലാം കഴിച്ചു. അതിനിടക്കു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിക്കുകയും വേദാധ്യായനം ചെയ്തിക്കുകയുമെല്ലാം ചെയ്തു. അത്യന്തം ബുദ്ധിമാനായ

രേതിഹ്യമാല

ആ ബോഹമണകുമാരനു പതിനാറു വയസ്സു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം വേദവേദാംഗത്തെപ്പാർത്തായും സകലശാസ്നപുരാണേതിഹാസപാരംഗത നായും തീർന്നു.

അപ്പോൾ തന്റെ അച്ചുരെ മരണവുത്താനം അമു പറഞ്ഞു മനസ്സിലാവുകയാൽ അച്ചുനേനക്കൊന്ന് ആ യക്ഷിയുടെ കമ കഴിച്ചേക്കു മെന്ന് അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ച് ആ ഉദ്ദേശസിഖിക്കായി സൃഷ്ടനെ സേവിച്ചു തുടങ്ങി. അതികർിനമായിരിക്കുന്ന തപസ്സുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം സൃഷ്ട ഭവാനെ പ്രത്യക്ഷമാക്കി സൃഷ്ടഭവാൻ ഒരു ബോഹമണ്ണരെ രൂപം ധരിച്ച് ഭട്ടിരിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ചില ദിവ്യമന്ത്രങ്ങൾ ഉപദേശിക്കുകയും "പോരാത്തത്തല്ലാം ഇതിൽ പരയുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ നോക്കിച്ചേയ്ക്കേണ്ടു" എന്നു പറഞ്ഞ് ഒരു ശ്രമം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ട് മരഞ്ഞു പോവുകയും ചെയ്തു. ആ ഭട്ടിരിക്കു "സൃഷ്ടകാലടി" എന്നു നാമം സിഖിക്കുകയും പ്രസിദ്ധനാവുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹമാണ് വിശ്വവിശുദ്ധ നായ "സൃഷ്ടകാലടി" എന്നു പറയപ്പെട്ടുന്ന ഭട്ടിരി. അക്കാലം മുതൽ ആ ഇല്ലത്ത് ഓരോ തലമുറയിൽ ഓരോരുത്തർക്ക് "സൃഷ്ടൻ" എന്നുകൂടി പേരിട്ടു തുടങ്ങി. അതിനും നടന്നുവരുന്നു.

സൃഷ്ടഭവാനിൽനിന്ന് ഉപദേശവും ശ്രമവും കിട്ടിയതിന്റെ ശേഷം സൃഷ്ടഭട്ടിരി വിവാഹം കഴിച്ചു ഗൃഹസ്ഥനായിട്ടു താമസിച്ചു. അക്കാലത്തു സൃഷ്ടഭത്തമായ ശ്രമം മുഴുവനും നോക്കി ഹൃദിസ്ഥമാക്കി. അതോടു മന്ത്രവാദശ്രമമായിരുന്നതിനാൽ ഭട്ടിരി പ്രസിദ്ധനായ ഒരു മന്ത്രവാദി യായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹം പിനെ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായ പുത്രമാർക്കും സൃഷ്ടഭവാക്കൽനിന്നു തനിക്കു കിട്ടിയ വിദ്യയെ ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്തു. അങ്ങനെ തലമുറതോറുമുണ്ടായ ഉപദേശംകൊണ്ട് ആ പാരമ്പര്യം ഇന്നും ആ ഇല്ലത്തുള്ളവർക്കു കാണുന്നുണ്ട്. കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിമാരുടെ മന്ത്രവാദത്തിന് ഒരുന്നുസാധാരണതമുണ്ടായത് ഇങ്ങനെയാണ്.

പിനെ സൃഷ്ടഭട്ടിരിയെ പല സ്ഥലങ്ങളിലും മന്ത്രവാദത്തിനായി കൊണ്ടുപോകുകയും അദ്ദേഹം പല ബാധകൾ ഒഴിക്കുകയുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം മന്ത്രവാദം ചെയ്തിട്ട് ഒഴിയാതെ ഒരു ബാധയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ പല ദ്യുഷാന്തങ്ങൾ ക്രിഡപ്പോൾ സൃഷ്ടഭവാന്റെ ഉപദേശ സാഹചര്യത്തക്കുറിച്ചു ഭട്ടിരിയുടെ മനസ്സിൽത്തനെന നല്ല വിശ്വാസമുണ്ട്.

ബാധി. സൃഷ്ടിഗവാന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം ചെയ്താൽ എല്ലാം ഫലിക്കുമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ ഈനി ഒരും താമസിയാതെ തന്റെ അച്ചുനെ ഭക്ഷിച്ച യക്ഷിയെ ശിക്ഷിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം നിശയിച്ചു. പിനെ അതിനു വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങളെല്ലാം സമ്പാദിച്ച് അതികർിനമായ ഒരു ഹോമം തുടങ്ങി. ശിക്ഷാർഹയായ യക്ഷി ഏതാണെന്നു നിശയമില്ലായ്ക്കയാൽ അദ്ദേഹം ലോകത്തിലുള്ള സകലയക്ഷികളെല്ലാം ഒന്നായിട്ടാവാഹിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രശക്തികൊണ്ടു നിവൃത്തിയില്ലാതെയായിട്ടു സകല യക്ഷികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ വന്നു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "എൻ്റെ അച്ചുനെ ഭക്ഷിച്ചതു നിങ്ങളിലാരാണ്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ എല്ലാ യക്ഷികളും "ഞാനല്ല, ഞാനല്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഭട്ടിരി യക്ഷികളെ ഓരോരുത്തരെ ആയിട്ടു പൊന്നും വിളക്കും പിടിപ്പിച്ചു സത്യം ചെയ്തിച്ചു വിട്ടയാൾ. അങ്ങനെ ശിക്ഷാർഹയായ ആ ഒരു യക്ഷി ഒഴികെ ശ്രേഷ്ഠമെല്ലാവരും പോയി. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി തന്റെ പുരോഭാഗത്തിക്കൽ ഭയവിഹാലയായി വിറച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന ആ യക്ഷിയോടും സത്യം ചെയ്യാൻ പറഞ്ഞു. താൻ അപരാധിനിയാകയാൽ സത്യം ചെയ്യുന്നതിനു നിവൃത്തിയില്ലാതെ ആ യക്ഷി തന്റെ അപരാധത്തെ ഏറ്റു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഭട്ടിരി "എന്നാൽ ഞാനിപ്പോൾ നിനെ ഹോമിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. "എനെ ഹോമിച്ചാൽ ഇന്നേക്കു നാല്പത്തൊന്നാം ദിവസം അങ്ങു ചക്രവാസം വലിച്ചു മരിക്കും" എന്ന് യക്ഷി പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "അങ്ങനെ വരാതിരിക്കാൻ ഒരു മാർഗമില്ലെന്നു വരുമോ" എന്നു ചോദിച്ചു. "നാൽപത്തൊന്നാം ദിവസം തിരുവാലുർ പോയി ദർശനം കഴിക്കാൻ സംഗതിയായാൽ മരിക്കില്ല. അല്ലാതെ ശാപമോക്ഷമുണ്ടാകുന്നതല്ല" എന്ന് യക്ഷി പറഞ്ഞു. "എന്തായാലും ഈനി ഞാൻ നിനെ വിട്ടയ്ക്കുന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു ഭട്ടിരി ആ യക്ഷിയെ പിടിച്ചു ഹോമിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം കുറച്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അന്നു കേരളരാജ്യം വാണ്ണേകാണ്ടിരുന്ന "പള്ളിബാണപ്പുരുമാർ" ഭട്ടിരിയുടെ അടുക്കൽ ഓരോള്ളയച്ചു. ഉടനെ ഭട്ടിരി അവിടെ ചെന്നു. അപ്പോൾ പെരുമാൾ തന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് ഒരു ഗസർവ്വന്റെ ഉപദ്രവം തുടങ്ങിട്ടു വളരെക്കാലമായി എന്നും പല മന്ത്രവാദികളെക്കാണ്ടും മന്ത്രവാദങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടിട്ടും ഗസർവ്വൻ ഒഴിഞ്ഞപോയിട്ടില്ലെന്നും ആ ഉപദ്രവം നിമിത്തം ഭാര്യയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന ഗർഭമെല്ലാം അലസിപ്പോകുന്നു എന്നും അതിനാൽ

എതു വിധവും ആ ഉപദേവം ഒഴിച്ചുതരണമെന്നും ഭട്ടിരിയോടു പറഞ്ഞു. ഭട്ടിരി അങ്ങനെ ആവാമെന്നു സമ്മതിക്കുകയും, അതിലേക്കു വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾക്ക് ഒരു ചാർത്തെഴുതിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ചാർത്തിൻപ്രകാരമുള്ള ഉപകരണങ്ങളെല്ലാം അനുതനനെ തയ്യാറാക്കി. ഭട്ടിരി മന്ത്രവാദവും തുടങ്ങി. ചക്രം വരച്ചു പിണിയാളുകളെല്ലാത്തി ദിന്മാം ജപിച്ചിട്ടുകയും പലവിധത്തിലുള്ള ഹോമകർമ്മാദികൾ കഴിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും പിണിയാൾ തുള്ളിയില്ല. എന്താക്കെയായിട്ടും ഗസർവൻ തന്റെ ആകർഷണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ലെന്നു കണക്കോൾ ഭട്ടിരിക്കു വാഴി കലശലായിത്തീരുകയാൽ ബ്രഹ്മണർക്കു വിഹിത മല്ലാത്ത പല കരിനകർമ്മങ്ങളും അദ്ദേഹം ചെയ്തു. പല ജനുകളെല്ലാം മറ്റും അദ്ദേഹം മുൻച്ചു മുൻച്ചു ഹോമിച്ചു തുടങ്ങി. ശീല നെയ്തിൽ മുക്കി നിലത്തു വിരിച്ച് അതു നിരിച്ച് ഉറുപ്പാക്കുമ്പോൾ എടുത്തുഹോമിക്കും. ഇങ്ങനെയുള്ള കരിനപ്രവൃത്തികൾ സംഖ്യയില്ലാതെ ചെയ്തപ്പോൾ ഗസർവന് നിവൃത്തിയില്ലാതെയായിത്തീരുകയാൽ പ്രത്യുക്ഷമായി ഭട്ടിരിയുടെ മുന്നിൽ വന്നു. പിനെ അവർ തമിൽ മന്ത്രത്രണങ്ങളുണ്ടായ് ഒരു വലിയ വാദമുണ്ടായി. ആ വാദത്തിൽ ഭട്ടിരി തന്നെ ജയിച്ചു. ഒരു വിധത്തിലും ഭട്ടിരിയെ ജയിക്കുന്നതിനു നിവൃത്തിയില്ലെന്നു തീർച്ചയായ പ്രപോൾ ഗസർവൻ വളരെ താഴ്മയോടുകൂടി "അതിവിശിഷ്ടനായിരിക്കുന്ന അങ്ങനെയെ ജയിക്കുന്നതിന് ആരു വിചാരിച്ചാലും കഴിയുന്നതല്ല. അങ്ങയുടെ അച്ചുനെ കൈശിച്ചവള്ളും എന്റെ പ്രിയതമയുമായ ആ യക്ഷിയെ അങ്ങു സംഹരിച്ചുവാല്ലോ. ഈനി ഈ സ്ത്രീയെയും വിട്ടു പോകണമെന്ന് അങ്ങു നിർബന്ധിക്കുന്നതു കഷ്ടമാണ്. എനിക്ക് ഈ സ്ത്രീയിൽ അധികമായി തിക്കുന്ന ആസക്തി ജനിക്കുകയാലാണ് താൻ വന്നു ബാധിച്ചത്. ഇവളെ ഉപേക്ഷിച്ചു പോകുന്ന കാര്യം എനിക്കു വളരെ വ്യസനമാണ്. അതിനാൽ അവിടുന്ന കൂപയുണ്ടായി എന്നെ ഉപദേവിക്കാതിരിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "രാജാവിന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു നേരിട്ടിരിക്കുന്ന ഉപദേവം നീക്കിക്കൊടുത്തുകൊള്ളാമെന്നു താൻ രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ പറഞ്ഞുപോയി. ഈനി അതിനെ ഭേദപ്പെടുത്തുന്നത് എനിക്കു വളരെ അവമാനവും നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുമാണ്. അതിനാൽ വേഗത്തിൽ സത്യം ചെയ്ത് ഇവിടെനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുപോയ്ക്കൊള്ളണം. അതാണു നല്ലത്. പോകാത്തപക്ഷം നിന്റെ യക്ഷി പോയവഴിക്കു നിനെ താനയയ്ക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേടപ്പോൾ ഗസർവനു ഭയവും വ്യസനവും

രേതിഹ്യമാല

സഹികവഹിയാതായിട്ട് "ഇന്നേക്കു പറ്റണം ദിവസം അങ്ങ് മുത്രേ മുട്ടി മരിക്കേട്" എന്നു ഭട്ടിരിയെ ശപിച്ചു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി വ്യസന തേതാടുകൂടി ശാപമോക്ഷത്തെ അപേക്ഷിക്കുകയും പറ്റണം ദിവസം തിരുവാലുർ പോയി ദർശനം കഴിച്ചാൽ മരികയില്ലെന്നു ഗധർവൻ ശാപമോക്ഷം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെയും ഭട്ടിരിയുടെ നിർബന്ധം നിമിത്തം ഗധർവൻ സത്യംചെയ്ത് അവിടംവിട്ട് പോകുകയും ചെയ്തു. ബാണപരുമാൾ ഭട്ടിരിക്കു വളരെ സമ്മാനങ്ങളും മറ്റും കൊടുത്തു ബഹുമാനിച്ചയച്ചു. താമസിയാതെ പരുമാളുടെ ഭാര്യ ഗർഭം ധരിക്കുകയും ഒന്നും അലസാതെ നാലഞ്ചു കുട്ടികൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു.

ഭട്ടിരിയുടെ മരണത്തിന്റെ തലേദിവസം തിരുവാലുർ ഒരു അശരീരിവാക്കു കേൾക്കപ്പെട്ടു. "നാളെ ഇവിടെ ഒരപമ്പത്തു സംഭവിക്കും; അതിനാൽ മുന്നേമുക്കാൽ നാഴികപ്പുകളിനുമുമ്പ് അതാഴപ്പൂജയും കഴിച്ച് എല്ലാവരും പൊയ്ക്കൊള്ളണം" എന്നായിരുന്നു ആ അശരീരിവാക്ക്. മരണദിവസം പകലെ ആയപ്പോഴേക്കും ഭട്ടിരി തിരുവാലുരെത്തി. അതുവരെ അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു ദീനവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം ശുഭം മാറിയിരുന്നതിനാൽ തിരുവാലുർ ചെന്നയുടെ കൂളത്തിലിറങ്കി കൂളിച്ചു. കൂളി കഴിഞ്ഞ കരയ്ക്കു കയറിയപ്പോൾ മുത്രമൊഴിക്കണമീനു തോന്തി. ഉടനെ അവിടെ അടുക്കൽത്തന്നെയുണ്ടായിരുന്ന മുത്രക്കുഴിയിൽ ചെന്നിരുന്നു. അപ്പോൾ മുത്രം ഒഴിക്കുണ്ടെന്നു തോന്തി. ഉടനെ എന്നീറ്റു കൂളത്തിലിറങ്കി ശഭചിച്ചു കാലും മുവവും ശുശ്വിവരുത്തി കരയ്ക്കു കയറിയപ്പോൾ പിന്നെയും മുത്രം മുട്ടിത്തുടങ്കി. പിന്നെയും മുത്ര മൊഴിക്കാൻ ചെന്നിരുന്നു. അപ്പോൾ വേണ്ടെന്നു തോന്തി. ഇങ്ങനെ സന്ധ്യവരെ അദ്ദേഹം കൂളത്തിലിറങ്കുകയും കേരുകയുമായിട്ടു കഴിച്ചു കൂട്ടി. സന്ധ്യയായപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം കഷിണിച്ചു കൂളപ്പുരയിൽ വീണു. ഉടനെ ചക്രശാസവും വലിച്ചുതുടങ്കി. അന്നു പ്രദോഷ മായിരുന്നതിനാൽ വ്രതക്കാരായിട്ടും മറ്റും അസംഖ്യം ജനങ്ങൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്നു. എങ്കിലും അശരീരിവാക്കിന്പ്രകാരം മുന്നേമുക്കാൽ നാഴികപ്പുകലെ അതാഴപ്പൂജയും കഴിച്ച് എല്ലാവരും പോയി. ഭട്ടിരി മാത്രം ശാസം വലിച്ചുംകൊണ്ട് അവിടെ കിടന്നു. മുത്രം മുട്ടിയും ചക്രശാസം വലിച്ചും മരണവേദനയോടുകൂടി അദ്ദേഹം കിടന്നു വിഷമിക്കുന്നോൾ "ഇന്നശരാ!

ഹൈതിഹ്യമാല

ഗ്രന്ഥത്തിൽ കണ്ണതാണ്ടോ ഞാൻ ചെയ്തത്” എന്നു പറഞ്ഞു എന്നും അപ്പോൾ അതിനു മറുപടിയായിട്ട് “സുരൂകാലടി വേണം ചെയ്യാൻ എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിലുണ്ടായിരുന്നുവോ” എന്നൊരു അശരീരിവാക്കുണ്ഡായെന്നും പ്രസിദ്ധമായി കേൾക്കുന്നുണ്ട്. ഇപ്പോഴും അതോരു പഴഞ്ചൊല്ലുപോലെ ജനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു മുണ്ട്. എന്നാൽ സമീപത്തെങ്ങും മറ്റാരുമില്ലാതിരുന്നപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഈ വാക്ക് ഇതെ പരസ്യമായിത്തീർന്ന തെങ്ങെന്നെയെന്നു നിശ്ചയമില്ല.

എത്തെങ്കിലും ഭട്ടിരി ചക്രശാസം വലിച്ചും മുത്രം മുട്ടിയും അർധരാത്രിയായപ്പോഴേക്കും അവിടെക്കിടന്നു മരിച്ചു. അദ്ദേഹം ചക്രശാസം വലിച്ചു ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞു നിലത്തുനിന്നു മേല്പോടു പൊങ്ങിയ പ്പോൾ മരണവേദനയോടുകൂടി ചാടിക്കടിച്ചിട്ടുള്ള പാടുകൾ ഇന്നും തിരുവാലുർ കുളപ്പുരയുടെ തടിന്തേ തുലാങ്ങളിനേലും മറ്റും കാണുന്നുണ്ട്. തിരുവാലുർ ക്ഷേത്രം ആലങ്ങാട്ടു താലുക്കിലാണ്.

സുരൂഭട്ടിരി ജീവിച്ചിരുന്നതു പള്ളിബാണപ്പുരുമാളുടെ കാലത്താണെന്നു കാണുന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശം കലിവർഷം മുവായിരത്തി നാനുറി നോട്ടുത്താണെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സുരൂഭട്ടിരിയുടെ കാലം കഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നെയും ആ ഇല്ലത്തുള്ള ഭട്ടിരിമാർ വളരെ തപസ്യക്കിയുള്ളവരും വേദജ്ഞന്മാരും ശാസ്ത്രജ്ഞരും നല്ല മന്ത്രവാദികളുംതന്നെയായിരുന്നു.

ഒരു ദിക്കിൽ ഒരു വലിയ ജനിയുടെ വക ഒരു തെങ്ങിന്തോട്ടത്തിൽ കാവലായിട്ട് ഒരു മുത്തചേക്കോൻ (തീയൻ) താമസിച്ചിരുന്നു. ആ തോട്ടത്തിൽ വളരെ തേങ്ങ വീഴുന്നതുകൊണ്ടു വലിയ വലിയ തേങ്ങാക്കുടങ്ങൾ വളരെയുണ്ടായിരുന്നു. മിക്ക സമയങ്ങളിലും കുടുകൾ ഒഴിയാതെ ഉണക്കതേങ്ങ കിടക്കുക പതിവാണ്. അവിട ഇ മുത്തചേക്കോൻ ഒരു മാടം കെട്ടിയുണ്ടാക്കി അതിലാണ് അവരെ കിടപ്പു പതിവ്. രാത്രിയിൽ തീയിടാനായിട്ട് ആ മാടത്തിൽ ഒരു വലിയ നെറിപ്പോടുമുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ തന്നുപൂജ്ഞ കാലങ്ങളിൽ വരട്ടുതേങ്ങ യെടുത്തു വെട്ടിക്കീറി അതിന്റെ ചകിരിയിട്ടു തീ കത്തിക്കുകയും തേങ്ങ

രൈതിഹ്യമാല

തീയിലിട്ടു ചുട്ടെടുത്തു തിനുകയും ചെയ്തും തീയും കാഞ്ഞിരിക്കുക പതിവാൻ.

ഒരിക്കൽ ഒരു മണതുകാലത്തു വെള്ളപ്പാൻകാലമായപ്പോൾ മുത്ത ചേക്കോനു തന്നുള്ള സഹിക്കാൻ പാടില്ലാതെയായിട്ട് എന്നീറ്റ് രണ്ടുമുന്നു തേങ്ങയെടുത്തു വെട്ടിക്കീറി ചകിരിയിട്ടു തീയും കത്തിച്ചു തേങ്ങയും ചുട്ടുതിനു തീയും കാഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ആ മാടത്തിന്റെ മെടയുടെ (തട്ടിയുടെ) ഇടയിൽക്കൂടി ഒരു കൊച്ചു തുന്പിക്കെ മുത്ത ചോക്കോൾ അടുക്കലേക്കു നീട്ടുന്നത് അവൻ കണ്ണു. ഉടനെ ഒരു തേങ്ങാക്കഷണം അവൻ തുന്പിക്കയ്ക്കുലേക്കു വെച്ചുകൊടുത്തു. അതു വാങ്ങി തിനിട്ടു പിന്നെയും തുന്പിക്കെ നീട്ടി. മുത്തചേക്കോൻ പിന്നെയും ഒരു കഷണം വെച്ചു കൊടുത്തു. അങ്ങനെ പല പ്രാവശ്യം കഴിഞ്ഞ പ്ലാഫേക്കും ചുട്ട തേങ്ങയെല്ലാം അവസാനിച്ചു. നേരവും വെള്ളത്തു. അപ്പോൾ തുന്പിക്കെക്കെ കാണാതെയുമായി. മുത്തചേക്കോന്നീറ്റ് അവൻ ജോലിക്കും പോയി.

പിറേദിവസം വെള്ളപ്പാൻകാലത്തു മുത്തചേക്കോൻ പതിവുപോലെ തേങ്ങ ചുട്ടു തിനുന്നതിനു തുടങ്ങി. അപ്പോൾ തലേദിവസത്തപ്പോലെ ആ കൊച്ചു തുന്പിക്കയ്ക്കും കണ്ണുതുടങ്ങി. അനും അവൻ ഓരോ കഷണം ആ തുന്പിക്കയ്ക്കിൽ വെച്ചുകൊടുക്കുകയും ആ കൂട്ടിയാന മുത്തചേക്കോൾ അടുക്കൽ വന്നുന്നിനു തേങ്ങ വാങ്ങിത്തിനും തുടങ്ങി. എന്തിനു വളരെ പരയുന്നു. അങ്ങനെ ഏതാനും ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്ലാഫേക്കും മുത്ത ചേക്കോനും കൂട്ടിയാനയും പരസ്പരം അത്യന്തം സ്വന്നേഹമായിത്തീർന്നു. ഒരു സമയവും കൂട്ടിയാന മുത്തചേക്കോനെ പിരിഞ്ഞുപോകാതെയായി. മുത്തചേക്കോൻ ഭക്ഷിക്കുന്ന സാധനങ്ങളിലെല്ലാം ഒരു ഭാഗം കൂട്ടിയാന ത്തക്കും കൊടുക്കാതെ അവൻ ഭക്ഷിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ കൂട്ടിയാനയ്ക്കു ചുട്ട തേങ്ങപോലെ പ്രിയമായിട്ടു മറ്റാനുമില്ല. മുത്തചേക്കോൻ ദിവസംതോറും രണ്ടും മൂന്നും തേങ്ങവിതം ചുട്ടു കൂട്ടിയാനയ്ക്കു കൊടുക്കും. അസംഖ്യം തേങ്ങ വീഴുന്ന സ്ഥലമായതു കൊണ്ട് ഈ കുറവ് ഉടമസ്ഥൻ അറിയുന്നതിനും ചോദ്യപ്പെടുന്നതിനും ഇടയായതുമില്ല. മുത്ത ചേക്കോൻ വല്ലേടത്തും കൂലിവേലയ്ക്കു പോയാലും കൂട്ടിയാന കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നുവേണ്ടാ, കൂട്ടിയാനയും മുത്തചേക്കോനുമായി പിരിഞ്ഞിട്ട് ഒരു സമയവുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. എന്നാൽ ഈ

രേതിഹ്യമാല

കൂട്ടിയാനയെ ആ മുത്തചേകോന്മാരുതെ മറ്റാർക്കും കാൺമാൻ പാടില്ലായിരുന്നു താനും.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്നേം ഒരിക്കൽ ഒരു കാലടിയിൽ ഭട്ടിരി എവിടെയോ മന്ത്രവാദത്തിനോ തന്ത്രത്തിനോ മറ്റൊ പോയി തിരിച്ചു വരുന്നേം നാട്ടുവഴി ഈ തോട്ടത്തിനടുക്കൽക്കൂടിയായിരുന്ന തിനാൽ അതിലേ വന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഈ കൂട്ടിയാനയെ കണ്ടു. ഭട്ടിരി ഒരു ദിവ്യനായിരുന്നതിനാൽ ഈതു കേവലമെരാറു കൂട്ടിയാന യല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം തിനു തോന്നുകയാൽ ഈതിനെ വിലയ്ക്കു തരാമോ എന്നു മുത്തചേകോനോടു ചോദിച്ചു. മുത്തചേകോന് ഈ ആനക്കുട്ടി യുടെമേൽ വളരെ വാസല്പ്പവും കൗതുകവും ഉണ്ടായിരുന്ന തിനാൽ "അയ്യോ അടിയൻ ഈ ഒറ്റക്കാമ്പനെ (ആ കൂട്ടിയാനയ്ക്ക് ഒരു കൊന്നേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ള) തരികയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഏകില്ലും ഭട്ടിരിയുടെ നിവൃത്തിയില്ലാതെയായതുകൊണ്ടും പറയുന്ന വിലക്കാടുക്കാമെന്നു അദ്ദേഹം സമ്മതിച്ചതുകൊണ്ടും ഒടുക്കം കൊടുക്കാമെന്ന് അവൻ സമ്മതിച്ചു. പിനെ ഭട്ടിരി മുത്തചേകോൻ പറഞ്ഞതു പോലെയുള്ള സംഖ്യ എന്നിക്കൊടുത്തു കൂട്ടിയാനയെ വാങ്ങി. ഏകില്ലും കൂട്ടിയാന ഭട്ടിരിയുടെ കൂടുപ്പോകാതെ മുത്തചേകോൻ്റെ അടുക്കൽ തെനെ നിന്നു. പിനെ ഭട്ടിരി മുത്തചേകോനോട് അവൻ്റെ നെരിപ്പോടും രണ്ടുമുന്നു വരട്ടുതേങ്ങയും വിലക്കാടുതു വാങ്ങി. ആ തേങ്ങാ തല്ലിപ്പോടിച്ചു നെരിപ്പോടിലിട്ടു ചുട്ടു. അതിൽനിന്ന് ഒരു കഷണം തേങ്ങായെടുത്തു നീട്ടിയപ്പോൾ കൂട്ടിയാന ഭട്ടിരിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു വാങ്ങിച്ചു തിനു. പിനെ ഭട്ടിരി ആ നെരിപ്പോടുമെടുത്തുംകൊണ്ടു നടന്നുതുടങ്ങി. കൂട്ടിയാന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നാലെയും ചെന്നു. ഇന്ത്യക്കിടക്കു ഭട്ടിരി ഓരോ കഷണം തേങ്ങായെടുത്തു കൂട്ടിയാനയ്ക്കു കൊടുത്തുംകൊണ്ടാണ് നടന്നത്. കൂട്ടിയാന അതെല്ലാം വാങ്ങിച്ചു തിനുംകൊണ്ടു പിന്നാലെതനെ ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ ഭട്ടിരി കൂട്ടിയാനയെയുംകൊണ്ട് ഇല്ലതെത്തത്തി.

മുത്തചേകോന് ആ കൂട്ടിയാനയുടെ സൃക്ഷ്മസ്ഥിതിയെന്നും മനസ്സിലായില്ല. അതു ഭട്ടിരിയുടെ പിന്നാലെ പോയതു തേങ്ങയുടെ കൊതിക്കാണ്ടുമാത്രമാണെനേൻ അവൻ വിചാരിച്ചുള്ളൂ. ഭട്ടിരിക്ക് ആ കൂട്ടിയാന സാക്ഷാൽ ശനപതിയാണെന്നു കണ്ടപ്പോൾതനെ

രേതിഹ്യമാല

മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം തേങ്ങ വാങ്ങിച്ചു ഗണപതിഹോമം കഴിച്ചു ഗണപതിയെ ആവാഹിച്ചുംകൊണ്ടാണ് പോന്നത്. അതൊന്നും മുതൽ ചേകോൻ അറിഞ്ഞില്ല.

ഭട്ടിരി ഇല്ലത്തത്തിയപ്പോഴേക്കും കുട്ടിയാന സാക്ഷാത് ഗണപതിയുടെ രൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പനായി. അദ്ദേഹം ആ ഗണപതിയെ തന്റെ മറ്റുള്ള തേവാരങ്ങളുടെ കുട്ടത്തിൽ ഇല്ലത്തുതന്നെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയാണ് കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിമാർക്കു ഗണപതി പ്രത്യക്ഷമായിത്തീർന്നത്.

അക്കാലംമുതൽ അവിടെ എല്ലാവരും ഗണപതിയെ വേണ്ടുംവണ്ണം സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്ന ആ ഇല്ലത്തുള്ള എല്ലാവരും ദിവസവും ഗണപതിഹോമം കഴിക്കണമെന്നും ഇല്ലത്തു തേവാരവും ഗണപതിഹോമവും ഒരു ദിവസവും മുടങ്ങാതെ കഴിക്കേണ്ടതിലേക്കായി പുരുഷരാറിൽ ആരൈകിലും ഓരാൾ എന്നും ഇല്ലത്തുണ്ടായിരിക്കണമെന്നും ഏർപ്പാടു വെച്ചു. ആ ഇല്ലത്തുള്ള എല്ലാവർക്കും ഗണപതി പ്രത്യക്ഷമായിത്തീർന്നു എന്നുമാത്രമല്ല, അവർ വിചാരിക്കുന്ന സകല കാര്യങ്ങളും ഗണപതി സാധിച്ചുകൊടുത്തും തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും അവർക്കു മന്ത്രവാദത്തിൽ മുന്പിനാലെ ഉണ്ടായിരുന്ന പ്രശ്നസ്തി ശതഗുണിഭവിച്ചു. അപസ്ഥാനം, ബേഹരക്ഷയ്ക്കു മുതലായി സകല ബാധ്യാപദ്വാനങ്ങളും ഒഴിവാക്കുന്നതിനു കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിമാർക്കു യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ലാതെയായിത്തീർന്നു. എരെക്കിലും ഉപദ്രവമുണ്ടായാൽ ജനങ്ങൾ ഭട്ടിരിയെ സ്വന്ധാനത്തു വരുത്തീട്ടോ കാലടിയിൽ പോയി ഭജനമിരുന്നിട്ടോ മന്ത്രവാദം ചെയ്തിക്കു ന്നതല്ലാതെ മറ്റാരു മന്ത്രവാദിയെക്കാണ്ടു മന്ത്രവാദം ചെയ്തിക്കുകയോ മറ്റാരു സ്ഥലത്തുപോയി ഭജനമിരിക്കുകയോ അക്കാലത്തു പതിവില്ലായിരുന്നു. കാലടിയിൽ ഗണപതിയുടെ മാഹാത്മ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞാൽ വളരെയുണ്ട്. വിസ്തരഭയത്താൽ അവയെല്ലാം ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും ദൃഷ്ടാന്തത്തിനായി ഒന്നുരണ്ടു സംഗതികൾ മാത്രം ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തു ചങ്ങനാഫ്രീത്താലുകൾ കാടമുറി ശ്രാമത്തിൽ "കുമ്പമൺപോറ്റി" എന്നാരു മന്ത്രവാദിയുണ്ടനും

രഹ്യിന്ദ്രിയമാല

ആ തറവാട്ടുകാർക്കു ചാത്തമാർ പ്രത്യക്ഷമാണെന്നും ഇന്നും പ്രസിദ്ധമാണെല്ലാ. ഇപ്പോൾ ഇവിടെയുള്ളവർക്കു ചാത്തമാരെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണാൻ പാടില്ലെങ്കിലും ചാത്തമാർ ഇന്നും അവരുടെ ആജിൽത്തെയെ അനുസരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇപ്പോഴും അവർ പല സ്ഥലങ്ങളിൽ പോയി ചാത്തരെ ഉപദ്രവങ്ങൾ ഒഴിക്കുന്നുണ്ട്. കുഞ്ചമൺ പോറ്റി ഒഴിച്ചാൽ ഒഴിയാത്ത ചാത്തൻ എങ്ങുമില്ലെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണ്. ആവശ്യകാർ വന്ന് അപേക്ഷിച്ചാൽ തത്കാലം പോകുന്നതിനു സരകരുമില്ലെങ്കിൽ കുഞ്ചമൺ പോറ്റിമാർ അവധിവെച്ച് എഴുത്തുകൊടുത്ത് തത്കാലത്തെക്കു ചാത്തമാരെ ഒഴിച്ചുനിർത്തുക ഇന്നും പതിവുള്ളതാണ്. "ഈ മാസം ഇത്രാം തീയതി നാമവിട വരുന്നതാണ്. അതുവരെ നിങ്ങൾ ഈ ഗൃഹത്തിൽ യാതൊരുപദ്രവവും ചെയ്തുപോകരുത്. ഇതു നമ്മുടെ കൂട്ടിച്ചാത്തമാർ ശഹിപ്പാൻ കുഞ്ചമൺപോറ്റി ഇന്നാർ." ഇപ്രകാരമാണ് അവർ എഴുത്തുകൊടുത്തയ്ക്കുന്നത്. ഇപ്രകാരം കുഞ്ചമൺപോറ്റിയുടെ എഴുത്തുവാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടു പോയി ചാത്തരെ ഉപദ്രവമുള്ള ഗൃഹത്തിൽ വായിച്ചാൽ അവധി കഴിയുന്നതുവരെ ആ ഗൃഹത്തിൽ യാതൊരുപദ്രവ വുമുണ്ടാവുകയില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയായിട്ടുള്ളതും ഇന്നും കണ്ണുവരുന്ന തുമാണ്.

ചാത്തമാരെ സേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷമാക്കിയ കുഞ്ചമൺപോറ്റിയും ഗണപതിയെ പ്രത്യക്ഷമാക്കിയ കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിയും ഒരു കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നവരാണ്.

മുണ്ടാരിക്കൽ ഒരു കുഞ്ചമൺപോറ്റി കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിയെ കാണാനായി ചെന്നിരുന്നു. പോറ്റി പതിനെട്ടു തണ്ടുവെച്ച ഒരു ബോട്ടിലാണു ചെന്നിരുന്നത്. ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം പുഴവക്കത്താകയാൽ ബോട്ട് ആ കടവിൽത്തനെ ചെന്നടത്തു. ഉടനെ പോറ്റി കരയ്ക്കിരാങ്ങി ചെന്നു. അപ്പോൾ സന്ധ്യാസമയമായിരുന്നതുകൊണ്ടു ഗൃഹസ്ഥനായ ഭട്ടിരി ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. പോറ്റി മുറ്റത്തു ചെന്നപ്പോൾ ഭട്ടിരി പുറത്തെക്കു വന്ന്, "വേഗം കൂളി കഴിഞ്ഞു വരാം" എന്നു പറഞ്ഞു പോറ്റിയെ കൂളിക്കാനയച്ചിട്ട് അകത്തെക്കുതനെ പോയി. പോറ്റി ബോട്ടിലാണു വന്നതെന്നു മനസ്സിലാവുകയാൽ പോറ്റിക്കും ബോട്ടുകാർക്കും വേഗത്തിൽ അത്താഴം കാലമാക്കണമെന്നു ഭട്ടിരി ശ്രദ്ധക്കുട്ടി. ഭട്ടിരി അന്തിമുടിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും പോറ്റിയും കൂളി കഴിഞ്ഞു

രേതിഹ്യമാല

വന്നു. പിന്നെ ഭട്ടിരിയും പോറിയും കൂടി പുരത്തളത്തിലിരുന്നു രണ്ടുപേരുടെയും ജീവങ്ങളും മറ്റും കഴിച്ചു. കുറച്ചുനേരം കുശലപ്രശ്നവും ചെയ്തുകൊണ്ട് അങ്ങനെയിരുന്നു. അപ്പോഴേക്കും അതാഴം കാലമാവുകയാൽ രണ്ടുപേരും ഉള്ളാം കഴിച്ചു. ഉള്ളാം കഴിത്തു പിന്നെയും പുരത്തളത്തിൽ വന്നു ബെടിയും പറഞ്ഞങ്ങനെ ഇരിക്കുന്ന മദ്യ ഭട്ടിൽ മടപ്പിള്ളിക്കാരെ വിളിച്ച് പോറിയുടെ ബോട്ടുകാർക്കുടെ വേഗത്തിൽ ചോറുകൊടുക്കാൻ ശട്ട് കെട്ടി. അപ്പോൾ പോറി "അതൊന്നും വേണ്ട, നമ്മുടെ ബോട്ടുകാർക്കു ഭക്ഷണം എന്ന് തന്നെ കൊടുത്തുകൊള്ളാം. മറ്റാരും കൊടുത്താൽ അവർക്കു തൃപ്തിയാവുകയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ഭട്ടിൽ "എന്നാൽ അങ്ങാട്ടു ചെന്നു വിളവിക്കാടുതേക്കണം; നമുക്കങ്ങാട്ടു പോകാം: എന്ന് കൂടി വരാം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ പോറി "അതൊന്നും വേണ്ട, എന്നവർക്ക് അതാഴം കൊടുത്തു. അവർ പോവുകയും ചെയ്തു. ഇനിയിപ്പോൾ അതിനായിട്ടുൽസാഹിക്കണമെന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതെല്ലാം കേട്ട പ്ലോൾ ഭട്ടിരിക്കു കാര്യം മനസ്സിലായി. "ബോട്ടുകാരാരാക്കു ചാത്തമാരായിരിക്കും, അല്ലോ?" എന്നു ഭട്ടിൽ ചോദിച്ചു. "അതേ, ഒരു മുർത്തിയെ സേവിക്കയെന്നുവെച്ചാൽ ചാത്തനെന്തെന്ന സേവിക്കണം. ഏകിലേ ഏല്ലാത്തിനും ഉപയോഗപ്പെട്ടു" എന്നു പോറി പറഞ്ഞു. വെറുതെ പത്തിരുപതുപേരുക്കുകൂടി രാത്രികാലത്ത് അരിവയ്ക്കുന്നതിനിടയാക്കുകയും പോറി ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്തത് തന്നെ അപമാനിക്കയായിരുന്നു എന്നും ഗണപതിയെ സേവിച്ചാൽ ഏല്ലാത്തിനും ഉപയോഗപ്പെട്ടുകയില്ലെന്നാണ് പോറിയുടെ വാക്കിന്റെ സാരമെന്നും മനസ്സിലാവുകയാൽ ഭട്ടിരിയുടെ മനസ്സിൽ അല്പം വല്ലായ്മയുണ്ടായി. ഏകിലും അതൊന്നും പുരത്തു കാണിക്കാതെ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് "അതു ശരിയാണ്" എന്നു സമ്മതിച്ചു. പിന്നെയും രണ്ടുപേരുംകൂടി വളരെ നേരും സംഭാഷണംചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നശേഷം പോറിക്കു കിടക്കുന്നതിനെല്ലാം തയ്യാറാക്കി കൊടുപ്പിച്ചിട്ടു ഭട്ടിൽ അകത്തേക്കുപോയി രണ്ടുപേരും കിടന്നുരജ്ഞുകയും ചെയ്തു.

വെള്ളപ്പാൻകാലത്തു രണ്ടുപേരും ഉണർന്നെന്നീറ്റു പുരത്തളത്തിൽ വന്നു. പോറി അപ്പോൾത്തെന്ന യാത്രയും പറഞ്ഞു ബോട്ടു കേരാൻ പോയി. ഭട്ടിൽ കുളിക്കാനും പോയി. പോറി കടവിൽ ചെന്നു

രഹ്യമാല

നോക്കിയപ്പോൾ ബോട്ടവിടെ കാണാനില്ലായിരുന്നു. ബോട്ടു കള്ളമാർ വല്ലവരും മോഷ്ടിച്ചതായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ച് പോറ്റിക്കു വളരെ വ്യസനമായിത്തീർന്നു. ബോട്ടു പുട്ടിയിരുന്ന താഴും തുടലും ഒന്നും കാണാനില്ലായിരുന്നു. ഉടനെ പോറ്റി പരിഭ്രമിച്ചു ഭട്ടിരി കുളിക്കുന്നിടത്തു ചെന്നു വിവരം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "ഇവിടെനിന്ന് ഒരു സാമാന്യവും കള്ളമാർ കൊണ്ടുപോകാൻില്ല. ഈതും കള്ളമാർ കൊണ്ടുപോയതാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇവിടെ ഒരോറുക്കാവനുണ്ട്. ഈത് അയാളുടെ നേരവോക്കായിരിക്കണം. ഏതായാലും പരിഭ്രമിക്കേണ്ടോ, നിവൃത്തിയുണ്ടാകും" എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഭട്ടിരി അവിടെ നിന്നുംകൊണ്ടു മെല്ലപോട്ടു നോക്കിയപ്പോൾ ബോട്ട് ആ കടവിൽ നിൽക്കുന്ന ആലിന്റെ മുകളിൽ ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു. ഉടനെ പോറ്റിയോട് "എന്ന തൊട്ടുകൊണ്ടു മെല്ലപോട്ടു നോക്കു" എന്ന് ഭട്ടിരി പറയുകയും പോറ്റി അപ്രകാരം നോക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ആലിന്റെ മുകളിൽ ഒരു കൊപ്പത്തു ബോട്ടു കേറിവെച്ച്, തുന്പിക്കൈകൊണ്ടു താങ്ങിപ്പിടിച്ചുംകൊണ്ട് ഗണപതി ഇരിക്കുന്നതു പോറ്റിയും കണ്ടു. ഇതു താൻ തലേദിവസം പറഞ്ഞതിനു തന്നെ അബദ്ധമാക്കാനായിട്ടുള്ള വിദ്യാബന്ധനു പോറ്റിക്കു മനസ്സിലാവുകയാൽ പോറ്റി ഭട്ടിരിയോടു മാപ്പുചോദിച്ചു. ഉടനെ ഭട്ടിരി ഗണപതിയോട് "അതിങ്ങു കൊടുത്തേക്കു. അദ്ദേഹത്തിനു പോകാൻ വൈകിയെന്നു പറയുന്നു, വെറുതെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണ്ടോ" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഗണപതി അവിടെയിരുന്നുംകൊണ്ട് ബോട്ടുടുത്തു പുഴയിലേക്ക് ഇടുകൊടുത്തു. ആലിന്റെ മുകളിൽനിന്നും ബോട്ടു വെള്ളത്തിൽ വിശുന്നതുകണ്ടപ്പോൾ ബോട്ടു പൊട്ടിപ്പോയി എന്നു പോറ്റിക്കു തോന്തി. ഏകില്ലും യാതൊരു കേടും സംഭവിച്ചില്ല. പോറ്റിക്കു വളരെ ബഹുമാനവും അതുതവും ഉണ്ടായി. ബോട്ടു കിട്ടി ഏകില്ലും ബോട്ടുകാരില്ലാതെ പോറ്റി പിന്നെയും വിഷണ്ണനായിത്തീർന്നു. ഗണപതിയെപ്പേടിച്ചു ചാത്തമാരും അടുത്തു വരികയില്ല. അതു ഭട്ടിരിയോടു പറയാൻ പോറ്റിക്കു വളരെ ലജ്ജയും മടിയും തോന്നുകയാൽ ഒന്നും മിണ്ഡാതെ കുറച്ചുനേരും അങ്ങനെ പരുങ്ങലായിട്ടു നിന്നു. ഒടുക്കം നിവൃത്തിയില്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ ആ വിവരവും ഭട്ടിരിയോടു പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഭട്ടിരി "ഭയപ്പെടേണ്ടോ, അവർ വന്നോടു, അയാളൊന്നും ഉപദ്രവിക്കാതെ ഞാൻ നോക്കിക്കൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെ ചാത്തമാർ വന്നു

ബോട്ടിൽകയറി. പോറ്റി വഴിപാടിനു പണവും കൊടുത്തു ഗണപതിയെ തൊഴുതുംവെച്ചു പോവുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെ ഒരിക്കൽ ഒരു കാലടിയിൽ ഭട്ടിരി കോഴിക്കോട്ടു താന്ത്രികായിട്ടു പോയിരുന്നു. അവിടെ കൗൺസിൽനു വടക്കേകരയുള്ളവർ കല്ലാതെ താനു പതിവില്ല. കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം അനുകൗൺസിൽനു തെക്കേക്കര ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് അവിടെചെന്നേപ്പാൾ അദ്ദേഹത്തിനു താനു ചാർത്തുകയില്ലെന്നു വഴക്കായി. അപ്പോൾ താന്ത്രികായിട്ട് അത്രതേതാളം ചെന്നിട്ട് വെറുതെ പോരുന്നത് തനിക്കവമാനമാണല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു ഭട്ടിരി "എൻ്റെ ഇല്ലം കൗൺസിൽനു വടക്കേകരയാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. വാസ്തവത്തിൽ തെക്കേക്കരയാണെന്നു നല്ല നിശ്ചയമുള്ളവർ അവിടെ പലരുമുണ്ടായിരുന്നു. അവരെല്ലാവരും ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം തെക്കേക്കരയാണെന്നു പറഞ്ഞു. ആരു പറഞ്ഞാലും ഭട്ടിരി സമ്മതിക്കായില്ല. അദ്ദേഹം പിന്നെയും "എൻ്റെ ഇല്ലം വടക്കേകരയാണ്" എന്നു പറയും. ഇങ്ങനെ വഴക്കുകലശലായി. അപ്പോൾ വിവരം സാമുതിരിപ്പാടു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കേട്ടു. അവിടുന്ന് ഒടുക്കം ഒരു തീർച്ച നിശ്ചയിച്ചു. എങ്ങനെയെന്നാൽ "തത്കാലം ഭട്ടിരിയുടെ താനു ചാർത്തുകയും കിഴി കൊടുക്കുകയും ചെയ്കയും ഇവിടെനിന്ന് ഒരാളെ അയച്ച്, ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം തെക്കേക്കരയോ വടക്കേകരയോ എന്നു നോക്കി തിട്ടംവരുത്തുകയും പോകുന്നയാൾ തിരിച്ചുവരുന്നതുവരെ ഭട്ടിരിയെ ഇവിടെ താമസിപ്പിക്കുകയും ഭട്ടിരി സത്യമാണ് പറഞ്ഞതെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ സഖ്യമാനം വിട്ടയ്ക്കുകയും വ്യാജമാണെങ്കിൽ കിഴി തിരിയെ വെള്ളിക്കുകയും യഥായോഗ്യം ശിക്ഷിക്കുകയും വേണ്ടതാണ്" എന്നായിരുന്നു കല്പന. ആ കല്പനയെ ഭട്ടിരിയും മററല്ലാവരും സമ്മതിക്കുകയും ഭട്ടിരിയെക്കൂടെ താനു ചാർത്തുകയും ചെയ്തു. കല്പനപ്രകാരം കോഴിക്കോട്ടു നിന്ന് അയച്ചയാൾ വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം വടക്കേകര ഇരിക്കുന്നതും കൗൺസിൽ തെക്കുപുരോ പ്രവർഖിക്കുന്നതും കണ്ടു. ആ വിവരം അവിടെചെന്നു തിരുമനസ്സിൽക്കൂ. ഉടനെ സാമുതിരിപ്പാടുതന്നുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഭട്ടിരിയെ തിരുമുന്നാക്കുകയും ചെയ്തു. വാസ്തവത്തിൽ ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലം മുമ്പു

രഹ്യമാല

കൗൺസിൽ തെക്കേക്കരെതന്നെയായിരുന്നു. ഈ തർക്കമുണ്ടായ ഫ്ലാൾ ഭട്ടിരിക്ക് അവമാനം വരുമല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് ശബ്ദപതി തന്റെ ഒറ്റക്കാഡ്യുകോണ്ടു കുത്തി ആറിനെത്തിരിച്ചു ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലതിനു തെക്കുപുരോ ആകിവിട്ടുകയായിരുന്നു. ആർ പണ്ട് ഭട്ടിരിയുടെ ഇല്ലതിനു വടക്കുപുരോ ആയിരുന്നു എന്നുള്ളത് ഇപ്പോഴും അവിടെചേന്നു നോക്കിയാൽ ആ സ്ഥലത്തിൻ്റെ കിടപ്പുകോണ്ട് അറിയാവുന്നതാണ്.

കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിമാർക്കു പ്രത്യക്ഷമായിരുന്ന ശബ്ദപതി പിന്ന അങ്ങനെയല്ലാതെ ആയതിന്റെ കാരണംകൂടി പറയാതെ ഈ ഉപന്യാസം ഉപസംഹരിക്കുന്നതു വിഹിതമല്ലെന്നു വിചാരിച്ച് അതുകൂടിപ്പറഞ്ഞു കൊള്ളുന്നു. ഓരിക്കൽ ഒരു കപ്പൽക്കച്ചവടക്കാരൻ വിലപിടിച്ചവയായ അനേകം സാമാനങ്ങൾ കേറ്റിക്കൊണ്ടു വടക്കുന്നു തെക്കോട്ടു കൊണ്ടുപോയ ഒരു കപ്പൽ സമുദ്രത്തിൽ താണ്ടുപോയി. കപ്പലിലുണ്ടായിരുന്നവർ മിക്കപേരും ഒരുവിധം മരിക്കാതെ കരയ്ക്കു കയറി. കപ്പലിന്റെ ഉടമസ്ഥനും മരിച്ചില്ല. കപ്പൽചേതംകോണ്ടു വളരെ നഷ്ടമുണ്ടായതിനാൽ കപ്പലിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ വ്യസനിച്ചുകോണ്ടു നടക്കുന്നോൾ കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിക്കു ശബ്ദപതി പ്രത്യക്ഷമാണെന്നും അവിടെചേന്നു പറഞ്ഞാൽ ഇതിനെന്നെങ്കിലും നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കിത്തരുമെന്നും ആരോ അവനോടു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ആ കച്ചവടക്കാരൻ കാലടിയിലെത്തി. ഭട്ടിരിയെക്കൊണ്ടു വിവരമെല്ലാം പറയുകയും സാമാനങ്ങൾക്കൊന്നും നഷ്ടവും കപ്പലിനുകേടും കൂടാതെ കപ്പൽ ഉയർത്തിക്കൊടുത്താൽ കപ്പലിലുള്ള സാമാന തിന്റെ പകുതി വില ഭട്ടിരിക്കു കൊടുത്തേക്കാമെന്നു സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്ന ശബ്ദപതിയുടെ അടുക്കൽചേന്ന് ഈ വിവരം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ശബ്ദപതി "ഇങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളാക്കേ എനിക്കു പ്രയാസമാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭട്ടിരി "ഈ കാര്യം സാധിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നു ഞാൻ ഏറ്റുപറഞ്ഞുപോയതാണ്. ഈത് ഏതുവിധവും നിർവ്വഹിച്ചുതരണമെന്നു നിർബന്ധിച്ചു പറഞ്ഞു. ഉടനെ ശബ്ദപതി പോയി സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങി കപ്പൽ തന്റെ ഒറ്റക്കാഡ്യുകോണ്ട് ഉയർത്തിക്കൊടുക്കയും കച്ചവടക്കാരൻ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെയുള്ള ഭവ്യം ഭട്ടിരിക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ ശേഷം ശബ്ദപതി ഭട്ടിരിയോട് "നിങ്ങൾക്കു ഭവ്യത്തികലുള്ളത് അത്യാഗ്രഹംകോണ്ട് ഇന്നതെ പറയാവു എനില്ലാതെയായിരിക്കുന്നു. അതു ഞാൻ നിങ്ങൾ

രഹതിഹ്യമാല

പറയുന്നതുപോലെയെല്ലം ചെയ്തുംകൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷമായിട്ടിരുന്നിട്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള അഹമ്മതി നിമിത്തമാണ്. അതിനാൽ ഈനി നിങ്ങൾ എന്ന പ്രത്യക്ഷമായി കാണുകയില്ല. ഏകിലും നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ സാധിച്ചു തന്നുകൊള്ളാം. ദുസ്ഥായ്മായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ അനുമാർക്കു സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനായിട്ടും അത്യാഗ്രഹം നിമിത്തവും ധാരാനും എന്നോടപേക്ഷിക്കുമരുത്” എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു മറയുകയും ചെയ്തു. അതിൽപ്പിനെ ആ ഇല്ലത്തുള്ളവർ ഗണപതിയെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടിട്ടില്ല. ഏകിലും അവർ വിചാരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാം സാധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഈരുന്നു. കാലക്രമേണ ആ ഇല്ലത്തുള്ളവർക്കു മുമ്പുണ്ടായിരുന്നവരെപ്പാലെയുള്ള തപഴുക്കതിയും ഗണപതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഭക്തിയും സേവയും കുറഞ്ഞതുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ കാര്യസിദ്ധികളും അങ്ങനെതന്നെന്നയായി തീരുന്നു. ഏകിലും കാലടിയിൽ ഗണപതിയുടെ ശക്തിയും മാഹാത്മ്യവും ഈനും അശേഷമില്ലാതെയായി എന്നു പറഞ്ഞു കൂടാ. അപ്രകാരം തന്നെ കാലടിയിൽ ഭട്ടിരിമാരുടെ മന്ത്രവാദവും മറുപ്പു പാരമ്പര്യക്കാരായ മന്ത്രവാദികളുടെ മന്ത്രവാദത്തെക്കാർ ഈപ്പോഴും ഫലിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. കലിയുഗം മുതൽരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു മുൻകാലങ്ങളിലെപ്പാലെ, ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ കാണാൻ പ്രയാസമുണ്ടല്ലോ.

17. വെണ്മണി നമ്പുരിപ്പാടങ്ങൾ

വെണ്മണിനമ്പുരിപ്പാടിലെ ഇല്ലം കൊച്ചി രാജ്യത്തു 'വെള്ളാര പ്ലിൽ' എന്ന ദേശത്താണ്. ആ ഇല്ലത്ത് ഒരു കാലത്തു മരബുദ്ധിയായിട്ട് ഒരു ബൊഹമണകുമാരൻ ഉണ്ടായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ചൻ യമാകാലം ഉപനയനം, സമാവർത്തനം മുതലായവ കഴിച്ചു വേദാധ്യായനത്തിനായി തൃഷ്ണിവപ്രേരം ബൈഹസം മംത്തിൽ കൊണ്ടു ചെന്നാക്കി. അദ്ദേഹം വേദാധ്യായനം ചെയ്തു തൃഷ്ണിവപ്രേര താമസിച്ചിരുന്നതു സഹപാർികളുടെ പരിഹാസപാത്രമായിട്ടാണ്. ഇദ്ദേഹം ഒരോ ഭോഷനും സാധുവുമായിരുന്നതിനാൽ ദുസ്താമർത്ഥ്യക്കാരായ ഉള്ളിനമ്പുരി മാർ ഇദ്ദേഹത്തെ പലവിധത്തിൽ ഭോഷകളിപ്പിക്കുകയും പരിഹസിക്കുകയും ഉപദ്രവിക്കുകയും പല അപകടങ്ങളിൽ അകപ്പെടുത്തിബുദ്ധിമുട്ടിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു.

അക്കാലത്തു തൃഷ്ണിവപ്രേര വടക്കുനാമക്ഷത്തെത്തിൽ ശ്രീകോവിലിന്റെ ഭിത്തിയിൽ ഒരു ചിത്രമെഴുത്തുകാരൻ ഒരു യക്ഷിയുടെ രൂപം എഴുതുകയും ആ ചിത്രം സകല ലക്ഷണങ്ങളും തികഞ്ഞതായി തത്തീരുകയാൽ അവിടെ ഒരു യക്ഷിയുടെ സാന്നിധ്യമുണ്ടാവുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ആ യക്ഷി രാത്രികാലങ്ങളിൽ സഹഗ്രഹനത്തിനായി ആ ദിക്കിലുള്ള യഹവനയുക്തമാരായ പുരുഷമാരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുകയും അങ്ങനെ പലരെ ഉപദ്രവിക്കുകയും പതിവായിരുന്നു. അക്കാലത്ത് ആ ദിക്കിൽ യക്ഷിയാൽ ബാധിതരായി, ആ ദിവ്യരതിക്രീഡയെ അനുഭവിക്കാൻ അശക്തമാരായ പലർ പിറ്റെ ദിവസതേക്കു മരിച്ചുപോകുകയും ചിലർ എണ്ണീക്കാൻ പാടില്ലാത്തവള്ളം ക്ഷീണിച്ച് അവശ്യമാരായി തത്തീരുകയും നല്ലപോലെ ദേഹബലവും ദൈരുവ്യമുള്ള ചിലർ മാത്രം അപകടമൊന്നും കൂടാതെ സുവമനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. യക്ഷി ആരെയാണു പിടിക്കുടുന്നതെന്നു നിയുക്തില്ലാതിരുന്നതിനാൽ അക്കാലത്ത് ആ ദിക്കിലുള്ള പുരുഷമാരെല്ലാം വളരെ ഭയപ്പെട്ടാണ് രാത്രികാലങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂടികൊണ്ടിരുന്നത്; മേൽപ്പറഞ്ഞ ചിത്രത്തിന്റെ അടുക്കൽ പുരുഷമാരാരെകിലും ചെന്ന 'ഇന് രാത്രിയിൽ എൻ്റെ അടുക്കൽ വരണ്ണ' എന്നു പറഞ്ഞാൽ അനു രാത്രിയിൽ ആ യക്ഷി ആ

രഹ്യത്വാല

പുരുഷന്റെ അടുക്കലെത്തും. ആ യക്ഷിക്ക് അങ്ങനെ ഒരു വിശേഷം കൂടിയുണ്ടായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം ചില ഉള്ളിനമ്പുറിമാരും വെൺമൺ നമ്പുറിപ്പാടുംകൂടി വടക്കുനാമക്കേഴ്തെ തിൽ തൊഴാനായിട്ടുപോയി. അവിടെചെന്ന് യമാക്രമം ഓരോ ദേവമാരെ തൊഴുതുതൊഴുത് ആ യക്ഷിയുടെ ചിത്രത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നപ്പോൾ ഉള്ളിനമ്പുറിമാരെല്ലാവരുംകൂടി പറഞ്ഞിളക്കി വെൺമൺ നമ്പുറിപ്പാടിനെക്കാണ് ആ യക്ഷിയുടെ അടുക്കൽ "ഇന്നു രാത്രിയിൽ എൻ്റെ അടുക്കൽ വരണ്ണം" എന്നു പറയിച്ചു. എല്ലാവരുംകൂടി അങ്ങനെ പരയണമെന്നു നിർബന്ധിച്ചതുകൊണ്ട് അങ്ങനെ പറഞ്ഞു എന്നല്ലാതെ അങ്ങനെ പരയുന്നത് എന്തിനായിട്ടാണെന്നും അങ്ങനെ പറഞ്ഞാലുണ്ടാകുന്ന ഫലമെന്താണെന്നും ഒന്നും അദ്ദേഹത്തിന് അറിവില്ലായിരുന്നു. തൊഴുക കഴിഞ്ഞ് എല്ലാവരുംകൂടി ബ്രഹ്മസംമംത്തിലേക്കു പോയി. സന്ധ്യാവരദനാദികളും അത്താഴവും കഴിഞ്ഞു പതിവുപോലെ എല്ലാവരും അവരവരുടെ കിടപ്പുസ്ഥലത്തു ചെന്നു കിടക്കുകയും ചെയ്തു. എല്ലാവരും ഉറക്കമായപ്പോൾ യക്ഷി ആ മഹൻ നമ്പുറിപ്പാടിലെ അടുക്കൽ എത്തി. യക്ഷി ചെന്നു തൊട്ട് ഉടനെ അദ്ദേഹം ഉണ്ടായും. പിനെ അവർ യമേഷ്ഠം സുവാനുഭൂതിയോടുകൂടി സഹശയനംചെയ്തു. ആ ദിവസംവരെ ബഹുചര്വ്വതോടുകൂടിയും സ്ത്രീസുഖമരിയാതെയും ഇരുന്നിരുന്ന നമ്പുറിപ്പാടിലേക്ക് ആ യക്ഷിയുടെ സഹശയനം പരമാനന്ദകരമായി ഭവിച്ചു. അപ്രകാരം തനെ യക്ഷിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹശയനം ഏറ്റവും തൃപ്തികരവും സന്തോഷാവഹവുമായിത്തീർന്നു. ആ യക്ഷിക്ക് അന്നത്തെപ്പോലെ ഒരു സുവാദും തൃപ്തിയും അതിനുമുമ്പ് ഒരിക്കലും ഉണ്ടായതായി തോന്തിയില്ല. സുവാനുഭവങ്ങളെല്ലാം കഴിഞ്ഞ് അന്ത്യാമം ആകാരായപ്പോൾ യക്ഷി, "എനിക്ക് ഇവിടെ താമസിക്കാൻ പാടില്ല. മനുഷ്യസ്വാരം തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പ് എനിക്ക് സ്വന്നാനത്ത് എത്തണം. അതിനാൽ ഇപ്പോൾ ഞാൻ പോകുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ നമ്പുറിപ്പാട് "ഇന്നു രാത്രിയിലും വരാമോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ യക്ഷി "അവിടേക്ക് അങ്ങനെ ആഗ്രഹവും എൻ്റെ പേരിൽ സന്തോഷവുമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഇന്നെന്നല്ലാ, എല്ലാ ദിവസം രാത്രിയിലും അവിടുത്തെ അടുക്കൽ വന്നുകൊള്ളും. എനാൽ ഒരു കാര്യമുണ്ട്.

രഹ്യമാല

അതുകൂടി പറയേതെങ്കാം. അവിടുന്ന് എൻ്റെ സമ്മതം കൃതാതെ അനുസ്തീകരിക്കുന്ന തൊടരുത്. വേരെ ഒരു സ്ത്രീയെ അവിടുന്നു തൊട്ടാൽപ്പിനെ ഞാൻ അവിടുത്തെ അടുക്കൽ വരികില്ല."

നമ്പുരിപ്പാട്: "ഇല്ല; എൻ്റെ അച്ചുനാണ് ഇല്ല. നിംഗൾ അനുവാദം കൃതാതെ ഞാൻ യാതൊരു സ്ത്രീയെയും തൊടുകയില്ല."

ഈ കേട്ടപ്പോൾ യക്ഷി സന്നോഷത്തോടുകൂടി "എന്നാൽ ഞാൻ പതിവായി വന്നുകൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു പോവുകയും പിനെ പതിവായി രാത്രിതോറും നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽ വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും കുറച്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ പരസ്പരസന്നഹാകുല രായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങനെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മഹൻ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ വേദാധ്യയനം നിറുത്തി, ഇല്ലതേത്തെങ്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാനായി അച്ചുന്നനമ്പുരിപ്പാട് ഒരു ദിവസം ത്രീശ്രീവപേരുർ ചെന്നു. അച്ചൻ തന്ന കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാനായിട്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നത് എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ, യക്ഷിയെ പിരിഞ്ഞു പോകണമല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു മഹൻ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലേക്കു വളരെ വ്യസനമായി. അന്നു രാത്രിയിൽ യക്ഷി വന്നപ്പോൾ നമ്പുരിപ്പാടു വളരെ മനസ്താപത്തോടുകൂടി, "എന്ന ഇല്ലതേതെങ്കു കൊണ്ടുപോകാൻ അച്ചൻ വനിച്ചുണ്ട്. നാജൈ രാവിലെ പോകണമെന്നാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ഞാനെന്നതാണു വേണ്ടത്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ യക്ഷി "അവിടുന്ന് ഒരും വ്യസനിക്കേണ്ട. അവിടുന്ന് ഇല്ലതേതെങ്കു പോയാൽ പിനെ പതിവായി ഞാൻ അവിടെ വന്നുകൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ കേട്ടപ്പോൾ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലേക്കു വ്യസനമല്ലാം തീർന്നു, വളരെ സന്നോഷമായി. പിനെ പതിവുപോലെ അവർ സുവമായി ഒരുമിച്ച് രമിക്കുകയും വെള്ളപ്പാൻ കാലമായപ്പോൾ പോവുകയും ചെയ്യുതു. രാവിലെ അച്ചുന്നനമ്പുരിപ്പാടു മഹനെ കൂട്ടിക്കാണ്ട് ഇല്ലതേതെങ്കു പോയി. മഹൻ നമ്പുരിപ്പാട് ഇല്ലതുചെന്നു താമസമായതിന്റെ ശേഷവും യക്ഷി രാത്രിതോറും പതിവായി അവിടെയും ചെന്നു കൊണ്ടിരുന്നു.

അങ്ങനെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അച്ചുന്നനമ്പുരിപ്പാട് മകനെക്കാണ്ട് ഒന്നു വേളികഴിപ്പിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് പില

രേതിഹ്യമാല

സ്ത്രീജാതകങ്ങൾ വരുത്തി നോക്കിക്കുക മുതലായ ചില ശ്രമങ്ങൾ തുടങ്ങി. ഈ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ, താൻ വെളികഴിച്ചാൽ പിന്ന യക്ഷി തന്റെ അടുക്കൽ വരികില്ലെല്ലാ എന്നു വിചാരിച്ചിട്ട് അതും മകൻനമ്പുതിപ്പാട്ടിലേക്ക് അത്യന്തം വ്യസനകാരണമായിത്തീർന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം തനിക്കു വേളി കഴിക്കാൻ മനസ്സില്ലെന്നും അതിനായി അച്ചൻ നിർബന്ധിക്കരുതെന്നും മറ്റാരാൾ മുഖാന്തരം അച്ചുനേ ശഹിപ്പിച്ചു.

അച്ചൻനമ്പുതിപ്പാട്ടിലേക്ക് അതുകേട്ടപ്പോൾ വ്യസനവും കോപവും സഹിക്കുവഹിയാതെയായിത്തീർന്നു. ഉടനെ അദ്ദേഹം മഹാനെ വിളിച്ചു നേരിട്ടുതനെ "എന്താ ഉള്ളിക്കു വേളി കഴിക്കാൻ മനസ്സില്ല, അല്ലോ? നീ ഇതെ കമയില്ലാതെവനായി തീർന്നല്ലോ. നീ ഒന്ന് വേളി കഴിച്ചു, അതിൽ ചില സന്താനങ്ങളുണ്ടായിക്കണ്ടിട്ടു നമ്മുടെ കാലം കഴിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നാണ് എന്റെ അഗ്രഹം. അതൊന്നും സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും ഈ തറവാട്ടു നശിക്കാതെയിരിക്കണമല്ലോ. അതിനു നീ വേളി കഴിക്കാതിരുന്നാൽ പിന്ന എന്താ മാർഗം?"

മഹൻ: "അച്ചൻ പറയുന്നതോക്കേ കാര്യമാണ്. ഈതിനോക്കേ സമാധാനം പറയാൻ എനിക്കരിഞ്ഞതുകൂടാ. എന്താക്കൈയായാലും ഞാൻ വേളി കഴിക്കയില്ല. അതിന് അച്ചൻ എന്നൊടു നിർബന്ധിക്കയുമരുത്."

അച്ചൻ: "വേളി കഴിക്കയില്ല എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയോ? കഴിക്കയില്ലാത്തതിന്റെ കാരണമെന്താണ്? അതു കേൾക്കേടു"

മഹൻ: "കാരണമൊന്നുമില്ല. എനിക്കതിനു മനസ്സില്ല എന്നെയുള്ളതു."

അച്ചൻ: "വേണ്ടുന്ന കാര്യം ചെയ്വാൻ മനസ്സില്ലെങ്കിൽ നീ ഈ തറവാട്ടിൽ കേരൂത്. എവിടെയെങ്കിലും പൊയ്ക്കാള്ളണം. ഏഡ്യോ! നിനക്കു മനസ്സില്ല, അല്ലോ? എന്റെ മുന്പിൽ നിന്നു നിനക്കിങ്ങനെ പറയാൻ ദയരുമുണ്ടായല്ലോ. പോ, എന്റെ മുന്പിൽനിന്ന്. കൊശവനെ ഈനി ഇവിടെ കണ്ടാലാറിയാം."

ഈങ്ങനെ അച്ചൻ കോപത്തോടുകൂടി ശക്കാരിച്ചതു കേട്ടപ്പോൾ സാധുവും ശുഭഹൃദയനുമായ മഹൻ നമ്പുതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു വ്യസനം

രാത്രിഹ്യമാല

സഹികവഹിയാതെയായി. ഈ സംഭാഷണമുണ്ടായതു രാത്രിയിൽ അത്താഴത്തിനു മുമ്പായിട്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ മഹർണ്ണന്വുതിരിപ്പാട്ടി ലേക്കു വ്യസനം നിമിത്തം അത്താഴമുള്ളാതെ കരഞ്ഞും കൊണ്ടു പോയിക്കിടന്നു. പതിവുസമയമായപ്പോൾ യക്ഷി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽവന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം വ്യസനിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു കിടക്കുകയാണെന്നു യക്ഷിക്കു മനസ്സിലായതിനാൽ വ്യസനകാരണമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. ഈ സംഗതി യക്ഷിയോടു പറയാൻ അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ മടിയും ലജ്ജയുമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആദ്യം ഒന്നും പറയാതെ ഉപായത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ അദ്ദേഹം കഴിയുന്നതും ശ്രമിച്ചുനോക്കി. എങ്കിലും യക്ഷിയുടെ നിർബന്ധം നിമിത്തം ഒടുക്കം പരമാർത്ഥമൊക്കെ അദ്ദേഹം യക്ഷിയോടു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ യക്ഷി. "അവിടുന്ന് ഒടും വ്യസനിക്കേണ്ടാ. വേളി കഴിക്കുന്നതിനു എനിക്കു യാതൊരു വിരോധ വുമില്ല. അവിടുന്നു വേളി കഴിക്കാതെയിരുന്നാൽ ഈ തരവാടു നശിച്ചു പോകുമല്ലോ. എന്ന നിമിത്തം അങ്ങനെ വരുന്നത് എനിക്കും വളരെ വ്യസനമാണ്. അവിടുന്നു വേളി കഴിച്ചാലും എനെ ഉപേക്ഷിക്കരുത് എന്നു മാത്രമേ എനിക്കു നിർബന്ധമുള്ളൂ. വേളി കഴിച്ചാൽ ഒന്നരാടൻ ദിവസം ആ അന്തർജനത്തിന്റെ അടുക്കൽ സഹശ്രയനും ചെയ്തുകൊള്ളണം. ഒന്നരാടൻ മാറി വേരെ സ്ഥലത്തു കിടന്നുകൊള്ളണം. ആ ദിവസങ്ങളിൽ എന്ന അവിടുത്തെ അടുക്കൽ വന്നുകൊള്ളാം. അതിനാൽ നാളെ രാവിലെ അച്ചുശ്രേഷ്ഠ അടുക്കൾചെന്നു വേളി കഴിക്കാൻ സമ്മതമാണെന്നു പറയണം. അച്ചുൻ പറഞ്ഞതിനെ കേൾക്കാതിരിക്കുന്നതു ശരിയല്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈതു കേട്ടപ്പോൾ മഹൻ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലേക്കു വളരെ സന്തോഷമായി. പിനെ അവർ രണ്ടുപേരുംകൂടി രാത്രിയെ സുവാമായി നയിച്ചു. വെളുപ്പാൻ കാലമായപ്പോൾ യക്ഷി പോയി. മഹർണ്ണന്വുതിരിപ്പാട്ട് രാവിലെ ഏണ്ണിറ്റ് അച്ചുശ്രേഷ്ഠ അടുക്കൽ ചെന്നു വേളികഴിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു സമ്മതിച്ചു പറയുകയും അച്ചുൻ നമ്പുതിപ്പാട്ട് അതു കേട്ടു സന്തോഷിക്കുകയും താമസിയാതെ ഒരു മുഹൂർത്തത്തിൽ മഹർണ്ണ വേളിയും കൂടിവെച്ചും കേമമായും ഭംഗിയായും നടത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

വേളി കഴിച്ചതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം മഹൻ നമ്പുതിരിപ്പാട്ട് യക്ഷി പറഞ്ഞതിട്ടുള്ളതുപോലെ ഒന്നരാടൻ ദിവസം അന്തർജനത്തിന്റെ അടുക്കലും ഒന്നരാടൻ വേരെയും കിടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ദിവസ

രേതിഹ്യമാല

മുറയ്ക്കു യക്ഷി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങനെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അന്തർജനം ഗർഭം ധരിക്കുകയും പത്തുമാസവും തികഞ്ഞ് ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. മഹാന്നമ്പുരിപ്പാടു പുത്രൻ്റെ ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, അന്ന പ്രാശനം മുതലായവ അച്ചുന്നേൻ്റെ സഹായത്തോടും ആജന്തപ്രകാരവും യമാ കാലം വേണ്ടതുപോലെ നടത്തി. അപ്പോഴേക്കും അച്ചുന്നമ്പുരിപ്പാട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശഹനപോലെത്തന്നെ പാത്രമുഖം കണ്ണു സന്തോഷിച്ചുകൊണ്ടു ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. പിന്നെ മഹാന്നമ്പുരിപ്പാട് അച്ചുന്നേൻ്റെ പിണ്ണം, സംവർഖനാടീക്ഷ, പത്രാണഭാം മാസം മുതലായവ യമാശക്തി കഴിച്ചുകൂട്ടി.

അപ്പോഴേക്കും മഹനെ ഉപനയിക്കാനുള്ള കാലമായി. പിന്നെ അതിനു മുഹൂർത്തം നിയയിക്കുകയും ക്രിയാദികൾക്കും മറ്റും വേണ്ടുന്ന ആളുകളെ ഒക്കെ ക്ഷണിക്കുകയും സാമാന്യങ്ങളും വടക്കുടക്കയും ചെയ്തു. ഉപനയനത്തിന്റെ തലേദിവസം രാത്രി യക്ഷിയുടെ മുറയായി രൂനതിനാൽ യക്ഷി പതിവുപോലെ നമ്പുരിപ്പാടിലെ അടുക്കലെത്തതി. അപ്പോൾ നമ്പുരിപ്പാടു പ്രസംഗവശാൽ "നാഞ്ചെ കാലത്തു കുംഭരാശി മുഹൂർത്തത്തത്തിന് ഉള്ളിയുടെ ഉപനയനം കഴിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു വിചാരമുണ്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ യക്ഷി, "എന്നാൽ എനിക്ക് ഒരാശഹമുണ്ട്. അത് അവിടുന്ന സാധിപ്പിച്ചുതരണം. അവിടുതെ പ്രധാനഭാര്യ അശ്വിനിസാക്ഷികമായി വിവാഹം ചെയ്തപ്പെട്ട് ആ അന്തർജന മാണസിക്കിലും ആദ്യഭാര്യ താനാണ്ണല്ലോ. അതിനാൽ അവിടുതെ പുത്രനായ ആ ഉള്ളിക്കു താൻ വലിയമ്പയാൻ. അതുകൊണ്ട് നാഞ്ചെ ഉപനയനസമയത്ത് ഉള്ളി ക്രിയാംഗമായി ഭിക്ഷ യാചിക്കുന്നോൾ ആദ്യം ഭിക്ഷ കൊടുക്കാൻ താനായാൽ കൊള്ളാമെന്ന് എനിക്കു വളരെ ആശഹമുണ്ട്. അത് അവിടുന്ന അനുവദിക്കുകയും എന്നെക്കാണ്ടു നടത്തിക്കുകയും വേണും. സമയമാകുന്നോൾ താൻ ഒരന്തർജനത്തിന്റെ വേഷത്തിൽ ഇവിടെ വന്നുകൊള്ളാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ നമ്പുരിപ്പാട്, "അതിനെന്തു വിരോധമാൻ? എനിക്കതു വളരെ സന്തോഷമാണ്. സമയമാകുന്നോൾ ഇവിടെ വന്നോളും കാര്യം താൻ നടത്തിച്ചുകൊള്ളാം." എന്നു സമ്മതിച്ചു പറയുകയും ചെയ്തു.

രഹ്യമാല

ക്രിയയക്കു വേണ്ടുന്ന ആളുകളും ഓതിക്കോനും ചാർച്ചക്കാരും വേഴ്ചക്കാരും മറുമായിട്ടുള്ള വേരെ അനേകം ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാരും അന്തർജനങ്ങളും കിടാങ്ങളുമൊക്കെ തലേദിവസംതനെ എത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പിറ്റേഡിവസം നേരം വെള്ളത്തപ്പോഴേക്കും എല്ലാവരും കൂളിച്ചുതറുട്ടതു ഹാജരായി. ഉടൻ ക്രിയകൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭിക്ഷ കൊടുക്കാനുള്ള സമയമായപ്പോഴേക്കും മരക്കുടയും പുതപ്പും ധരിച്ച അന്തർജനത്തിന്റെ വേഷമായി കുറെ അരിയും ഒരു പാത്രത്തിലെടുത്തുകൊണ്ട് യക്ഷിയും ആ സ്ഥലത്തെത്താൻ. യക്ഷി ചെന്നു യാതൊരു ശകയുംകൂടാതെ അന്തർജനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കേരി നിലയായി. അന്തർജനവേഷധാരിണിയായ യക്ഷിയെ കണ്ടപ്പോൾത്തനെ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലേക്ക് ആരൈ മനസ്സിലായി. എക്കിലും ശ്രേഷ്ഠമുള്ള ബ്രാഹ്മണരുടേയും അന്തർജനങ്ങളുടേയും ഇടയിൽ "ഈ അന്തർജനം ഏതാണ്, എവിടുതേതതാണ്, എന്തിനാണ് വന്നത്?" എന്നും മറും അപ്പോൾ സംസാരം തുടങ്ങി. "എതായാലും തോടരുത്" എന്നു പറഞ്ഞു ശ്രേഷ്ഠമുള്ള അന്തർജനങ്ങളെല്ലാം മാറിനന്നു.

ഭിക്ഷ യാച്ചിക്കുക എന്നുള്ള ക്രിയയായപ്പോൾ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലേക്ക് ഓതിക്കോനോട് "ഇപ്പോൾ വിഗ്രഹാൽ വനിക്കുന്ന ആ അന്തർജനത്തിന്റെ അടുക്കൽ വേണം ഭിക്ഷ യാച്ചിക്കാൻ. ആദ്യം ഭിക്ഷയിടാനും ആ അന്തർജനം വേണം. ഉള്ളിയുടെ അമ്മ രണ്ടാമതു ഭിക്ഷയിട്ടുകൊള്ളുട്ടെന്ന്. അതു മതി" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഓതിക്കോൻ: "അതു വിഹിതമല്ല. ഉള്ളിയുടെ അമ്മയാണ് ആദ്യം ഭിക്ഷയിടേണ്ടത്. അതു കഴിഞ്ഞല്ലാതെ മറ്റാർക്കും ഭിക്ഷയിടാൻ പാടില്ല."

നമ്പുരിപ്പാട്ട്: "ഇപ്പോൾ വനിക്കുന്നത് ഉള്ളിയുടെ വലിയമ്മയാണ്. താൻ ആദ്യം വേളി കഴിച്ചത് ഈ അന്തർജനത്തെയാണ്. അതിനാൽ ഈ അന്തർജനം വേണം ആദ്യം ഭിക്ഷയിടാൻ."

ഈതു കേടപ്പോൾ നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ ചാർച്ചക്കാരായും സജനങ്ങളായും മറും അവിടെ വന്നുകൂടിയിരുന്ന നമ്പുരിമാരും അന്തർജനങ്ങളും ഓതിക്കോനും എല്ലാവരും "അങ്ങൾ ഈ ഉള്ളിയുടെ അമ്മയെ വേളി കഴിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഒന്നുകൂടി വേളി കഴിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു

രേതിഹ്യമാല

നെങ്ങളാരും അറിയാതിരിക്കുമോ? അങ്ങ് ഈ പരിഞ്ഞതു ശുദ്ധമേ ഭോഷ്കാൺ. അബ്ലൂഡിൽ പറയു, കേൾക്കേട്ട; ഈ അന്തർജനം എവിടുത്തെ, ആരുടെ മകളാണ്?" എന്നും മറ്റും ചില ചോദ്യങ്ങളും വഴക്കുകളും തർക്കങ്ങളും കലശലായി. ഈ വന്നിരിക്കുന്നതു തന്റെ സഹപത്നിയാണെന്നും തന്നെക്കൊണ്ട് ആദ്യം ഭിക്ഷയിട്ടുവിക്കുകയി ല്ലെന്നും അൻഡ്രോപ്പോൾ ആ ഉള്ളിയുടെ അമ്മയായ അന്തർജനത്തിനു കോപവും മനസ്താപവും ദുസ്ഥിതായിത്തീരുകയാൽ ആ അന്തർജനം, "എനിക്ക് കാണംമാൻ കൊതിച്ച് ആദ്യമുണ്ടായ ഈ ഉള്ളിക്ക് ആദ്യമെന്നല്ല, ഒരിക്കലും ഈ തെണ്ടിക്കേറിവന വരത്തെയക്കാണ്ടു ഭിക്ഷയിട്ടിക്കാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല. എന്റെ ഉള്ളിക്ക് ഞാൻ ഭിക്ഷയിട്ടാൽ മതി. ഈ പിശാച് വല്യുമ ചമ്പത് ഈപ്പോൾ എവിടുന്നാണ് കേരിവന്നത്? എന്റെ ഉള്ളിക്ക് ഇവർ ഭിക്ഷയിട്ടുകയാണെങ്കിൽ ഇവളുടെ മുഖത്തു ഞാൻ ചൂണ്ടടക്കത്തിക്കും" എന്നും മറ്റും ശക്കാരവും വഴക്കും പൊടിപൊടിച്ചു തുടങ്ങി. എല്ലാവരും ഇങ്ങനെ തനിക്കു വിരോധമായി പരിഞ്ഞതുടങ്ങുകയാൽ നമ്പുരിപ്പാട് ഒന്നും പായാൻ ശക്തന്നല്ലാതെ അങ്ങനെ വല്ലാതെ അസ്യനായിത്തീർന്നു. അപ്പോൾ യക്ഷി, "ഞാൻ ഉള്ളിക്കു ഭിക്ഷയിടാനാണ് വന്നത്. ഉള്ളിയുടെ അച്ചുന് അതു സമ്മതവുമാണ്. അതിനാൽ നിങ്ങളെള്ളാക്ക എന്തെല്ലാം പരിഞ്ഞാലും ഭിക്ഷയിടാതെ ഞാൻ പോവുകയില്ല, നിശ്ചയംതന്നെ" എന്നു പരിഞ്ഞു. ഉടനെ അന്തർജനം, "നിനക്ക് അതെ നിശ്ചയവും മിടുക്കുമുണ്ടോ? എന്നാലതുതനെ ഓന്നിയണം. നിനെ ഇവിടെനിന്നു പുറത്തിറക്കിയല്ലാതെ ഈവിടെ ഈനി ഉപനയനത്തിന്റെ ക്രിയ യാതൊന്നും പാടില്ല. ഞാനാണ് പരിഞ്ഞത്. ഭിക്ഷയാച്ചിക്കാനും ഭിക്ഷയിടാനും ഇവജൈ ഇവിടെനിന്ന് ഇരക്കി വിട്ടിട്ടു വേണം. വരുവിൻ, ആത്രേതമ്മാരുകളെല്ലാരും വരുവിൻ! നമുക്കിവെള്ളപ്പിടിച്ച് ഇവിടെ നിന്നു പുറത്താക്കാം. പിനെ നമ്പുരിമാരും വാലിയക്കാരുംകൂടി ഇവജൈ പടിക്കു പുറത്താക്കി അയച്ചോളും" എന്നു പരിഞ്ഞു ശേഷമുള്ള അന്തർജനങ്ങളുടെ സഹായതോടുകൂടി യക്ഷിയെ പിടിച്ച് ആ അകത്തുനിന്നു പുറത്താക്കി. നമ്പുരിപ്പാട് "അയ്യോ! സാഹസം പ്രവർത്തിക്കരുത്" എന്നു പരിഞ്ഞു നിലവിളച്ചുകൊണ്ട് പിന്നാലെചെന്നു. പടിക്കു പുറത്ത് കൊണ്ടുപോയി തള്ളിയെ ഉടനെ ലജ്ജയും കോപവും സഹിക്കാൻ പാടില്ലാതെ യക്ഷി സ്വന്മായ രൂപത്തെത്തന്നെ സ്വീകരിച്ച് അവിടെ നിന്നുകൊണ്ട് നമ്പുരിപ്പാടിനോടായിട്ട്, "അവിടുന്ന് ഒക്കും

വ്യസനികരുത്. ഇതൊന്നും അവിടുതെ ദോഷംകാണ്ടല്ലെന്ന് എനിക്കെന്നിയാം. എനിക്ക് അവിടുതെപ്പേരിൽ ലേശംപോലും പരിഭ്രവവുമില്ല. എങ്കിലും ഈ സ്ഥലത്തും ഈ അടിയന്തരത്തികലുംവെച്ച് എന്ന ഇപ്രകാരം അവമാനിച്ചതിനാൽ ഈനി മുന്നു തലമുറ കഴിഞ്ഞാൽപിന്ന ഈ തറവാട്ടിൽ ഉള്ളിയുണ്ടായിട്ട് ഉപനയനം കഴിക്കാൻ സംഗതിയാവുകയില്ല, നിശ്ചയംതന്നെ. എന്നാൽ, ഇപ്പോൾ ഒരു വ്യാഴവട്ടത്തിലധികം കാലമായി എൻ്റെ സാന്നിധ്യം ഈ സ്ഥലത്ത് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതിന്റെ ഫലമാഹാത്മ്യം ഹേതുവായിട്ട് ഒടുവിൽ രണ്ടു തലമുറയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന രണ്ടു പുരുഷന്മാർ സരസ്വതീപ്രസാദംകാണ്ട് വിശവിശ്വതന്മാരായി തതീരുകയും ചെയ്യും. ഇതെല്ലാം കാലം മനുഷ്യസഹവാസത്തോടുകൂടി എന്ന ഭൂലോകത്തിൽത്തന്നെ താമസിച്ചു പോയതുകൊണ്ട് ഈനി എന്ന താൻ തങ്ങളുടെ ലോകത്തിൽ ചെന്നാൽ എന്നെ അവിടെ ധമാപുർവം സ്വീകരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, ഈ അവമാനം അനുഭവിച്ചിട്ട് ഈനി ജീവിച്ചിരിക്കാൻ എന്ന ആഗ്രഹിക്കുന്നുമില്ല. അവിടുന്ന് എന്നുകൂരിച്ച് വിചാരിച്ച് വ്യസനികരുത്. അകത്ത് പോയി ഉപനയനത്തിന്റെ ശേഷം ക്രിയകൾകൂടി നടത്തി, ഇനിയും വളരെക്കാലം ഭാര്യാപുത്രാദികളോടുകൂടി സുവമായി ജീവിച്ചിരുന്നാലും. എന്ന ഇതാ യോഗാഗ്നിയിൽ എൻ്റെ ദേഹത്തെ സൗമ്യകരിക്കുന്നു” എന്നു പറയുകയും ഉടനെ ആ യക്ഷി എല്ലാവർക്കും അദ്യശ്ശയായി ഭവിക്കുകയും ഒരു തേജസ്സു മേൽപ്പോടുയർന്നു മേഖമണ്ഡലത്തിൽ കേരി മരയുന്നത് എല്ലാവരാലും കാണപ്പെടുകയും ചെയ്തു. യക്ഷിയുടെ ഈ വാക്കു കേൾക്കുകയും ഈ അത്ഭുതം കാണുകയും ചെയ്തപ്പോൾ തങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചതു സാഹസവും അവിവേകവുമായി എന്ന് എല്ലാവർക്കും തോന്തി എങ്കിലും “അതീത കാര്യാനുശ്രയേന കിം സ്വാത്”.

വെൺമൺിനുവിപ്പാടമാരുടെ സാക്ഷാൽ തറവാട് ഇപ്പോൾ പുരുഷന്മാരില്ലാതെ ശുന്നപ്രായമായിരിക്കുന്നത് ആ യക്ഷിയുടെ ശാപം കൊണ്ടും ഒടുവിലത്തെ തലമുറക്കാരും കൊല്ലും 1066-മാണ്ഡു വ്യൂദികമാസത്തിലും 1068-മാണ്ഡു മകര മാസത്തിലുമായി ദേഹവിയോഗം ചെയ്തവരുമായ വെൺമൺി അച്ചുന്നുവിപ്പാടും മഹർ നുമുൻപിപ്പാടു വിശവിശ്വതന്മാരായിതീർന്നത് ആ യക്ഷിയുടെ അനുഗ്രഹമാഹത്മ്യം കൊണ്ടു മാത്രമാണെന്നുള്ളതു വിശ്രഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. ഇപ്പോൾ

രേതിഹ്യമാല

ഉള്ള വൈശ്വമണിനമ്പുരിപ്പാടമാർ പണ്ണേതനെ ഈ കുടുംബത്തിൽനിന്നു
പിരിഞ്ഞെപോയിട്ടുള്ള ഒരു അച്ചൻ നമ്പുരിപ്പാടിലെ ശാവയിലുണ്ടായി
ടുള്ളവരാണ്.

18. കുമാരപോറിയും മറ്റപ്പള്ളിനമ്പുരിപ്പാടും

ചാത്തനെന്നേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷമാക്കിയ പ്രസിദ്ധനായ കുമാരൻ പോറിയും, ശ്രീപോർക്കലിയിൽപ്പോയി ഭദ്രകാളിയെ സേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷ പ്ലട്ടത്തിയ വിശ്വവിശ്വതനായ മറ്റപ്പള്ളിനമ്പുരിപ്പാടും ഒരുകാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നവരാണ്. മറ്റപ്പള്ളിനമ്പുരിപ്പാടിലെ ഇല്ലപ്പേര് ആദ്യകാലത്ത് 'മറ്റപ്പള്ളി' എന്നു മാത്രമായിരുന്നു. ആ ഇല്ലത്തു നിന്ന് ഒരാൾ ശ്രീപോർക്കലിയിൽ പോയി ഭദ്രകാളിയെ സേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷമാക്കി വന്നതിനാൽ അക്കാലംമുതൽ ഇല്ലപ്പേര് 'ഭദ്രകാളിമറ്റപ്പള്ളി' എന്നു പ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നു. അതിനാൽ എല്ലാവരും പറയുന്നതും ആ ഇല്ലത്തുള്ളവർ എഴുത്തുകുത്തുകളിൽ പേരുവയ്ക്കുന്നതുമെല്ലാം ഇന്നും 'ഭദ്രകാളിമറ്റപ്പള്ളി നമ്പുരി' (പ്ലാട്) എന്നുതന്നെന്നയാണ്.

സാക്ഷാൽ ഭദ്രകാളിമറ്റപ്പള്ളിനമ്പുരിപ്പാട് ഒരിക്കൽ ഒരു തോണിയിൽക്കയറി വേദനാട്ടുകായലിൽക്കുടി തിരുവന്നപുരത്തെക്കു പുറപ്പെട്ടു. വൈക്കത്തു പടിഞ്ഞാറുവശത്തായപ്പോൾ അവിടെ ക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു പാണി കൊട്ടുന്നതു കേട്ടു. ആ പാണി ഒരു അസാധാരണരീതിയിൽ ആയിരുന്നതിനാൽ, "ശാസ്ത്രപ്രകാരം ഇതു ശരിയായി ഈ പാണി കൊട്ടുന്നത് ആരാണംനാറിയണം. ഇതു മനുഷ്യരിലാരുമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ദേവമാരിൽ ആരക്കിലുമായിരിക്കണം. ഏതെങ്കിലും തോണി ഇവിടെ അടുക്കേണ്ട എന്നു പറഞ്ഞു തോണി അടുപ്പിച്ചു നമ്പുരിപ്പാടു കരയ്ക്കിറങ്ങി, കൂളിയും കഴിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തി. അപ്പോൾ അവിടെ ഉൽസവകാലമായിരുന്നു. ഉൽസവബലിയുടെ പാണികൊട്ടാണ് നമ്പുരിപ്പാട് കേട്ടത്. ആ പാണി കൊട്ടിയിരുന്നതു ഒരു സ്ത്രീയായിരുന്നു.

വൈക്കത്തുക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രവൃത്തിക്കാരും അവകാശികളുമായ വരിൽ ഒരു മാരാൻ്റെ വീടിൽ ഒരുകാലത്തു പുരുഷമാരാരുമില്ലാതെയായി തീരന്നു. ഒരു സ്ത്രീയും രണ്ടുമുന്നു പെൺകുട്ടികളും മാത്രമേ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അവർക്കു പതിവായി ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നുള്ള ചോറല്ലാതെ ഉപജീവനത്തിനു യാതൊരു മാർഗ്ഗവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ വീട്ടുകാർ ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിദിനം നടത്തേണ്ടുന കൊട്ട്, പാട്ട് മുതലായ

ഹൈതിഹ്യമാല

പ്രവൃത്തികൾ ആ സ്ത്രീ ശേഷമുള്ള മാരാമാരോടു നല്ലവാക്കു പറഞ്ഞു അവരെക്കാണ്ടു നടത്തിച്ചു ചോറു വാങ്ങി ഉപജീവനം കഴിച്ചുവന്നു.

അങ്ങനെയിരിക്കുന്നോൾ ഒരുൽസവകാലത്ത് അവിടെ ശേഷമുള്ള മാരാമാരല്ലാവരുംകൂടി, ആ സ്ത്രീയുടെ വീടിൽനിന്നു നടത്തേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നടത്താതെ മുട്ടിച്ചാൽ അവർക്കുള്ള അവകാശം പോവുകയും ആ അവകാശവും അതിനുള്ള ആദായങ്ങളും കൂടി തങ്ങൾക്കു കിട്ടുകയും ചെയ്യുമല്ല എന്നു വിചാരിച്ച് അവരുടെ ആർപ്പേരയി ആരും അടിയന്തിരം നടത്തിക്കൊടുക്കരുതെന്നു പറഞ്ഞു നിയുധിച്ചു. പിനെ അവർ എല്ലാവരുംകൂടി ആ സ്ത്രീയെ വിജിച്ച്, "നിങ്ങളുടെ ആർപ്പേരയിട്ടു ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രവൃത്തികൾ നടത്താൻ തങ്ങൾക്കാർക്കും മനസ്സില്ല. നാഞ്ചെ ഉൽസവബലിയാണ്. അതിന്റെ പാണി നടത്തുന്നതിനുള്ള പ്രധാന ചുമതല നിങ്ങളുടെ തിവാദ്ദുക്കാണല്ലോ. അതിനാൽ ആരെയെങ്കിലും വരുത്തി അടിയന്തിരം നടത്തിച്ചുകൊള്ളണം. അല്ലെങ്കിൽ അടിയന്തിരം മുട്ടും. തങ്ങൾ മുൻകുട്ടിപ്പുറത്തിരിക്കുന്നു" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അനു വെക്കത്തു പെരുംതുക്കോവിൽ ക്ഷേത്രം ചില നമ്പുതിമാരുടെ ഉള്ളാണ്മയോടും രാജ്യാധിപതിയായ വടക്കുംകൂർ രാജാവിന്റെ മേജോധിമമന്മാനത്തോടും കൂടിയായിരുന്ന തിനാൽ ആ മാരാമാർ ആ സ്ത്രീയുടെ ആർപ്പേരയി ക്ഷേത്രത്തിലെ അടിയന്തിരങ്ങൾ നടത്താൻ തങ്ങൾക്കു മനസ്സില്ലെന്നുള്ള വിവരം ഉള്ളാണ്മക്കാരുടെയും രാജാവിന്റെയും അടുക്കലും കൂടി പറയുകയും ചെയ്തു. ആ സാധ്യസ്ത്രീ വളരെ താഴ്മയോടുകൂടി പലവിധത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടും ദുഷ്ടമാരും ദുരാഗ്രഹികളുമായ മാരാമാർ സമ്മതിച്ചില്ല. ആർപ്പേരയിട്ട് അടിയന്തിരം നടത്താൻ മനസ്സില്ലെന്നുതന്നെ അവർ വീണ്ടും തീർച്ചയായിട്ടു പറഞ്ഞു. അപ്പോഴേക്കും സുര്യൻ അസ്തമി കാരായിരുന്നതിനാൽ പിറ്റേംവിസന്തേക്കു ദുരസ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് ആഞ്ചെ വരുത്തി അടിയന്തിരം നടത്തിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലായിരുന്നു. പാണി പരിചയമുള്ള മാരാമാർ അടുക്കലെങ്ങും വേറെ ഉണ്ടായിരിന്നുമില്ല. ആക്ക്ലാട ആ സ്ത്രീ വിചാരവും വിഷാദവും കൊണ്ടു പരവ്യയായി തീർന്നു. അവർ വ്യസനംകൊണ്ട് അത്താഴമുണ്ടാതെ, "എന്റെ പെരും തൃക്കോവിലപ്പോ! അന്നദാനപ്രഭോ! എന്റെ ചോറു മുട്ടിക്കല്ലോ. ഇതിന് അവിടുന്നുതന്നെ എന്തെങ്കിലും ഒരു മാർഗമുണ്ടാക്കിത്തരണേ. അല്ലാതെ

രേതിഹ്യമാല

ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ട് ഒരു നിവൃത്തിയും കാണുന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു കരഞ്ഞുംകൊണ്ട് പോയിക്കിടന്നു. കുറച്ചു കഴിത്തപ്പോൾ ആ സ്തീ ഉറങ്ങുകയും ഉറക്കത്തിൽ അവർക്ക്, "നീ ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ടാ. നീ ഇപ്പോൾ ഗർഭം ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിരെ ഉദരത്തിൽ കിടക്കുന്നത് ഒരു പുരുഷപ്രജയാണ്. അതിനാൽ നാളെ ഉൽസവബലിക്കു നീതെന പാണി കൊട്ടിയാൽ മതി. നീ രാവിലെ കൂളിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെല്ലണം. അപ്പോൾ പാണി കൊട്ടാനുള്ള എണ്ണങ്ങളെല്ലാം നിനിക്കു ഞാൻ തോനിച്ചുതനു കൊള്ളാം." എന്നു പെരുംതുക്കോവിലപ്പുരേഖ ദർശനമുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരംതെന ഉൽസവബലിക്ക് ഈ സ്തീയൈക്കൊണ്ട് പാണികൊട്ടിച്ചു കൊള്ളണമെന്നു രാജാവിനും ഉഭരാൺമകാർക്കും തന്ത്രിക്കുംകൂടി അന്നു ദർശനമുണ്ടായി. അതിനാൽ പിറ്റേഡിവസം രാവിലെ ആ സ്തീ കൂളിച്ച് അമ്പലത്തിൽ ചെല്ലുകയും പാണി കൊട്ടി ക്കൊള്ളുന്നതിനു രാജാവു മുതലായവർ അനുവദിക്കുകയും അവർ പാണി കൊട്ടിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമാണ് അന്ന് അവിടെ ഉൽസവബലിക്ക് ഒരു സ്തീ പാണി കൊട്ടാനിടയായത്.

ആ സ്തീ കൂളിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെന്നതിന്റെ ശേഷം ഉൽസവബലി കഴിയുന്നതുവരെ അവർക്കു സുഖോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പെരുംതുക്കോവിലപ്പുറ തോനിച്ചതുപോലെയൊക്കെ അവർ പ്രവർത്തിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ. ഭഗവാൻ തോനിച്ചിട്ടു കൊട്ടിയ പാണി ശാസ്ത്രപ്രകാരവും അസാധാരണവുമായിരുന്നത് ഒരുക്കുതമല്ലല്ലോ. പാണി വിധിപ്രകാരമായിരുന്നതിനാൽ ഉൽസവബലി ഭൂജിക്കുന്നതിനു ഭൂതങ്ങളും പ്രത്യക്ഷമായി വായും വിളർന്നുകൊണ്ട് തന്ത്രിയുടെ അടുക്കലേക്ക് അടുത്തു തുടങ്ങി. അന്നു വൈക്കത്തു ക്ഷേത്രത്തിൽ തന്ത്രി 'മേക്കാട്ടു നമ്പുരി' ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഉൽസവബലിയും മറ്റും ഒരുവിധം കഴിച്ചുകൂട്ടുമായിരുന്നു എന്നല്ലാതെ ദിവ്യമായ ആ പാണിക്കു ചേർന്നവിധം തുവാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള പറിത്തവയും പരിചയവും തപസ്സക്തിയും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഭൂതങ്ങളെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടപ്പോഴേക്കും തന്ത്രി പേടിച്ചു വിരച്ചുതുടങ്ങി. ഉൽസവബലി വേണ്ടപോലെ ആയിരുക്കിൽ ഭൂതങ്ങൾ തന്ത്രിയൈക്കുടി ഭക്ഷിച്ചുകളയ്യുമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു തോനി. ഉടനെ തന്ത്രിനമ്പുരി, നമ്പുരിപ്പാടിനോട് "നമ്പുരി എന്ന രക്ഷിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവർ ഇപ്പോൾ എന്ന പിടിച്ചു ഭക്ഷിക്കും, ഈ ക്ഷേത്രത്തിലെ

തന്റെ പകുതി നൊൻ നമ്പുരിക്കു തന്നിരിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ നമ്പുരിപ്പാടു താരുടുത്തു മണ്ഡപത്തിൽ ജപിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. തന്റിനമ്പുരി മേൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം അപേക്ഷിച്ചു പറഞ്ഞത്തുകേക്ക് നമ്പുരിപ്പാടു മണ്ഡപത്തിൽനിന്നിരജിച്ചുന്നു കൈവട്ടകയും പുപ്പാലികയും വാങ്ങി വിഡി പ്രകാരം തുവാനും ഭൂതങ്ങളെല്ലാം പ്രത്യക്ഷമായി ഉൽസവബലി ഭൂജിക്കാനും തുടങ്ങി. ഉൽസവബലി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഭൂതങ്ങളെല്ലാം വളരെ തൃപ്തിയോടും സന്തോഷത്തോടുംകൂടി അന്തർധാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഭദ്രകാളിയെ സേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷമാക്കിയ ആളും സകലശാസ്ത്രപാരംഗതനും നല്ല മന്ത്രവാദിയും തന്റിയുമായ നമ്പുരിപ്പാട് ഭൂതങ്ങളെ ഭയപ്പെടാതെയിരുന്നതും അദ്ദേഹം ഉൽസവബലി കഴിച്ചിട്ടു ഭൂതങ്ങളെല്ലാം തൃപ്തിപ്പെട്ടു കയും സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തതും ഒരുക്കുതമ്മല്ലോ. ഇപ്രകാരമാണ് ഭദ്രകാളി മറ്റപുള്ളി നമ്പുരിപ്പാടിലെ തറവാട്ടുകു വൈക്കതെത്തെ തന്റെ പകുതി കിട്ടിയത്. ഇപ്പോഴും വൈക്കതെത്തെ തന്റെ മേക്കാടു നമ്പുരിയും മറ്റപുള്ളി നമ്പുരിപ്പാടും കൂടിയാണ് നടത്തിവരുന്നത്.

സാക്ഷാൽ ഭദ്രകാളിമറ്റപുള്ളിനമ്പുരിപ്പാടു വൈക്കതെത്തുക്കേഷ്ഠതെത്തിൽ തന്റിയായി അവിടെ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം കുമ്മേഖലപ്പോറ്റി എവിടെയോ പോയി വരുംവഴി വൈക്കതെത്തു ചെന്നുചേരുന്നു. ഉണ്ണു കഴിഞ്ഞു നമ്പുരിപ്പാടും പോറ്റിയുംകൂടി ഓരോ വൈടികൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന മയ്യേ പ്രസംഗവശാൽ പോറ്റി, "ഒരു മുർത്തിയെ സേവിക്കുകയാണെങ്കിൽ ചാത്തനെന്തെനെ സേവിക്കണം. ചാത്തൻ പ്രസാദിച്ചാൽ സാധിക്കാതെ കാര്യം ധാതൊനുമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു പറഞ്ഞ് ഒടുക്കം അവർ തമ്മിൽ വാദം വലിയ കലശലായി. വാദം മുറുക്കമായപ്പോൾ പോറ്റി, "എന്നാൽ നമുക്ക് അത് ഇപ്പോൾത്തെനെ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാം, നമുക്കെ അവലത്തിലേക്കു പോകാം" എന്നും പറഞ്ഞു. "അങ്ങനെന്തെനെ" എന്നു നമ്പുരിപ്പാടും പറഞ്ഞു. രണ്ടുപേരുംകൂടി പോയി കേഷ്ഠതെത്തിൽ മണ്ഡപത്തിൽ കേരിയിരുന്നു. ഉടനെ പോറ്റി, "ആരവിടെ മുരക്കാൻ കൊണ്ടുവരടെ" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഒരു കൂട്ടിച്ചാത്തൻ ഒരു ഭൂത്യൈരീ വേഷത്തിൽ വെറ്റില തേച്ചു തെറുത്തു മുറുക്കാൻ തയ്യാറാക്കി പോറ്റിക്കു കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്തു. ഉടനെ നമ്പുരിപ്പാട്, "കാളിയെവിടെ? മുറുക്കാൻ കൊണ്ടു

വരട്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ സാക്ഷാത് ഭദ്രകാളി അതിസുന്ദരിയായ മനുഷ്യസ്ത്രീയുടെ വേഷത്തിൽ മുറുക്കാൻ തയ്യാറാക്കി നമ്പുരിപ്പാട്ടി ലേക്കും കൊണ്ടുചെന്നുകൊടുത്തു. ഉടനെ പോറി, "ആരവിട, കോളാമ്പി കൊണ്ടുവരട്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭൂസ്പർശംകൂട്ടാതെ ഒരാളൊരു കോളാമ്പിയും കൊണ്ടു പോറിയുടെ അടുക്കൽ ആവിർഭവിച്ചു. പോറി ആ കോളാമ്പിയിൽ തുപ്പുകയും ആ ആൾ കോളാമ്പിയുംകൊണ്ടു മേർഡാഗ തേതക്കുപോയി അന്തർധാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ നമ്പുരിപ്പാട്ടും "കാളിയെവിട? കോളാമ്പി കൊണ്ടുവരട്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഒരു സ്ത്രീ നിലംതൊടാതെ കോളാമ്പിയുംകൊണ്ടു നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽ ചെല്ലുകയും നമ്പുരിപ്പാട്ട് കോളാമ്പിയിൽ തുപ്പുകയും ആ സ്ത്രീയും മേർഡാഗതേതക്കു പോയി മറയുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ കുമ്മമൺപോറി നമ്പുരിപ്പാടിനോട്, "അവിടുന്ന തന്ന ജയിച്ചു. ഞാൻ മടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഇത്രതേതാളം വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല" എന്നു സമ്മതിച്ചു യാത്രയും പറഞ്ഞു പോയി. ഉടനെ ഭദ്രകാളി, നമ്പുരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽ വീണ്ടും ആവിർഭവിക്കുകയും "ഇപ്പകാരമുള്ള പ്രവൃത്തി എന്നെങ്കാണ്ടു ചെയ്തിച്ചു കളയാമെന്നു വിചാരിച്ചതു ശരിയായില്ല. ഈ വകരെയാക്കു എനിക്കു പ്രയാസമാണ്. അതിനാൽ ഈനി അവിടുന്ന എന്നെങ്കാണുകയില്ല. എങ്കിലും അങ്ങ് ന്യായമായി വിചാരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഈനിയും ഞാൻ സാധിപ്പിച്ചതനു കൊള്ളാം" എന്ന് അരുളിചെയ്തിട്ടു മറയുകയും അനുമതൽ ഭദ്രകാളിമറ്റപ്പള്ളിനമ്പുരിപ്പാടിലേക്കു ഭദ്രകാളി അപ്രത്യക്ഷ മായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു.

19. വയക്കരെ അച്ചന്മുള്ള്

വൈദ്യമാർക്കു പ്രധാനമായി വേണ്ടതു ഗുരുതവും കൈപ്പുണ്ടുവുമാണെന്നു പ്രസിദ്ധവും സർവ്വസമ്മതവുമാണെല്ലോ. വൈദ്യമാർക്കുപോലെ ശാസ്ത്രത്തെപുണ്യവും ബുദ്ധിയും യുക്തിയുമുള്ളവരായിരുന്നാലും ഗുരുതവും കൈപ്പുണ്യവുമില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ ചികിത്സ ഫലിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതുവരെ തീർച്ചയാണ്. ശാസ്ത്രജ്ഞതാനവും യുക്തിയും ബുദ്ധിയുമില്ലാത്തവർക്കു ഗുരുതവും കൈപ്പുണ്യവും മാത്രമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് മതിയാകുന്നതല്ലെങ്കിലും ഗുരുതവും കൈപ്പുണ്യവുമുള്ളവർക്കു ശാസ്ത്രപരിചയവും മറ്റും കുറച്ചു കുറവായിരുന്നാലും അബദ്ധമാനും വരുന്നതല്ല. ഗുരുതവും കൈപ്പുണ്യവുമുള്ളവർക്കു ശാസ്ത്രജ്ഞതാനവും യുക്തിയും ബുദ്ധിയും കൂടിയുണ്ടായിരുന്നാൽ പിന്നതെക്കുമുണ്ടായിരുന്നില്ലോ. അഷ്ടവൈദ്യമാരിൽ അദ്വിതീയമാ രെന്നു പണ്ടയ്ക്കു പണ്ട പ്രസിദ്ധമാരായിരുന്ന വയക്കരെ മുസ്ലിംമാർക്കു മേൽപ്പറഞ്ഞവരെല്ലാം പുർണ്ണമായിട്ടുള്ളതിനാലാണ് അവർ സർവ്വോത്കർഷണവർത്തിക്കുന്നത്. ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തമായി കഴിഞ്ഞുപോയ ആര്യൻ നാരായണൻമുള്ള് അവർകളുടെ അച്ചന്മുള്ള് അവർകളുടെ ചില അതഭൂതകർമ്മങ്ങളെ താഴെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. കേവലം കേടുകേൾവിയെ മാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി യെഴുതുന്ന ഇഹവക ക്രിസ്തീയങ്ങളുടെ വാസ്തവത്തെത്തപ്പറ്റി അധികം ആലോച്ചിക്കണമെന്നില്ല. "മഹാമാർക്കന്തു ദൃഷ്ടകരം?" എന്നു മാത്രം വിചാരിച്ചാൽ മതി.

1. ഓരാൾക്കു മലവും മുത്രവും പോകാതെ വയറു വല്ലാതെ അടച്ചുവീർത്തു വേദന സഹിക്കവയ്ക്കാതെയായിത്തീർന്നു. വേദനയുടെ ശക്തികൊണ്ടു കിടക്കാനും ഇരിക്കാനും ഉള്ളാനുമുറഞ്ഞാനും എന്നുവേണ്ട, യാതൊന്നും വയ്ക്കാതെയായി രോഗി ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടുകിടന്നുരുണ്ടുതുടങ്ങി. പല വൈദ്യമാർ വന്നു കാണുകയും പല പ്രയോഗങ്ങൾ ചെയ്തുനോക്കുകയുമൊക്കെ ചെയ്തിട്ടും ഒരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. മരിച്ചുപോകുമെന്നുതന്നെ രോഗിയും വൈദ്യമാരും ശേഷമുള്ളവരും എല്ലാം തീർച്ചപ്പെടുത്തി. എങ്കിലും വയക്കരെ അച്ചന്മുള്ളിന്റെ അടുക്കൽക്കുടി ഒന്നു പോയി പറഞ്ഞുനോക്കാം എന്നു വിചാരിച്ചു രോഗിയുടെ അന്തിരവൻ വയക്കരെ എത്തി. അതു ദീനം തുടങ്ങിയതിന്റെ

രേതിഹ്യമാല

പിറേറിവസം രാവിലെയായിരുന്നു. അപ്പോൾ അച്ചുന്മുള്ള് വാലിയക്കാർ കറിക്കു നുക്കുനിടത്തു ചെന്ന് അവരോട് എന്നൊ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു നിൽക്കുകയായിരുന്നു. ഈ ചെന്നയാൾ അവിടെചെന്നു കണ്ടു ദീനത്തിന്റെ വിവരമെല്ലാം അറിയിച്ചു. ഉടൻ അച്ചുന്മുള്ള് അവിടെക്കിടന്നിരുന്ന മതങ്ങായുടെ ഒരു ശ്രദ്ധി (ശ്രദ്ധപ്പ്) എടുത്തു കൊടുത്തിട്ട് "ഇതുകൊണ്ടുപോയി കാണ്ടവെള്ളത്തിൽ അരച്ചു കലക്കിക്കാടുത്താൽ മതി" എന്നു പറഞ്ഞു. അയാൾ അത് ഭക്തിയോടുകൂടി വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയി, അവിടുന്നു പറഞ്ഞുപോലെ അതിൽ പകുതിയെടുത്തു കാണ്ടവെള്ളത്തിൽ അരച്ചുകലക്കി രോഗിക്കു കൊടുത്തു. അതു കുടിച്ചു മാത്രമേരു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മലവും മുത്രവും ഒഴിക്കുകയും സകലവേദനകളും മാറി രോഗിക്കു നല്ല സുവമാകുകയും ചെയ്തു. ഏകിലും മലവും മുത്രവും പോയിത്തുടങ്ങിട്ടു മുത്രപോക്കു നിന്നു. വയരിളക്കി പിന്നെയും പൊയ്ക്കൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. അതും ക്രമേണ നിന്നോള്ളേണ്ടതു വിചാരിച്ചു അന്നത്തെ അങ്ങനെനു കഴിഞ്ഞു. പിറേറിവസമായപ്പോഴേക്കും വയറ്റിൽനിന്നു പോക്കു കുറച്ചുകൂടി അധികമായി. അപ്പോഴേക്കും രോഗിക്കു കഷിണവും പാരവസ്യവും കലശലായി. ഉടൻ രോഗിയുടെ അനന്തിരവൻ ഓടി പിന്നെയും അച്ചുന്മുള്ളിന്റെ അടുക്കലെത്തി വിവരം അറിയിച്ചു. അപ്പോൾ അച്ചുന്മുള്ള് "ആ തനയച്ച മരുന്നു മുഴുവനും അരച്ചു കലക്കിക്കാടുത്തുവോ? എന്നു ചോദിച്ചു. "ഈല്ല. പകുതിയേ കൊടുത്തുള്ള. ശേഷം ഇരിക്കുന്നുണ്ട്" എന്നു ഈ ചെന്നയാൾ അറിയിച്ചു. "എന്നാൽ ശേഷമുള്ളതുകൂടി അരച്ചുകലക്കിക്കാടുതേതെങ്കും. സുവമാവും എന്ന അച്ചുന്മുള്ള് പറഞ്ഞു. ഉടൻ അയാൾ ചെന്നു മതങ്ങായുടെ ശ്രദ്ധി ശേഷമുണ്ടായിരുന്നതുകൂടി കാണ്ടവെള്ളത്തിൽ അരച്ചുകലക്കിക്കാടുത്തു. അതു കുടിച്ചതോടുകൂടി തന്നെ വയറ്റിൽനിന്നു പോക്കു നിന്നു. ക്രമേണ മലമുത്രങ്ങൾ പതിവുപോലെ പോയിത്തുടങ്ങുകയും ക്രമേണ രോഗിയുടെ കഷിണം മാറി സുവമാവുകയും ചെയ്തു.

2. ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാല്പ്പം നിമിത്തം ഇരിക്കാനും നിൽക്കാനും നടക്കാനും കിടക്കാനും നിവൃത്തിയില്ലാതായിത്തീർന്ന ഒരു മാസ്തിള ഒരിക്കൽ അച്ചുന്മുള്ളവർകളുടെ അടുക്കൽ വരികയുണ്ടായി. അയാൾക്കു ശരീരം ക്രമത്തിലഡിക്കം തടിച്ചു പോയതുകൊണ്ടുള്ള അസ്വാധീനമല്ലാതെ

രേതിഹ്യമാല

വേരെ യാതൊരു സുവക്കേടുമില്ല. സാമാന്യത്തിലയികം തകിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെയും ദിവസംപ്രതിരേഖനപോലെ സ്ഥാല്യം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന തിനാൽ അയാൾ പല വൈദ്യമാരെ കാണുകയും പല ചികിത്സ ചെയ്തിട്ടും ഒരു ഫലവും കാണാത്തതിനാലുമാണ് ഒടുക്കം വയക്കരെ വന്നത്. "കാർഷ്യമേവ വരം സ്ഥാല്യാന ഹി സ്ഥുലസ്യ ഭേഷജം" എന്നുള്ളതിൽ വൈദ്യമാരുടെ ചികിത്സകൾ ഫലിക്കാത്തതിനാൽ അത്ഭുതപ്പെടാനുമില്ല.

അച്ചൻമുസുവർക്കൾ വിവരമെല്ലാം കേട്ടതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠ രോഗിയുടെ ആപാദചുഡാം ഓന്നുരണ്ടു പ്രാവശ്യം സുക്ഷിച്ചുനോക്കിയിട്ട് "നിനക്കിപ്പോൾ ചികിത്സയൊന്നും ചെയ്യാമെന്നില്ല. മുപ്പതു ദിവസത്തിനകം നീ മരിച്ചുപോകും. മരണലക്ഷണങ്ങൾ പുർണ്ണമായിട്ടു കാണുന്നുണ്ട്. ഈശ്വര കാരുണ്യംകൊണ്ട് ആയുസ്സിന്റെ ബലംകൊണ്ടു ഒരുവേള മരിക്കാതെ തിരികുകയാണെങ്കിൽ ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞിട്ടു ഇവിടെ വന്നാൽ വല്ലതും ചികിത്സ നിശ്ചയിക്കാം. അല്ലാതെ ഇപ്പോളോന്നും നിശ്ചയിക്കാനില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ കേട്ടപ്പോൾതന്നെ മാപ്പിളയുടെ മനസ്സിൽ വല്ലാതെ ഒരു വ്യസനവും ആധിക്യമുണ്ടായി. പെട്ടുന്ന് അയാൾ മുർച്ചിച്ചുവീണ്ടു. വയക്കരെ അച്ചൻമുസുവർക്കൾ പറഞ്ഞാൽ പിന്നെ അതിനു കടുകിടയ്ക്കു വ്യത്യാസം വരികയില്ലെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധവും എല്ലാവർക്കും അനുഭവ സിഖവുമാണ്. അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന അവിടുന്ന് ഇപ്പോകാഞം പറഞ്ഞാൽ ആർക്കാൻ വ്യസനമുണ്ടാകാത്തത്? മരണയെമെന്നത് എല്ലാവർക്കുമുള്ള താണ്ട്ലോ.

മുന്നേമുക്കാൽ നാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാപ്പിളയ്ക്കു ബോധം വീണ്ടു. ഉടനെ കുടൈയുണ്ടായിരുന്നവരിൽ അഞ്ചാറുപേരുകൂടി ഒരുവിധമെടുത്തു തോണിയിലാക്കി കൊണ്ടുപോവുകയും ചെയ്തു. വീടിൽ എത്തിയതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠ മാപ്പിളയ്ക്കു കണ്ണതിക്കും ചോറിനും ഓനിനും രൂചിയുമില്ല. ഉറക്കവുമില്ല. ഒരു കാര്യത്തിലും ഒരുസാഹവും മനസ്സുമില്ലെന്നുള്ള സ്ഥിതിയിലായിത്തീർന്നു. ഭാര്യയും പുത്രനാരും വളരെ നിർബന്ധിച്ചാൽ കൂടിച്ചു കണ്ണതി കുടിക്കും. അല്ലാതെ അയാളുടെ മനസ്സിലെ സന്നനാശനാഭികൾ ഒന്നും തന്നെയില്ലാതായിത്തീർന്നു. ക്രമേണ ദേഹം ചടച്ചു തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. എന്തിനു വളരെപ്പറയുന്നു? ഒരു കൂട്ടിയാനയെപ്പാലെയിരുന്ന ആ കൂറ്റൻ ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും

കൂദാശരീരനായ ഒരു മനുഷ്യൻ്റെ ആകൃതിയായിത്തീർന്നു. ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈനി ഇപ്പോൾ മരിച്ചുപോവുകില്ലായിരിക്കുമെന്നുള്ള ഒരു വിചാരവും മാപ്പിളിയുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുട്ടുങ്കി. ക്ഷീണം നല്ലപോലെയുണ്ടക്കില്ലും അയാൾക്ക് എന്നീറ്റു നടക്കുന്നതിനും മറ്റും ധാതാരുസ്വാധീനവും ഇല്ലാതെയാവുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും "ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞിട്ടു മരിച്ചില്ലെങ്കിൽ പിന്നെയും ചെല്ലണമെന്നാണല്ലോ വയക്കരെത്തിരുമേനി കൽപിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഒന്നുകൂടി പോകണം" എന്നു നിശ്ചയിച്ച് അയാൾ പരിവാരസമേതം വീണ്ടും അച്ചുന്നമുള്ള് അവർക്കളുടെ അടുക്കലെത്തി വിവരമെല്ലാം അറിയിച്ചു. അപ്പോൾ അവിടുന്ന് "നി ഇനി ഇപ്പോഴെങ്കും മരിച്ചുപോവുകയില്ല. എന്നന് അങ്ങനെ പറഞ്ഞത് മരിച്ചുപോകുമെന്നു വിചാരിച്ചിട്ടുമല്ല. ചടച്ചവരുടെ ദേഹം തടിക്കാനല്ലാതെ തടിച്ചവരുടെ ദേഹം ചടയ്ക്കാൻ ചികിത്സയൊന്നുമില്ല. പിന്നെ ദേഹം ചടപ്പിക്കുന്നതിനു മനോവിചാരം തന്നെയാണ് ചികിത്സ. മരണഭയം നിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്നതിലധികം പ്രഖ്യാപനമായ മനോവിചാരമുണ്ടാകാൻ തരമില്ലല്ലോ. അതിനാൽ അന്ന് അങ്ങനെ പറഞ്ഞത് ഒരു ചികിത്സയൊന്ന് വിചാരിച്ചാൽ മതി. ആ ചികിത്സ ഫലിക്കുകയും ചെയ്തുവല്ലോ. ഇപ്പോൾ ദേഹത്തിന്റെ സ്വാധീനക്കുറവൊക്കെ മാറിയില്ലോ? വേറോ ദീനമൊന്നുമില്ലാത്തതിനാൽ ഈനി ചികിത്സയൊന്നും വേണമെന്നില്ല. ഇനിയും പണ്ടത്തെപ്പോലെ ദേഹം തടിക്കാതെ സുക്ഷിക്കുക മാത്രം ചെയ്താൽ മതി. അതിനു പതിവായി ദേഹം വിയർക്കത്തെക്കവണ്ണം വല്ലതും അഭ്യാസം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മതിതാനും. സന്തതിയും സന്ധത്തും ധാരാളമുണ്ടായിരിക്കുക; മനോ വിചാരത്തിനു കാരണമൊന്നുമില്ലാതെയിരിക്കുക; സുവമായി യഥേഷ്ടം ഭക്ഷണവും കഴിച്ച് അഭ്യാസമൊന്നും ചെയ്താതെ സ്വസ്ഥമായിരിക്കുക - ഈതൊക്കെക്കാണ്ടാണ് ദേഹം ക്രമത്തിലധികം തടിക്കുന്നത്. ശക്തിക്കു തക്കവണ്ണം വ്യാധാമം മനുഷ്യർക്ക് അത്യാവശ്യമാണ്. അതു പതിവായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ സുവമായിരിക്കാം. അതിനാൽ ഈനി പതിവായി അങ്ങനെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മതി" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടു മാപ്പിള വളരെ സന്തോഷിച്ചു പോവുകയും പതിവായി വ്യാധാമം ചെയ്തുകൊണ്ട് ആജീവനാന്തം സുവമായി ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു.

രഹ്യത്വാല

3. ഒരിക്കൽ ഒരു സ്ത്രീയ്ക്കു പ്രസവവേദന ആരംഭിച്ചതിന്റെ ശേഷം നാലബുദ്ധിവസം കഴിത്തിട്ടും പ്രസവിച്ചില്ല. അഞ്ചാം ദിവസം പ്രജയുടെ ഒരു കയ്യിൻറെ അറ്റം പുറത്തു കാണായി. സാധാരണ പ്രസവത്തികൾ ശിരസ്സാണല്ലോ ആദ്യം കാണപ്പെടുന്നത്. അങ്ങനെയല്ലാതെ ആദ്യം കയ്യിൽ പുറത്തെക്കു വന്നു കണ്ടതിനാൽ വയറ്റാട്ടികൾക്കും മറ്റും വളരെ പരിശേഷവും വ്യസനവുമുണ്ടായി. അക്കാലത്തു സൃഷ്ടികർമ്മിന്നികളും അപ്പാത്തികൾിമാരും മറ്റും ഈ ദിക്കുകളിൽ ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള സംഗതികളിൽ നാട്ടുകാർക്കു നാട്ടുവൈദ്യമാരല്ലാതെ ഒരു ശരണവുമില്ലായിരുന്നല്ലോ. അതിനാൽ സ്ത്രീയുടെ ഉടമസ്ഥമാർ ഓടി വയക്കരെ എത്തി, വിവരം അച്ചുന്മുള്ളവർകളുടെ അടുക്കൾ അറിയിച്ചു. അച്ചുന്മുള്ളവർകൾ കുറച്ചാലോചിച്ചിട്ട് "ഒരു ഇരുസാണിയോ പിറ്റാക്കത്തിയോ വല്ലതും തീയത്തു കാണിച്ച് നല്ലപോലെ പഴുപ്പിച്ച് ആ കൂട്ടിയുടെ കയ്യിമേൽ വച്ചാൽ മതി" എന്നു പറഞ്ഞു. സ്ത്രീയുടെ ഉടമസ്ഥമാർക്ക് അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ നല്ല മനസ്സില്ലയിരുന്നു. എങ്കിലും വേരു മാർഗ്ഗമാന്നും ഇല്ലാതിരുന്നതിനാലും അച്ചുന്മുള്ളവർകൾ പറഞ്ഞിട്ടു ചെയ്താൽ ഒന്നും അപകടമായി വരികയില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസം കൊണ്ടും അവർ അങ്ങനെ ചെയ്തു. ഇരുസു പഴുപ്പിച്ചുവച്ച ഉടനെ ശിശു കൈ അകത്തെക്കു വലിച്ചു. മാത്രനേരോ കഴിത്തപ്പോൾ സ്ത്രീ ക്രമപ്രകാരം പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. തള്ളയ്ക്കും പിള്ളയ്ക്കും യാതൊരു തരക്കേടും പറ്റിയില്ല.

കൂട്ടിയുടെ കൈ പൊള്ളിയിരുന്നു. ആ വിവരം പിന്ന മുള്ളുവർകളുടെ അടുക്കൽ അറിയിക്കുകയും അതിനു ചില ചികിത്സകൾ അവിടുന്നു നിശ്ചയിച്ചു പറയുകയും അതിന്പ്രകാരം ചെയ്തപ്പോൾ കൂട്ടിക്കു സുവമാവുകയും ചെയ്തു.

4. ഒരിക്കൽ വാതരോഗിയും വയറ്റിവേദനക്കാരനുമായ ഓരാൾ പല ചികിത്സകൾ ചെയ്തിട്ടും സുവം കാണായ്ക്കയാൽ വയക്കരെ അച്ചുന്മുള്ള അവർകളുടെ അടുക്കൽ വന്നു വിവരം അറിയിച്ചു. ആ രോഗി ചെങ്ങന്നുർക്കാരനോ മറ്റൊ ആശാനകാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്. ദീനത്തിന്റെ വിവരമെല്ലാം കേട്ടപ്പോൾ അച്ചുന്മുള്ള അവർകൾ "നിങ്ങളുടെ ദിക്കിൽ മുതിര ധാരളം കിട്ടുകയില്ലോ? എന്നു ചോദിച്ചു. രോഗി "ധാരാളം കിട്ടും. അടിയന്നുതന്നെ ആശാനതോറും ഇരുന്നുറുപര മുതിരയിൽ കുറയാതെ

കിട്ടുന്നുണ്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്നാൽ മുതിര വരുത്തു കൂത്തി പരിപ്പാക്കി, അതു കുറേഴ്ച പുഴുങ്ങി, ദിവസനേരാറും രാവിലെ അതും കൂട്ടി കണ്ണി കൂടിച്ചാൽ മതി" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ കേട്ടപ്പോൾ രോഗിക്ക് ഒരും തൃപ്തിയായില്ല. ഏകിലും അവിടുത്തെ അടക്കത്തെ ഓന്നും മറുത്തുപറയാൻ പാടില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് ഓന്നും പറയാതെ കുഞ്ഞിതന്ത്രേതാടുകൂടി തിരിച്ചുപോയി. വീട്ടിൽ ചെന്ന ഉടനെ അയാളുടെ ഭാര്യ ചികിത്സയുടെ വിവരം ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ആ രോഗി "എൻ്റെ ദീനം ഭേദമാകുന്നതാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കുതിരകളെപ്പോലെ ദിവസംതോറും ഞാൻ കാണം പുഴുങ്ങിത്തിനാനാണ് അവിടുന്ന് കല്പിച്ചത്. ഭേദപ്പെട്ടുന്ന ദീനമാണെങ്കിൽ അവിടുന്ന് അങ്ങനെ കല്പിക്കുകയില്ലല്ലോ. ഞാൻ അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അനേകം രോഗികൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്നു. അവർക്കൊക്കെ കഷായത്തിനും മറ്റും ചാർത്തിക്കൊടുക്കുകയും ചിലർക്കു മരുന്നുകൾ കൊടുക്കുകയും മറ്റും ചെയ്തു. എന്നോടുകൂടാതെ ഇങ്ങനെ കല്പിച്ച സ്ഥിതിക്ക് എൻ്റെ ദീനം മാറുന്നതല്ലെന്നു നിശ്ചയിക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭാര്യ "അങ്ങനെ നിശ്ചയിക്കാൻ പാടില്ല. ഏതായാലും അവിടുന്നു കൽപ്പിച്ചതുപോലെ കുറച്ചു ദിവസം ചെയ്തുനോക്കണം. ഭേദമായിബ്ലൈറ്റിൽ വേണ്ടാ. ഈ ചെയത്തുകൊണ്ട് നമുക്കു നഷ്ടമൊന്നും വരാനില്ലല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്നാലങ്ങനെയാവടു" എന്നു രോഗിയും സമ്മതിച്ചു. അച്ചുന്നമുള്ള് അവർക്കൾ പറഞ്ഞയച്ചതുപോലെ പത്തുപ്രത്യാം ദിവസം ചെയ്തപ്പോൾ രോഗിക്കു കുറച്ചു സുവമുണ്ടെന്നു തോന്നുകയാൽ നാൽപത്തു ദിവസം മുടങ്ങാതെ അങ്ങനെ ചെയ്തു. അപ്പോൾ രോഗി സകല സുവക്കേടുകളും മാറി സ്വസ്ഥതയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

5. ഒരിക്കൽ ഒരു സ്ത്രീ തന്റെ ശൃംഗാരത്തിലുള്ള ഉത്തരത്തിൽനിന്ന് എന്നോ ഒരു സാധനം എടുക്കുന്നതിനായി വലതെത കയ്യുയർത്തി. പിന്ന ആ കൈ എന്നായാലും മേര്യപ്പോട്ടുതന്നെ നിൽക്കുന്നതല്ലാതെ കീഴ്പ്പോട്ടിനാൽ വയ്ക്കാതെയായിത്തീർന്നു. പല വൈദ്യമാർ ചില ചികിത്സകൾ ചെയ്തു. തന്റെ നിശ്ചയമുള്ളവരായ തിരുമ്മുകാരെ കൊണ്ടു തിരുമ്മിച്ചുനോക്കി. ചിലർ ഈ രോഗം വാത സംബന്ധ മായിട്ടുള്ളതാണെന്നും മറ്റു ചിലർ തന്റെ പിണങ്ങിപ്പോയതാണെന്നും വേറെ ചിലർ ഈതൊരു ദേവതാഗോഷ്ഠിയാണെന്നും മറ്റും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പല ചികിത്സകളും മന്ത്രവാദങ്ങളുമൊക്കെ ചെയ്തിട്ടും ഒരു

ദേവമുണ്ടായില്ല. സ്ത്രീയുടെ കൈ നേരെ മേൽപ്പോട്ടുതന്നെ നിന്നതല്ലാതെ കീഴ്പ്പോട്ടു വന്നില്ല. ഒടുക്കം ആ സ്ത്രീയെ വയക്കരെ അച്ചന്മുള്ളവർകളുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു കാണിച്ചു വിവരമൊക്കെ പറഞ്ഞു. അച്ചൻ മുള്ളവർകൾ കുറച്ചു നേരും തന്റെ മനസ്സുകൊണ്ട് ആലോചിച്ചിട്ട്, ആ സ്ത്രീയെ ഇറയത്തു കേറ്റി നിർത്താൻ പറഞ്ഞു. സ്ത്രീയുടെ ഉടമസ്ഥമാർ അപ്രകാരം ചെയ്തു. പിനെ ആ സ്ത്രീയുടെ അസ്യാധീനമല്ലാത്ത ഇടത്തെ കൈ ഒരു കയറിട്ടു മുറുക്കി പുരയുടെ മുകളിലത്തെ വളയിൽ കെട്ടാൻ പറഞ്ഞു. അതും അങ്ങനെ ചെയ്തു. അപ്പോൾ വയക്കരെ തെക്കുവശത്തു മുറ്റത്തു ദീനക്കാരായും മറ്റും വളരെ അളുകൾ കൂടിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഈ സ്ത്രീയുടെ കുടെയും അവരുടെ ഭർത്താവ്, സഹോദരമാർ മുതലായി പലരുമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ അളുകളെല്ലാക്കെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചാണ് ഈ വിദ്യ കാണിക്കുന്നതെന്നുകൂടി വായനക്കാർ ഓർത്തുകൊള്ളണം. സ്ത്രീയുടെ ഇടത്തെക്കൈ മേൽപ്പോട്ടു പിടിച്ചുകെട്ടികഴിത്തപ്പോൾ അച്ചന്മുള്ളവർകൾ സ്ത്രീയുടെ ഭർത്താവിനെ വിളിച്ച് അവർ ഉടുത്തിരിക്കുന്ന വസ്ത്രം അഴിച്ചുകളയാൻ പറഞ്ഞു. ഈ കേടപ്പോൾ സ്ത്രീയുടെ ഉടമസ്ഥമാർക്കൊക്കെ വളരെ വ്യസനമായി. സ്ത്രീയുടെ കമ പറയാനുമില്ലല്ലോ. ഈ ബഹുജനസമക്ഷം ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കാനും ഇങ്ങനെ ചെയ്യാൻ മനസ്സില്ലെന്ന് അച്ചൻ മുള്ളവർകളും പറയാനും ദയരുമില്ലാതെ സ്ത്രീയുടെ ഭർത്താവും ഉടമസ്ഥമാരും അങ്ങനെ പരുങ്ഗിക്കൊണ്ടുനിന്നു. അപ്പോൾ അച്ചന്മുള്ളവർകൾ "നിങ്ങൾക്കു മടിയുണ്ടെങ്കിൽ എന്ന് തന്നെയാവാം" എന്നു പറഞ്ഞു പെട്ടു സ്ത്രീയുടെ അടുക്കലേക്കു ചെന്നു വസ്ത്രത്തിന്റെ തുന്പത്തു പിടിക്കാനായി ഭവിക്കയും സ്ത്രീയുടെ വലത്തെ കൈ കീഴ്പ്പോട്ടു വരികയും ഒരുമിച്ചു കഴിഞ്ഞു. വസ്ത്രമിപ്പോൾ അഴിച്ചുകളയുമെന്നുള്ള ദിക്കായപ്പോൾ സ്ത്രീ 'അയ്യോ! അരുത്' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് വലതെക്കൈക്കൊണ്ട് വസ്ത്രത്തിന്റെ തുന്പത്തു മുറുകേ പിടിച്ചു. അച്ചൻ മുള്ളവർകൾ പിനോക്കംപോന്നു യമാസ്ഥാനം ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു. സ്ത്രീയുടെ കൈ കീഴ്പ്പോട്ടു വന്നതിനോടുകൂടി അതിന്റെ അസ്യാധീനതയും തീർന്നു. പിനെ ആ കൈ പൊക്കുകയോ താഴ്ത്തുകയോ എന്തു വേണമെങ്കിലും ഇഷ്ടംപോലെ പ്രവർത്തിക്കാനായി. ഈ കണ്ക് എല്ലാവരും വളരെ അതഭൂതപ്പോടു. സ്ത്രീയുടെ ഇടത്തെ

രേതിഹ്യമാല

കയ്തിന്റെ കെട്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോയ്ക്കാളളുന്നതിന് അച്ചൻമുസ്സവർക്കൾ പറയുകയും അവർ കൊണ്ടുപോവുകയും ഇങ്ങനെ അ സ്തോ സന്ദർഭതയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

6. ഒരിക്കൽ ഒരു പുരുഷൻ കോട്ടുവായിട്ടുന്നതിനായി വായ പൊളിച്ചിട്ടു പിനെ വായ പുട്ടാൻ പാടില്ലാതെയായിത്തീർന്നു. എല്ലായ്പ്പോഴും വായ പൊളിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെയിരുന്നു. മുക്കുട്ടും കൂഴവുമൊക്കെ പുരട്ടിത്തിരുമ്പിക്കുകയും മറ്റു പല ചികിത്സകൾ ചെയ്തിട്ടും അയാൾക്കു വായ പൊളിച്ച പടി തന്നെ ഇരുന്നതല്ലാതെ കൂട്ടാരായില്ല. ഒടുക്കം അയാളെ വയക്കരെ അച്ചൻമുസ്സ് അവർകളുടെ അടുക്കൽത്തന്നെ കൊണ്ടുവന്നു. വിവരമെല്ലാം കേട്ടതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം അച്ചൻമുസ്സവർക്കൾ അടുത്തു ചെന്നു വലതുകൈകൊണ്ടു രോഗിയുടെ താടിക്ക് ഒരു തട്ടും ഇടതുകൈകൊണ്ട് മുർയാവിൽ ഒരിടിയും ഒരുമിച്ചുകൊടുത്തു. അതോടുകൂടി അയാളുടെ സുവക്ഷേദു ഭേദമായി. വായ തമാപുർഖം അടയ്ക്കുകയും തുറക്കുകയും ചെയ്യാനായി അയാൾ പോവുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ അച്ചൻമുസ്സ് അവർകളുടെ ദിവ്യത്വങ്ങളും അതഭൂതകർമ്മങ്ങളും പറഞ്ഞാൽ അവസാനമില്ലാതെയുണ്ട്. ഇതെല്ലാം പ്രധാനമായി അവിടുത്തെ ഗുരുത്വവും കൈപ്പുണ്ടാവും കൊണ്ടാണെന്നു ഇള്ളതു വിശ്രഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലെല്ലാ. ഗുരുത്വമുള്ളവർക്കു തത്കാലോചിതങ്ങളായ പ്രവൃത്തികളും യുക്തികളും അപ്പോൾ തോന്തി ക്കാളളും. കൈപ്പുണ്ടാമുള്ളവർ എന്തു ചെയ്താലും ഫലിക്കാതെ യിരിക്കുകയില്ലെല്ലാ.

20. കോഴിക്കോട്ടുങ്ങാടി

പണ്ഡ്യ കോഴിക്കോട്ടു രാജാവിനു രാജ്യാധിപത്യമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് ഒരിക്കൽ അന്നു നാടുവാണിരുന്ന സാമുതിരിപ്പാടു തന്മുരാൻ്റെ വലത്തേതേതാളിന് ഒരു വേദന തുടങ്ങി. അതു പ്രതിക്ഷണം വർദ്ധിച്ചു വർദ്ധിച്ച തന്മുരാൻ സഹിക്കവയ്ക്കാതെയായിത്തീർന്നു. അപ്പോഴേക്കും വൈദ്യമാരും മന്ത്രവാദികളും പ്രശ്നക്കാരുമൊക്കെ എത്തി അവരുടെ വിദ്യകളെ പലവിധം പ്രകടിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. സംഖ്യയില്ലാതെ വൈദ്യമാരും മന്ത്രവാദികളും വരികയും പറിച്ച വിദ്യകളെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചുനോക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും തന്മുരാനു വേദനയ്ക്ക് ഒരു കുറവും ഉണ്ടായില്ലെന്നു തന്നെയുമല്ല, ക്രമേണ കൂടുതലായിരക്കാണ്ടുമിരുന്നു. ഒടുക്കം വൈദ്യമാരും മന്ത്രവാദികളുമെല്ലാം അസാധ്യമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു പിന്നാറി. ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലെന്നായിത്തീർന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കുന്നേബാൾ നല്ല ബുദ്ധിമാനും സുക്ഷ്മഗ്രാഹിയും ആലോചനാശക്തിയുള്ളതാളുമായ ഒരു വിദ്യാർഥി സാമുതിരിപ്പാടിലെ തിരുമുന്നാക്ക ചെന്ന ആലസ്യത്തിന്റെ വിവരമെല്ലാം ചോദിച്ചിരിത്തു. ഉടനെ അയാൾ "ഈ വേദന ഞാൻ ദേദമാക്കാം. ഈതിനു വിശേഷിച്ചാനും വേണ്ടാം. ഒരു തോർത്തുമുണ്ടു നനച്ചു പിശിന്തു ആ വേദനയുള്ള സ്ഥലത്ത് വെച്ചാൽ ക്ഷണത്തിൽ വേദന ദേദമാക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഈതു കേട്ടിട്ടു ഫലിക്കുന്ന പ്രയോഗ മാണന്നുള്ള വിശ്വാസം സാമുതിരിത്തന്മുരാനെന്നല്ല, അവിടെ ആർക്കും തന്നെയുണ്ടായില്ല. ഏകില്ലും വേദനയുടെ ഭൂസ്ഥാത്യാക്കാണ് ഈതു ഒന്നു പരിക്ഷിച്ചു നോക്കിയെങ്കാം എന്നു വിചാരിച്ച് തന്മുരാൻ അപ്രകാരം ചെയ്തു. മുണ്ടു നനച്ചു പിശിന്തു വലത്തേതേതാളിൽ വെച്ചു മാത്രനേരും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വേദന അശേഷം മാറി തന്മുരാനു നല്ല സുവമായി. അപ്പോൾ ആ വിദ്യ പറഞ്ഞുകൊടുത്ത വിദ്യാർഥി പേരിൽ തന്മുരാനു വളരെ സന്തോഷവും ബഹുമാനവും ഉണ്ടായി എന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഉടനെ തന്മുരാൻ ആ വിദ്യാനെ വീരശൂംവല മുതലായ സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചയച്ചു. കുറച്ചു സമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈ സംഗതികളെല്ലാം ദിവാൻജി കേട്ടു. ഏറ്റവും സാമിഡക്കതനും ബുദ്ധിമാനുമായ ദിവാൻജിക്ക് ഈ വർത്തമാനം കേട്ടപ്പോൾ ഭൂസ്ഥാത്യായ മനസ്താപമാണുണ്ടായത്. ഉടനെ ദിവാൻജി "അയ്യോ! കാര്യം തെറ്റിപ്പോയല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞ് ഏറ്റവും

രഹ്യത്വമാല

വിഷാദത്തോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു. ആരൈയോ അനേഷ്ഠിക്കുന്നതുപോലെ പല സമലങ്ങളിൽ ചുറ്റി നടന്ന് ഒടുക്കം സന്ധയോടുകൂടി അങ്ങാടിയിൽ ചെന്നുചേരുന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ സർവാംഗസുന്ദരിയായ ഒരു യുവതി നിൽക്കുന്നതു കണ്ട്, അവളുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു വിനയസമേതം "എനിക്ക് നിങ്ങളോട് അത്യാവശ്യമായി ഒരു സ്വകാര്യം പറയുവാനുണ്ട്" എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ പറയാമല്ലോ" എന്നു സ്ത്രീ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ദിവാൻജി ഒരു പരിഭ്രാന്തരോധനയോടുകൂടി "അയ്യോ! എൻ്റെ മുട്ട ഞാൻ കച്ചേരിയിൽവെച്ചു മറന്തിട്ടാണ് പോന്നത്. ഞാൻ ചെന്ന അതെടുത്തുകൊണ്ട് കഷണത്തിൽ വന്നേക്കാം. അതുവരെ നിങ്ങൾ ദയവുചെയ്തു ഈവിടെ നിൽക്കണമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എനിക്കു പറയാനുള്ളതു ഒരത്യാവശ്യകാര്യമാകയാൽ ഞാൻ വന്ന് അതു പറയാതെ നിങ്ങൾ പൊയ്ക്കളെയരുത്" എന്നു പറഞ്ഞു. "നിങ്ങൾ തിരിച്ചുവരുന്നതുവരെ ഞാനിവിടത്തെന നിൽക്കാം." എന്നു സ്ത്രീ സമ്മതിച്ചു പറഞ്ഞു. "അങ്ങനെ സാധാരണയായി പറഞ്ഞാൽ പോരാ. ഞാൻ തിരിച്ചുവന്നല്ലാതെ പോവുകയില്ലെന്നു നിങ്ങൾ സത്യം ചെയ്യണം" എന്നു ദിവാൻജി വീണ്ടും നിർബന്ധിക്കയാൽ സ്ത്രീ അപ്പകാരം സത്യം ചെയ്യുകയും ദിവാൻജി പോവുകയും ചെയ്തു.

ഉടനെ ദിവാൻജി വിഷാദത്തോടുകൂടി സാമുതിരിപ്പാടുതന്നുരാൻ തിരുമുന്പാകെ ചെന്ന് "ഈപ്പോൾ തിരുമേനിക്കു സുവമായില്ലോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉടനെ തന്നുരാൻ "നല്ല സുവമായി. ചികിത്സയുടെ വിവരമൊക്കെ കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. ആ കാശലം പറഞ്ഞതുതന്നയാൾ യോഗ്യന്തെന, സംശയമില്ല" എന്നു കല്പിച്ചു. അപ്പോൾ ദിവാൻജി, "അയാൾ യോഗ്യന്തെന. കാര്യം പറ്റിച്ചുവല്ലോ. ആലോച്ചിക്കാതെ അയാൾ പറഞ്ഞതുപോലെ കല്പിച്ചു ചെയ്തതു വലിയ കഷ്ണമായിപ്പോയി. ഇതി അതു പറഞ്ഞിട്ടും വിചാരിച്ചിട്ടും പ്രയോജനമില്ലല്ലോ. തിരുമേനിക്കു ണായിരുന്ന ആലസ്യത്തിന്റെ കാരണം അവിടുന്ന് അറിഞ്ഞതിരുന്നു എങ്കിൽ ഇങ്ങനെ ചെയ്യുകയില്ലായിരുന്നു. ഇവിടെ ഇത്രമാത്രം ഏഴുപയും വർഖിച്ചതു തിരുമേനിയിൽ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയുടെ അധിവാസമുണ്ടായിരുന്ന തിനാലാണ്. മഹാലക്ഷ്മി അവിടുത്തെ വലതേതന്തോളിൽ നൃത്യം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നതിനാലാണ് അവിടെക്കു സഹിക്കവയ്ക്കുള്ള വേദനയുണ്ടായത്. ഇന്നിന്മുണ്ടു വലതേത തോളിൽ വെയ്ക്കുന്നതുപോലെ

ആശീകരമായിട്ടു മറ്റാനുമില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ ചെയ്യുന്ന ആളുടെ ദേഹത്തിൽനിന്നു ലക്ഷ്മീഭവതി ഉടനെ വിട്ടു മാറുകയും ജ്യോഷ്ഠാ ഭവതി ആ സ്ഥാനത്തു ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ തത്തവാദം തിരുമേനിയുടെ ആലസ്യത്തിൽനിന്ന് കാരണവും അറിയപ്പെടുന്നതിനാലാണ് ആ വിദ്യാർ ഈ ഉപാധം പറഞ്ഞുതന്നെ. ഈ നമ്മുടെ കാലഭോഷം കൊണ്ടുണ്ടായതാണ്. ഈനി പറഞ്ഞിട്ടു കാരുമില്ല. ലക്ഷ്മീദേവി ഈവിടെ നിന്നിരിങ്ങിയെക്കിലും രാജ്യം വിട്ടുപോകാതെയിരിക്കാൻ അടിയൻ ഒരുപാധം പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ അടിയന്തിരി ജീവിച്ചിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞ് ദിവാൻജീ തിരുമുന്പാകെ നിന്നു വേഗത്തിൽ ഇരങ്ങിപ്പോവുകയും ഉടനെ ആത്മഹത്യചെയ്യുകയും ചെയ്യുതു. ദിവാൻജീ സത്യം ചെയ്തിച്ച് അങ്ങാടിയിൽ നിർത്തിയ സാക്ഷാൽ മഹാലക്ഷ്മി തനെ ആയിരുന്നുവെന്നുള്ളതു വിശ്വേഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലോ. ദിവാൻജീ തിരിച്ചു വന്നുകാണാതെ പോകാൻ പാടില്ലാതെ തീർന്നതിനാൽ ലക്ഷ്മീദേവി ഈനും കോഴിക്കോട്ടങ്ങാടിയിൽ നിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് വിശ്വാസം. കോഴിക്കോട്ടങ്ങാടിയുടെ ഏഴരൂം ഈനും നശിക്കാതെ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും സന്യാസമയത്ത് ചെന്നു നോക്കിയാൽ ആ സ്ഥലത്തിനു വിശ്വേഷാൽ ഒരു ശ്രീയുണ്ഡായിരിക്കുന്നതായി കാണപ്പെടുന്നതും അവിടെ ലക്ഷ്മീഭവതി യുടെ അധിവാസമുണ്ഡായിട്ടാണെന്നുള്ള ഈതിഹാസത്തിൽ എന്നോ ചില വാസ്തവമുണ്ടെന്നു ആർക്കും തോനിപ്പോകത്തക്കവണ്ണം ഏഴരൂപ്യവും സന്യാസമയത്ത് ഒരു വിശേഷഭംഗിയും ആ അങ്ങാടിക്കു ഈനും കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്.

കാര്യത്തിൽ സുക്ഷ്മസ്ഥിതി ദിവാൻജീ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിയപ്പോൾ സാമുതിരിതവുരാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുകയും പദ്ധതപിക്കുകയും ചെയ്യു. "അതീതകാര്യാനുശയേന കിം സ്യാദശേഷ വിദ്യാജനഗർഹിതേന." ഈ സംഗതി നടന്നിട്ടു വളരെ താമസിയാതെതനെ സാമുതിരിപ്പാടുതവുരാൻ രാജലക്ഷ്മി (രാജ്യാധിപത്യം) അന്യാധീനപ്പെട്ടുപോവുകയും ചെയ്തു.

21. കിടങ്ങുർ കണ്ടക്കോരൻ

തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തുള്ള പ്രസിദ്ധ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽവെച്ച് ഒരു അപ്രധാനമല്ലാത്തതായി, ഏറ്റവും താലുക്കിൽ, കിടങ്ങുർ ദേശത്ത് ഒരു സുഖേമമന്യുക്ഷേത്രമുണ്ട്. ഈതു കിടങ്ങുർ ഗ്രാമത്തിലുൾപ്പെട്ട ചില നമ്പ്യരിമാരുടെ ഉള്ളാശമക്ഷേത്രമാണ്. ഈവിടെ 'കണ്ടക്കോരൻ' എന്നു പ്രസിദ്ധനായിട്ട് ഒരു കൊന്പനാനയുണ്ടായിരുന്നു. ആകൃതികൊണ്ടും പ്രകൃതികൊണ്ടും തത്ത്വല്പനായ ഒരാന വേറെ ഒരു ഭിക്ഷിലും ഉണ്ടായിരുന്നതായും ഉള്ളതായും കേടുകേൾവിപോലുമില്ല. ഈ ആനയ്ക്ക് വലിപ്പവും ഭംഗിയും പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന വൈക്കത്തു തിരുനീലകൺംനെ കാശ് വളരെ അധികമുണ്ടായിരുന്നു. തിരുനീലകൺംനെക്കാൾ ഈവനു പൊക്കവും ഉടൽനീളവും ഒരു മുഴത്തിൽ കുറയാതെ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ് കേട്ടിരിക്കുന്നത്. തലയെടുപ്പും ഒരു കുറവല്ലായിരുന്നു. മുണ്പോട്ടു വളരുത്തുള്ള ആ വലിയ കൊന്പുകളുടെ ഭംഗിയും തിരുനീലകൺംനേക്കാൾ വളരെ അധികമുണ്ടായിരുന്നു. ഏഴുനേരിളിച്ചാലുള്ളതു ഭംഗിയും അങ്ങനെന്നതനെ.

ഈ ആനയുടെ ബുദ്ധിവിശ്വാസമാണ് ഇതിലോകത്തെയും വിസ്മയനീയമായിട്ടുള്ളത്. സാധുതവും ശുരൂതവും ഒന്നുപോലെ ഉള്ളതായി ഈങ്ങനെ വേരെയൊരാനയെ കാണുന്നതിനു പ്രയാസമുണ്ട്. അവൻ മദംപൊട്ടുന സമയങ്ങളിൽപ്പോലും ധാതൊരുത്തരെയും കൊന്നിട്ടില്ല. കൂട്ടാനക്കുളെ കുത്തുകയെന്നുള്ള സുന്ധായവും കണ്ടക്കോരനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാതെ കൂട്ടികൾപ്പോലും അടുത്തുചെന്നാൽ ധാതൊരു ഉപദ്രവവും അവൻ ചെയ്തിരുന്നില്ല. അതെ സാധുവാജീവിലും ഏതൊരാനക്കാരെന്തെങ്കിലും ആജ്ഞത്തെയെ അവൻ അനുസരിക്കു പതിവില്ല. ആനക്കാരന്മാരെല്ലാം അവൻഎ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞു നടന്നുകൊള്ളുന്നു എന്നതായിരുന്നു അവന്റെ ചട്ടം. സാധാരണ ആനക്കുളപ്പോലെ കണ്ടക്കോരനെ തള്ളക്കുക പതിവില്ല. അതിനവൻ സമ്മതിക്കയുമില്ല. യമേഷ്ഠം നടക്കുന്നതിന് അവനെ വിട്ടേക്കുകയാണ് പതിവ്. എന്നാൽ രാത്രിസമയങ്ങളിൽ വല്ല ഏടവും പോയി കിടന്നു കൊള്ളും. അല്ലാതെ ധാതൊരുപ്രദവ്യവും ചെയ്യാറില്ല. ക്ഷേത്രത്തിനു വടക്കുവശത്തുള്ള പുഴയിൽ ഒരു വലിയ കയമുണ്ട്. പകൽസമയം

മികവാറും ആ കയതിലാണ് അവൻ്റെ കിടപ്പ്. പോതുകളോടും എരുമകളോടു കണ്ടേണ്ടരു വളരെ സ്നേഹമായിരുന്നു. അവൻ കിടക്കുന്ന കയതിൽ വളരെ പോതുകളും എരുമകളും വന്നു കൂടുക പതിവായിരുന്നു. എന്നാൽ അവയ്ക്കു തിനാനൊന്നും കിട്ടാതെ വിശനിരിക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ കണ്ടേണ്ടരൻ അവയെയെല്ലാം കരയ്ക്കു കേറ്റിക്കൊണ്ടു പോകും. കിടങ്ങുർ കരിവുകുഷി ധാരാളമുള്ള പ്രദേശമാകയാൽ, പുഴവക്കത്തു തന്നെ കരിവുകുഷിചെയ്യുന്ന സ്ഥലം ധാരാളമുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും ഒരു വേലി കുറെ പൊളിച്ച്, പോതുകളെയും എരുമകളെയും വേലിക്കൈത്തുകടത്തി, ആ വേലിമുറിക്കൽ കണ്ടേണ്ടരും നിൽക്കും. എരുമകളെയും മറ്റും അടിച്ചിറക്കാനായി വല്ലവന്നും വന്നാൽ അവരുടെ നേരെ കണ്ടേണ്ടരൻ പാഞ്ചത്തത്തും ഏകിലും ആരെയും ഉപദ്രവിക്കയില്ലതാനും. കണ്ടേണ്ടരൻ പാഞ്ചതുക്കുന്നേപാഞ്ചക്കും ഏല്ലാവരും പേടിച്ചോടിക്കൊള്ളും. പോതുകളും എരുമകളും തിനു നിരഞ്ഞ കഴിഞ്ഞാൽ അവയെയെല്ലാം കൂട്ടിക്കൊണ്ട് ആ കയതിലേക്കുതന്നെ പോരികയും ചെയ്യും. എന്നാൽ കണ്ടേണ്ടരൻ ഒരു കരിവുപോലും തിനുകയില്ല. അവനു പതിവുള്ള തീറ്റി ആനക്കാരന്മാർ ഹാജരാക്കി ക്കാടുത്തുകൊള്ളണം. ദിവസംതോറും ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നും പതിവുള്ള ചോറും പായസവും കൊടുത്തെങ്കുകയും വേണം. അല്ലാതെ പരോപദ്രവം ചെയ്ത് അവനൊന്നും തിനുക പതിവില്ല.

ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ കണ്ടേണ്ടരൻ ആ കയതിൽ കിടക്കുന്നേൻ, ഇണ്ണി, മത്തൻ, നാളികേരം, അടയ്ക്ക മുതലായ സാധനങ്ങൾ കയറ്റിയ ഒരു വണ്ണി കിഴക്കുനിന്ന് ഒഴുക്കു താഴ്ത്തി വന്നു. അവൻ അവിടെ കിടക്കുന്നതു വണ്ണിക്കാർ അറിഞ്ഞില്ല. വണ്ണി കൊണ്ടുവന്നു കണ്ടേണ്ടരൻ്റെ മീതെ കയറ്റി. അവൻ വണ്ണി പിടിച്ചവിടെ മുക്കി, എല്ലാമടിച്ചു പൊളിച്ചുകളെന്നു. വണ്ണിക്കാരെല്ലാം പേടിച്ചു വെള്ളുത്തിൽ ചാടി നീന്തിക്കേരി ഓടിക്കളെന്നു. അവൻ അവരെ ഒന്നും ചെയ്തില്ല. അന്നുമുതൽ കണ്ടേണ്ടരു വണ്ണികളൊടും വണ്ണിക്കാരോടും ബഹുവൈരമായിത്തീർന്നു. പിന്നെ അവൻ കയതിൽ കിടക്കുന്നേൻ ആ പുഴയിൽക്കുടി ഒരു വണ്ണിയും കടത്തിവിടാതെയായി. വണ്ണി കണ്ടാൽ അടിച്ചുപൊളിക്കും. അതിനാൽ പിന്നെ വണ്ണിക്കാർ കണ്ടേണ്ടരൻ്റെ കാലം കഴിയുന്നതുവരെ അവൻ കയതിൽ ഇല്ലാത്ത സമയംനോക്കിയല്ലാതെ

രേതിഹ്യമാല

വണി കടത്തിക്കൊണ്ടു പോയിട്ടില്ല. കിഴക്കുനിന്നു പടിഞ്ഞാട്ടും പടിഞ്ഞാറുനിന്നു കിഴക്കോട്ടും പോകുന്ന വണികൾ ആ കയത്തിന്റെ വളരെ ദുരെ മുകളിലും താഴെയും വന്നടുത്തു കെട്ടി, വണിക്കാർ കരയ്ക്കിരിഞ്ഞി വന്നുനോക്കി, വിവരമിഞ്ഞല്ലാതെ കടന്നുപോവാവുക പതിവില്ല. കണ്ണക്കോരനെ കയത്തിൽ കാണാതെയിരിക്കാനായിട്ടു കിടങ്ങുർ സുഖേമണ്ണസ്വാമിക്കു സകല വണിക്കാരും അന്നു വഴിപാടുകൾ കൊടുക്കാറുണ്ട്. അങ്ങനെയുണ്ടായ മുതൽക്കൊണ്ടു കിഴക്കേന്നടയിൽ ഒരു ദീപസത്തംമുണ്ടാക്കിട്ടുള്ളത് ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

കേൾത്തെത്തിൽ എഴുന്നള്ളിക്കാറാകുന്നോൾ കണ്ണക്കോരനെ ആനക്കാരമാർ വിളിച്ചോ പിടിച്ചോ കൊണ്ടുവരിക പതിവില്ല. എഴുന്നള്ളിക്കുന്നതിനു പാണികൊട്ടുന്നതുകേട്ടാൽ, അവൻ സ്വയമേവ, കയത്തിൽനിന്നു കയറി കോടിമരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഹാജരാകും. തലയിൽക്കെട്ടു കെട്ടിക്കുന്നതിനായി ആനക്കാരമാർ ചെന്നാൽ പിൻഭാഗത്തുകൂടി കയറിക്കൊള്ളുന്നതിനു കാൽ പൊക്കിക്കൊടുക്കും. അതിലേ കേരി, തലയിൽക്കെട്ടു കെട്ടിച്ച് അതിലെതനെ ഇരഞ്ഞിക്കൊള്ളണം. അങ്ങനെയാണ് അവൻറെ ഏർപ്പാട്. എഴുന്നള്ളിക്കുന്ന ഒരാള്ലാതെ വേരെയാരും മുൻവശത്തുകൂടി കേരുന്നതിന് അവൻ സമ്മതിക്കയില്ല. എഴുന്നള്ളിക്കുന്നതിന് ആരും പറയാതെ തനെ കാൽ മടക്കിക്കൊടുക്കയും ചെയ്യു. കുടയാലവട്ടം വെൺചാമരം എനിതുകൾക്കായി കേരുന്നവരും പിറകിൽക്കൂടി വേണം കയറുവാൻ. ശീവേലി, വിളക്കു മുതലായതിന് എഴുന്നള്ളിച്ചാൽ കുറച്ചു വേഗം നടക്കുന്നതിനോ പതുക്കേ നടക്കുന്നതിനോ ആനക്കാരമാർ ഉത്സാഹിച്ചാൽ ഒന്നും അവൻ അനുസരിക്കയില്ല. അവനൊരു നിശ്ചയമാക്കയുണ്ട്. അതുപോലെ ഒക്കെ നടക്കും. അവൻറെ നിശ്ചയം ഒരും തരക്കേടുള്ളായിരുന്നുതാനും. ചെണ്ണമേളത്തിനും മറ്റും ഓരോരോ നിലകൾക്കു ഇനിന സ്വലജ്ജളിൽ ഇത്രയിൽ താമസിക്കേണമെന്നവനിയാം. അതുപോലെയൊക്കെ താമസിക്കും. അതുപോലെ നാഗസ്വർപ്പകഷിണത്തിനും അവനൊരു പതിവുണ്ട്. അപ്രകാരംതനെ ഉത്സവത്തിന്റെ രണ്ടാം ദിവസത്തേക്കാൾ മുന്നാം ദിവസം കുറച്ചയിക്കം താമസിക്കും. അതിനേക്കാളുഡികം പിറ്റേ ദിവസം താമസിക്കും. അങ്ങനെ ഉത്സവത്തിന്റെ കേമത്തം കൂടിവരുന്ന ക്രമത്തിനു തക്കവള്ളുമാക്കേ അവൻ നിൽക്കും.

പള്ളിവേട്, ആറാട്ട് ഇങ്ങനെയുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ധമാക്രമം വെളുപ്പാൻകാലമാകുന്നതുവരെ നിൽക്കുന്നതിനു അവനൊരു വിരോധ വുമില്ല. അതിനൊന്നും ആരും പറയേണ്ടോ. ഒക്കെ അവനറിയാം. എന്നാൽ ഒരു ദിവസം വിളക്കോ ശീവേലിയോ കുറച്ചു വേഗം കഴിച്ചുകളയാമെന്നു വിചാരിച്ചാൽ, അവൻ സമ്മതിക്കയില്ല. അവൻ നടക്കാതെ ഏന്തുചെയ്യും? അപ്രകാരംതന്നെ ഒരു ദിവസം പതിവിൽ കുറച്ചധികം വിസ്തരിച്ചു വേണമെന്നുവെച്ചു പതിവിൽ അധികം താമസിക്കാൻ കണ്ണക്കോരൻ സമ്മതിക്കയില്ല. പതിവുള്ള സമയമായാൽ അവന്മേം നടന്നുതുടങ്ങു. പിനെ വാദ്യക്കാർ മുതലായവർ നടക്കുകയല്ലാതെ ഏന്തുചെയ്യും? ഉത്സവത്തിൽ ഓരോ ദിവസതെത്തെ വിളക്കിനു പതിവിൻപടിയുള്ള വെളിച്ചെല്ലാം അളന്നെടുത്താൽ, പതിവുപോലെയുള്ള തീവെട്ടിയുണ്ടായാൽ വിളക്കു കഴിയുന്നോൾ ശരിയായിട്ടിരിക്കും. വെളിച്ചെല്ലാം പതിവിൽ കുറച്ചധികമെടുത്താൽ വിളക്കു കഴിയുന്നോൾ അധികമെടുത്തത് അധികമുണ്ടായിരിക്കും. കുറച്ചുടുത്താൽ കുറവുള്ളതുകൂടെ എടുക്കാതെ തികയുകയുമില്ല. അതു കണിഗമാണ് കണ്ണക്കോരൻ്റെ കാര്യം. കണ്ണക്കോരനുണ്ടായിരുന്ന കാലത്തു വിളക്കു വകയ്ക്കുള്ള വെളിച്ചെല്ലാം ത്രക്കു കള്ളക്കണ്ണക്കഴുതാൻ ദേവസ്വരൂപം കാർക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്തെങ്കിലും വ്യത്യാസം ചെയ്താൽ ഉടനെ വെളിപ്പുട്ടുപോകും. കണ്ണക്കോരൻ നേരനീകം വരുത്തുകയില്ലെന്നു സർവ്വസമതമാണ്. കണ്ണക്കോരൻ്റെ സ്വഭാവഗുണത്തിനു ദൃഷ്ടാന്തമായി അനേക സംഗതി കളുണ്ടായിട്ടുള്ളതിൽ ഒന്നു പറയാം. ഒരു ദിവസം ശീവേലി കഴിഞ്ഞു കണ്ണക്കോരൻ ഒരിവഴിയിൽക്കൂടിപ്പോകുന്നോൾ ഒരു കോൺ തിരിയുന്ന ദിക്കിൽവെച്ച് ഒരു വയോധികയായ അന്തർജനവുമായി തൊടുതോടില്ല എന്ന വിധത്തിൽ അടുക്കുന്നതിനിടയായി. ആനെയെ അടുത്തു കണ്ണപ്പോഴേക്കും ആ വൃഥയായ അന്തർജനം പേടിച്ചു വിരിച്ച് അവിടെ വീണു. പിന്നാലേ തുണ്ണയായി വന്നിരുന്ന അച്ചിപ്പുണ്ണ് പേടിച്ചു പിന്നോക്കം ഓടിപ്പോയി. ആന്ത്യക്കാഴിഞ്ഞു പോകുന്നതിനും തിരിഞ്ഞു പോകുന്ന തിനും ആ ഇടവഴിക്കു വിസ്താരമില്ലായിരുന്നു. കണ്ണക്കോരൻ കുറച്ചുസമയം അവിടെ നിന്നു. എന്നിട്ടും അന്തർജനം എന്നീറ്റു മാറായ്കയാൽ അവൻ അവരെ പതുക്കെ എടുത്ത് ഒരുവശത്തുള്ള കരുാലയുടെ മുകളിലേക്കുവെക്കുകയും അന്തർജനത്തിന്റെ കുടയെടുത്ത അഞ്ചുവെച്ച് നേരേ പോവുകയും ചെയ്തു. ആനക്കാരന്മാർ ആരും

രഹ്യത്വാല

കൂടെയില്ലായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അ അന്തർജന തതിനു ലവലേശം വേദനയുണ്ടായില്ല. ഇതെല്ലാം ബുദ്ധി ഗുണം ഏതാനയ്ക്കുണ്ട്? ആന കടന്നുപോയി, കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അന്തർജനം പതുക്കെ എന്നീറ്റു കൂടയുമെടുത്ത് പോവുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ അവൻ്റെ അത്ഭുതകർമ്മങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്.

കണ്ണക്കോരനെ തടി പിടിക്കുവാൻ പലരും കൊണ്ടുപോവുക പതിവുണ്ട്. എത്രവള്ളിവും എത്ര നീളവും ഉണ്ടായാലും അവനു പിടിക്കാൻ വയ്ക്കാത്ത തടിയില്ല. വക്കെ കെട്ടിക്കൊടുത്താൽ എത്ര തടിയും അവൻ കൊണ്ടുപോകും. എന്നാൽ അതും അവൻ്റെ മനസ്സുകൂടാതെ ആരു വിചാരിച്ചാലും പറ്റുകയുമില്ല. ആനക്കാരമാർക്കും ദേവസ്വത്തിലേക്കും വല്ലതും മുറപ്പുകാരം കൊടുക്കുന്നതു കൂടാതെ, കണ്ണക്കോരനുകൂടി വല്ലതും കൊടുക്കാതെ അവനെക്കൊണ്ടു തടിപിടിപ്പിക്കാൻ ആരു വിചാരിച്ചാലും സാധിക്കയില്ല. എന്നാൽ ആനക്കാരൻ്റെ മനസ്സുകൂടാതെ കഴിയുമോ. അതുമില്ല. അഞ്ചാറാനക്കാരമാരുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും അവരിൽ പ്രധാനമായി ഒരുത്തനുണ്ട്. അവൻ കൂടെയില്ലാതെ കണ്ണക്കോരൻ ആ കിടങ്ങുർക്കേഷ്ടത്തിൽ നിന്നു കാൽ നാശിക തികച്ചു ദുരേ പോവുകയില്ല; ധാതോരു തടിയും പിടിക്കയുമില്ല. അതിനാൽ ദേവസ്വക്കാരുടെ സമ്മതം വാങ്ങിയതിനുശേഷം ആനക്കാരനു വല്ലതും കൊടുത്ത് അവനെയും സമ്മതിപ്പിക്കണം. പിന്ന കണ്ണക്കോരന് ഇന്നതു കൊടുക്കാമെന്ന് ഒരു ഉടന്നടിയും പറയണം. കണ്ണക്കോരനുള്ളതു തടി പിടിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഉടനെ കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ തടി തിരിയെ പിടിച്ചു മുമ്പു കിടന്നിരുന്ന ദിക്കിൽ കൊണ്ടു ചെന്നിട്ടും. അങ്ങനെയാണ് കണ്ണക്കോരൻ്റെ പതിവ്. പിടിക്കാനുള്ള തടിയും നീളവും വള്ളവും പിടിച്ചാൽ കൊടുക്കുന്ന പ്രതിഫലവും ആദ്യമേ പറയണം. അപ്പോൾ കണ്ണക്കോരൻ സമ്മതിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും ശരിക്കുന്നു, ശർജ്ജിതം മുതലായവകൊണ്ട് അവൻ അറിയിക്കും. സമ്മതിച്ചില്ലെങ്കിൽ, കുറച്ചുകൂടി വല്ലതും കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അപ്പോൾ സമ്മതിച്ച് അവൻ നല്ലപോലെ തല കുല്പുക്കും.

രേതിഹ്യമാല

കണ്ണക്കോരന്റെ പ്രതിഫലം സാധാരണ പഴക്കുല, നാളികേരം, ശർക്കര, പായസം മുതലായവയാണ്. ഒരിക്കൽ ഓഡർ ഓരു വലിയ തടി പിടിക്കുന്നതിനാവശ്യപ്പേട്ടു ചെന്നു പറഞ്ഞു. ദേവസ്വക്കാരും ആനക്കാരും സമ്മതിച്ചു. "കണ്ണക്കോരനെന്തു കൊടുക്കു" മെന്നാനക്കരൻ ചോദിച്ചു. "പത്തുകുല പുവൻ പഴവും, പത്തു നാളികേരവും ഓരു തുലാം ശർക്കരയും കൊടുക്കാ" മെന്ന് ആവശ്യക്കാരൻ പറഞ്ഞു. ഉടനെ ആനക്കാരൻ പതിവുപ്രകാരം തടി കണ്ണക്കോരനെക്കാണ്ക് പിടിപ്പിച്ചു കൊടുത്തു. എന്നാൽ തടി പിടിച്ചപ്പോൾ തടിയുടെ ഉടമസ്ഥൻ അതു കൊടുത്തില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല കുറച്ചു ഭിവസം കഴിഞ്ഞു തരാമെന്നു പറഞ്ഞു. ഈതു കണ്ണക്കോരൻ കേടപ്പോൾ അവനു കോപം സഹിക്കവഹിയാണ്ടു തടി എടുത്ത സ്ഥലത്തുതനെ കൊണ്ടു ചെന്നിട്ടുകയും ചെയ്തു. ആ സമയത്തു തടിയുടെ ഉടമസ്ഥൻ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തടിയുടെ ഉടമസ്ഥൻ നോക്കിയപ്പോൾ തടി പുർണ്ണസ്ഥത്തു തനെ കിടക്കുന്നതു കണ്ടു വളരെ വ്യസനപ്പേട്ടു. വേറെ പല ആനകളെയും അതിനായി വിളിച്ചു. എന്നാൽ മറ്റാനകൾക്കൊന്നിനും അതിനെ എളുപ്പിച്ചോലും നീക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. അവസാനം വീണ്ടും ആ ഉടമസ്ഥൻ ചെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ദേവസ്വക്കാരും ആനക്കാരും സമ്മതിച്ചുവെക്കിലും കണ്ണക്കോരനെ വിളിച്ചപ്പോൾ അവൻ ചെയ്തില്ല.

ഒന്നാംഒന്നാംഒന്നാംഒന്നാംഒന്നാം